

ผลกระทบของการจัดประเภทภาพยนตร์ตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551

นายวรรณลักษณ์ อินทร์จันทร์

ศูนย์วิทยพัทยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต

สาขาวิชาการภาพยนตร์ ภาควิชาการภาพยนตร์และภาพนิ่ง

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2553

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THE IMPACT OF MOVIE RATING IN FILM AND VIDEO ACT B.E. 2551

Mr. Vannaluck Injun

ศูนย์วิทยุโทรทัศน
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts (Communication Arts) Program in Film

Department of Motion Pictures and Still Photography

Faculty of Communication Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2010

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ผลกระทบของการจัดประเภทภาพยนตร์ตามพระราชบัญญัติ

ภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551

โดย

นายวรรณลักษณ์ อินทร์จันทร์

สาขาวิชา

การภาพยนตร์

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก รองศาสตราจารย์ ปัทมวดี จารูวร

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

..... คณบดีคณะนิเทศศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ รักสานต์ วิวัฒน์สินอุดม)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(รองศาสตราจารย์ ปัทมวดี จารูวร)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร. จีรบุณย์ ทศนบรรจง)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(นายสามารถ จันทร์สุรย์)

ศูนย์วิทยุพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วรรณลักษณ์ อินทร์จันทร์ : ผลกระทบของการจัดประเภทภาพยนตร์ตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และ
วีดิทัศน์ พ.ศ. 2551. (THE IMPACT OF MOVIE RATING IN FILM AND VIDEO ACT B.E. 2551)
อ. ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : ร.ศ. ปัทมาวี จารูวร, 207 หน้า.

การวิจัยชิ้นนี้มุ่งศึกษาถึงผลกระทบของการจัดประเภทภาพยนตร์ตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์
และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551 โดยการวิจัยได้แบ่งการศึกษาเป็น 2 ส่วน คือการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative
Research)และการเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) จากการแจกแบบสอบถามจำนวน 400 ชุด และการ
วิจัยเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) ของผู้เกี่ยวข้องจำนวน 4 กลุ่มอัน
ได้แก่ 1) กลุ่มผู้สร้างภาพยนตร์ 2) กลุ่มผู้ประกอบการ โรงภาพยนตร์ 3) กลุ่มนักวิชาการ นักวิจารณ์
ภาพยนตร์ และ 4) คณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์ และเจ้าหน้าที่สำนักพิจารณาภาพยนตร์
และวีดิทัศน์ เพื่อศึกษาถึงผลกระทบหลังการจัดประเภทภาพยนตร์มีผลบังคับใช้ ตลอดจนแนวทางในการ
พัฒนาและการจัดประเภทภาพยนตร์ที่เหมาะสมกับสังคมไทย ผลการวิจัยพบว่า

1) ด้านการปรับตัวของธุรกิจภาพยนตร์ ส่วนใหญ่เป็นผลกระทบด้านบวกมากกว่าด้านลบ โดยเฉพาะ
ผลกระทบในการปรับตัวของผู้สร้างภาพยนตร์ที่เหมือนกระตุ้นและสร้างแรงจูงใจให้มีการผลิตภาพยนตร์
ที่มีความหลากหลายมากขึ้น มีอิสระทางความคิด ส่วนในเรื่องของเนื้อหาสาระของบทภาพยนตร์ผู้สร้างมี
การปรับตัวเพื่อให้สอดคล้องกับเรทที่ต้องการ

2) ผลกระทบที่เกิดจาก การจัดประเภทภาพยนตร์ประเภทที่ 6 มีการตรวจบัตรประจำตัวประชาชน
(ฉ 20-) และประเภทที่ 7 ภาพยนตร์ที่ห้ามเผยแพร่ในราชอาณาจักร ผลการศึกษาพบว่า มีผลกระทบด้าน
ลบมากกว่าด้านบวก อาทิ การสร้างความยุ่งยากให้กับผู้ชมภาพยนตร์ การลิดรอนสิทธิ เสรีภาพในการชม
ภาพยนตร์ของผู้มีอายุต่ำกว่า 20 ปี ส่วนภาพยนตร์ที่ห้ามเผยแพร่ในราชอาณาจักร ส่วนใหญ่มีความคิดเห็น
ว่าเป็นการปิดกั้นความคิดสร้างสรรค์และการเขียนกฎหมายมีลักษณะกว้างและครอบคลุมมากเกินไปทำ
ให้ยากต่อการปฏิบัติทั้งที่มีกฎหมายอื่นรองรับอยู่แล้ว

ภาควิชา ...การภาพยนตร์และภาพนิ่ง...
สาขาวิชา...การภาพยนตร์.....
ปีการศึกษา ...2553.....

ลายมือชื่อนิติศ..... อรรณดา อินทร์จันทร์
ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก..... ปัทมาวี จารูวร

5084735928 : MAJOR FILM

KEYWORDS : MOVIE RATING / IMPACT / FILM AND VIDEO ACT B.E. 2551

VANNALUCK INJUN : THE IMPACT OF MOVIE RATING IN FILM AND VIDEO ACT B.E. 2551

ADVISOR : ASSOC.PROF. PATAMAVADEE CHARUWORN, 207 pp.

The aim of this research is to study the impact of movie rating in Film and Video Act B.E. 2551. The study consists of two parts: quantitative research and qualitative research. Questionnaires are used in collecting data from 400 respondents and in-depth interview is used with 4 groups of people, namely, 1) movie makers, 2) theater owners, 3) scholars and movie critics and 4) movie rating committee members and officers who work in this area. Emphasis is placed upon the impact occurred after the rating system was in effect. This study should indicate ways to improve the rating system that is suitable for Thai society.

The findings of the research are as follows.

- 1) The impact of the rating system on movie business is found to be on the positive side. Movie makers find it an incentive to produce a variety of film types. They also have more freedom to exercise their creativity in filmmaking. On top of that, the new system allows them to request the rating that they think is suitable for their film.
- 2) The impact resulting from Rates 6 (films that require inspection of ID card) and 7 (films that are prohibited from showing in the kingdom) is found to be on the negative side. The 6-rated films cause disturbance to the film audience as they have to show their ID cards when purchasing the tickets. Under such circumstances, the audience under 20 years of age are ripped of their right and freedom to view certain films. Similarly, most respondents think that rate 7 is unnecessary and should be omitted because it hinders creativity and imagination of the filmmakers. The law is far too general and, at times, rigid. Thus, it is difficult to enforce, not to mention the fact that there are other laws that deal directly with these cases.

Department ...Motion Pictures and Still Photography...

Field of StudyFilm

Academic Year ...2010.....

Student's signature.....

Advisor's signature.....

Vannaluck Injun
Patamavadee Charuworn

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงลงได้ด้วยความกรุณาของ รองศาสตราจารย์ปัทมาดี จารูวร ที่ได้เสียสละเวลาอันมีค่ายังเป็นທີ່ปรึกษาให้แก่ผู้เขียนถึงแม้อาจารย์จะมีงานยุ่งเพียงใด ก็ตาม ท่านยังคงขอให้คำแนะนำช่วยเหลือ ด้านข้อมูลต่างๆหลายประการ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์รักसानต์ วิวัฒน์สินอุดม ที่ชี้ให้เห็นประเด็นสำคัญและคอยเสนอแนะในการแก้ไข ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ ดร.จิรบุญย์ ทรศนบรรจง ที่คอยแนะนำและห่วงใยศิษย์เสมอ มา ขอกราบขอบพระคุณท่านสามารถ จันทร์สุรีย์ ที่รับเป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ให้แก่ศิษย์ถึงแม้ท่านจะมีภารกิจมากมายก็ตามที

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะสำเร็จลุล่วงลงมิได้เลยถ้าขาดการอุปการะจากพ่อแม่ที่คอยให้กำลังใจและช่วยเหลือตลอดมา รวมทั้งเพื่อนๆร่วมห้องทุกคนที่คอยช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทั้งนี้ ผู้เขียนขอขอบคุณ คุณอภิสร่า ปานงาม ที่คอยกระตุ้นเตือนการทำงานให้ เสร็จลุล่วงลงไปได้ อีกทั้งบุคคลต่างๆที่ยินดีให้เข้าสัมภาษณ์ อาทิ คุณวิสูตร คุณปรัชญา คุณ จิระ คุณเป็นเอก คุณสนานจิตต์ คุณอาทิตย์ อัสนรัตน์ และขอขอบคุณนักวิชาการ ณ์ นักวิชาการต่างๆที่มีได้กล่าวถึง ณ ที่นี้ ทั้งนี้ที่ขาดมิได้ คือ คณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์ทุกท่าน ท่านประดิษฐ์ โปชีว และคุณปริดาที่คอยช่วยเหลือในด้านต่างๆอย่างดียิ่ง

ส่วนดีของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนขอมอบเป็นเครื่องบูชาแก่ครู อาจารย์ที่อบรมสั่งสอนศิษย์มาเป็นอย่างดีทั้งอดีตและปัจจุบัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สุดท้ายนี้ขอขอบความดีทั้งหลายให้แก่พระคุณพ่อแม่ที่คอยเลี้ยงดูมาตั้งแต่เยาว์วัย

หากมีข้อบกพร่องประการใดในงานนี้ข้าพเจ้าขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
ความเป็นมาของการจัดประเภทภาพยนตร์ของไทยและต่างประเทศ.....	7
ทฤษฎีอำนาจนิยม.....	21
ทฤษฎีความขัดแย้ง.....	25
แนวคิดเกี่ยวกับผู้ชมภาพยนตร์.....	37
ทฤษฎีผลกระทบ.....	39
แนวคิดความรับผิดชอบต่อสังคมของสื่อภาพยนตร์.....	40
แนวคิดเกี่ยวกับการควบคุมสื่อภาพยนตร์.....	41
แนวคิดเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกชมภาพยนตร์.....	43
แนวคิดเกี่ยวกับการจัดประเภทภาพยนตร์.....	44
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	46

บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย.....	49
แหล่งข้อมูลและการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	49
การศึกษาโดยการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research).....	50
การศึกษาโดยการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research).....	53
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	53
สนามวิจัย.....	53
การสุ่มตัวอย่าง.....	56
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	56
การให้คะแนนระดับความคิดเห็น.....	57
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	58
การทดสอบเครื่องมือการวิจัย.....	58
การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย	59
การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ.....	59
การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ.....	59
การนำเสนอข้อมูลการวิจัย.....	60
บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	62
ผลการวิจัยในส่วนการสัมภาษณ์เชิงลึก.....	63
วิเคราะห์ผลและสรุปผลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview).....	91
ผลการสำรวจกลุ่มผู้ชมภาพยนตร์.....	100
ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรศาสตร์.....	101
พฤติกรรมและลักษณะการชมภาพยนตร์หลังการจัดประเภทภาพยนตร์.....	104
ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดประเภทภาพยนตร์ของผู้ชมภาพยนตร์.....	109
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	117
สรุปผลวิจัย.....	118
อภิปรายผลวิจัย.....	125
ข้อเสนอแนะจากการวิจัย.....	136
ข้อเสนอแนะงานวิจัยในอนาคต.....	138
รายการอ้างอิง.....	139

ภาคผนวก.....	142
ภาคผนวก ก	
เอกสารแบบสอบถามและแนวคำถามสัมภาษณ์เชิงลึก	143
ภาคผนวก ข	
คู่มือการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์.....	155
ภาคผนวก ค	
เอกสารเกี่ยวกับการพิจารณาภาพยนตร์.....	166
ภาคผนวก ง	
พระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551	
และกฎกระทรวงกำหนดลักษณะของประเภทภาพยนตร์	
พ.ศ. 2552.....	176
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	207

ศูนย์วิทยพัทพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	สรุปความคิดเห็นต่อการจัดประเภทภาพยนตร์ในประเทศไทย ตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551..... 92
2	สรุปความเหมาะสมในการจัดประเภทภาพยนตร์ ตามพระราชบัญญัติ ภาพยนตร์และ วีดิทัศน์ พ.ศ. 2551 ทั้ง 7 เรท และกรณี ประเภทที่ 6 มีการตรวจบัตรประจำตัวประชาชน (ฉ 20+) และประเภทที่ 7 ภาพยนตร์ที่ห้ามเผยแพร่ในราชอาณาจักร..... 93
3	หลักเกณฑ์และดุลยพินิจของการตรวจพิจารณาภาพยนตร์จากคณะกรรมการ พิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์ในแต่ละคณะที่ไม่เหมือนกันในการพิจารณา การจัดประเภทภาพยนตร์ตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551..... 95
4	ตารางสรุปผลกระทบของการปรับตัวหลังการจัดประเภทภาพยนตร์ของผู้ ประกอบการด้านภาพยนตร์ 96
5	ตารางสรุปผลกระทบที่เกิดจาก การจัดประเภทภาพยนตร์ประเภทที่ 6 มีการ ตรวจบัตรประจำตัวประชาชน (ฉ 20-) และเรท 7 การห้ามฉาย ทั่วประเทศราชอาณาจักร..... 97
6	ผลกระทบหลังการจัดประเภทภาพยนตร์ในการช่วยลดพฤติกรรม การเลียนแบบของเด็กและเยาวชน..... 98
7	ตารางสรุปแนวโน้มอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยหลังจัดประเภทภาพยนตร์..... 99
8	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ..... 101
9	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ..... 101
10	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา 102
11	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพ..... 102
12	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้..... 103
13	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานะสมรส..... 103
14	แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลการจัดประเภทภาพยนตร์..... 104
15	แสดงจำนวนและร้อยละของลักษณะการซื้อตั๋วเข้าชมภาพยนตร์..... 104
16	แสดงจำนวนและร้อยละของการเข้าชมภาพยนตร์ของกลุ่มตัวอย่าง..... 105

ตารางที่	หน้า
17	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประเภทภาพยนตร์ ที่ชื่นชอบ..... 105
18	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม โรงภาพยนตร์ที่เข้าชม..... 106
19	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการชมภาพยนตร์ต่อเดือน..... 106
20	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประเทศที่นำเสนอภาพยนตร์ ที่ก่อให้เกิดการเลียนแบบ..... 107
21	แสดงจำนวนและร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับการตรวจบัตรห้ามผู้ที่ยุ ต่ำกว่า 20 ปีเข้าชมภาพยนตร์..... 107
22	แสดงจำนวนและร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดประเภทภาพยนตร์..... 108
23	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับความคิดเห็นที่มีต่อการจัด ภาพยนตร์ประเภทที่ 1 ภาพยนตร์ประเภทที่ส่งเสริมการเรียนรู้ และควรส่งเสริมให้มีการดู..... 109
24	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นที่มีต่อการจัด ภาพยนตร์ประเภทที่ 2 ภาพยนตร์ประเภทที่เหมาะสมกับผู้ดูทั่วไป..... 110
25	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับความคิดเห็นที่มีต่อการ จัดภาพยนตร์ประเภทที่ 3 ภาพยนตร์ประเภทที่เหมาะสมกับผู้มีอายุตั้งแต่ สิบสามปีขึ้นไป..... 111
26	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับความคิดเห็นที่มีต่อการจัดภาพยนตร์ ประเภทที่ 4 ภาพยนตร์ประเภทที่เหมาะสมกับผู้มีอายุตั้งแต่สิบห้าปีขึ้นไป..... 112
27	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นที่มีต่อการจัดภาพยนตร์ ประเภทที่ 5 ภาพยนตร์ประเภทที่เหมาะสมกับผู้มีอายุตั้งแต่สิบแปดปีขึ้นไป 113
28	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นที่มีต่อการจัดภาพยนตร์ ประเภทที่ 6 ภาพยนตร์ประเภทที่ห้ามผู้มีอายุต่ำกว่ายี่สิบปีดู..... 114
29	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นที่มีต่อการจัดภาพยนตร์ ประเภทที่ 7 ภาพยนตร์ประเภทที่ห้ามเผยแพร่ในราชอาณาจักร..... 115

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ภาพยนตร์เป็นสื่อมวลชนที่มีอิทธิพลต่อผู้ชม เนื่องด้วยมีความสมจริง และไม่มีโฆษณามาคั่นกลางระหว่างผู้ชมการดูต้องอาศัยโรงที่ปิดมิด ทำให้ผู้ชมได้เพลิดเพลินกับภาพยนตร์ได้อย่างเต็มที่ ซึ่งแตกต่างจากสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อวิทยุ และสื่อโทรทัศน์ซึ่งมีการรบกวนด้วยโฆษณา สภาพแวดล้อมไม่มีลักษณะของความเป็นส่วนตัวอย่างเช่นภาพยนตร์ ดังนั้น ความสมจริงและก็น่าเชื่อถือของสื่อภาพยนตร์จึงมีมากกว่าสื่อชนิดอื่น จนทำให้เกิดแนวความคิดในการควบคุมสื่อภาพยนตร์ หรือการจัดประเภทภาพยนตร์ (Movie Rating) โดยเฉพาะอย่างยิ่งเนื้อหาที่สื่อแหลมล่อไปในทางเพศ และความรุนแรง มักถูกตัดทอน หรือเซ็นเซอร์ก่อนออกไปสู่สายตาประชาชนผู้ชมภาพยนตร์ ด้วยเหตุนี้ ภาพยนตร์จึงเสมือนสื่อที่โน้มน้าวใจได้มากกว่าสื่อชนิดอื่นอันที่มาของการเข้าควบคุมโดยรัฐ

ลักษณะของการควบคุมเนื้อหาของภาพยนตร์มีหลายวิธีการทั้งจากภาครัฐจากอุตสาหกรรมภาพยนตร์และจากภาคประชาชนสำหรับประเทศไทยในปัจจุบันใช้วิธีการควบคุมจากรัฐโดยใช้วิธีการตรวจพิจารณาภาพยนตร์ซึ่งเป็นกระบวนการตรวจสอบเนื้อหาของภาพยนตร์ให้อยู่ในกรอบที่กำหนดก่อนที่จะได้รับอนุญาตให้ฉายในโรงภาพยนตร์ (อิทธิพล ยินดี และชวรัตน์ เชิดชัย, 2541: 621-622) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันมิให้บุคคลลอกเลียนแบบ และเพื่อป้องกันเนื้อหาที่มีลักษณะโน้มน้าวไปในทางชั่ว หรือส่งเสริมให้เกิดอาชญากรรมหรือชักจูงให้ผู้ชมนำไปเป็นแบบอย่างในการประพฤติชั่วรวมทั้งเนื้อหาประเภทที่ทำให้เกิดการเสื่อมเสียศีลธรรมวัฒนธรรมอันดีและอาจเป็นมูลเหตุของความไม่สงบเรียบร้อยในสังคม นอกจากนี้ ยังรวมถึงเรื่องความสงบเรียบร้อยของประเทศ หลีกเลี่ยงเนื้อหาที่อาจก่อให้เกิดการคูห่มั่นต่อรัฐหรือพนักงานของรัฐหรือก่อให้เกิดความบาดหมางระหว่างประเทศหรือระหว่างเชื้อชาติด้วยกฎหมายและระเบียบข้อบังคับ ซึ่งเคร่งครัด ผู้สร้างภาพยนตร์จึงมักหลีกเลี่ยงการสร้างภาพยนตร์ที่อาจฝ่าฝืนบทบัญญัติดังกล่าว ส่งผลให้อุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยทั้งในส่วนเนื้อหาของเนื้อหา รูปแบบการนำเสนอ และการดำเนินเรื่องไม่สามารถพัฒนาแข่งขันกับอุตสาหกรรมภาพยนตร์ของต่างประเทศได้ (พุงศักดิ์ จันทรสุนทร, 2542 : 15) โดยกฎหมายและข้อบังคับต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการสร้างภาพยนตร์เปรียบเสมือนกรอบสมมุติที่กำหนดให้ผู้สร้างภาพยนตร์ไม่สามารถแสดงความคิดสร้างสรรค์ได้อย่างเต็มที่ (อิทธิพล วรานุสฎากุล, 2551 : 2) ส่งผลให้เกิดความจำเจทั้งในส่วนของเนื้อหาและการนำเสนอของ

ภาพยนตร์ ด้วยเหตุดังกล่าวจึงเป็นที่มาของการยกเลิกพระราชบัญญัติภาพยนตร์ พ.ศ. 2473 อันเนื่องมาจากปัญหาและอุปสรรค (สุนทร สาทา , 2545 : 5-13) ดังนี้

1. ปัญหาเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ผู้ใช้อำนาจของรัฐในทางปกครอง เช่น นายตรวจภาพยนตร์ เจ้าพนักงานผู้พิจารณาภาพยนตร์และกรรมการสภาพิจารณาภาพยนตร์ส่วนใหญ่เจ้าหน้าที่ดังกล่าวได้รับการแต่งตั้งมาจากเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นตัวแทนจากหน่วยงานของรัฐ โดยเจ้าพนักงานผู้ตรวจพิจารณาภาพยนตร์ และกรรมการสภาพิจารณาภาพยนตร์ที่มาจากตัวแทนองค์กรวิชาชีพภาพยนตร์ มีสัดส่วนน้อยกว่าเมื่อเทียบกับสัดส่วนเจ้าพนักงานผู้พิจารณาภาพยนตร์หรือกรรมการสภาพิจารณาภาพยนตร์ที่มาจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ

2. ปัญหาเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การตรวจพิจารณาภาพยนตร์ เจ้าพนักงานผู้ตรวจพิจารณาภาพยนตร์ และกรรมการสภาพิจารณาภาพยนตร์ ลักษณะการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ดังกล่าวอยู่ภายใต้พระราชบัญญัติภาพยนตร์ พ.ศ. 2473 ซึ่งให้ความสำคัญกับความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน และการใช้ดุลพินิจของเจ้าพนักงานผู้ตรวจพิจารณาภาพยนตร์เป็นหลัก

นอกจากนั้น ยังมีปัญหาอื่นๆ ที่เกิดขึ้นจากการตรวจภาพยนตร์ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องความแตกต่างของมาตรฐานการตรวจพิจารณาของเจ้าพนักงานผู้พิจารณาภาพยนตร์แต่ละชุดความเข้มงวดที่แตกต่างกัน ระหว่างการตรวจภาพยนตร์ต่างประเทศ และภาพยนตร์ไทย ความยากของงานตรวจพิจารณาภาพยนตร์ ต้องคำนึงถึงผู้ชมภาพยนตร์ในทุกระดับ ทุกสภาพการชม และการเปลี่ยนแปลงของบริบทแวดล้อมทางกฎหมายภาพยนตร์ ทั้งด้านวัฒนธรรม เทคโนโลยี และพัฒนาการของสื่ออื่นๆ รวมถึงการเปลี่ยนแปลงของระบบการควบคุมภาพยนตร์ในต่างประเทศจากปัญหาต่างๆ ข้างต้น ก่อให้เกิดวิกฤตในอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการแข่งขันทางการตลาด ไม่ว่าจะเป็นภายในประเทศ หรือภายนอกประเทศ จากการหลั่งไหลของภาพยนตร์ต่างประเทศ ซึ่งมีเงินทุนที่มากกว่า รวมถึงเนื้อหา และรูปแบบการนำเสนอที่หลากหลาย จึงเป็นเรื่องยากที่ภาพยนตร์ไทยจะสามารถแข่งขันกับภาพยนตร์ต่างประเทศ ในขณะเดียวกัน ภาพยนตร์ที่สร้างเพื่อออกฉายในประเทศก็ไม่สามารถแข่งขันในตลาดต่างประเทศได้ เนื่องจากปัญหาทางด้านคุณภาพ เนื้อหา และรูปแบบการนำเสนอ ดังนั้นผู้ที่เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย จึงมีความพยายามที่จะยกเลิก หรือปฏิรูปกฎหมายและระเบียบข้อบังคับที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบัน โดยจุดเริ่มต้นของการเสนอปรับปรุงกฎหมายภาพยนตร์ได้แก่ การออกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการส่งเสริมอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย เมื่อประมาณปี 2533 หลังจากนั้นได้มีความพยายามในการผลักดันให้มีการยกเลิกการเซ็นเซอร์ภาพยนตร์ และใช้ระบบเรตติ้ง (Rating) แทน รวมถึงให้มีการจัดตั้งสภาภาพยนตร์แห่งชาติโดยกำหนดให้ภาคเอกชนเป็นผู้ดูแลกันเอง

(อิทธิพล วรานุสุภากุล , 2551 : 3) จะเห็นได้ว่าทั้งภาครัฐและเอกชนต่างก็มีความพยายามจะทำตามรูปแบบของต่างประเทศ ตลอดจนการพิจารณาปรับปรุงกฎหมายภาพยนตร์ ได้มีการปรับปรุงแก้ไขเนื้อหาในหลายยุคหลายสมัย

จนถึงปัจจุบันการควบคุมสื่อภาพยนตร์ของประเทศไทยได้เป็นรูปเป็นร่างมากขึ้น โดย 4 มีนาคม พ.ศ. 2551 ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551 ประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษา และมีการประกาศบังคับใช้พระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551 ตั้งแต่วันที่ 2 มิถุนายน 2551 เป็นต้นมา แต่การบังคับใช้อย่างจริงจังนั้นเริ่มใช้ตั้งแต่ 11 สิงหาคม 2551 ส่วนกฎหมายลูก หรือกฎกระทรวง เนื้อหาโดยรวม ภาครัฐยังคงให้อำนาจคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์ เข้ามาควบคุมจัดการสื่อภาพยนตร์ไม่ต่างจาก พ.ร.บ. ภาพยนตร์ฉบับเดิมที่ใช้กันมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2473 รวมระยะเวลาทั้งหมดถึง 78 ปี ก่อนหน้านี้ได้มีการเรียกร้องของคนในอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย แต่ไม่ประสบผลสำเร็จ โดยทางกระทรวงวัฒนธรรมได้ให้สำนักพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์ สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ขณะนั้นเป็นผู้รับผิดชอบในการควบคุมและจัดประเภทภาพยนตร์ (Movie Rating) ทั้งภาพยนตร์ไทยและภาพยนตร์ต่างประเทศที่จะเข้าฉายในประเทศไทย ภาพยนตร์ทุกเรื่องที่จะเข้าฉายในประเทศไทยนั้นจะต้องถูกจัดประเภทภาพยนตร์ตามมาตรา 26 ที่ระบุไว้ตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551 ดังนี้

“ ในการตรวจพิจารณาภาพยนตร์ตามมาตรา 25 ให้คณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์กำหนดด้วยว่าภาพยนตร์ดังกล่าวจัดอยู่ในภาพยนตร์ประเภทใด ดังต่อไปนี้

- (1) ภาพยนตร์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้และควรส่งเสริมให้มีการดู
- (2) ภาพยนตร์ที่เหมาะสมกับผู้ดูทั่วไป
- (3) ภาพยนตร์ที่เหมาะสมกับผู้ที่มีอายุตั้งแต่สิบสามปีขึ้นไป
- (4) ภาพยนตร์ที่เหมาะสมกับผู้ที่มีอายุตั้งแต่สิบห้าปีขึ้นไป
- (5) ภาพยนตร์ที่เหมาะสมกับผู้ที่มีอายุตั้งแต่สิบแปดปีขึ้นไป
- (6) ภาพยนตร์ที่ห้ามผู้ที่มีอายุต่ำกว่าสิบปีดู
- (7) ภาพยนตร์ที่ห้ามเผยแพร่ในราชอาณาจักร ”

ผลกระทบของการจัดประเภทภาพยนตร์ตามพระราชบัญญัติฉบับใหม่นั้น ประเด็นที่เป็นข้อถกเถียงกันมาก คือ การจัดประเภทภาพยนตร์ (Movie Rating) ตามข้อ (7) ภาพยนตร์ที่ห้ามเผยแพร่ในราชอาณาจักร เนื่องจากผู้สร้างภาพยนตร์มีความคิดเห็นว่าเมื่อมีการจัดประเภทภาพยนตร์แล้ว ไม่น่าจะมีการห้ามเผยแพร่ ตามประเภทที่ 7 ภาพยนตร์ที่ห้ามเผยแพร่ในราชอาณาจักร อีกทั้งข้อความที่ระบุไว้ในกฎกระทรวงกำหนดลักษณะของประเภทภาพยนตร์ พ.ศ.

2552 กว้างเกินไปยากต่อการปฏิบัติและการตีความหมาย ซึ่งจะเป็นอุปสรรคต่อการทำงานภายในอนาคต ส่วนผลกระทบของการบังคับใช้การจัดประเภทภาพยนตร์ตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551 นั้น เป็นประเด็นที่สังคมสนใจ และมีความตื่นตัวในวงการภาพยนตร์ ผู้วิจัยจึงเห็นสมควรและคิดจะศึกษาถึงผลกระทบในด้านต่างๆ ทั้งผลกระทบที่จะเกิดแก่กลุ่มผู้สร้างภาพยนตร์ กลุ่มโรงภาพยนตร์ที่รับผิดชอบโดยตรง นั่นคือ ฝ่ายบริหารและผู้จัดการ โรงภาพยนตร์ นักวิจารณ์ นักวิชาการด้านภาพยนตร์ และผู้ชมภาพยนตร์ที่มีผลกระทบโดยตรง ด้วยจะเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่ถูกผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมจากการบังคับใช้ในครั้งนี้

ดังนั้น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องศึกษาถึงผลกระทบของการจัดประเภทภาพยนตร์ตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551 เพื่อเป็นประโยชน์ในการสร้างความเข้าใจและสะท้อนปัญหาจากผลกระทบของการบังคับใช้การจัดประเภทภาพยนตร์ (Movie Rating) จากทุกๆฝ่ายที่กล่าวไปแล้วข้างต้น เพื่อเป็นประโยชน์ในการค้นคว้าข้อมูลประกอบการพิจารณาทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และวงการภาพยนตร์ต่อไป ทั้งนี้ยังเป็นประโยชน์ต่อการวางยุทธศาสตร์พัฒนาประเทศ และอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความเป็นมาของการจัดประเภทภาพยนตร์ของไทยและต่างประเทศ
2. เพื่อศึกษาผลกระทบของการจัดประเภทภาพยนตร์ตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551
3. เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาและการจัดประเภทภาพยนตร์ที่เหมาะสมกับสังคมไทย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ผลกระทบของการจัดประเภทภาพยนตร์ หมายถึง ผลที่เกิดขึ้นอย่างใดอย่างหนึ่งทั้งด้านบวกและด้านลบจากการดำเนินการการจัดประเภทภาพยนตร์ตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551
2. การจัดประเภทภาพยนตร์ หมายถึง การจัดประเภทของภาพยนตร์ที่แบ่งตามระดับช่วงอายุของผู้ชม และความเหมาะสมในการเผยแพร่ออกฉายที่บัญญัติไว้ในมาตรา 26 ของพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551

3. ภาพยนตร์ไทย หมายถึง ภาพยนตร์ที่ใช้ภาษาไทยหรือภาษาท้องถิ่นของประเทศไทยทั้งหมดหรือเป็นส่วนใหญ่ในบทภาพยนตร์ต้นฉบับสำหรับการแสดงภาพยนตร์และเจ้าของลิขสิทธิ์เป็นผู้มีสัญชาติไทย
4. กรรมการพิจารณาภาพยนตร์ หมายถึง คณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์ที่มีคุณสมบัติ และได้รับคัดเลือกตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551
5. เจ้าหน้าที่รัฐที่เกี่ยวข้องโดยตรง หมายถึง คณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์ผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่พิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์ กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม
6. เรตติ้ง หมายถึง การจัดประเภทของภาพยนตร์ที่แบ่งตามช่วงอายุของผู้ชมตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551

ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยได้ทำการวิจัยเป็น 2 แบบ คือ แบบการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)และแบบการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

1. การวิจัยเชิงคุณภาพใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth interview) เพื่อทราบผลกระทบของการจัดประเภทภาพยนตร์ (Movie Rating) โดยแบ่งเป็นกลุ่มหลักๆที่จะทำการสัมภาษณ์ ได้แก่ กลุ่มผู้สร้างภาพยนตร์ ผู้ประกอบการโรงภาพยนตร์ นักวิชาการ นักวิจารณ์ด้านภาพยนตร์ เจ้าหน้าที่รัฐที่เกี่ยวข้องโดยตรง ทั้งนี้เพื่อศึกษาถึงผลกระทบของการจัดประเภทภาพยนตร์ที่มีต่อกลุ่มผู้สร้างภาพยนตร์ โรงภาพยนตร์ ผู้ชม นักวิชาการ นักวิจารณ์ภาพยนตร์ เจ้าหน้าที่รัฐที่เกี่ยวข้องโดยตรง เพื่อนำประเด็นต่างๆมาวิเคราะห์ถึงสภาพปัญหาและผลกระทบในแง่มุมต่างๆของการจัดประเภทภาพยนตร์ตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ.2551

2. การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ผู้วิจัยได้ทำการสำรวจกับผู้ชมกลุ่มเป้าหมายจำนวน 400 คน ที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากการจัดประเภทภาพยนตร์ (Movie Rating) โดยใช้การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้รูปแบบการวิจัยแบบวัดครั้งเดียว (One-shot descriptive study) โดยสนามในการทำการวิจัยสำรวจเฉพาะ โรงภาพยนตร์ชั้นหนึ่งในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล

2.1 เขตกรุงเทพมหานครประกอบด้วยเครือข่ายโรงภาพยนตร์ต่างๆ 7 เครือ รวมทั้งสิ้น 305 โรงภาพยนตร์ ครอบคลุมพื้นที่ในเขตกรุงเทพมหานครทั้งหมด โดยโรงภาพยนตร์ดังกล่าวตั้งอยู่ตามศูนย์การค้าในย่านชุมชนต่างๆรวมทั้งสิ้น 18 ย่านชุมชน

2.2 เขตปริมณฑลประกอบด้วยเครือข่ายโรงภาพยนตร์ต่างๆ 4 เครือ รวมทั้งสิ้น 113 โรงภาพยนตร์ ครอบคลุมพื้นที่ในเขตปริมณฑลซึ่งอยู่ตามศูนย์การค้าในย่านชุมชนต่างๆรวมทั้งสิ้น 9 ย่านชุมชน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อทราบถึงผลกระทบของการจัดประเภทภาพยนตร์ตามระดับอายุของผู้ชมที่ที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551
2. เพื่อเป็นประโยชน์ในการเข้าใจสภาพปัญหาการจัดประเภทภาพยนตร์ตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ 2551
3. เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการศึกษาวิจัยเรื่องพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551 อันจะเป็นประโยชน์แก่ผู้ศึกษาวิจัยต่อไปภายในอนาคต
4. เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการสร้างความเข้าใจถึงผลกระทบต่างๆของพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551 ที่มีต่อผู้ได้รับผลกระทบของการจัดประเภทภาพยนตร์โดยตรงซึ่งประกอบไปด้วย ผู้สร้างภาพยนตร์ โรงภาพยนตร์ ผู้ชม นักวิชาการ นักวิจารณ์ภาพยนตร์และเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องโดยตรง เป็นต้น
5. เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการนำไปเป็นข้อมูลในการวิเคราะห์วิจัย ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และผู้ที่สนใจต่อไปในอนาคต

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความเป็นมาของการจัดประเภทภาพยนตร์ของไทยและต่างประเทศ

ภาพยนตร์เป็นสื่อที่มีเสน่ห์ดึงดูดจากพฤติกรรมของมนุษย์ที่ชอบแอบมองในที่มืดจน เป็นที่นิยมในเวลาไม่นาน ขณะเดียวกัน ก็ก่อให้เกิดความวิตกกังวล จากทุกภาคส่วน ความนิยมต่อภาพยนตร์ทำให้ตกเป็นเป้าหมายของการวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีอาจหลีกเลี่ยงได้ ด้วยลักษณะเด่นของภาพยนตร์ที่เน้นการเล่าเรื่องด้วยภาพ สามารถนำเสนอสิ่งที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริงโดยใช้วิธีที่เข้าใจง่ายทำให้ผู้คนติดอมแงมและในขณะเดียวกันก็ก่อให้เกิดความสงสัยในเรื่องพิษภัยของมัน หลายคนเริ่มมีความคล้อยตามว่า ภาพยนตร์บรรจุพิษภัยซึ่งสามารถเป็นอันตรายต่อคนดูไม่มากนัก น้อยไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง (กฤษดา เกิดดี, 2548 : 11) การพัฒนาทางด้านเทคโนโลยี การตัดภาพเพื่อเปลี่ยนเหตุการณ์ จากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง การเปลี่ยนจังหวะของเหตุการณ์ การเน้นเทคนิคพิเศษ การใช้ภาพเพื่อขยายให้เห็น ถึงรายละเอียด และด้วยลักษณะความสามารถ อื่นๆของสื่อภาพยนตร์รวมทั้งนักการเมืองต่างก็เชื่อมาตลอดว่าภาพยนตร์มีอิทธิพลอันส่งผลให้คนดูเปลี่ยนความคิด ความเชื่อทางการเมือง ศาสนา และ วัฒนธรรม ซึ่งเป็นแนวคิดพื้นฐานที่นำไปสู่การเซ็นเซอร์ ระบบการเซ็นเซอร์ในประเทศไทยเป็นระบบที่ไม่มีกฎเกณฑ์แน่ชัด เป็นปัญหาที่สะสมมานานโดยส่งผลกระทบต่อวงการภาพยนตร์ สื่ออินเทอร์เน็ต เกมออนไลน์ และสังคมออนไลน์ โดยเริ่มมีการตีกรอบจากภาครัฐทั้งทางตรงและทางอ้อม

การตีกรอบการรับรู้ของสื่อ ภาพยนตร์ ทั้งที่เป็นสื่อสารมวลชนประเภทหนึ่งที่ทำให้ความบันเทิง ความคิด สติปัญญา การศึกษา และความเข้าใจในความเป็นมนุษย์ชาติโดยไม่ได้มีการแบ่งชนชั้นวรรณะและศีลวิยอมส่งผลไม่มากนักน้อย เรื่องราวที่ปรากฏบนแผ่นฟิล์มจะอยู่ใกล้หรืออยู่ห่างไกลไม่ว่าจะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเมือง วัฒนธรรมและสังคม มักก่อให้เกิดความหวั่นไหวแก่อำนาจรัฐที่ขาดความมั่นคงทางการเมือง โดยเฉพาะรัฐที่หวงอำนาจหรือผูกขาดอำนาจ นับเป็นสัญลักษณ์ของรัฐที่ปฏิเสธเสรีภาพทางสติปัญญาของสังคมเป็นพื้นฐาน ความหวั่นไหวเช่นนี้จึงทำให้เกิดความคิดในทำนอง ที่ว่าภาพยนตร์เป็นสื่อมวลชนที่มีอิทธิพลต่อสังคม รัฐจึงต้องหาทางควบคุมเพื่อไม่ก่อให้เกิดปัญหาและผลกระทบต่ออำนาจทางการเมือง รัฐจึงสร้างกระแสให้สังคมเชื่อในเรื่องมาตรฐานทางก ฎหมายให้อยู่ในกรอบโดยมีเจ้าหน้าที่ของรัฐจำนวนหนึ่งเป็นผู้ใช้กฎหมายและรักษาความเชื่อทางความคิดที่ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นผู้ใช้อำนาจบริหารและอำนาจ

ตุลาการไปพร้อมกับอำนาจในการวินิจฉัยสั่งรวบอำนาจอยู่ที่คนเดียวหรือกลุ่มเดียว (พิศิษฐ์ ชวลา
 ธวัช, 2542 : 44) ไม่เพียงแต่ “ความเป็นสื่อ” เท่านั้นที่ตกเป็นเป้าวิพากษ์วิจารณ์ “เนื้อหา” ของ
 ภาพยนตร์ก็เป็นอีกส่วนสำคัญที่ถูกเพ่งเล็ง ประเด็นที่หลากหลายกว้างขวางและเปิดเผย อาจกล่าวได้
 ว่ามีการนำเอาเหตุการณ์และประเด็นทางสังคมมาเสนอกันอย่างหมดเปลือก อาทิ การทุจริตทาง
 การเมือง ความฟอนเฟะของสังคมเมืองแต่ ที่สำคัญก็คือภาพยนตร์นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องเพศ
 อย่างเปิดเผย (ในยุคสมัยที่มันควรจะถูกลบไว้ใน ที่ที่เป็นส่วนตัว) ด้วยเงื่อนไขเหล่านี้เองที่ทำให้ทนาย
 ประเพณีดั้งเดิมและกระดุ้นให้เกิดการควบคุม นอกจากการเป็นสื่อพิเศษที่พกพาเนื้อหาอันทำทนาย
 มาตรฐานศีลธรรมแล้วภาพยนตร์ยังถือกำเนิดขึ้นในยุคที่ขบวนการปฏิรูปสังคมในอเมริกากำลัง
 ทำงานอย่างแข็งขัน ขบวนการปฏิรูปได้ตีแผ่ให้เห็นสังคมใน “ด้านมืด” ที่ไม่เคยถูกเปิดเผย มาก่อน
 เช่น การทุจริตต่อรัฐบาล การใช้แรงงานเด็ก ปัญหาโสเภณี ปัญหาการติดสุราเรื้อรัง สถานที่ขายและ
 ลักษณะการขายก็เป็นประเด็นสำคัญที่ถูกพิจารณา โรงภาพยนตร์ก็เป็นสิ่งปลูกสร้างที่มีดีทึบและมี
 ลักษณะที่เสี่ยง สุดท้าย การออกกฎหมายเพื่อควบคุมภาพยนตร์ จึงเป็นสิ่งที่ดีที่สุดใน (กฤษดา เกิดดี ,
 2548 : 14)

มูลเหตุที่นำไปสู่การเซ็นเซอร์ภาพยนตร์ในประเทศสหรัฐอเมริกา

มูลเหตุสำคัญของการเซ็นเซอร์ภาพยนตร์ของสหรัฐอเมริกามาจากความไม่มั่นใจในสื่อ
 ภาพยนตร์ของทางภาครัฐ ทั้งนี้ภาพยนตร์ได้รับความนิยมอย่างรวดเร็วในครั้งแรกที่ออกฉายและมา
 พร้อมกับความกลัวผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อเด็กและเยาวชนและความมั่นคงของรัฐ โดยเฉพาะภาพ
 ไปเปลือย ความรุนแรง การโฆษณาชวนเชื่อต่างๆที่แฝงเร้นมากับสื่อภาพยนตร์ จึงเป็นเหตุผลให้มี
 การเซ็นเซอร์ภาพยนตร์ หลากหลายประการ ดังต่อไปนี้

ประการแรก ลักษณะของการนำเสนอภาพยนตร์มีด้วยจอภาพขนาดใหญ่และมีลักษณะ
 เลียนแบบประสบการณ์จริงในชีวิต

ประการที่สอง ภาพยนตร์มีศักยภาพในอันที่จะชักพาคนดูไปสู่ดินแดนที่ไม่รู้จัก ได้รู้ได้เห็น
 สิ่งที่เคยถูกปกปิด

ประการที่สาม การนำเสนอเรื่องเพศและความรุนแรงได้กระทำอย่างโจ่งแจ้ง

ประการที่สี่ ด้วยกลุ่มคนดูเป็นกลุ่มคนใช้แรงงาน ทางนายทุนเจ้าของกิจการเกรงว่าคนดู
 เหล่านี้จะถูกภาพยนตร์ยุยงให้เกิดการแข็งข้อ

ประการที่ห้า เป็นเหตุผลทางด้านสถานที่คือ โรงภาพยนตร์เป็นสถานที่ที่มีโอกาสเป็นแหล่ง
 ประพฤติผิดศีลธรรม อาจเป็นแหล่งเผยแพร่โรคระบาด และเป็นที่ซึ่งมีความเสี่ยงสูงต่ออันตรายจาก
 อัคคีภัย

ความพยายามที่จะเซ็นเซอร์ภาพยนตร์มีขึ้นครั้งแรกในปี 1896 เป็นฉากจบในภาพยนตร์
 เรื่อง The Widow Jones แต่การเซ็นเซอร์โดยมีกฎหมายรองรับนั้นมิได้มีขึ้นในสหรัฐอเมริกาในปี 1907

โดยแห่งแรกที่ผ่านกฎหมายเซ็นเซอร์ภาพยนตร์ได้แก่เมือง ชิคาโก จากนั้นอีก 2 ปีจึงมีการเซ็นเซอร์ภาพยนตร์ที่นิวยอร์กและมีที่รัฐอื่นๆ ในอีก 2 ปีต่อมา (กฤษดา เกิดดี, 2548 : 13)

การควบคุมภาพยนตร์ของสหรัฐอเมริกาควบคุมด้วยระบบการแบ่งอายุผู้ชมภาพยนตร์ หรือ การกำหนดประเภทของภาพยนตร์ตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า “Movie Rating System หรือ MPAA Movie Rating System เป็นคำศัพท์ใหม่สำหรับคนไทย และยังไม่มีการแปลที่แน่นอนให้เป็นอย่างใดอย่างหนึ่ง จึงนิยมเรียกกันว่า “การจัดเรต” “การจัดเรตหนัง” “การจัดเรตติ้ง” “การใช้ระบบเรตติ้ง” และ “เรตหนัง” ระบบดังกล่าว เริ่มใช้เป็นที่ครั้งแรกในประเทศสหรัฐอเมริกา (จรัส ทองเกษม, 2542 : 36-39) โดยสมาคมภาพยนตร์แห่งสหรัฐอเมริกา หรือ MPAA (Motion Picture Association of America)

ในช่วงต้นศตวรรษที่ 20 ระบบสตูดิโอ (Studio System) ทำให้ภาพยนตร์มีความเจริญมากในประเทศสหรัฐอเมริกา แต่การผลิตภาพยนตร์ในระบบ สตูดิโอ ได้หันไปให้ความสำคัญทางธุรกิจมากกว่าการเน้นทางด้านคุณค่าเชิงศิลปะเหมือนเดิม ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญที่บทบาทของตัวดาราสาว ชีวิต ความรัก ความฟุ้งเฟ้อ ฉากโป๊ ฯลฯ ซึ่งดูเหมือนเป็นการปฏิเสธปทัสสถานทางสังคมแบบอนุรักษนิยม เป็นการสะท้อนให้เห็นวิกฤตทางค่านิยมของสังคม และชีวิตส่วนตัวของบรรดาดารา นักแสดงด้วย ซึ่งก่อให้เกิดกระแสความไม่พอใจของประชาชนกลุ่มใหญ่ที่เห็นว่าวงการภาพยนตร์มีเสรีภาพมากเกินไป และมีส่วนทำให้เกิดปัญหาทางสังคม มีผู้บริหาร เจ้าของสตูดิโอที่ไม่ประสงค์จะให้รัฐเข้ามาแทรกแซง การผลิต และจำหน่ายภาพยนตร์ จึงได้รวมตัวกันก่อตั้งสมาคมผู้อำนวยการสร้าง และ จัดจำหน่ายภาพยนตร์แห่งสหรัฐอเมริกา หรือ MPPDA (The Motion Picture Producers and Distributors of America) ในค.ศ.1929 ในช่วงแรกมี นายวิลเลียม เฮย์ส เป็นประธานสมาคม ซึ่งสมาคมผู้อำนวยการสร้าง และจัดจำหน่ายภาพยนตร์แห่งสหรัฐอเมริกามีอำนาจในการกำหนดกฎเกณฑ์วางกรอบศีลธรรม และจริยธรรมในภาพยนตร์ ตลอดจนมีอำนาจในการสอดส่องดูแลพฤติกรรมส่วนตัวของดาราสาว และบุคคลที่เกี่ยวข้องในวงการภาพยนตร์ด้วย โดยทางสมาคมจะประทับตราอนุญาต (Seal of Approval) ให้ภาพยนตร์ที่ผ่านการตรวจ

สมาคมผู้อำนวยการสร้าง และจัดจำหน่ายภาพยนตร์แห่งสหรัฐอเมริกา ได้กำหนดจรรยาบรรณการผลิตภาพยนตร์หรือที่เรียกว่า Motion Picture Production Code ซึ่งมีรายละเอียดที่กำหนดข้อห้ามทำภาพยนตร์ และข้อกำหนดที่สามารถทำภาพยนตร์ได้ไว้สำหรับผู้สร้างภาพยนตร์ได้ปฏิบัติตาม แต่หลักใหญ่เป็นการห้ามผู้สร้างภาพยนตร์ปฏิบัติบางสิ่งบางอย่าง โดยทั่วไปแล้ว เนื้อหาข้อกำหนดจรรยาบรรณการผลิตภาพยนตร์กำหนดห้าม ฉายภาพยนตร์ที่มีเนื้อหาประเภทที่แสดงกิริยาอาการ ทางเพศสัมพันธ์อย่างชัดแจ้ง การใช้ภาษาซึ่งอาจจะทำให้บุคคลบางคนบางกลุ่ม

เป็นที่น่ารังเกียจ เนื้อหาหาคู่เดือครุนแรง กรรมวิธีประกอบอาชญากรรม และจะต้องไม่มีเนื้อหาที่แสดงให้เห็นว่าผู้กระทำผิดกฎหมายไม่ถูกลงโทษ ในตอนจบของภาพยนตร์ (อิทธิพล ยินดี และชาวรัตน์ เชิดชัย, 2534 : 24) ต่อมาข้อกำหนดในการผลิต (Motion Picture Production Code) หรือที่เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า ข้อกำหนดเฮย์ส (Hays – Code) กลายเป็นมาตรการสำคัญของการเซ็นเซอร์ (Censorship) ที่กำหนดมาตรการต่างๆ เกี่ยวกับกรอบศีลธรรมอันดีงามของภาพยนตร์ ถ้าหากภาพยนตร์เรื่องใดมีลักษณะความชั่วร้าย รุนแรง ไร้ศีลธรรมจรรยา โดยไม่สะท้อนให้เห็นเกี่ยวกับการรับโทษ หรือกรรมลิจิต (กฎแห่งกรรม) ไว้ในตอนจบ หรือตอนใดตอนหนึ่ง สมาคมผู้อำนวยการสร้าง และผู้จัดจำหน่ายภาพยนตร์แห่งสหรัฐอเมริกา (The Motion Picture Producers and Distributors of America) หรือ สำนักงานเฮย์ส (Hays-Office) จะไม่อนุญาตให้นำภาพยนตร์เรื่องนั้นๆ ออกเผยแพร่ จำหน่าย และที่สำคัญมากที่สุดก็คือ บรรดาเจ้าของโรงภาพยนตร์ทั้งหลายจะไม่ยอมสนับสนุนให้ฉายภาพยนตร์ที่ไม่ผ่านการเห็นชอบของคณะกรรมการดังกล่าว แสดงให้เห็นความเข้มแข็งขององค์กรอาชีพที่สามารถดูแลควบคุมกันเองได้ในเวลานั้นแต่อย่างไรก็ดี มีผู้พยายามที่จะหลีกเลี่ยงข้อกำหนดในการผลิต (Production Code) เนื่องจากข้อกำหนดในการผลิต (Production Code) หรือข้อกำหนดเฮย์ส (Hays-Code) มีช่องโหว่อยู่มาก โดยผู้สร้างจึงจะหักมุมในตอนจบของภาพยนตร์ กล่าวคือ มีการแสดงให้เห็นถึงการได้รับโทษตอบแทนพฤติกรรมอันเลวร้ายของตัวละครนั้นๆ หรือ แม้แต่ภาพยนตร์ที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ทางเพศ และภาพยนตร์ตลกก็ยังมี การพยายามหลีกเลี่ยงโดยใช้ภาษากำกวมประเภทสองแง่สองง่าม ประกอบเพื่อหลีกเลี่ยง ข้อกำหนดดังกล่าว ดังนั้นการเซ็นเซอร์ของวิลล์เฮย์ส ซึ่งดูจะเข้มแข็งเอาจริงเอาจังในระยะแรกจึงมักถูกท้าทาย และส่วนมากต้องอนุญาตเพราะข้อกำหนดไม่สามารถจะครอบคลุมอุดช่องโหว่ได้ทั้งหมดนั่นเอง

แต่อย่างไรก็ดี ผู้ประกอบการภาพยนตร์ของสหรัฐอเมริกากลับได้รับความกระทบกระเทือนเป็นอย่างมากในระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 2 เมื่อทางราชการได้จัดตั้ง “คณะกรรมการตรวจสอบพฤติกรรมที่ไม่เป็นอเมริกัน ” (House of the Un-American Activities Committee) มีการเรียกบุคคลที่ถูกสงสัยในวงการภาพยนตร์ไปพบ คณะกรรมการดังกล่าว บางคนถูกขึ้นบัญชีดำ บางคนถูกกักขัง ทำให้มีผลกระทบต่อการผลิตภาพยนตร์อันเนื่องมาจากเหตุผลทางการเมือง โดยถูกกล่าวหาว่าเป็นพวกหัวเอียงซ้าย มากกว่าปัญหาควบคุมด้านการผลิตและจำหน่ายภาพยนตร์โดยตรง

ในระยะต่อมา โดยเฉพาะในปี ค.ศ. 1951 วงการภาพยนตร์ได้นำเอาเรื่องเซ็กซ์ มาเป็นจุดขายในการนำเสนอภาพยนตร์อีก โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องที่เป็นปัญหาวิพากษ์วิจารณ์กันมาก คือ เรื่อง A Place in the Sun และเรื่อง A Streetcar Named Desire ทำให้มีการพูดคำหยาบเกี่ยวกับศีลธรรมจรรยากันไปทั่ว โดยเฉพาะฉากแสดงความรัก แต่ถึงกระนั้นก็ตาม ทางสถาบันศิลปะและ

วิทยาศาสตร์การภาพยนตร์ (Academy of Motion Picture Art and Sciences) ซึ่งเป็นสถาบันส่งเสริมการยกระดับมาตรฐานภาพยนตร์โดยตรงกลับส่งเสริมภาพยนตร์ดังกล่าว ทั้งๆ ที่บุคคลทั่วไปมองว่าเป็นการล่อแหลมต่อการทำลายศีลธรรมอันดีงามจึงถือว่าเป็นการทำทาส หรือ ละเลยต่อข้อบังคับการผลิต (Production Code) หรือระบบเซ็นเซอร์ (Censorship) อย่างร้ายแรง ต่อมาบรรดาผู้ผลิตและผู้ประกอบการภาพยนตร์อิสระพยายามต่อต้าน และหลีกเลี่ยงระบบการเซ็นเซอร์ มีการร่วมมือกันผลิตภาพยนตร์ที่ผิดศีลธรรม ตามที่กำหนดกรอบไว้ เช่น ภาพยนตร์เรื่อง The Miracles ที่คณะกรรมการเซ็นเซอร์แห่งนครนิวยอร์กสั่งห้ามฉายแล้ว แต่เมื่อได้มีการนำปัญหาดังกล่าวนี้ร้องเรียนต่อศาลสูงแห่งสหรัฐอเมริกา (The US Supreme Court) ภายหลังกศาลสูง แห่งสหรัฐอเมริกา กลับยกเลิกคำสั่งห้ามฉาย ของคณะกรรมการเซ็นเซอร์ ก่อให้เกิดความสับสน และนำมาซึ่งการไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับในการผลิต (Production Code) นั่นคือมีผู้เริ่มผลิตภาพยนตร์เกี่ยวกับเพศ ความรุนแรง การข่มขืนกระทำชำเรา ความทารุณต่างๆ ภาษาหยาบคายออกฉาย โดยไม่นำไปให้คณะกรรมการเซ็นเซอร์พิจารณาก่อน เช่น ภาพยนตร์เรื่อง The Moon is Blue (1953) เรื่อง The Man with the Golden Arm (1956) เรื่อง Two women เป็นต้น ทำให้ระบบเซ็นเซอร์ล้มเหลว

ในปี ค.ศ.1966 บรรดาองค์กรและผู้เกี่ยวข้องในวงการภาพยนตร์ร่วมกันพิจารณาเห็นว่าระบบการเซ็นเซอร์ (Censorship) แบบเดิม ตามข้อบังคับในการผลิตภาพยนตร์ (Production Code) ล้มเหลว โดยเฉพาะการผลิตภาพยนตร์ที่ทำลายศีลธรรมและเน้นความรุนแรงทางเพศระบาคั่วไปอย่างหาขอบเขตมิได้ จึงได้ร้องขอให้ แจ็ค วาเลนติ (Mr.Jack Valenti) เจ้าหน้าที่ฝ่ายประชาสัมพันธ์ของประธานาธิบดีลิน คอน บี จอห์นสัน (President Lyndon B.Johnson 1963-69) ทามาตรการกำหนดกรอบเนื้อหาสาระของภาพยนตร์เกี่ยวกับศีลธรรมอันดีงามในการสร้างภาพยนตร์เพื่อออกมาเป็นกฎบังคับที่เหมาะสมทันกับความเปลี่ยนแปลงทางสังคม ให้สามารถใช้เป็นหลักปฏิบัติตามได้ และเป็นทีพอใจทั้งผู้ที่เคร่งครัดทางศาสนา และผู้ที่นิยมชมชอบภาพยนตร์ อย่างทั่วถึง ต่อมา ค.ศ.1968 สมาคมผู้สร้างและจัดจำหน่ายภาพยนตร์แห่งชาติสหรัฐอเมริกาได้เปลี่ยนชื่อเป็นสมาคมภาพยนตร์แห่งสหรัฐอเมริกา (Motion Picture Association of America) แจ็ค วาเลนติ ได้รับแต่งตั้งให้เป็นประธานสมาคมภาพยนตร์แห่งสหรัฐอเมริกาคคนแรก แจ็ค วาเลนติ และหลุยส์ ไนเซอร์ ทนายความของแจ็ค วาเลนติ ได้เสนอมาตรฐานการควบคุมภาพยนตร์แบบใหม่ออกมา โดยอาศัยระบบการจัดระดับภาพยนตร์ด้วยการแบ่งอายุผู้ชมเป็นหลัก เรียกว่า “Ratings System” ซึ่งต่อมารู้จักกันทั่วไปว่า Movie Ratings System หรือ MPAA Movie Ratings System หรือ MPAA System ดังนั้น สมาคมภาพยนตร์แห่งสหรัฐอเมริกา (Motion Picture Association of America) จึงเป็นองค์กรซึ่งกำหนดระดับภาพยนตร์ตามกลุ่มอายุของผู้ชมนั่นเอง การที่สมาคมภาพยนตร์แห่งสหรัฐอเมริกานำเอาจรรยาบรรณและการบริหารการจัดประเภทภาพยนตร์ (Code and Rating Administration หรือ Classification and Administration หรือที่เรียกว่า CARA) มาแทนหลัก

จรรยาบรรณ การผลิตภาพยนตร์ที่มีอยู่เดิม เป็นระบบของการควบคุมตนเองในวิชาชีพภาพยนตร์ กล่าวคือ บรรดาสมาชิกของสมาคม รวมทั้งผู้สร้างอิสระ ยินยอมพร้อมใจกันส่งฟิล์มภาพยนตร์ที่ผลิตขึ้นหรือ กำลังจะจัดจำหน่ายไปให้คณะกรรมการบริหารสมาคมภาพยนตร์แห่งสหรัฐอเมริกาซึ่งประกอบด้วย ผู้แทนจากสมาคมผู้สร้างภาพยนตร์ (Motion Picture Producers Association หรือ MPPA) ผู้นำเข้าและจัดจำหน่ายภาพยนตร์ระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกา (International Film Importers and Distributors of America และสมาคมเจ้าของโรงภาพยนตร์แห่งชาติ National Association of Theatre Owners หรือ NATO) คณะกรรมการบริหารสมาคมภาพยนตร์แห่งสหรัฐอเมริกาจะระบุประเภทของภาพยนตร์แต่ละเรื่องที่พิจารณาก่อนนำออกฉายตามความเหมาะสมกับกลุ่มอายุผู้ชมภาพยนตร์ กลุ่มใดกลุ่มหนึ่งดังต่อไปนี้ (อิทธิพล ยินดี และชวรัตน์ เชิดชัย, 2534 : 625)

เรท G ย่อมาจากคำว่า “general audience” เป็นประเภทภาพยนตร์สำหรับผู้ชมทั่วไปซึ่งใครก็ชมได้ หรือ ภาพยนตร์สำหรับครอบครัวยุคใหม่

เรท PG ย่อมาจากคำว่า “Parental Guidance Suggested” เป็นประเภทภาพยนตร์สำหรับผู้ชมทั่วไป แต่เนื้อหาบางตอนไม่เหมาะสมกับวัยของเด็กจึงควรมีบิดามารดาแนะนำ ดังนั้นจะต้องมีบิดามารดา หรือผู้ปกครองพาเข้าไปชมเพื่อให้คำแนะนำได้

เรท PG – 13 เป็นประเภทภาพยนตร์ที่ห้ามเด็กอายุต่ำกว่า 13 ปีเข้าชม ยกเว้นมีบิดามารดา หรือผู้ปกครองไปชมด้วย

เรท R ย่อมาจากคำว่า “Restricted” ภาพยนตร์ประเภทจำกัดผู้เข้าชมภาพยนตร์ กล่าวคือ เป็นประเภทภาพยนตร์ที่ห้ามบุคคลต่ำกว่า 17 ปี เข้าชมยกเว้นมีบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ใหญ่พาเข้าไปชมด้วย บางรัฐกำหนดอายุห้ามบุคคลอายุต่ำกว่า 18 ปี

เรท X เป็นภาพยนตร์ระดับพิเศษ กล่าวคือ เป็นภาพยนตร์ที่ห้ามเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี เข้าชมเด็ดขาด หรือ เป็นระดับภาพยนตร์สำหรับบุคคลที่มีอายุเกิน 18 ปีขึ้นไป เพราะส่วนมากเป็นภาพยนตร์ที่ประกอบด้วยเรื่องเซ็กซ์ หรือ ความรุนแรง หรือ ภาษาหยาบคาย ปัจจุบันการจัดภาพยนตร์เรท X ถูก MPAA ยกเลิก เพราะเปลี่ยนเป็นเรท NC – 17 แทน แต่คนทั่วไปยังเรียกกันอยู่ว่า เรท X

เรท NC – 17 ย่อมาจากคำว่า “No Children under 17 admitted” เป็นประเภทภาพยนตร์ที่ห้ามเด็กอายุต่ำกว่า 17 ปี ชมเด็ดขาด

ปัจจุบัน การจัด ประเภทภาพยนตร์ดังกล่าวยังคงใช้กันอยู่แต่ลดความเข้มข้นลงมากกว่าเดิม โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลังจากที่ศาลสูงของสหรัฐอเมริกาได้ตัดสินว่า ภาพยนตร์เป็นสื่อมวลชนที่มีอิสระเช่นเดียวกับสื่อมวลชนอื่นๆย่อมได้รับการคุ้มครอง จากการตรวจพิจารณา

หลังจากปี ค.ศ. 1952 ภาพยนตร์ก็มีอิสระมากขึ้นเพราะความรับผิดชอบของผู้สร้าง ผู้จำหน่าย และเจ้าของโรงภาพยนตร์ส่วนหนึ่ง

ส่วน ที่ประเทศ อังกฤษการกำเนิดและพัฒนาการของภาพยนตร์แทบไม่ต่างจากที่ สหรัฐอเมริกาคนดูก็เป็นกลุ่มเดียวกันคือชนชั้นผู้ใช้แรงงานและภาพยนตร์มีการเติบโตทางตลาดก็ เชนิฐสถานการณ์ คล้ายกันนั่นคือถูกกล่าวหาว่าเป็นภัยต่อคนดู และสังคม มีการ วิจารณ์ตามหน้า หนังสือพิมพ์เรียกร้องให้มีการควบคุมภาพยนตร์ ดำรวจมองว่าภาพยนตร์เป็นตัวการในการกระตุ้น ให้คนดูอยากเป็นอาชญากรรวมทั้งมีเหตุผลเรื่องความปลอดภัยเสริมเข้ามาอีก ในที่สุด กฎหมาย เซ็นเซอร์ก็ถูกบังคับใช้ปี 1910 โดยมีเนื้อหาสำคัญก็คือการควบคุม “สถานที่” นายภาพยนตร์ เช่น จำนวนประตูทางเข้าออก การเก็บรักษาที่ดับเพลิง ลักษณะการจัดเก็บอุปกรณ์ต่างๆ โดยดูเหมือนว่า จะเน้นที่ความปลอดภัยเป็นหลัก แต่หลังจากที่สภาท้องถิ่นลอนดอนเสนอให้ห้ฉายภาพยนตร์วัน อาทิตย์โดย “ อนุญาตได้ 6 วัน ” นั่นแสดงว่ามีข้อจำกัดต้องการควบคุมเรื่องความปลอดภัยอย่างเดียว (โดยสิ่งที่แฝงอยู่ก็คือความคิดที่ว่าคนดูควรหยุดพักเพื่อเอาเวลาไปชำระจิตใจให้สะอาดด้วยการ ไป โบสถ์อาทิตย์ละ 1 วัน) ที่ ประเทศ ออสเตรเลียก็แทบไม่ต่างกัน ลักษณะการฉายและการเข้าชม ตลอดจนเนื้อหาของภาพยนตร์ทำให้ผู้ปกครองและกลุ่มเคร่งศาสนาวิตกกังวล มีความคิดที่เชื่อว่าการเข้าไปชมภาพยนตร์ที่ฉายภาพในที่มืดอาจจะทำอันตรายต่อสายตาได้และสถานที่มืดอับทึบเป็น แหล่งเผยแพร่โรคระบาด ผู้เคร่งศีลธรรมก็มองว่าสถานที่มืดๆแบบนี้ น่าจะเป็นแหล่งให้หนุ่มสาว แอบมาประพฤติดิศัลยกรรม ส่วนผู้ปกครองและครูก็เชื่อว่าการเข้าชมภาพยนตร์นั้นอาจทำให้เด็ก อ่อนแอ เพราะอากาศใน โรงภาพยนตร์ส่วนหนึ่ง และอีกส่วนหนึ่งคือการที่เด็กๆมาติดภาพยนตร์ อย่างงอมแงมแทนที่จะเอาเวลาไปเรียนหนังสือและเล่นกีฬากลางแจ้ง ด้วยเหตุอันผลมากมาย (ซึ่งก็ พิสูจน์ได้บ้าง ไม่ได้บ้าง) (กฤษดา เกิดดี, 2548 : 13)

การควบคุมภาพยนตร์ของประเทศอังกฤษ องค์กรที่ทำหน้าที่ควบคุมภาพยนตร์ คือ คณะกรรมการตรวจสอบภาพยนตร์แห่งอังกฤษ ซึ่งจัดตั้งขึ้น โดยความสมัครใจของผู้อยู่ในวงการ ภาพยนตร์ ตั้งแต่ พ.ศ. 2455 เพื่อกำหนดแนวทางให้เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นใช้ประกอบดุล ุยพินิจอนุญาต การฉายภาพยนตร์ ทั้งนี้เพราะพระราชบัญญัติภาพยนตร์ พ.ศ.2452 ให้เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นกำหนด เงื่อนไขใดๆ ในการอนุญาตให้ฉายภาพยนตร์เพื่อป้องกันอหิภัย แต่ปรากฏว่าการใช้อำนาจนี้มีได้ เป็นไปตามเจตนารมณ์แห่งกฎหมาย ภาพยนตร์เรื่องแรกที่ถูกห้ามฉายเป็นภาพยนตร์อเมริกัน น เกี่ยวกับนักมวยวิวาห์ โดยเจ้าหน้าที่ไม่อนุญาตให้ฉายด้วยเหตุผลว่า “ไม่สอดคล้องกับความเป็นจริง ที่แสดงว่า คนดำชนะคนขาว ” จึงเกิดความเคลื่อนไหวในอุตสาหกรรมภาพยนตร์ และเห็นพ้อง ต้องกันว่าควรจะให้มีการตรวจสอบกันเองดีกว่าปล่อยให้อยู่ในอำนาจ ทำตามอำเภอใจ ในที่สุดจึง ได้จัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบภาพยนตร์แห่งอังกฤษขึ้นให้มีหน้าที่สร้างความมั่นใจแก่เจ้า

พนักงานผู้ออกใบอนุญาต และผู้นำท้องถิ่น ซึ่งต้องรักษามาตรฐานแห่งศีลธรรมโดยทั่วไปของชุมชน ต่อมาในปี พ.ศ.2467 ศาลก็ได้ยอมรับถึงอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการนี้ ศาลวินิจฉัยว่า ภาพยนตร์เรื่องใดก็ตามที่มีได้ผ่านการรับรองของคณะกรรมการตรวจสอบภาพยนตร์แห่งอังกฤษจะนำออกฉายมิได้ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตโดยชัดแจ้งจากสภาท้องถิ่น อย่างไรก็ตามสภาท้องถิ่นเป็นผู้รับผิดชอบโดยตรงต่อมาตรฐานแห่งศีลธรรมของชุมชน และไม่อาจมอบหมายภารกิจนี้แก่คณะกรรมการได้ แต่สภาท้องถิ่นอาจถือว่า คณะกรรมการเป็นเพียงที่ปรึกษาของตน ซึ่งสภาท้องถิ่นอื่น อาจรับหรือปฏิเสธความเห็น ของคณะกรรมการได้ การตัดสินใจขั้นสุดท้ายว่าจะอนุญาต หรือไม่อนุญาต จึงต้องอยู่ที่สภาท้องถิ่น

แม้คณะกรรมการตรวจสอบภาพยนตร์จะมีได้เป็นองค์กรราชการ ทั้งมิได้รับรองไว้โดยตัวบทกฎหมาย และการเงินของคณะกรรมการก็มาจากการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมจากภาพยนตร์ที่เสนอให้ตรวจสอบมิใช่จากงบประมาณของทางราชการ แต่ความเห็นของคณะกรรมการก็มีอิทธิพลมากต่อเจ้าพนักงานออกใบอนุญาต พระราชบัญญัติภาพยนตร์ พ.ศ. 2495 บัญญัติให้เจ้าพนักงานออกใบอนุญาตมีหน้าที่สอดส่องดูแลการอนุญาตให้เด็กเข้าชมภาพยนตร์ โดยให้เจ้าพนักงานออกใบอนุญาตหรือองค์กรอื่นพิจารณาและระบุว่า สมควรให้เด็กเข้าชมภาพยนตร์หรือไม่ การที่พระราชบัญญัตินี้กล่าวถึง “องค์กรอื่น ” จึงเท่ากับกฎหมายยอมรับฐานะของคณะกรรมการตรวจสอบภาพยนตร์แห่งอังกฤษ เป็นครั้งแรก แม้จะมีไว้ในฐานะผู้ตรวจสอบภาพยนตร์ แต่อย่างน้อยกฎหมายก็รับรองในฐานะผู้จำแนกภาพยนตร์ที่ไม่เหมาะสมสำหรับเด็ก และการจำแนกประเภทภาพยนตร์ของคณะกรรมการนี้ก็เป็นที่ยอมรับกันทั่วไป การจำแนกประเภท ภาพยนตร์ ในปัจจุบัน (พิศิษฐ์ ชวลาธวัช, 2542 : 50-51) ซึ่งสภาท้องถิ่นทุกแห่ง และกระทรวงมหาดไทยให้การรับรองมีดังนี้

U ทั่วไป	: เหมาะสมกับทุกเพศทุกวัย
Uc ทั่วไป	: เหมาะสมกับเด็กโดยเฉพาะ
PG สำหรับผู้ใหญ่	: บางฉากอาจไม่เหมาะสมสำหรับเด็ก
15	: เหมาะสมสำหรับบุคคลอายุตั้งแต่ 15 ปี ขึ้นไป
18	: เหมาะสมสำหรับบุคคลอายุตั้งแต่ 18 ปี ขึ้นไป
18 R	: จำกัดการฉายในสถานที่เฉพาะ ซึ่งไม่อนุญาตให้บุคคลอายุต่ำกว่า 18 ปี เข้าชม

คณะกรรมการตรวจสอบภาพยนตร์แห่งอังกฤษกลายเป็นผู้ตรวจสอบที่ทรงอำนาจ ทั้งการตรวจสอบภาพยนตร์ที่ฉายตามโรงภาพยนตร์ โทรทัศน์ และ วีดีโอเทป ฐานะนี้มีได้มาจากการ

รับรองโดยกฎหมาย แต่มาจากความเข้าใจที่คณะกรรมการ ได้ปรึกษาหารือ กับพนักงานอัยการ สภา
ท้องถิ่น และกระทรวงมหาดไทย

การจัดประเภทภาพยนตร์ (Movie Rating) ในประเทศไทย

การควบคุมตรวจตราภาพยนตร์นั้นได้มีการเคลื่อนไหวมาตั้งแต่สมัยพระบาทสมเด็จพระ
มงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 (โครงการเสวนาเรื่อง “ พระราชบัญญัติภาพยนตร์...คำถามที่
ต้องการคำตอบ ”, 2542 : ก) การเซ็นเซอร์ภาพยนตร์ในประเทศไทย เกี่ยวข้องกับหน่วยงาน
คณะกรรมการตรวจพิจารณาภาพยนตร์ หรือ กองเซ็นเซอร์ ซึ่งได้ยึดเอาพระราชบัญญัติภาพยนตร์
พ.ศ. 2473 ที่มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2474 เป็นบรรทัดฐาน ในมาตรา 4 ระบุไว้
ชัดเจนว่า “ ห้ามมิให้ทำ หรือฉาย หรือแสดง ณ สถานที่มหรสพ ซึ่งภาพยนตร์หรือประกาศกอปร
ด้วยลักษณะฝ่าฝืน หรืออาจฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดี ถึงแม้เพียงว่าการทำหรือ
ฉาย หรือการแสดงภาพยนตร์ หรือประกาศนั้น ๆ น่าจะมีผลเช่นนั้น ก็ห้ามจุกกัน

ภาพยนตร์หรือประกาศที่สร้างขึ้นในพระราชอาณาจักร ถ้ามีลักษณะหรืออาจมีผลเช่นนั้น
ไซ้ ท่านห้ามมิให้ทำหรือส่งออกนอกพระราชอาณาจักร ”

การควบคุมภาพยนตร์ด้วยระบบที่แบ่งอายุผู้ชม หรือ Movie Rating System เป็นระบบ
มาตรฐานการกำหนดอายุผู้ชมภาพยนตร์เป็นหลัก (age-based system) เป็นที่ยอมรับกันเป็น
ส่วนมากในประเทศสหรัฐอเมริกา และระบบดังกล่าวได้ถูกนำไปใช้บางประเทศเช่น แคนาดา
ได้หวั่น เป็นต้น ซึ่งก็ไม่ใช่ผู้ราบริ่นนักเพราะจะต้องมีองค์กรที่เกี่ยวกับภาพยนตร์รวมตัวกันได้อย่าง
เข้มแข็งมีประสิทธิภาพ และมีความรับผิดชอบร่วมกันในการจัดระบบการควบคุมกันเองได้เป็น
อย่างดี

มีการพูดถึงการยกเลิกเซ็นเซอร์ หรือระบบการตรวจและพิจารณาภาพยนตร์ไทย ตาม
พระราชบัญญัติภาพยนตร์ พ.ศ.2473 อยู่เสมอ โดยมีทั้งฝ่ายคัดค้านไม่เห็นด้วย และฝ่ายสนับสนุนที่
เห็นด้วย เพราะเห็นว่าระบบดังกล่าวมีความคิดที่ล้าสมัยเป็นไดโนเสาร์ล้านปี ฝ่ายคัดค้านส่วนมาก
มักจะเป็นผู้ประกอบการ ผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน นักอนุรักษ์นิยมและกรมตำรวจผู้เป็นเจ้าของ
พนักงานมีหน้าที่ดูแลและรับผิดชอบโดยตรง ฝ่ายสนับสนุนส่วนมากมัก ได้แก่ผู้ประกอบการ นัก
วิจารณ์ภาพยนตร์ โดยเฉพาะสมาคมสมาพันธ์ภาพยนตร์แห่งชาติ ถึง กับเรียกร้องให้มีการใช้ระบบ
เรตติ้ง หรือ Rating system เสียโดยเร็ว จึงเป็นการผลักดันให้มีการจัดประชุมสัมมนากำหนด
แนวทางในการตรวจพิจารณาภาพยนตร์ตั้งแต่ พ.ศ. 2537 และในปี พ.ศ. 2540 กองทะเบียน กรม

ตำรวจ ซึ่งเป็นหน่วยงานรับผิดชอบเกี่ยวกับการตรวจและพิจารณาภาพยนตร์ ได้จัดสัมมนาเจ้าพนักงานผู้ตรวจภาพยนตร์โดยเทป หรือวัสดุโทรทัศน์ เมื่อวันที่ 23 เมษายน คณะกรรมการส่งเสริมอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย สำนักนายกรัฐมนตรี ได้มอบหมายให้กรมประชาสัมพันธ์ ในฐานะฝ่ายเลขานุการดำเนินการจัดประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “บทบาทของรัฐในการส่งเสริมอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย” ในวันที่ 23 มิถุนายน มีการแบ่งกลุ่มพิจารณาการเซ็นเซอร์ภาพยนตร์ด้วย ผลการประชุมสัมมนาทั้ง 2 ครั้ง เห็นว่า “ควรเสนอให้กำหนดภาพยนตร์ตามความเหมาะสมของกลุ่มผู้ชม หรือ Rating ใน พ.ร.บ. ภาพยนตร์ที่จะแก้ไขต่อไป เห็นควรยกเลิกคณะกรรมการตรวจภาพยนตร์ (Censor) และให้มีคณะกรรมการกำหนดภาพยนตร์ Rating ซึ่งมีองค์ประกอบสัดส่วนของภาคราชการมากกว่าเอกชนทำหน้าที่พิจารณา Rating เท่านั้น โดยไม่มีการลงโทษ” และในวันที่ 20 กันยายน 2540 คณะกรรมการการศึกษา ศิลปะและวัฒนธรรม สภาผู้แทนราษฎร ได้จัดให้มีการประชุมสัมมนาเรื่องภาพยนตร์ไทยให้อะไรกับสังคมบ้าง และก็จะมีการพิจารณาแนวทางการปรับปรุงพระราชบัญญัติภาพยนตร์ พุทธศักราช 2473 ด้วยเช่นกัน ดังนั้นจึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจติดตามว่าในที่สุดรัฐบาลจะตัดสินใจอย่างไรต่อไป สำหรับประเทศไทย มีความเคลื่อนไหวเรียกร้องจากหลายฝ่าย “ให้ยกเลิกคณะกรรมการตรวจภาพยนตร์ และให้มีคณะกรรมการกำหนดภาพยนตร์แบบ Rating System ” ความพยายามคิดหาวิธีควบคุมและส่งเสริมการพัฒนาภาพยนตร์ไทยโดยใช้ระบบ Rating เป็นเรื่องที่น่าสนใจเป็นอย่างยิ่งถ้าหากมีความพร้อม แต่มีข้อที่ควรคำนึงหลายประการเกี่ยวกับความเหมาะสมของสังคมและวัฒนธรรมไทย (จรัล ทองเกษม, 2542 : 36-39) ดังนั้น นอกจากจะต้องคำนึงถึงความจริงบางประการแล้ว ขอตั้งข้อสังเกตดังต่อไปนี้

ประการแรก ระบบดังกล่าวเกิดขึ้นจากองค์กรภาคเอกชนเป็น ผู้เริ่มต้น รัฐบาล เป็นเพียงส่วนให้การสนับสนุนเท่านั้น

ประการที่สอง ประเทศสหรัฐอเมริกาขณะนี้ยังมีผู้พยายามเสนอให้มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงระบบนี้

ประการที่สาม ประเทศไทยมีพื้นฐานทางสังคมวัฒนธรรมแตกต่างจากประเทศสหรัฐอเมริกาโดยเฉพาะเรื่องความรุนแรง ความสัมพันธ์ทางเพศ และภาษาที่หยาบคาย

ประการที่สี่ องค์กรต่างๆทางสังคมยังไม่เข้มแข็ง และไม่สามารถปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด เหมือนสังคมตะวันตก เช่น การกำหนดอายุให้เด็กเข้าออกสถานบริการ สถานเริงรมย์ การห้ามจำหน่ายบุหรี่กับเด็ก เป็นต้น ดังนั้น ถ้าหากกำหนดอายุให้เด็กและเยาวชนเข้าชมภาพยนตร์ในเรทต่างๆจะเป็นปัญหาเกี่ยวกับเจ้าของโรงภาพยนตร์ และปัญหาอื่นๆตามมาอีกมากมาย

ประการที่ห้า ระบบ Movie Ratings ให้ความสำคัญกับบิดามารดาและผู้ปกครองที่ต้องสนใจแนะนำความเหมาะสมของภาพยนตร์ในแต่ละเรื่อง และบางครั้งต้องเป็นผู้พาเด็กและเยาวชน

ไปชมภาพยนตร์ แต่สภาพความเป็นจริง ชาวคนไทยมักมีอิสระที่จะไปชมภาพยนตร์กับเพื่อนมากกว่า

ประการที่หก กลุ่มเป้าหมายของผู้ผลิตภาพยนตร์อยู่ที่กลุ่มวัยรุ่นมากกว่ากลุ่มอื่นๆ ซึ่งถ้าหากกำหนดอายุไว้ย่อมมีปัญหาตามมา

ประการที่เจ็ด โรงภาพยนตร์ชั้น 2 มักนิยมฉายภาพยนตร์ควบ ดังนั้น อาจมีปัญหาเรื่องการควบคุม

ประการที่แปด ระบบกลไก ในด้านต่างๆต้องเตรียมให้พร้อมโดยเฉพาะระบบองค์กรภาพยนตร์ไทยต้องเข้มแข็ง และสามารถจัดระบบควบคุมกันเองได้ มิฉะนั้นจะเป็นการสร้างประโยชน์ให้กับบุคคลกลุ่มน้อย และมีปัญหาสังคมตามมา

การควบคุมภาพยนตร์ด้วยระบบแบ่งอายุผู้ชมหรือ Movie Rating System เป็นระบบการจัดระดับภาพยนตร์ตามอายุผู้ชม (age-based system) โดยถือว่าผู้ปกครองต้องมีความรับผิดชอบในการดูแลให้คำแนะนำเด็กและเยาวชนในการชมภาพยนตร์ ไม่ใช่ความรับผิดชอบของผู้ผลิตและรัฐบาลโดยตรง ระบบการควบคุมดังกล่าวเกิดจากความพยายามของกลุ่มองค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้องกับวงการภาพยนตร์ผลักดันให้สมาคมภาพยนตร์แห่งสหรัฐอเมริกา (Motion Picture Association of America) กำหนดระดับภาพยนตร์ขึ้นเพื่อควบคุมกันเอง ระบบดังกล่าวได้แพร่หลายไปยังบางประเทศที่มีองค์กรเข้มแข็งสามารถรับผิดชอบควบคุมดูแลกันเองได้ สำหรับประเทศไทยประชาชนส่วนมากยังไม่ค่อยรู้จักระบบดังกล่าวมากนัก แต่ขณะนี้ก็มีผู้ประกอบการ ภาพยนตร์และองค์กรทางภาพยนตร์เรียกร้องให้ยกเลิกระบบเซ็นเซอร์ แบบเดิม และขอใช้ระบบการควบคุมภาพยนตร์ด้วยระบบการแบ่งอายุผู้ชม (Movie Rating) แทน โดยให้เหตุผลว่า นอกจากจะเป็นการส่งเสริม การผลิตภาพยนตร์ไทยอย่างเสรีแล้ว ยังเป็นการพัฒนาอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยให้เจริญก้าวหน้าทัดเทียม มาตรฐานภาพยนตร์สากลได้ด้วย ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ของหน่วยงานที่รับผิดชอบ ผู้ปกครองและประชาชนทั่วไป ควรจะต้องให้ความสนใจแสดงความคิดเห็นถึงผลดีและผลเสียที่จะตามมา ทั้งนี้ สังคม วัฒนธรรม และค่านิยมเอกลักษณ์แบบไทยจะถูกกระทบกระเทือนมากขึ้นหรือไม่ แต่ถึงอย่างไรการจัดประเภทภาพยนตร์ (Movie Rating) ก็เป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องจัดตั้งขึ้นเพื่อการพัฒนาอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยให้เจริญก้าวหน้าเทียบเท่าอารยประเทศ

4 มีนาคม พ.ศ. 2551 พระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551 ประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษา เนื้อหาโดยรวม ภาครัฐยังคงใช้อำนาจเข้ามาควบคุมจัดการสื่อภาพยนตร์ไม่ต่างจาก พ.ร.บ.ภาพยนตร์ฉบับเดิมที่ใช้กันมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2473 หรือ 78 ปีก่อนที่จะมีฉบับใหม่ ก่อนหน้านี้ได้มีการเรียกร้องของคนในอุตสาหกรรม ภาพยนตร์ไทยเพื่อลดบทบาท ของอำนาจรัฐที่จะเข้ามาแทรกแซงสื่อภาพยนตร์ และวิพากษ์วิจารณ์ตลอดปี 2550 แต่ไม่ประสบผลสำเร็จ โดย มอบหมายให้

สำนักพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์ สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ในขณะนั้นเป็นผู้รับผิดชอบในการเซ็นเซอร์และจัดเรตติ้งภาพยนตร์ที่จะเข้าฉายในประเทศไทย ภาพยนตร์ทุกเรื่องที่จะเข้าฉายจะต้องถูกจัดเรตติ้ง ตามมาตรา 26 ของพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551 ที่ระบุไว้ว่า

“ ในการตรวจพิจารณาภาพยนตร์ตามมาตรา 25 ให้คณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์กำหนดด้วยว่าภาพยนตร์ดังกล่าวจัดอยู่ในภาพยนตร์ประเภทใด ดังต่อไปนี้

- (1) ภาพยนตร์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้และควรส่งเสริมให้มีการดู
- (2) ภาพยนตร์ที่เหมาะสมกับผู้ทั่วไป
- (3) ภาพยนตร์ที่เหมาะสมกับผู้ที่มีอายุตั้งแต่สิบสามปีขึ้นไป
- (4) ภาพยนตร์ที่เหมาะสมกับผู้ที่มีอายุตั้งแต่สิบห้าปีขึ้นไป
- (5) ภาพยนตร์ที่เหมาะสมกับผู้ที่มีอายุตั้งแต่สิบแปดปีขึ้นไป
- (6) ภาพยนตร์ที่ห้ามผู้ที่มีอายุต่ำกว่ายี่สิบปีดู
- (7) ภาพยนตร์ที่ห้ามเผยแพร่ในราชอาณาจักร ”

การจัดประเภทภาพยนตร์ ทั้ง 7 ประเภทแสดงให้เห็นว่าภาครัฐยังเข้ามามีบทบาทในการเซ็นเซอร์ ควบคุมเช่นเดิม ซึ่งแนวทางที่ประกาศใช้นี้เคยถูกคนในอุตสาหกรรมหนังไทยเรียกร้อง เพราะเห็นว่าสื่อภาพยนตร์ควรจะได้รับอิสระเช่นเดียวกับ สื่อมวลชนแขนงอื่นๆ ทั้งโทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ ที่ไม่ต้องมีภาครัฐเข้ามาควบคุมแต่ใช้จรรยาบรรณในการตรวจสอบตนเอง

ดังนั้น การประกาศใช้พระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551 จึงเป็นการพลิกโฉมกระบวนการควบคุมและ การตรวจสอบ ภาพยนตร์ ที่จะฉายในราชอาณาจักรไทยครั้งแรกในรอบ 78 ปี และเป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์ที่จากนี้ไปผู้ชมภาพยนตร์จะถูกจำกัดสิทธิ์การชมภาพยนตร์โดยสามารถเข้าชมได้ตามอายุที่กำหนด

หลักการและแนวคิดในการจัดประเภทภาพยนตร์

การจัดระดับความเหมาะสมของภาพยนตร์ เป็นเครื่องมือที่สำคัญ ในการให้คำแนะนำสำหรับผู้ชม โดยเฉพาะพ่อแม่หรือผู้ปกครอง ในการเลือกรับชมสื่อภาพยนตร์ที่เหมาะสมกับผู้ชม โดยเฉพาะผู้ชมที่เป็นเด็กและเยาวชนในครอบครัว โดยมีหลักในการจัดระดับความเหมาะสมของภาพยนตร์ (อิทธิพล ปรีดิประสงค์, 2550 : 3) ดังนี้

1. เป็นแนวทางและสร้างแรงจูงใจในการสร้างสรรค์ภาพยนตร์ที่ส่งเสริมการศึกษาและการเรียนรู้ให้กับผู้ชม

2. ส่งเสริมและพัฒนาระบบการกำกับดูแลตนเอง (Self Regulation) ของอุตสาหกรรมภาพยนตร์
3. รักษาไว้ซึ่งสิทธิเสรีภาพในการแสดงออกและการได้รับข้อมูลข่าวสาร
4. คำนึงถึงประโยชน์สุข ความปลอดภัยและพัฒนาการด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์และศักดิ์ศรีของเด็กและเยาวชน
5. สร้างมาตรฐานในการตรวจสอบเนื้อหาและเฟ้าระวังสื่อ บนหลักเกณฑ์และความเข้าใจเดียวกัน

การจำแนกเนื้อหาของภาพยนตร์ตามช่วงอายุของผู้ชมตามหลักการข้างต้น มีแนวคิดในการพิจารณา โดยแบ่งเนื้อหาของภาพยนตร์แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. เนื้อหาที่ควรมีการจำกัด เป็นระบบการจำแนกเนื้อหาตามช่วงวัยของผู้ชมเพื่อปกป้องเด็กและเยาวชนจากภาพ เสียง และ เนื้อหาของภาพยนตร์ที่ไม่เหมาะสมต่อพัฒนาการและการเรียนรู้และเป็นแนวทางแก่ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมภาพยนตร์ในการพิจารณาจัดสถานที่ในการฉายภาพยนตร์ให้เหมาะสมกับกลุ่มผู้ชม
2. เนื้อหาที่ควรมีการส่งเสริม เป็นระบบการพิจารณาเนื้อหาของภาพยนตร์ที่สนับสนุนด้านการศึกษาและการพัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก และ เยาวชน อันจะนำไปสู่การสร้างสรรค์ภาพยนตร์ที่มีคุณภาพ และการกำหนดทิศทางเพื่อการสนับสนุนภาพยนตร์ที่มีคุณภาพ รวมทั้ง เป็นการให้ความรู้กับพ่อแม่ผู้ปกครองในการเลือกรับชมภาพยนตร์ที่มีประโยชน์สำหรับเด็กและเยาวชนในครอบครัว

หลักเกณฑ์การพิจารณาระดับความเหมาะสมของภาพยนตร์

การพิจารณาระดับความเหมาะสมของภาพยนตร์ประกอบด้วย 2 หลักเกณฑ์ (อิทธิพล ปรีดี ประสงค์, 2550 : 4-6) ดังนี้

1. หลักเกณฑ์ของระบบการจำแนกเนื้อหาที่ควรมีการจำกัด พิจารณาจากภาพ เสียง และ เนื้อหาในภาพยนตร์ ประกอบกับเจตนาในการผลิต และการจัดทำ วัตถุประสงค์และวิธีการ ในการนำเสนอภาพหรือเสียง น้ำหนักของการดำเนินเรื่อง รวมทั้ง มุมกล้องของการถ่ายทำ ที่ทำให้ผู้ชมรับรู้ในทางที่ไม่เหมาะสม และอาจมีผลต่อการพัฒนาค่านิยมและพฤติกรรมในด้านลบโดยพิจารณาใน 3 ประเด็น คือ (1) พฤติกรรมและความรุนแรง (2) เรื่องทางเพศ และ (3) ภาษา

ประเด็นที่ 1 พฤติกรรมและความรุนแรง พิจารณาจากภาพ เสียงและเนื้อหา ที่อาจทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ไม่เหมาะสม ในเรื่องพฤติกรรมที่รุนแรง หรือนำไปสู่ความรุนแรงและอันตราย ประกอบด้วย

1. การแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม รวมทั้งการนำเสนอที่ก่อหรือ ชักนำไปให้เกิดผลรุนแรง ต่อจิตใจ ของผู้ชม ทำให้เกิดความรู้สึกทางจิตใจ เช่น ความหดหู่ ความเศร้า ความเครียด ความ สะเทือนใจอย่างรุนแรง รวมถึงตลอดถึง องค์ประกอบของ ภาพยนตร์ที่ทำให้ผู้ชมตกใจกลัว ความน่า เกลียด สยดสยอง ขยะแขยง

2. การใช้ความรุนแรงกระทำต่อตนเอง ต่อวัตถุ และต่อบุคคลอื่น

3. การใช้อาวุธ ยาเสพติด การแสดงภาพของการกระทำความผิดในรูปแบบต่างๆ รวมถึง เนื้อหาที่ขัดต่อศีลธรรม และความสงบสุขของสังคม

4. การนำเสนอที่ก่อหรือชักนำไปให้เกิดการอคติ การเลือกปฏิบัติอันนำมาซึ่งการต่อต้านหรือ ล่วงละเมิดบุคคลหรือกลุ่มบุคคล รวมถึง การส่งเสริม การสร้างทัศนคติ ความเชื่อ การชักจูงใจ ให้เกิดการล่วงละเมิดหรือการต่อต้าน การดูหมิ่นเหยียดหยาม การลดทอนหรือการละเมิดศักดิ์ศรี ความเป็นมนุษย์ ละเมิดสิทธิมนุษยชน ตลอดจนการส่งเสริมหรือชักจูงให้เกิดการต่อต้าน ดูหมิ่น สร้างทัศนคติเชิงลบ การล้อเลียนให้เกิดความอาย กลายเป็น “ตัวตลกในสังคม” ที่มีผลต่อบุคคล กลุ่มบุคคล ทั้งในประเด็นของเชื้อชาติ สัญชาติ ชาติพันธุ์ เพศ รสนิยมทางเพศ ชนชั้น สถานะ สภาพทางเศรษฐกิจ อายุ ศาสนา สีผิว โรคหรือภาวะสุขภาพความพิการทั้งทางร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา

ประเด็นที่ 2 เรื่องทางเพศ พิจารณาจากภาพ เสียงและเนื้อหา ที่อาจทำให้เกิดการเรียนรู้ ที่ไม่เหมาะสม ในด้านการแต่งกาย การแสดงออกทางเพศ การแสดงท่าทางหรือกิริยาที่ไม่ เหมาะสมในทางเพศ การล่วงละเมิดทางเพศ การสนทนาหรือใช้คำพูดเกี่ยวกับเนื้อหาทางเพศที่ ล่อแหลมหรือ ไม่เหมาะสม การสร้างทัศนคติทางลบเกี่ยวกับเนื้อหาทางเพศในประเด็นต่างๆ เช่น การเหยียดเพศ เป็นต้น

ประเด็นที่ 3 เรื่องภาษา พิจารณาจากภาพ เสียงและเนื้อหา ที่อาจทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ไม่ เหมาะสมในเรื่องการใช้ภาษา ไวยากรณ์ทางภาษา การใช้ภาษาที่ล่อแหลมหมิ่นเหม่ สื่อความหมาย ในเชิงลบ การใช้ภาษาที่หยาบคาย รวมถึง การใช้ภาษาที่ก้าวร้าว ดูหมิ่น นำมาซึ่งการลดทอนศักดิ์ และศรีของผู้ชม

อย่างไรก็ตามในฐานะภาพยนตร์เป็นสื่อมวลชนแขนงหนึ่ง จึงจำเป็นต้องมีการจัด ประเภทภาพยนตร์ (Movie Rating) ที่ควบคุมโดยรัฐ ไม่ได้ควบคุมตนเองอย่างเช่น สหรัฐ หรือ

อังกฤษ และการจัดประเภทภาพยนตร์ของไทยนั้น ก็เพื่อเป็นส่วนในการกลั่นกรองเนื้อหาสาระที่จะสื่อไปยังผู้ชมหรือผู้รับสารและเหนือสิ่งอื่นใด เพื่อประโยชน์มากกว่าโทษของผู้ชมภาพยนตร์

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง “ผลกระทบของการจัดประเภทภาพยนตร์ตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551 ” ผู้วิจัยได้นำ แนวความคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาศึกษาอย่างละเอียด ถี่ถ้วน เพื่อความเข้าใจในแนวทางการศึกษา ผู้วิจัยมี แนวความคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ทฤษฎีอำนาจนิยม
2. ทฤษฎีความขัดแย้ง
3. แนวคิดเกี่ยวกับผู้ชมภาพยนตร์
4. ทฤษฎีผลกระทบ
5. แนวคิดความรับผิดชอบต่อสังคมของสื่อภาพยนตร์
6. แนวคิดเกี่ยวกับการควบคุมสื่อภาพยนตร์
7. แนวคิดเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกชมภาพยนตร์
8. ทฤษฎีการแพร่กระจายทางวัฒนธรรม
9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ทฤษฎีอำนาจนิยม

การใช้อำนาจรัฐในสื่อภาพยนตร์เป็นการสร้างความชอบธรรมในการตรวจพิจารณาเนื้อหา ก่อนการออกฉายและมีการลงโทษหากไม่ปฏิบัติตามแนวทางที่รัฐบาล หรือผู้มีอำนาจกำหนด โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าในเรื่องเกี่ยวกับการเมือง หรือ เกี่ยวข้องกับอุดมการณ์ทางการเมือง ทฤษฎีอำนาจนิยมมักเสนอรูปแบบของการบังคับให้เป็นไปตามกฎเกณฑ์ ซึ่งผู้มีอำนาจได้กำหนดไว้ให้ปฏิบัติ อาทิเช่น การบังคับโดยมาตรการออกกฎหมายมาควบคุม รัฐเข้าควบคุมดำเนินกิจการ การใช้วิธีการทางด้านภาษี หรือมาตรการทางด้านเศรษฐกิจอื่นๆ และการที่รัฐบาลเป็นผู้แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ตรวจพิจารณาภาพยนตร์ก็เป็นกระบวนการอำนาจนิยมเข้าควบคุมดูแลสื่อมวลชนบางประเภท เข้มงวดกว่าสื่อมวลชนประเภทอื่นๆ ดังจะเห็นได้จากกรณีที่หลายประเทศ มีการเข้าควบคุมการจัดประเภทภาพยนตร์โดยภาครัฐ ทฤษฎีนี้มักจะใช้กันอยู่ในประเทศที่มีระบบการเมืองการปกครองแบบเผด็จการ หรือกึ่งเผด็จการ ซึ่งสื่อมวลชนจะไม่มีอิสรภาพ และต้องอยู่ภายใต้การชี้แนะหรือการเสนอแนะจากเจ้าหน้าที่รัฐบาล มีการตรวจ พิจารณาและการลงโทษผิดไปจากแผนนโยบายทางการเมืองที่กำหนดมาจากคนภายนอกวงการวิชาชีพ หรือจากผู้ที่มิอำนาจในประเทศนั่นเอง

นอกจากนี้ยังมีวิธีการควบคุมโดยการออกกฎหมายจากฝ่ายบริหาร การออกใบอนุญาต การควบคุมการผลิต การเก็บภาษีและการลงโทษทางเศรษฐกิจ ในประเทศที่มีการปกครองแบบเผด็จการที่สื่อมวลชนอาจมีเสรีภาพมากหรือน้อยไม่เท่าเทียมกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับนโยบายยึดหยุ่นของรัฐบาลที่มักจะอ้างสถานการณ์เกี่ยวกับความมั่นคง ปลอดภัย ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของสังคมมาใช้เป็นเหตุผล

ตามทฤษฎีอำนาจนิยม (Authoritarian Theory) ผู้มีอำนาจจะใช้สื่อมวลชนเป็นพาหนะนำสาร หรือข้อมูลเพื่อการครอบงำสังคมและเพื่อครอบครองอำนาจ กล่าวคือ สื่อมวลชนจะเสนอ ข่าวสาร ข้อมูลในแนวสนับสนุนหรือเป็นกลางต่อผู้มีอำนาจ ทฤษฎีนี้มักใช้ในสังคมเผด็จการ และถือว่าเป็นทฤษฎีประวัติศาสตร์ก่อนการเกิดทฤษฎีอื่น ๆ ซึ่งสามารถสรุป เป็นบทบาทหน้าที่สื่อมวลชนในประเทศที่มีลักษณะดังกล่าว (ศิริชัย ศิริกาเยะ และกาญจนา แก้วเทพ, 2531 : 115-117) ได้ ดังต่อไปนี้

1. สื่อจะต้องไม่ขัดต่อผู้มีอำนาจ หรือจะต้องไม่ เป็นบ่อนทำลายรัฐบาลและองค์การของรัฐ
2. สื่อต้องสนับสนุนต่อผู้มีอำนาจ หรือจะต้องอยู่ภายใต้อำนาจของรัฐบาลและองค์การของรัฐ ตลอดจนจะต้องส่งเสริม สนับสนุนนโยบายของรัฐบาลที่กำลังทรงอำนาจและรับใช้รัฐ
3. สื่อต้องหลีกเลี่ยงในการที่จะทำให้คนส่วนใหญ่ไม่พอใจในข่าวสารข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับค่านิยมทางคุณธรรมหรือค่านิยมทางศีลธรรมและการเมือง หรืออะไรที่สังคมนั้นยอมรับไม่ได้
4. การตรวจสอบ (Censorship) สื่อตามทฤษฎีนี้สามารถถูกตรวจสอบข่าวสาร ข้อมูลให้เป็นไปตามหลักการได้
5. ห้ามกล่าวโจมตีผู้มีอำนาจ ห้ามปฏิบัติผิดไปจากนโยบายทางการเมืองหรือห้ามละเมิดศีลธรรมที่ใช้ในสังคมนั้น ๆ
6. ผู้อยู่ในวงการสื่อสารมวลชน จะไม่มีความอิสระแม้ในองค์กรเอง

นอกจากนี้แล้วสื่อมวลชนอาจพามีเสรีภาพบ้างที่จะปฏิบัติบทบาทหน้าที่อื่น ๆ ได้ตามนโยบายของตนเอง เช่นการให้ข่าวสาร การศึกษา ความคิดเห็นในกรอบนโยบายโฆษณาสินค้า เป็นต้น

ทั้งนี้บทบาทหน้าที่ที่ประเทศเผด็จการคาดหวังจากสื่อมวลชนมักจะมีลักษณะเป็นเชิงปฏิเสธ เช่น คาดหมายว่าจะต้องไม่บ่อนทำลายรัฐบาล คาดหมายว่าจะต้องไม่ทำลายค่านิยมทางศีลธรรม เป็นต้น บทบาทหน้าที่ที่คาดหวังไม่ให้ทำเช่นนั้น อาจจะเรียกได้อีกอย่างหนึ่งว่าบทบาทหน้าที่ที่ต้องห้ามหรือที่ต้องไม่ทำ นอกเหนือจากนั้นอาจจะเป็นเพราะว่าทฤษฎีอำนาจนิยมยึดหลักเสรีนิยมเป็นพื้นฐานนั่นเอง จึงทำให้มีการมองว่าโดยธรรมชาติสื่อมวลชนย่อมมีบทบาทหน้าที่

ต่อสังคมอยู่แล้วอย่างเสรี ไม่จำเป็นที่จะต้องกำหนดหรือระบุไว้อีก ยกเว้นในกรณีที่จะต้องตีกรอบห้ามปรามก็จะเขียนเป็นบทบาบทหน้าที่ในเชิงปฏิเสธไว้

ประเทศที่ยังคงปฏิบัติต่อสื่อมวลชนคล้ายคลึงกับแนวทฤษฎีอำนาจนิยม มักจะได้แก่ประเทศที่กำลังพัฒนาโดยทั่วไป ไม่ว่าจะเป็นอยู่ในทวีปเอเชีย แอฟริกา หรืออเมริกาใต้ ก็มักจะปฏิบัติคล้าย ๆ กัน เพราะว่าในประเทศเหล่านี้ส่วนใหญ่จะต้องคำนึงถึงเสถียรภาพของผู้บริหารประเทศ และเอกภาพของการทำงานก่อนเสรีภาพทางการแสดงออก แม้ว่าในบางประเทศมีความพยายามอยู่เสมอที่จะเปิดโอกาสให้สื่อมวลชนมีเสรีภาพเพิ่มมากขึ้นทั้งในแง่รัฐศาสตร์และนิติธรรมก็ตาม

ปรัชญาที่เป็นพื้นฐานและเป็นเหตุผลมาสนับสนุนทฤษฎีอำนาจนิยม สามารถวิเคราะห์ที่ย้อนหลังในข้อเขียนของเพลโต (Plato) ในหนังสืออูตมรัฐ (Republic) และต่อมาก็มีนักปรัชญาทางการเมืองอีกหลายท่านที่แสดงความนิยมยึดมั่นในอุดมการณ์เหล่านี้ เช่น มาเคียเวลลี (Machiavelli) ฮ็อบส์ (Hobbes) เฮเกล (Hegel) เป็นต้น ส่วนในทางปฏิบัติประเทศเยอรมันในยุคนาซีและอิตาลีในยุคฟาสซิสต์ ได้นำเอาแนวทางนี้ไปใช้อย่างมีระบบ จนถึงกับจัดตั้งองค์การโฆษณาชวนเชื่อที่มุ่งใช้สื่อมวลชนให้ทำหน้าที่สนับสนุนและรับใช้นโยบายของรัฐจนกลายเป็นฉบับอำนาจนิยมอย่างเข้มถึงขั้นที่เกือบจะเรียกได้ว่าเป็นกึ่งอำนาจนิยม กึ่งเบ็ดเสร็จนิยม

การล่วงละเมิดต่ออำนาจของรัฐเป็นสิ่งที่ยอมรับไม่ได้ การเบี่ยงเบนจากนโยบายของรัฐหรือทำลายหลักปฏิบัติทางศีลธรรม ควรเป็นความผิดทางอาญาสำหรับการควบคุมสื่อภาพยนตร์นั้นผู้คนทั่วไปมักใช้คำว่า เซ็นเซอร์ (Censorship) เนื่องจากมักเข้าใจว่าเป็นวิธีเดียวที่ใช้ควบคุมสื่อภาพยนตร์ แต่จริงๆ แล้ว มีหลายวิธีในการควบคุมสื่อภาพยนตร์ ซึ่งมีผลแตกต่างกัน อาจเป็นการบังคับ หรือสมัครใจ หรือเป็นการควบคุมโดยหน่วยงานของรัฐ หรือหน่วยงานอิสระ หรืออุตสาหกรรมภาพยนตร์ นอกจาก “เซ็นเซอร์” แล้ว ยังมีการควบคุมสื่อภาพยนตร์วิธีอื่นๆ ได้อีกดังนี้ (Mayer, 1978 : 131-134)

1. การควบคุมตนเองของอุตสาหกรรมภาพยนตร์ (Industry Self-censorship) เป็นการควบคุมโดยการกำหนดกฎเกณฑ์ ข้อบังคับ โดยอุตสาหกรรมภาพยนตร์ โดยจะกำหนดว่าภาพยนตร์แต่ละเรื่องจะได้รับการอนุญาตให้เผยแพร่ หรือไม่เผยแพร่ โดยยึดหลักตามที่อุตสาหกรรมภาพยนตร์กำหนด วิธีการนี้ถูกใช้ในช่วงแรกของอุตสาหกรรมภาพยนตร์ ในประเทศสหรัฐอเมริกา

2. การจัดระดับโดยอุตสาหกรรมภาพยนตร์ (Industry Classification) เป็นการแบ่งระดับโดยอุตสาหกรรมภาพยนตร์ โดยมีระดับต่างๆ แตกต่างกัน วัตถุประสงค์ของการแบ่งระดับนี้คือการแจ้งให้แก่สาธารณชนทราบ และที่สำคัญคือ เป็นข้อเสนอแนะให้แก่ผู้ปกครอง ปัจจุบันวิธีนี้ หรือรูปแบบการกำหนดระดับนี้ ใช้กันอย่างแพร่หลายในหลายประเทศ อาจแตกต่างกันที่การบังคับใช้หรือหน่วยงานที่แบ่งระดับ แต่มีแนวคิดเดียวกัน คือ การจัดประเภทภาพยนตร์ (Movie Rating)

3. การตรวจภาพยนตร์ก่อนฉาย (Prior Restraint Censorship) การนำภาพยนตร์ไปฉายให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาความเหมาะสมในการฉาย ซึ่งในประเทศสหรัฐอเมริกาใช้วิธีนี้ในยุคแรกของการควบคุมสื่อภาพยนตร์ แต่เนื่องจากวิธีดังกล่าวนี้ขัดกับสิทธิพื้นฐานตามรัฐธรรมนูญของประเทศ จึงมีการเปลี่ยนแปลงวิธีการควบคุมในเวลาต่อมา

4. การควบคุมโดยกฎหมายลามกอนาจาร (Obscenity Law) ภายใต้กฎหมายของประเทศต่างๆจะมีกฎหมายของท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับการฉายภาพยนตร์ โดยถือว่าการฉายภาพยนตร์ที่มีภาพโป๊เปลือย ลามก อนาจาร ถือว่าเป็นสิ่งผิดกฎหมาย จะเห็นได้ว่า กฎหมายจะลงโทษเมื่อได้มีการกระทำผิดไปแล้ว ได้แก่ การฉายภาพยนตร์นั่นเอง ซึ่งแตกต่างจาก การตรวจภาพยนตร์ก่อนฉาย

5. การแบ่งระดับโดยสาธารณชน (Public Classification) นอกจากการแบ่งระดับโดยอุตสาหกรรมภาพยนตร์ตามที่ได้อธิบายแล้วข้างต้น อาจมีการแบ่งระดับโดยสาธารณชนขึ้นอยู่กับแต่ละท้องถิ่น

6. การใช้อำนาจอย่างไม่เป็นทางการ (Informal Police Power) ระหว่างการตรวจภาพยนตร์ก่อน และการควบคุมโดยการใช้กฎหมายลามกอนาจาร รัฐอาจใช้อำนาจของตำรวจในการตรวจสอบเนื้อหาของภาพยนตร์อย่างไม่เป็นทางการ

7. การแบ่งพื้นที่ (Zoning) การจำกัดพื้นที่ในการฉายภาพยนตร์ที่ไม่เหมาะสมเฉพาะบางพื้นที่เป็นวิธีหนึ่งที่ใช้ในกลุ่มประเทศยุโรป ควบคู่กับวิธีการแบ่งระดับผู้ชมภาพยนตร์

8. การควบคุมโดยหน่วยงาน (Private Controls) การควบคุมโดยหน่วยงานในที่นี้ หมายถึง การควบคุมโดยองค์กรทางศาสนา โดยการกำหนดประเภทภาพยนตร์ตามความเหมาะสมตามคำสอนของแต่ละศาสนา

9. การควบคุมโดยผู้ปกครอง (Parent Restraint) นอกจากวิธีที่ได้กล่าวมาข้างต้นทั้งหมดแล้วการควบคุมโดยผ่านทางครอบครัว หรือ ผู้ปกครอง ก็เป็นช่องทางหนึ่งซึ่งอาจถือได้ว่าเป็นการควบคุมสื่อภาพยนตร์ แม้ว่าจะถือว่าเป็นวิธีที่ไม่ได้ผลที่สุด แต่สำหรับครอบครัวที่เข้มงวด เยาวชนจะถูกกั้นกรองเนื้อหาของภาพยนตร์ที่จะรับชมสำหรับการศึกษาในครั้งนี้อย่างแน่นอน แนวความคิดในการควบคุมสื่อมวลชน จะถูกนำมาใช้ ในการกำหนดหน่วยงานของผู้พิจารณาระดับของผู้ชมภาพยนตร์ ควรเป็นการควบคุมกันเอง ควบคุมโดยสาธารณะ ควบคุมทางกฎหมาย หรือควบคุมทางการปกครอง ในส่วนของวิธีการควบคุมสื่อภาพยนตร์ ในอนาคตหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะมีการนำมาใช้ ในการจัดประเภทภาพยนตร์ (Movie Rating) ในประเทศไทยอย่างจริงจัง

2. ทฤษฎีความขัดแย้ง

ทฤษฎีความขัดแย้ง (Conflict) เป็นคำที่คนส่วนใหญ่ได้ยินแล้วรู้สึกถึงปัญหาความคับข้องใจและไม่อยากให้เกิดขึ้นทั้งในระดับครอบครัวสังคม และประเทศชาติ แต่เป็นสิ่งที่เป็นไปได้เนื่องจากคนมีพฤติกรรม ความคิดเห็น ความเชื่อ ทักษะคติ ประสบการณ์ ระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน (อำไพ อินทรประเสริฐ, 2542 : 219) ด้วยสาเหตุเหล่านี้จึงทำให้เกิดความขัดแย้งซึ่งเป็นสิ่งที่ยากจะหลีกเลี่ยงพ้น ธรรมชาติที่มนุษย์ยังมีชีวิตและอยู่ร่วมกับคนอื่นในสังคม ความขัดแย้งเป็นปรากฏการณ์ทางสังคมอย่างหนึ่งที่สัมพันธ์เกี่ยวข้องกับอารมณ์ของบุคคลหรือกลุ่มคน ซึ่งอาจเกิดขึ้นในหลายลักษณะได้แก่ ความขัดแย้งระหว่างบุคคลต่อบุคคล บุคคลต่อกลุ่ม กลุ่มต่อองค์การ องค์การต่อองค์การ ซึ่งความขัดแย้งที่เกิดขึ้นสามารถมองหรือสัมผัสได้ 3 ทาง (ชงชัย สันติวงษ์, 2540 : 284) คือ

1. ความขัดแย้งที่มองเห็นได้ (Perceived) คือ การที่ฝ่ายต่าง ๆ ได้ตระหนักถึงความขัดแย้งที่เกิดขึ้น เช่น การที่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเห็นว่าเป้าหมายของเขาแตกต่างจากเป้าหมายของกลุ่มอื่น ๆ อย่างเห็นได้ชัด และเห็นชัดถึงหนทางโอกาสที่จะต้องก้าวก้าวรอบกวนในทางต่าง ๆ ได้หลายทาง

2. ความขัดแย้งที่รู้สึกได้ (Felt) คือความขัดแย้งต่าง ๆ ที่มีผลทำให้รู้สึกได้ในหลาย ๆ ทาง คือ การก้าวร้าว โกรธ กลัว หรือระแวงสงสัยระหว่างกัน

3. ความขัดแย้งที่แสดงพฤติกรรม (Behavior) คือ ความขัดแย้งที่แสดงออกมาเป็นพฤติกรรมที่เห็นได้ว่ามุ่งพยายาม รอบกวน ก้าวก้าว หรือกลั่นแกล้ง โดยฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ทั้งนี้ไม่ว่าพฤติกรรมนั้นจะแสดงออกโดยชัดเจน หรือการบ่อนทำลายเจียบแบบ “สงครามเย็น” ก็ตามความขัดแย้งเมื่อเกิดขึ้นในองค์การ หรือหน่วยงาน ผู้บริหารไม่ควรมองข้าม หากมองให้ลึกซึ้งจะเห็นว่าความขัดแย้งมีประโยชน์อย่างมากต่อการเกิดความคิด จะเห็นว่า ความขัดแย้ง เป็นสิ่งที่ยากจะหลีกเลี่ยงพ้น ธรรมชาติที่มนุษย์ต้องอยู่ร่วมกันในสังคม ด้วยพื้นฐานด้านประสบการณ์ ระดับการศึกษา ความเชื่อ ความคิดเห็นที่แตกต่างกัน มาปฏิสัมพันธ์กัน จึงทำให้ความขัดแย้งเกิดขึ้น ซึ่งความขัดแย้งที่เกิดขึ้นสามารถมองหรือสัมผัสได้ 3 ทาง คือ 1) ความขัดแย้งที่มองเห็นได้ 2) ความขัดแย้งที่รู้สึกได้ และ 3) ความขัดแย้งที่แสดงออกทางพฤติกรรม และเมื่อมีความขัดแย้งเกิดขึ้นในองค์การผู้บริหารต้องรีบดำเนินการแก้ไขให้เป็นความขัดแย้งในเชิงสร้างสรรค์ ส่งผลให้บุคคลในองค์การปฏิบัติงานร่วมกันอย่างมีความสุข

การศึกษาแนวคิดความขัดแย้ง ได้มีการศึกษากันมานานแล้ว โดยเฉพาะทฤษฎีของความขัดแย้ง ผู้นำทฤษฎีความขัดแย้งมาเผยแพร่ในสหรัฐอเมริกาเป็นคนแรก คือ ซี.ไรท์ มิลล์ (C. Wright Mills) ให้ความเห็นว่า ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในสังคมเกิดจากบุคคลกลุ่มหนึ่ง ที่มีความสำคัญจะเป็นผู้กำหนดชะตากรรมและเอาเปรียบสังคมบุคคลกลุ่มนี้ได้แก่ กลุ่มนายทุน กลุ่มนายพล รวมทั้ง กลุ่ม

นักการเมือง ผู้นำทฤษฎีความขัดแย้งคนต่อมา คือ คาร์ล มากซ์ (Karl Marx) กล่าวว่า “ถ้าปราศจากซึ่งความขัดแย้งก็ไม่เจริญก้าวหน้า” และเชื่อว่าความขัดแย้งและการเปลี่ยนแปลงเป็นของคู่กัน โดยวิเคราะห์ว่า ความขัดแย้งเป็นพื้นฐานของชีวิต ส่วน ราล์ฟ คาร์เร็นดอร์ฟ (Ralf Dahrendorf) กล่าวว่า ความขัดแย้ง เป็นสาระของระบบสังคมรากฐานของความขัดแย้งอยู่ที่อำนาจ ไม่ใช่เศรษฐกิจ สำหรับ จอร์จ (George Simmel) เห็นว่าความขัดแย้ง เป็นสิ่งที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ในสังคม โคเซอร์ (Cosser) มีความเห็นว่า ความขัดแย้ง ทำให้สังคมอยู่ได้ ทำให้มีการปรับตัวมีการปรับปรุงในความสัมพันธ์ ตลอดจนโครงสร้างของสังคม และ เบลก เชพพาร์ด และมูตัน (Blake, Shepard and Monton) มีแนวคิดเรื่องความขัดแย้ง ว่าขึ้นอยู่กับทัศนคติของแต่ละบุคคล แบ่งออกเป็น 3 แบบ คือ 1) ความขัดแย้งเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ การตกลงก็ทำไม่ได้ 2) ความขัดแย้งเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ การตกลงเป็นไปได้ 3) ถึงแม้ว่าจะมีความขัดแย้งก็สามารถตกลงกันได้ในเรื่องของความขัดแย้ง (สิทธิพงษ์ สิทธิขจร, 2535 : 1 – 5)

ความขัดแย้ง หมายถึง สภาวะการณ์ที่เกิดขึ้นเนื่องจากการที่ไม่สามารถตัดสินใจเลือกตอบสนองความต้องการของงานไปในทางเดียวกันได้ ในสภาวะการณ์ที่มีเหตุการณ์หรือสิ่งของให้เลือกมากกว่าหนึ่งอย่างขึ้นไปเมื่อตัดสินใจไม่ได้ทำให้เกิดความขัดแย้งขึ้นได้ หรืออีกความหมายหนึ่ง ความขัดแย้ง หมายถึง กิจกรรมหรือความคิดที่เกิดขึ้นระหว่างตั้งแต่สองคนขึ้นไป หรือระหว่างกลุ่ม โดยมีลักษณะไม่สอดคล้อง ขัดแย้ง และ กัดกัน (สุพัตรา สุภาพ, 2541 :125)

ความแตกต่างในการตีความข้อเท็จจริงไม่เหมือนกัน และความไม่ลงรอยกันในพฤติกรรมในส่วนของแนวคิดนั้น มีนักบริหารและนักวิชาการ เสนอแนวคิดไว้ ดังนี้ (สิทธิพงษ์ สิทธิขจร, 2535 : 6) แนวความคิดเกี่ยวกับเรื่องความขัดแย้ง สามารถสรุปได้เป็น 2 ระยะ คือ

1. แนวคิดแบบดั้งเดิม เชื่อว่าความขัดแย้งนั้นสามารถที่จะหลีกเลี่ยงได้ ทั้งนี้เพราะว่าหากบุคคลใด ได้รับการปฏิบัติอย่างดีแล้ว เขาจะปฏิบัติงานให้แก่หน่วยงานอย่างเต็มที่ ซึ่งเห็นได้ชัดว่าแนวความคิดนี้เห็นว่า ความขัดแย้งเป็นสิ่งไม่ดี เป็นอุปสรรค
2. แนวความคิดสมัยใหม่ยอมรับว่า ความขัดแย้งเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ไม่ว่าสภาวะใดในองค์กรหรือสังคมนั้นจะมีบรรยากาศดีเพียงใดก็ตาม และหากสามารถจัดการกับความขัดแย้งได้อย่างเหมาะสมแล้วจะนำไปสู่การปรับปรุงหน่วยงานและเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานได้ อาจช่วยเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลให้แน่นแฟ้นขึ้น

ความขัดแย้ง เป็นพลังที่ส่งเสริมการทำงานกลุ่ม มีความจำเป็นสำหรับกลุ่มเพื่อที่จะให้กลุ่มทำงานได้อย่างสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพ (วิชัย โถสุวรรณจินดา, 2536 : 113 - 115) มองความขัดแย้งในองค์กร เป็น 2 แนวคิดที่แตกต่างกัน คือ

1. แนวคิดดั้งเดิม แต่เดิมมีความเชื่อว่า ความขัดแย้งนั้นเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาองค์กร องค์กรที่มีความขัดแย้งมากจะเป็นองค์กรที่ล้มเหลว ดังนั้นบุคคลในองค์กรควรรู้จักคุณค่าของการเข้ากับผู้อื่นเพื่อหลีกเลี่ยงความขัดแย้ง องค์กรต้องพยายามขจัดความขัดแย้งให้หมดสิ้นไปไม่ให้เหลืออยู่ภายในองค์กร โดยส่งเสริมมนุษยสัมพันธ์ให้เกิดขึ้นแทน แนวคิดดั้งเดิมเรื่องความขัดแย้ง สรุปได้ดังนี้

- 1.1 ความขัดแย้งโดยทั่วไปแล้วเป็นสิ่งที่ไม่ดี ควรขจัดและแก้ไข
- 1.2 ความขัดแย้งไม่ใช่สิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้
- 1.3 ความขัดแย้งเป็นผลที่เกิดขึ้นจากความผิดพลาดหรือความล้มเหลวในแง่ของการสื่อความหมาย และการขาดความเข้าใจ ความไวเนื้อเชื่อใจ และความเปิดเผยระหว่างผู้ที่ทำการเกี่ยวข้องกับปฏิสัมพันธ์กัน
- 1.4 สภาพแวดล้อมมีบทบาทอย่างสำคัญในการกำหนดพฤติกรรม ดังนั้นพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมหรือไม่ดีใด ๆ ก็ตาม เช่น ความก้าวร้าวรุนแรง หรือการแข่งขัน ล้วนแต่เป็นผลลัพธ์มาจากสภาพการณ์ต่าง ๆ ของสิ่งแวดล้อมที่สามารถจะเปลี่ยนแปลงได้ทั้งสิ้น
- 1.5 คนโดยเนื้อแท้แล้วเป็นคนดี นำไว้วางใจได้ มีการร่วมมือประสานงานกันและมีความดีที่ได้มาจากธรรมชาติอยู่แล้ว จึงสามารถอยู่ร่วมกับคนอื่นโดยไม่มี ความขัดแย้งได้

2. แนวคิดสมัยใหม่ แนวคิดในระยะหลังได้เริ่มมองความขัดแย้งต่างออกไปจากแนวคิดดั้งเดิม โดยเริ่มมองว่าความขัดแย้งนั้นเป็นเรื่องปกติซึ่งหลีกเลี่ยงไม่ได้ ความขัดแย้งไม่ได้ก่อให้เกิดผลเสียเท่านั้น ความขัดแย้งส่งผลดีให้กับองค์กรด้วย คือ

- 2.1 ป้องกันมิให้องค์กรหยุดนิ่งอยู่กับที่
- 2.2 กระตุ้นให้บุคคลเกิดความอยากรู้อยากเห็น
- 2.3 ช่วยขจัดปญหาเลื่อนลอยและแสวงหาแนวทางแก้ไขที่ชัดเจน
- 2.4 ช่วยสร้างเอกลักษณ์ของกลุ่มและบุคคล
- 2.5 ความขัดแย้งภายนอกจะช่วยกระตุ้นให้เกิดความสามัคคีกลมเกลียวกันภายในองค์กร
- 2.6 ความขัดแย้งยังให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ในด้านกระตุ้นทางใจ และการแสวงหาแนวคำถามในการแก้ปัญหาเหล่านั้น

แนวคิดสมัยใหม่จะมองความขัดแย้งออกไปจากแนวคิดดั้งเดิม ดังนี้

1. ความขัดแย้งเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้
2. ความขัดแย้งเกิดขึ้นเพราะโครงสร้างอาชีพและชนชั้น มนุษย์
3. ความขัดแย้งเป็นสิ่งผสมผสานของการเปลี่ยนแปลง
4. ทุกคนอยู่ได้แม้จะมีความขัดแย้ง โดยไม่จำเป็นต้องมีใครผิดใครถูก

ในแนวคิดสมัยใหม่บางกรณี ความขัดแย้งเป็นสิ่งจำเป็น เพื่อให้มีการเปลี่ยนแปลงพัฒนา แต่ต้องให้อยู่ในระดับที่ควบคุมได้ ความขัดแย้งไม่ใช่สิ่งเลวร้ายเสมอไป ควรนำมาเปิดเผย ไม่ควรปกปิด การเปิดเผยจะทำให้มีการพิจารณานำไปใช้เพื่อประโยชน์ขององค์การ เช่น เป็นเหตุที่นำไปสู่การปรับปรุงโครงสร้างสายการบังคับบัญชา รางวัลตอบแทน และทำให้เกิดความรับผิดชอบร่วมกันในองค์การ ความแตกต่างของแนวคิดเกี่ยวกับความขัดแย้ง จะนำไปสู่ความแตกต่างในการแก้ไขปัญหา ผู้ที่เชื่อตามแนวคิดดั้งเดิมจะแก้ปัญหาความขัดแย้งตามหลักมนุษยสัมพันธ์ เช่น การสร้างความสามัคคี การสนับสนุนการปรับตัวของบุคคลและกลุ่มตามโครงสร้าง หรือสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป การขจัดกฎเกณฑ์ข้อบังคับ และแนวคิดซึ่งเกิดเนื่องจากความขัดแย้งนั้น ๆ แต่สำหรับผู้ที่เชื่อตามแนวคิดสมัยใหม่จะส่งเสริมให้มีความขัดแย้ง หรือข้อคิดเห็นที่แตกต่างกันออกไปและพยายามหาข้อสรุปที่ดีที่สุดบนความขัดแย้ง เพื่อให้เกิดการพัฒนาไปในแนวทางที่เหมาะสม นักทฤษฎีทางด้านจิตวิทยา ได้ศึกษาพฤติกรรมเกี่ยวกับความขัดแย้ง ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับปัญหาความขัดแย้ง โดยได้จำแนกแนวคิดเกี่ยวกับความขัดแย้งเป็น 3 กลุ่ม (พรนพ พุกกะพันธุ์, 2542 : 131 - 133) ซึ่งแตกต่างกัน ดังนี้

1. แนวคิดสมัยดั้งเดิม (Traditional View) เป็นมุมมองสมัยดั้งเดิม สันนิษฐานว่าความขัดแย้งเป็นสิ่งไม่ดี และมีผลกระทบด้านลบต่อองค์การอยู่เสมอ ความขัดแย้งจะกลายเป็นคำที่มีความหมายเหมือนกับความรุนแรง การทำลาย และการไร้เหตุผลเนื่องจากความขัดแย้งจะทำให้เสียหาย ดังนั้นหากหลีกเลี่ยงได้ควรหลีกเลี่ยง ผู้บริหารจะต้องมีความรับผิดชอบที่จะต้องกำจัดความขัดแย้งขององค์การ มุมมองสมัยดั้งเดิมนี้จะครอบงำข้อเขียนทางการบริหารในระหว่างศตวรรษที่ 19 เรื่อยมาจนกระทั่ง ถึงปี 2483 จะเห็นได้จากคนงานในโรงงานจะถูกบังคับให้ทำงานอย่างหนักเพื่อผลกำไรให้แก่องค์การ โดยไม่คำนึงถึงสภาพความเป็นอยู่และสิ่งแวดล้อมด้านต่าง ๆ ภายในองค์การ วิธีการแก้ปัญหา ความขัดแย้ง ก็คือ การออกกฎระเบียบกระบวนการที่เข้มงวดเพื่อที่จะทำให้ความขัดแย้งหมดไป แต่ความเป็นจริงแล้วความขัดแย้งก็ยังคงมีอยู่

2. แนวคิดด้านมนุษยสัมพันธ์ (Human Relations View) แนวความคิดด้านนี้ยืนยันว่าความขัดแย้งอาจจะเกิดขึ้นตามธรรมชาติและหลีกเลี่ยงไม่ได้ภายในทุกองค์การ เนื่องจากไม่สามารถหลีกเลี่ยงความขัดแย้งได้ มุมมองด้านมนุษยสัมพันธ์จะสนับสนุนการยอมรับความขัดแย้ง อธิบาย

ไว้ว่าเหตุผลของการมีความขัดแย้งเพราะไม่สามารถถูกกำจัดได้และความขัดแย้งอาจจะมีประโยชน์ต่อภายในองค์กรได้บ้างในบางเวลา มุมมองด้านมนุษยสัมพันธ์นี้ได้ครอบงำความคิดของนักวิชาการเกี่ยวกับความขัดแย้งตั้ง แต่ปลายปี 2483 จนถึงปี 2513

3. แนวคิดสมัยใหม่ (Contemporary View) เมื่อแนวความคิดด้านมนุษยสัมพันธ์จะยอมรับความขัดแย้ง มุมมองที่เป็นแนวความคิดสมัยใหม่จะสนับสนุนความขัดแย้งบนรากฐานที่ว่าองค์กรที่มีความสามัคคี ความสงบสุข ความเยียบสงบ และมีความช่วยเหลือ หากไม่ยอมรับปัญหาที่เกิดขึ้นจากความขัดแย้ง การให้ความร่วมมือแก่องค์กรจะกลายเป็นความเฉื่อยชาอยู่เฉย และไม่ตอบสนองต่อความต้องการเพื่อการเปลี่ยนแปลง และการคิดค้นใหม่ ๆ ดังนั้น แนวความคิดสมัยใหม่จึงสนับสนุนให้ผู้บริหารรักษาระดับความขัดแย้งภายในองค์กรให้อยู่ในระดับต่ำที่สุด เพียงพอที่จะทำให้องค์กรเจริญเติบโตและสร้างสรรค์ในสมัยดั้งเดิม ความขัดแย้งภายในองค์กรได้ถูกมองในแง่ลบอย่างมาก โดยเห็นว่าความขัดแย้งเป็นตัวการทำลาย เนื่องจากผลกระทบทางลบสามารถมีผลต่อประสิทธิภาพประสิทธิผลขององค์กร ความขัดแย้งจะทำให้บุคลากรไม่ให้ความร่วมมือเพื่อที่จะทำงานให้บรรลุผลสำเร็จ และจะไม่ให้ข้อมูลที่สำคัญในการบริหารงานขององค์กร ความขัดแย้งที่มีมากจนเกินไปจะทำให้ผู้บริหารไขว่เขวจากงานของพวกเขา และลดความตั้งใจ อกตั้งใจ ในการทำงานของพวกเขาลงไปด้วย ยิ่งกว่านั้นความขัดแย้งจะกระทบถึงขวัญและกำลังใจของบุคลากรภายในช่วงเวลาที่ยาวนาน ความขัดแย้งสามารถสร้างความเครียด ความคับข้องใจ และความกังวล ที่ทำลายความสงบสุขของทุกคนลงได้

จะเห็นได้ว่าเรามีมุมมองที่แตกต่างกันถึง 3 ประการ ต่อปัญหาความขัดแย้งมุมมองแรก เชื่อว่าความขัดแย้งที่เกิดขึ้นทุกคนจะพยายามหลีกเลี่ยง ซึ่งให้เห็นว่าความขัดแย้งมีแต่จะทำลายผลการดำเนินงานขององค์กร เป็นแนวความคิดดั้งเดิม แต่เมื่อเทคโนโลยีด้านต่าง ๆ ได้เจริญก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น ประกอบกับการที่รัฐบาลได้หันมาให้ความสนใจในความเป็นอยู่ของแรงงาน ออกกฎหมายที่เอื้ออำนวยผลต่อคนงานมากยิ่งขึ้น ผู้บริหารจึงมีความเชื่อว่าความขัดแย้งเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ และหลีกเลี่ยงไม่ได้ภายในทุกองค์กร และไม่จำเป็นที่จะต้องเป็นสิ่งที่ไม่ตีเสมอไป ความขัดแย้งบางอย่างจะมีศักยภาพที่จะเป็นบวก ต่อการเสริมสร้างผลการดำเนินงานภายในองค์กรได้ แนวความคิดในระยะหลังๆ จึงได้มีการเสนอแนะว่า ความขัดแย้งไม่เพียงแต่จะเป็นพลังทางบวกต่อการเสริมสร้างการดำเนินงานภายในองค์กรเท่านั้น แต่ความขัดแย้งบางอย่างยังจำเป็นต่อองค์กร เพื่อการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพอีกด้วย

ประเภทของความขัดแย้ง

ความขัดแย้งเกิดจากสภาพทางจิตใจ อารมณ์ หรือ พฤติกรรม จากสภาพทางจิตใจอารมณ์ หรือพฤติกรรม เป็นความไม่ลงรอยกันระหว่างความต้องการของบุคคล อาจเกิดขึ้นภายในจิตใจ ไปถึงหน่วยงานด้วย นักวิชาการหลายท่านได้แบ่งความขัดแย้งที่เกิดขึ้นเป็นประเภทต่าง ๆ (พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา, 2542 : 142 – 143) ไว้ 3 ประเภท ดังนี้

1. ความขัดแย้งภายในตนเอง (Self Conflicts) ความขัดแย้งภายในจะเกิดขึ้นเมื่อต้องมีการตัดสินใจที่จะเลือกกระทำหรือละเว้นการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งจากสิ่งที่มีให้เลือกสองอย่างหรือมากกว่าสองอย่าง ซึ่งจะให้ผลที่แตกต่างกันไป จึงเกิดเป็นความขัดแย้งขึ้นในสิ่งที่จะต้องตัดสินใจเลือกนั้น ความขัดแย้งนี้อาจเนื่องมาจากความต้องการภายในขัดแย้งกันเองหรือเกิดจากความต้องการภายนอกทั้ง สองอย่างขัดแย้งกัน หรือเกิดจากความต้องการภายในกับความต้องการภายนอกขัดแย้งกันก็ได้ ความขัดแย้งภายในตนเองที่เกิดขึ้นนี้ แบ่งออกได้ 3 ประเภท คือ

1.1 การขัดแย้งแบบดึงดูด - ดึงดูด (Approach - Approach Conflict) เป็นสภาพการณ์ที่เกิดขึ้นเมื่อมีสิ่ง 2 สิ่ง หรือมากกว่า 2 สิ่งขึ้นไป ซึ่งเป็นความต้องการของบุคคลนั้นพอ ๆ กัน แต่มีความจำเป็นต้องตัดสินใจเลือกอย่างใดอย่างหนึ่ง ทำให้ตัดสินใจไม่ได้ว่าจะเลือกสิ่งใด จึงเกิดเป็นความขัดแย้งในลักษณะที่เรียกว่า “รักพี่เสียดายน้อง”

1.2 ความขัดแย้งแบบหลีกเลี่ยง - หลีกเลี่ยง (Avoidance - Avoidance Conflict) เป็นสภาพการณ์ที่เกิดขึ้นเมื่อมีสิ่งที่จะต้องเลือก 2 สิ่ง หรือมากกว่า 2 สิ่งขึ้นไปซึ่งบุคคลมีความไม่ชอบพอ ๆ กัน แต่จำเป็นต้องเลือกอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยไม่สามารถจะหลีกเลี่ยงได้ จึงเกิดเป็นความขัดแย้งในลักษณะที่เรียกว่า “หนีเสือปะจระเข้”

1.3 ความขัดแย้งแบบดึงดูด - หลีกเลี่ยง (Approach - Avoidance Conflict) เป็นสภาพการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกัน ลักษณะของการผสมผสานระหว่างความพึงพอใจกับสิ่งที่จะต้องหลีกเลี่ยง ซึ่งมีอยู่ในขณะเดียวกันทำให้เกิดความขัดแย้งในลักษณะที่เรียกว่า “อยากจะลงไปเดี๋ยวนี้นะ แต่ก็กลัวเปียกน้ำ” ผลของความขัดแย้ง ทำให้เกิดความเครียด (Stress) ความวิตกกังวล (Anxiety) และ ความคับข้องใจ (Frustration) ซึ่งมีผลกระทบต่อทั้ง สุขภาพกายและสุขภาพจิต และส่งผลต่องาน วิธีชีวิต และสังคมต่อไป ซึ่งทำให้บุคคลจำเป็นต้องปรับตัว ปรับวิธีการคิดและอื่น ๆ เช่น ตัดสินใจให้เร็วขึ้น อย่าให้ความเครียดคั่งค้างอยู่นาน พิจารณาสถานการณ์ต่าง ๆ ด้วยความมีสติอย่างรอบคอบ ปรึกษาหารือกับบุคคลที่ไว้เนื้อเชื่อใจได้ ตลอดจนการหากิจกรรมอื่น ๆ ทำเพื่อคลายเครียด หรือเพื่อให้หลุดพ้นจากความกังวลใจ หรือความเสียดายอันเกิดจากการที่ได้ตัดสินใจไป

2. ความขัดแย้งภายในกลุ่ม (Intragroup Conflict) เมื่อบุคคลมีความแตกต่างกันทางด้านต่างๆ เช่น ภูมิหลัง ความต้องการ ทักษะ ความคิดเห็น ค่านิยม ตลอดจนบุคลิกภาพมาพบปะกัน มีปฏิสัมพันธ์กันก็เป็นที่ความขัดแย้งอาจเกิดขึ้น

3. ความขัดแย้งระหว่างกลุ่ม (Intergroup Conflict) เป็นสภาพการณ์ที่แต่ละกลุ่มมีความต้องการ ความคิดเห็น ทักษะ ค่านิยม ตลอดจนวัฒนธรรมที่แตกต่างกันไปก็อาจทำให้เกิดเป็นความขัดแย้งระหว่างกลุ่มขึ้นได้

สาเหตุของความขัดแย้ง

สาเหตุการเกิดความขัดแย้ง (จูไร ชั้นประเสริฐ, 2540: 222) อาจเนื่องมาจากสาเหตุใหญ่ๆ 2 ประการ คือ

1. ความขัดแย้งด้านความคิดเห็น (Conflict of Idea) เป็นธรรมดาที่คนเราจะมีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องมาจากความแตกต่างทางพันธุกรรมรวมเข้ากับความแตกต่างของประสบการณ์ และการอบรมที่แต่ละคนได้รับตลอดจนพื้นฐานของความรู้ ระดับการศึกษา ทักษะ ค่านิยม ที่แตกต่างกัน ความแตกต่างเหล่านี้เป็นสาเหตุใหญ่ที่ทำให้คนมีความคิดเห็นไม่ตรงกันในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง แล้วไม่สามารถตกลงกันได้ด้วยความพอใจของทั้ง สองฝ่าย ปัญหาความขัดแย้งก็จะเกิดขึ้น

2. ความขัดแย้งในผลประโยชน์ (Conflict of Interest) ปัญหาความขัดแย้งประเภทนี้นับว่าเป็นปัญหาใหญ่และมักจะแก้ไขได้ยากกว่าปัญหาประเภทอื่น ๆ ส่วนใหญ่เป็นเรื่องที่แก่งแย่งกันเกี่ยวกับอำนาจ อิทธิพล เงิน ตำแหน่ง ฯลฯ ผลประโยชน์เป็นที่ทำให้เกิดความขัดแย้งที่รุนแรงถ้าแต่ละฝ่ายต่างก็มุ่งหวังจะเอาแต่ประโยชน์ของตนโดยฝ่ายเดียว และไม่สามารถประนีประนอมกันได้แล้ว ความขัดแย้งชนิดนี้ก็จะกลายเป็นความขัดแย้งที่รุนแรง

นอกจากสาเหตุของความขัดแย้งที่ได้กล่าวมาแล้ว สาเหตุของความขัดแย้งไม่ว่าจะเป็นความขัดแย้งภายในบุคคล ความขัดแย้งระหว่างบุคคลหรือความขัดแย้งในองค์การ อาจจะสรุปให้ว่ามีสาเหตุมาจาก 4F คือ ความกลัว (Fear) การใช้กำลัง (Force) ความเป็นธรรม (Fair) และ ทุน (Fund) (เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์, 2540 : 71 –72) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ความกลัว (Fear) ความกลัวเป็นสาเหตุสำคัญอย่างหนึ่งของความขัดแย้งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต เป็นปัจจัยที่มีอำนาจมากเพราะเกิดได้อย่างฉับพลัน คนที่กลัวไฟฟ้า เมื่อเห็นสายไฟฟ้าก็จะเกิดความกลัวทั้ง ๆ ที่กลัวอาจไม่เกิดขึ้นเลย ความกลัวเป็นแรงผลักดันทำให้เกิดสิ่งอื่น ๆ ความขัดแย้งที่รุนแรงขนาดต้องรบกันระหว่างประเทศ เกิดเพราะความกลัวที่ถูกหลบหลู่ศักดิ์ศรี กลัวจะขายหน้า กลัวจะถูกหาว่าไม่เข้มแข็งจริง ความขัดแย้งอาจลดได้ด้วยการเจรจา

แต่ก็กลัวที่ต้องเจรจา จึงทำให้ความขัดแย้งสิ้นสุดลงไม่ได้ ในวงการศึกษ ความกลัวต่าง ๆ นานา เช่น กลัวจะไม่สมหวัง กลัวจะไม่ได้สองชั้น กลัวจะไม่ได้ตำแหน่งกลัวจะถูกจับผิดกลัวจะไม่ได้รับการเลือกตั้ง เป็นต้น ความกลัวทำให้คนขาดเหตุผล ทำให้การรับรู้ผิดพลาด ทำให้การสื่อสารบิดเบือน สิ่งเหล่านี้ต่างก็เป็นสาเหตุของความขัดแย้งทั้งสิ้น

2. การใช้กำลัง (Force) ถ้าไม่มีการใช้กำลังก็อาจไม่มีความขัดแย้ง เราจะเห็นได้ว่าการใช้กำลัง เป็นการจุดระเบิดของความขัดแย้งที่รุนแรง กำลังในที่นี้มีได้หมายถึงกำลังทางกาย ทางอาวุธ เท่านั้น แต่หมายรวมถึงกำลังทางคุณธรรม กำลังทางอารมณ์ การจะให้การร่วมมือหรือไม่ร่วมมือ การอนุมัติหรือไม่อนุมัติ การจะให้ความช่วยเหลือหรือไม่ให้ความช่วยเหลือ กำลังทำให้เกิดความเจ็บปวดทั้งแก่บุคคลและแก่ระบบ การใช้กำลังเป็นจุดเริ่มต้นของความขัดแย้ง

3. ความเป็นธรรม (Fair) เมื่อบุคคลมีความรู้สึกว่า ตนเองไม่ได้รับความเป็นธรรมในการเลื่อน ลด ปลด ย้าย การมอบหมายงาน การสั่ง การ การพิจารณาความดีความชอบการปฏิบัติงาน โอกาสที่จะก้าวหน้า การบรรจุเป้าหมายส่วนตัว บุคคลนั้นจะเกิดความขัดแย้ง อาจเกิดความขัดแย้งในตนเอง กับเพื่อน กับผู้บังคับบัญชา กับหน่วยงาน เมื่อใดที่บุคคลหรือองค์การรู้สึกว่าไม่ได้รับความเป็นธรรมความขัดแย้งก็จะเกิดขึ้น ประเด็นที่ต้องพิจารณาให้รอบคอบต่อเมื่อเขาได้สิ่งที่เขาควรได้ ความเป็นธรรมเกิดจากความพอใจของคน ต่างคนต่างมองเห็นและยากที่จะหามาตรฐานสากล ซึ่งเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายในการวัดความเป็นธรรม ความเป็นธรรมก็เหมือนกับความงามขึ้นอยู่กับสายตาผู้ดู

4. ทุน (Fund) ทุนในที่นี้หมายถึงทรัพยากรในการบริหารซึ่งได้แก่ คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ การจัดการ การบริหารในปัจจุบันทรัพยากรมีไม่เพียงพอ แต่ละคนหรือแต่ละหน่วยงานจำเป็นที่จะต้องแข่งขันกัน เพื่อจะได้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด จะช่วยให้คนหรือหน่วยงานบรรลุเป้าหมายได้ การแข่งขันเพื่อให้ได้ทรัพยากรเป็นสาเหตุสำคัญอย่างหนึ่งของความขัดแย้ง

สรุปได้ว่า สาเหตุของความขัดแย้ง เกิดจากความเข้าใจที่ไม่ตรงกัน อันสืบเนื่องจากระบบการสื่อสารที่ขาดประสิทธิภาพ การใช้อำนาจหรือความต้องการขัดกันเป้าหมาย การเข้ากับคนอื่นไม่ได้ ซึ่งต้องปะทะหรือขัดแย้งกันระหว่างผู้ปฏิบัติงานด้วยกัน เนื่องจากอารมณ์ ความรู้สึก และความต้องการในเรื่องผลประโยชน์ส่วนตัวที่เป็นทรัพยากรอันมีอยู่จำกัด ตลอดจนโครงสร้างของหน่วยงานที่มีสายการบังคับบัญชาที่ไม่ชัดเจน และการไม่ยอมรับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ส่งผลให้มี ความเกลียดชัง และประสิทธิภาพการทำงานลดลง

การลดหรือระงับความขัดแย้ง

เนื่องจากระดับความขัดแย้งที่เหมาะสม สามารถก่อประโยชน์ให้กับองค์กรได้ ฉะนั้นในกรณีที่ระดับความขัดแย้งมีมากเกินไป ผู้บริหารจะลดความขัดแย้งหรือการแข่งขันระหว่างกลุ่มลง (สิทธิพงษ์ สิทธิขจร, 2535 : 77) ได้เสนอวิธีการลดหรือระงับความขัดแย้งไว้ ดังนี้

1. วิธีกลบเกลื่อน คือ พยายามลืมนหรือไม่พูดถึงความขัดแย้งที่เกิดขึ้น
2. วิธีการจัดสายงานในองค์กร ได้แก่ การระบุหน้าที่การทำงาน การกำหนดตัวบุคคล ผู้รับผิดชอบ การระบุการกระจายงาน การระบุลำดับขั้น ตอนของงาน ซึ่งการระบุไว้เป็นแผนภูมิจะช่วยให้เกิดการประสานงานที่ดีขึ้น เป็นผลให้ความขัดแย้งลดลงได้
3. วิธีจัดสรรทรัพยากร คือ การจัดสรรทรัพยากรอย่างมีแผน เช่น แผนปฏิบัติงาน โครงการ และปฏิทินปฏิบัติงาน
4. วิธีการจัดลำดับขั้น การบังคับบัญชา การกำหนดสายงานการบังคับบัญชาที่แน่นอนให้บุคคลในองค์กรรับทราบบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบ การทำงานจะไม่ก้าวก้ำกัยหรือข้ามขั้นการบังคับบัญชา ตลอดจนการส่งเสริมการติดต่อสื่อสารให้ครบวงจร จะช่วยลดปัญหาความขัดแย้งได้ดี
5. วิธีเข้ามามีส่วนร่วมหรือการให้มีส่วนร่วมเป็นเจ้าของ เป็นวิธีเปิดโอกาสให้ทุกคนแสดงความคิดเห็น และมีส่วนร่วมในแผนงานหรือในการตัดสินใจ เป็นการสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างผู้บริหารกับผู้ร่วมงาน เช่น การส่งเสริมวิธีการประชาธิปไตย สามารถลดความเป็นปฏิปักษ์ได้น้อยลง (วิจิตร ตีจันทร์, 2542 : 26 - 27) โดยมีวิธีการลดหรือระงับความขัดแย้ง ดังนี้
 1. แยกกลุ่มขัดแย้งออกจากกัน เป็นการตัดปัญหาไว้ก่อนโดยเฉพาะความขัดแย้งระหว่างบุคคลนั้น ถ้าหากคนไม่ถูกกัน ก็ควรแยกหน้าที่การทำงานออกจากกัน ไม่ต้องพึ่งพาอาศัยกัน เป็นต้น
 2. ยึดถือระเบียบข้อบังคับของหน่วยงานเป็นหลัก เป็นวิธีการที่ใช้อำนาจหน้าที่ของบุคคลเข้าช่วยตามระเบียบข้อบังคับ และยอมรับกติการ่วมกัน
 3. ลดความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลหรือกลุ่มที่ขัดแย้ง หมายถึง การกำหนดขอบเขตของฝ่ายขัดแย้งกันเสียใหม่ เป็นการทบทวนบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบให้ชัดเจน ส่วนใดที่มีความซ้ำซ้อนกันก็ต้องทำความตกลงกันแบ่งแยกความรับผิดชอบให้ชัดเจน
 4. กำหนดตัวบุคคลทำหน้าที่ประสานความขัดแย้ง หมายถึง การแต่งตั้งบุคคลที่ฝ่ายขัดแย้งทั้งสองกลุ่มต่างรู้จักมักคุ้นกันและยอมรับว่ามีเป็นผู้ไกล่เกลี่ยปัญหาขัดแย้งที่เริ่มต้นขึ้น
 5. เปิดทางเจรจา หรือให้เผชิญหน้ากันมีการอภิปรายร่วมกันเพื่อหาข้อยุติความขัดแย้ง ความสามารถของประธานในที่ประชุมเป็นองค์ประกอบสำคัญของความสำเร็จ

6. แต่งตั้งบุคคลภายนอกเข้าร่วมแก้ไข หมายถึงการแสวงหามุมมองที่มีความชำนาญเฉพาะอย่าง ไม่มีผลประโยชน์ได้เสียกับฝ่ายขัดแย้งฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ทำหน้าที่เจรจากับตัวแทนของแต่ละฝ่าย วิธีการนี้จะใช้เฉพาะเมื่อปัญหาความขัดแย้งเกิดทางตัน

7. การหมุนเวียนสับเปลี่ยนตำแหน่ง วิธีการนี้จะช่วยลดปัญหาความขัดแย้งได้ในระยะยาว เพราะเหตุว่าเมื่อบุคคลต่างได้เคยมีประสบการณ์การทำงานประเภทเดียวกันย่อมมีความเข้าใจสภาพปัญหาในลักษณะเดียวกัน การเข้าใจกันหรือเห็นอกเห็นใจกัน เมื่อต่างฝ่ายประสบปัญหาที่จะเกิดขึ้น

8. ผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ หมายถึงกรณีที่มีปัญหาความขัดแย้ง เป็นเรื่องของส่วนรวมทุกฝ่ายต่างปัด ความรับผิดชอบ และต่างโยนความผิดให้กันเอง ผู้บริหารควรเอาตัวเองไปเกี่ยวข้องกับ ประกาศรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้น ฝ่ายที่ขัดแย้งกันอาจร่วมมือกันแก้ปัญหา เพื่อผู้บังคับบัญชาก็ได้

9. จัดโครงการฝึกอบรมการทำงานร่วมกัน เป็นวิธีการที่ผู้บริหารคัดเลือกตัวบุคคลในแต่ละหน่วยงานเข้ารับการฝึกอบรม เพื่อสร้างความคุ้นเคย และได้รับประสบการณ์ในลักษณะเดียวกัน เป็นวิธีการลดความขัดแย้งได้แต่เริ่มแรก

การยุติความขัดแย้ง

การยุติความขัดแย้ง เป็นวิธีการแก้ไขความขัดแย้งให้หมดไป นักบริหารและผู้เชี่ยวชาญได้เสนอวิธีการแก้ไขความขัดแย้งไว้ ดังนี้ (วิชัย โสสุวรรณจินดา, 2536 : 119 - 120)

1. วิธีการชนะ - แพ้ (Win - Lose Methods) เป็นวิธีการที่ทำให้ฝ่ายหนึ่งชนะและอีกฝ่ายหนึ่งแพ้ไป โดยเป็นการแก้ไขความขัดแย้งด้วยการใช้อำนาจหน้าที่ หรืออำนาจการให้รางวัลและการลงโทษที่มีอยู่ หรือการใช้เสียงข้างมากลงมติ วิธีการนี้มักใช้เมื่อไม่อาจประนีประนอมกันได้ และจำเป็นต้องตัดสินใจเด็ดขาด แต่ผลของวิธีการนี้อาจส่งผลกระทบต่อองค์การได้คือ

- 1.1 เสียเวลาและกำลังงานในการแก้ปัญหา
- 1.2 ทำให้การตัดสินใจล่าช้าไม่ทันการ
- 1.3 สร้างปัญหาและถ่วงเวลา
- 1.4 ผลักดันกลุ่มออกไปนอกประเด็นที่ต้องการ
- 1.5 ขัดจังหวะในการแสวงหาทางเลือกที่ดี ๆ อื่น ๆ
- 1.6 เป็นเหตุทำให้สมาชิกในกลุ่มหนีออกจากองค์การ
- 1.7 ทำให้บุคคลมีการต่อสู้แบบป้องกันตัว

2. วิธีการแพ้-แพ้ (Lose - Lose Methods) เป็นการแก้ไขความขัดแย้ง โดยไม่มีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งได้รับในสิ่งที่ต้องการเลย วิธีการนี้มีลักษณะเป็นการหลีกเลี่ยงความขัดแย้ง เช่นหน่วยงานสองแห่งมีการแข่งขันกันทำ ทางแก้ไขวิธีนี้ก็คือให้งานนั้นแก่หน่วยงานที่สาม หรือให้หน่วยงานหนึ่งถอนตัวออกเสียเพื่อหลีกเลี่ยงความขัดแย้ง หรือกรณีที่บุคคลสองคนขัดแย้งกันในการทำงาน องค์การอาจแก้ปัญหา โดยการย้ายทั้ง สองคนออกจากหน้าที่ตำแหน่งเดิม วิธีการนี้ ถึงแม้จะแก้ความขัดแย้งไปได้ แต่ผู้ถูกกระทำก็ยังคงมีความไม่พอใจอยู่ในลักษณะการเก็บกด การหลีกเลี่ยงมิให้เกิดการแพ้ทั้งสองฝ่ายนี้ อาจทำได้โดยการประนีประนอมหรือใช้การไกล่เกลี่ย โดยนำสิ่งที่สามารถตกลงกันได้มาสรุปกันก่อน แล้วค่อยลดความแตกต่างของสิ่งของที่ขัดแย้งกัน การไกล่เกลี่ยนี้อาจดำเนินการโดยบุคคลที่สาม ซึ่งไม่มีส่วนได้ส่วนเสียก็ได้

3. วิธีการชนะ-ชนะ (Win - Win Methods) เป็นวิธีการที่สามารถให้ประโยชน์แก่ทุกฝ่าย โดยให้มีการสรุปความเห็นที่สอดคล้องกันหรือใช้การตัดสินใจแบบผสมผสาน เพื่อให้สามารถตอบสนองความพึงพอใจและความต้องการของทุกกลุ่ม ซึ่งเป็นไปได้แม้ว่าแต่ละกลุ่มจะมีเป้าหมายแตกต่างกันก็ตามวิธีการนี้จะดำเนินการได้ก็ต่อเมื่อฝ่ายที่ขัดแย้งกันมีการดำเนินการในลักษณะที่ช่วยเหลือในการแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งโดย

3.1 เน้นการจะแก้ไขหรือเอาชนะปัญหา มากกว่าการเน้นฝ่ายแต่ละฝ่าย

3.2 หลีกเลี่ยงการโหวตเสียงเพื่อใช้ประชามติ การแลกเปลี่ยนแบบยื่นหมูยื่นแมว หรือการประนีประนอมแบบเฉียดพบกันครึ่งทาง

3.3 แสวงหาข้อเท็จจริงเพื่อหลีกเลี่ยงความผิดพลาดซ้ำสอง

3.4 ยอมรับว่าความขัดแย้งเป็นสิ่งที่มิประโยชน์ ไม่ใช่สิ่งที่คอยคุกคามหรือทำให้เกิดการต่อต้านขึ้น

3.5 หลีกเลี่ยงพฤติกรรมที่เน้นถึงตนเองหรือมุ่งประโยชน์เฉพาะฝ่ายตน ซึ่งอาจทำให้กระทบกระเทือนฝ่ายอื่น

วิธีการแก้ไขความขัดแย้งยังมีอีกหลายวิธี (วิชัย โถสุวรรณจินดา, 2536 : 120 - 121) ดังต่อไปนี้

1. การหาทรัพยากรเพิ่มขึ้น ในกรณีที่ย่อขัดแย้งมาจากการมีทรัพยากรจำกัดและหาได้ยาก การขยายหรือเพิ่มทรัพยากรให้มากขึ้นก็เป็นการแก้ไขความขัดแย้งได้อย่างหนึ่ง แต่วิธีนี้มีข้อจำกัดด้านความสามารถในการเพิ่มทรัพยากรขององค์การเอง

2. การหลีกเลี่ยงความขัดแย้ง ทำได้โดยให้ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งถอนตัวหรือหลีกเลี่ยงไปโดยไม่มี การเผชิญหน้า หรือให้แต่ละฝ่ายให้ความระมัดระวังในการดำเนินการเพื่อมิให้กระทบกระทั่งฝ่ายอื่น จนเกิดความขัดแย้งขึ้น

3. การแยกแยะสิ่งที่แตกต่างออกไป เป็นการขจัดความแตกต่างซึ่งอาจเป็นเป้าหมายแนวคิด วิธีการ โดยการปรับเข้าหากัน แนวทางหนึ่งที่ใช้ในเรื่องนี้คือการสร้างเป้าหมายร่วมกัน และใช้การทำงานเป็นทีมเข้าเสริม

4. ประนีประนอม เป็นการลดข้อเรียกร้องของแต่ละฝ่ายเพื่อให้เข้าถึงจุดที่ตกลงกันได้ ในลักษณะหันหน้าเข้าหากันซึ่งแต่ละฝ่ายจะมีความพอใจบ้าง แม้จะไม่เต็มใจอย่างที่ต้องการ

5. ใช้อำนาจกฎหมายบังคับ เป็นกรณีที่ผู้บริหารเห็นว่ามีความจำเป็นต้องดำเนินการโดยเร่งด่วน และไม่อาจจะเสียเวลาในการแก้อัดขัดแย้ง ผู้บริหารอาจใช้อำนาจหน้าที่ที่มีอยู่ผู้สั่งการโดยไม่ให้มีการโต้แย้ง และแสดงตนเป็นผู้รับผิดชอบในการสั่งการนั่นเอง

6. เปลี่ยนทรัพยากรมนุษย์ ถ้าหากปัญหาคความขัดแย้งที่เกิดขึ้นมาจากตัวบุคคล ก็อาจจำเป็นต้องปรับปรุงบุคคลให้มีพฤติกรรมที่ลดความขัดแย้งลง โดยการให้การศึกษา การเพิ่มทักษะ ความสัมพันธ์ มนุษย์สัมพันธ์ การฝึกอบรมเป็นกลุ่ม การจัดประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การพัฒนาทีมงาน แต่ถ้ายังไม่อาจลดความขัดแย้งได้ก็อาจต้องเปลี่ยนตัวบุคคลผู้รับผิดชอบ

7. การเปลี่ยนโครงสร้าง องค์กรอาจจำเป็นต้องปรับปรุงโครงสร้างที่เป็นทางการ ให้สามารถสื่อข้อมูลข่าวสารได้ชัดเจน มีกลไกสร้างความเข้าใจที่กระหว่างบุคคลและกลุ่มมีระบบย้อนกลับ (feedback) โดยการร้องทุกข์ อุทธรณ์ หรือการตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพซึ่งจะทำให้ความขัดแย้งลดลงไป

ทั้งนี้ วิธียุติความขัดแย้งสามารถทำได้ (พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา, 2542 : 150 - 152) ดังนี้

1. การบังคับ (Forcing) เมื่อบุคคลที่มีอำนาจหน้าที่กล่าวว่า "ยุติเสียที ผู้เป็นผู้บังคับบัญชา และคุณต้องทำตามแนวทางของผม " การโต้แย้งจะหมดไป การระงับอย่างเผด็จการมักจะนำไปสู่การแสดงออกของความขัดแย้งในทางทำลายโดยทางอ้อม

2. การประนีประนอม (Compromise) ตามวิธีการดังกล่าวนี้ ผู้บริหารจะพยายามยุติความขัดแย้งโดยการหาสิ่งที่เป็นกลาง ไม่เหมือนการระงับ วิธีการดังกล่าวนี้มีข้อดีที่ฝ่ายที่ขัดแย้งกันมีความรู้สึกเป็นศัตรูที่ซ่อนอยู่ภายในน้อยลง แต่อย่างไรก็ตามเมื่อมองจากทัศนยะขององค์กรแล้ว การประนีประนอมแม้ว่าจะเป็นวิธีที่ดีวิธีหนึ่งที่จะยุติความขัดแย้ง แต่ก็ยังมีจุดอ่อนอยู่เพราะว่าโดยปกติวิธีการดังกล่าว ไม่ได้นำไปสู่ผลลัพธ์ที่ช่วยให้องค์กรประสบความสำเร็จตามเป้าหมายรูปแบบของการประนีประนอม ได้แก่ การใช้ผู้ตัดสินฝ่ายที่ขัดแย้งกันต้องยอมรับการตัดสินของบุคคลที่สาม ซึ่งโดยปกติคือผู้บริหารด้วยการใช้กฎในกรณีที่คู่แข่งขันไม่สามารถหาทางออกได้ โดยตกลงปฏิบัติตามกฎและปล่อยให้กฎตัดสินผลลัพธ์ของความขัดแย้ง และบางครั้ง ก็ใช้การให้สินบนโดยที่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งยอมรับผลตอบแทนบางอย่าง เพื่อแลกเปลี่ยนกับการยุติความขัดแย้งไปด้วยกัน

3. การแก้ปัญหาาร่วมกัน (Integrative Problem Solving) ด้วยวิธีการดังกล่าวนี้ ความขัดแย้งระหว่างกลุ่มจะถูกเปลี่ยนให้เป็นสถานการณ์ของการแก้ปัญหาาร่วมกัน โดยใช้เทคนิคของการแก้ปัญหา ฝ่ายที่มีความขัดแย้งจะพยายามแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างพวกเขาาร่วมกัน แทนที่จะเป็นการระงับหรือประนีประนอมความขัดแย้งต่าง ๆ จะพยายามหาผลลัพธ์ที่ทุกฝ่ายยอมรับวิธีการยุติความขัดแย้งาร่วมกันมีอยู่ 2 แบบ คือ

1.1 ความเห็นสอดคล้องกัน เป็นวิธีการของฝ่ายที่ขัดแย้งจะประหลุมาร่วมกัน เพื่อหาผลลัพธ์ที่ดีที่สุดของปัญหาของพวกเขาร แทนที่จะเป็นการเอาชนะโดยฝ่ายหนึ่ง ความสอดคล้องกันของกลุ่มมักจะทำให้เกิดผลลัพธ์ที่ดีกว่าผลลัพธ์ของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง

1.2 การใช้เป้าหมายที่ยอมรับาร่วมกัน เป้าหมายระดับสูงสามารถใช้เป็นวิธีการลดความขัดแย้งที่มีประสิทธิภาพได้ ถ้าหากว่าเป้าหมายถึงความสนใจของฝ่ายต่าง ๆ ไปจากเป้าหมายที่ขัดแย้งของพวกเขาร การกำหนดเป้าหมายที่มุ่งใจสามารถใช้เป็นวิธีการยุติความขัดแย้งได้อีกด้วยถ้าหากว่าเป้าหมายระดับสูงกว่าเป็นไปตามเป้าหมายระดับต่ำของฝ่ายที่ขัดแย้งกัน

ทั้งนี้ ทฤษฎีความขัดแย้ง จะเป็นส่วนช่วยให้เข้าใจปัญหาความขัดแย้งของภาครัฐกับผู้สร้างภาพยนตร์ และนักวิจารณ์ นักวิชาการมากยิ่งขึ้น หลังการจัดประเภทภาพยนตร์ โดยเฉพาะข้อขัดแย้งการห้ามฉาย หรือการห้ามเผยแพร่ภาพยนตร์ในราชอาณาจักรตามประเภทที่ 7 ของพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551 อันจะนำไปสู่ความเข้าใจในปัญหาของแต่ละกลุ่มที่เห็นขัดแย้งกันในปัจจุบัน

3. แนวคิดเกี่ยวกับผู้ชมภาพยนตร์

ผู้ชมภาพยนตร์เป็นตัวแปรหลักสำคัญในการที่จะทำให้ภาพยนตร์อยู่ได้ ทำให้ธุรกิจภาพยนตร์ยังคงมีถึงปัจจุบัน เพราะถ้าไม่มีผู้ชมภาพยนตร์ ภาพยนตร์ก็ไม่มีจุดหมาย รายได้โดยตรง ของภาพยนตร์มาจากผู้ชม นอกจากนี้ผู้ชมยังเป็นตัวบ่งชี้การพัฒนา อุตสาหกรรม ภาพยนตร์ ด้วย ทั้งนี้สาเหตุที่คนชอบไปชมภาพยนตร์มีด้วยกัน 8 ประการ (Richard, 1992 : 173-185)

1. ประสบการณ์ทดแทน (Vicarious experience)

ภาพยนตร์สามารถพาผู้ชมไปในส่วนต่างๆของโลกซึ่งผู้ชมไม่เคยไปมาก่อนหรือไม่เคยคิดว่าจะได้ไป โลกทั้งโลกอยู่ในจินตนาการของผู้ชม ซึ่งเป็นประสบการณ์ที่ทดแทนสิ่งที่ขาดหาย หรือไม่คาดคิดว่าจะได้เจอ

2. การสวมบทเป็นตัวละครในภาพยนตร์ (Identification)

โรงภาพยนตร์เป็นสถานที่ที่เราจะสามารถสวมบทเป็นใครก็ได้ที่ไม่ใช่ตัวเรา ซึ่งการสวมบทตามจินตนาการเช่นนี้เป็นสิ่งที่จำเป็นในการเติบโต และมีความคิดเป็นผู้ใหญ่

3. ประสบการณ์เปรียบเทียบ (Analogous experience)

เรื่องราวที่ปรากฏอยู่ในภาพยนตร์แสดงถึงโลกในแง่มุมต่างๆ อาจคล้ายคลึงกับสิ่งที่เราประสบมาในแง่มุมใดแง่มุมหนึ่ง เนื้อหาในภาพยนตร์สามารถแบ่งเป็นเนื้อหาที่สามารถเห็นชัดเจน และเนื้อหาแฝงเร้นที่ไม่สามารถทำให้ชัดเจนตรงกับความเป็นจริง ทั้งหมดจะเกิดการเปรียบเทียบหลังชมภาพยนตร์

4. แบบแผนของสาธารณะ

ภาพยนตร์เปิดโอกาสให้ผู้ชมได้สังสมประสบการณ์ในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคม ภาพยนตร์สร้างภูมิคุ้มกันให้กับผู้ชมในสถานการณ์ที่รู้สึกว่าจะไม่สามารถควบคุมได้ โรงภาพยนตร์จะมีลักษณะคล้ายกับวัด โบสถ์ สุเหร่า ที่เป็นแบบแผนที่ทุกคนนิยมไป และ กลับมานึกถึงศีลธรรม ซึ่งมักจะเสื่อมลงในทุกๆ วัน เช่น ภาพยนตร์อเมริกันที่แสดงว่า การก่ออาชญากรรมไม่ได้ให้อะไรกับผู้ก่อเลย โดยแสดงออกมาในลักษณะของความกระวนกระวาย ความสับสน และเสียใจ ของผู้ก่ออาชญากรรม

5. แบบแผนส่วนตัว

เราไปชมภาพยนตร์เพื่อที่จะได้มีส่วนร่วมไปกับจินตนาการที่ปรากฏอยู่ในภาพยนตร์ เราคาดหวังว่าอนาคตอาจเกิดขึ้นกับเราหรือเราคิดว่าตัวเรามีคุณสมบัติไม่เพียงพอในการทำสิ่งต่างๆ ได้ หากเราได้ดูภาพยนตร์เราจะเข้าใจถึงสถานการณ์นั้นๆ และผ่อนคลายได้มากขึ้น

6. ความลึกซึ้ง

บางสิ่งบางอย่างในชีวิตจริงเราอาจรู้แค่ผิวเผินเท่านั้น แต่เมื่อเราได้ไปชมภาพยนตร์เราอาจรู้และเข้าใจได้ลึกซึ้งมากขึ้น ในภาพยนตร์บางเรื่องมักอาศัยนักทฤษฎีและนักวิชาการเป็นตัวแทนที่ใช้ในการตีความเรื่องความเชื่อ และวัฒนธรรม ผู้ชมมักจะหาวัฒนธรรมชั้นสูง เช่น วรรณกรรมหรือดนตรีในภาพยนตร์ ผู้สร้างภาพยนตร์ไม่ใช่นักปรัชญาแต่เขาเป็นผู้ชำนาญด้านความบันเทิง ผู้ซึ่งจะพยายามสื่อถึงเรื่องที่เราารู้ที่อยู่แล้ว ผู้สร้างจึงกลายเป็นผู้ให้ความลึกซึ้งโดยผ่านภาพยนตร์

7. ภาพยนตร์เป็นศิลปะแขนงหนึ่ง

ผู้ชมภาพยนตร์ต้องการชมศิลปะ จากงานจากภาพยนตร์เช่นเดียวกับการไปชม บัลเลต์ ฟังดนตรี หรือ ไปพิพิธภัณฑ์ ผู้ชมมีความต้องการที่ชมอะไรที่ ไม่เคยเห็นมาก่อน เป็นสิ่งที่แตกต่างจาก

การใช้ชีวิตประจำวัน ภาพยนตร์ ก็เป็น ศิลปะแขนง หนึ่งเช่นเดียวกับศิลปะแขนง อื่นๆ ให้ความ
 เพลิดเพลินจากความงามของศิลปะ เกิดความพึงพอใจ แสง สี เสียง และการแสดง

8. การวิเคราะห์และตีความหมาย

เมื่อผู้ชมได้ชมภาพยนตร์ก็จะตีความภาพยนตร์นั้นๆ ว่ามีเนื้อหาสาระ อย่างไรและ อะไรที่
 สำคัญ การจับผิดและเปรียบเทียบกับเหตุการณ์จริงเป็นสิ่งที่ผู้ชมกระทำทุกครั้งหลังชมภาพยนตร์
 ในขณะที่เราชมภาพยนตร์เราก็ จะพยายามวิเคราะห์จดจำส่วนต่างๆในภาพยนตร์ ทั้งนี้ การ
 ตีความหมายอาจทำได้ ใน 2 ลักษณะ กล่าวคือ การได้ศึกษาเรื่องราวก่อนที่จะไปชมภาพยนตร์ และ
 ตีความหมาย วิธีที่ 2 คือ ใช้เวลาในการชมภาพยนตร์ตลอด 2 ชั่วโมงแล้วตีความหมาย โดยวิเคราะห์
 เนื้อหาพร้อมๆกับ การตีความจากประสบการณ์ที่แฝงตัวเราอยู่ เราก็มักจะย้อนกลับมาคิดว่าเราได้
 อะไรจากภาพยนตร์เรื่องนั้น ทั้งนี้เมื่อการชมภาพยนตร์จบลงอย่างสมบูรณ์ เราก็จะพยายามสลาย
 โครงสร้างของภาพยนตร์นั้นๆ และสร้างมันขึ้นมาใหม่ตามความคิดและจินตนาการของเรา

4. ทฤษฎีผลกระทบ

ภาพยนตร์ในฐานะ สื่อมวลชนแขนงหนึ่ง ย่อมมีผลกระทบโดยตรง ไปยังผู้ชมภาพยนตร์ อย่าง
 หลีกหนีไม่ได้ และในการจัดประเภทภาพยนตร์ (Movie Rating) ก็เป็นส่วนหนึ่งของการพยายาม
 ลดผลกระทบนั้นจากภาครัฐ แต่ในขณะที่เดียวกันการพยายามลดผลกระทบจากภาครัฐก็กลายเป็น
 จำกัดสิทธิและเสรีภาพขั้นพื้นฐานของการรับรู้ของผู้ชมไปโดยปริยาย

ความหมายของผลกระทบ

ผลกระทบ หมายถึง การแสวงหาความจริงถึงสาเหตุและผลของนโยบายโดยใช้ระเบียบ
 วิธีทางวิทยาศาสตร์ (Dye, 1984 : 19)

ผลกระทบ หมายถึง การแยกแยะปัญหาของสังคมเพื่อให้ทราบถึงองค์ประกอบอันเป็น
 ธรรมชาติ และที่เป็นปัญหา รวมถึงการสืบสาวหาสาเหตุของปัญหาต่าง ๆ เหล่านั้น ตลอดจนการ
 เสนอวิธีแก้ไขปัญหา (วิรุทธ วิเชียร ชาติ, 2516 : 38)

ดาเย (Dye, 1982 : 345) ได้กล่าวถึงทฤษฎีผลกระทบ ซึ่งพอสรุปผลกระทบได้เป็นประเภท
 ต่าง ๆ ดังนี้

1. การแบ่งผลกระทบตามแง่มุมเนื้อหา อาจแบ่งออกได้เป็นผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ
 สังคม ด้านการเมือง ด้านการบริหาร และด้านสิ่งแวดล้อม

2. การแบ่งผลกระทบตามแง่มุมของความเป็นจริงที่เกิดขึ้น (reality) เราอาจแบ่งได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ ผลกระทบในเชิงภาวะวิสัย (objective impact) ซึ่งได้แก่ ผลกระทบที่เกิดขึ้นโดยที่ไม่ขึ้นอยู่กับความรู้สึกนึกคิดของคน เช่น การดำเนินนโยบายคุมกำเนิด จะทำให้สัดส่วนของผู้สูงอายุสูงขึ้น อีกประเภทหนึ่งคือ ผลกระทบเชิงอัตวิสัย (subjective impact) ได้แก่ ผลกระทบที่เกิดขึ้นในความรู้สึกนึกคิดของคนเช่น การดำเนินนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ก่อให้เกิดการขยายตัวของโสเภณี ทำให้คนไทยรู้สึกอับอายชาวต่างชาติ เป็นต้น

3. การแบ่งตามแง่มุมของทิศทางที่กระทบ direction impact อาจแบ่งออกได้เป็นผลกระทบโดยตรง (direction impact) ผลกระทบทางอ้อม (indirect impact)

4. การแบ่งตามแง่มุมของคุณค่าของผลกระทบ อาจแบ่งออกได้เป็นผลกระทบในเชิงบวก (positive impact) หมายถึง ผลกระทบที่เป็นสิ่งที่พึงปรารถนาและผลกระทบในเชิงลบ (negative impact) ได้แก่ ผลกระทบที่ไม่เป็นที่พึงปรารถนา เป็นต้น

ทฤษฎีผลกระทบนั้นจะเป็นตัวสะท้อนปัญหาและผลกระทบที่คาดว่าจะได้รับหลังชมภาพยนตร์ หรือหลังจากมีการตัดสินใจชมภาพยนตร์ การที่เด็ก เยาวชนและกลุ่มผู้ชมภาพยนตร์ทั่วไปจะมีพฤติกรรมเลียนแบบอย่างไร ขึ้นอยู่กับปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ที่เกิด การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ และประกอบกับสิ่งที่ได้เรียนรู้ หรือสิ่งที่ได้เทียบเคียงกับภูมิหลัง ประสบการณ์ของแต่ละคน สิ่งเหล่านี้ก่อให้เกิดให้ผลกระทบในการเลียนแบบพฤติกรรมต่างๆของตัวละคร ทั้งด้านบวกและด้านลบหลังจากชมภาพยนตร์

5. แนวคิดความรับผิดชอบต่อสังคมของสื่อภาพยนตร์ (Social Responsibility)

ในฐานะที่ภาพยนตร์เป็นสื่อมวลชนแขนงหนึ่งจึงหลีกเลี่ยงความรับผิดชอบต่อสังคมไม่ได้ ทั้งผู้สร้าง ผู้ฉาย และและผู้จัดจำหน่ายในรูปแบบของ ซีดี ดีวีดี หรือแม้กระทั่งช่องทางการดาวน์โหลดผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ย่อมต้องมีส่วนรับผิดชอบต่อสังคมในด้านลบที่จะเกิดขึ้นแก่เด็ก เยาวชน และผู้ชมภาพยนตร์โดยทั่วไป ทั้งนี้การนำเสนอต้องเอื้อให้เกิดประโยชน์ การเรียนรู้สิ่งใหม่ ความคิดสร้างสรรค์ (Creative Thinking) ที่ไม่ได้เน้นแต่ความบันเทิง หรือด้านใดด้านหนึ่งแต่เพียงอย่างเดียว โดยเฉพาะเรื่องเพศ ภาษา ความรุนแรง ความมั่นคง สถาบัน และศาสนา ตามหลักของแนวคิดความรับผิดชอบต่อสังคมของสื่อภาพยนตร์ (สมควร กวียะ, 2527) กล่าวโดยสรุป ดังนี้

1. สื่อควรยอมรับและบรรลุน้ำที่ความรับผิดชอบต่อสังคม
2. หน้าที่รับผิดชอบนี้ คือ จะต้องมีความมาตรฐานของข่าวสาร ข้อมูล ข้อเท็จจริง ความถูกต้องแน่นอน สำนึกถึงความรับผิดชอบต่อสังคมและความสมดุล
3. ต้องสามารถควบคุมตัวเองได้อย่างสมเหตุสมผลและถูกต้อง

4. ต้องเลียงเหตุอันจะก่อให้เกิดความรุนแรง อาชญากรรม หรือความไม่สงบหรือไม่ทำ ความไม่พอใจแก่ชนกลุ่มน้อย

5. ทำหน้าที่เพื่อคนส่วนมาก และเสนอความหลากหลายของความคิดเห็นจาก น หลากหลายในสังคม

ในฐานะที่เป็นสื่อมวลชนแขนงหนึ่งซึ่งสามารถทำได้โดยผ่านมาตรการด้านการ ควบคุม สื่อมวลชน มาตรการในการควบคุมสื่อมวลชนสามารถแบ่งออกได้เป็น 4 มาตรการ (สุรพงษ์ โสธนะเสถียร, 2541 : 15) ได้แก่

1. มาตรการควบคุมตนเอง (Self Control) สื่อมวลชน ถือได้ว่าเป็นวิชาชีพหนึ่งที่มีความสำคัญและมีอิทธิพลต่อมวลชนผู้รับสารอย่างยิ่ง ดังนั้น การรวมตัวกันของนักสื่อสารมวลชน เพื่อกำหนดระเบียบ ข้อบังคับ ข้อพึงปฏิบัติ ในการทำงานจึงเป็นสิ่งจำเป็น และสำคัญอย่างยิ่ง การควบคุมตนเองของสื่อมวลชน จะอาศัย การรวมตัวกันของสมาคมวิชาชีพ และจรรยาบรรณวิชาชีพ

2. มาตรการควบคุมโดยสาธารณะ (Public Control) นอกเหนือจากการควบคุมกันเองแล้ว สาธารณชนก็สามารถควบคุมสื่อมวลชนได้ กลุ่มต่างๆที่มีส่วนในการควบคุมสื่อมวลชน ได้แก่ มติ มหาชนกลุ่มผลประโยชน์ต่างๆ สื่อมวลชนแขนงอื่นๆ และกลุ่มประชาชนผู้บริโภคสื่อ

3. มาตรการควบคุมทางกฎหมาย (Legal Control) การควบคุมวิธีนี้ ศาลยุติธรรมจะเป็นผู้ พิจารณาในแต่ละคดีที่ได้มีการฟ้องร้องกัน

4. มาตรการควบคุมทางการปกครอง (Government Control) หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ ควบคุม ไม่ว่าจะเป็นทางการปกครอง หรือทางการเมืองการเลือกมาตรการใดในการควบคุม สื่อมวลชน จึงควรเลือกให้เหมาะสมกับลักษณะสังคมของประเทศนั้นๆ มาตรการที่สำคัญได้แก่ การควบคุมตนเอง เพราะเป็นจิตสำนึก และจริยธรรมของวิชาชีพ

อย่างไรก็ดี ตัวแปรอื่นๆ ที่เข้ามามีส่วนในการเลือกวิธีการควบคุมสื่อมวลชน ได้แก่ ระดับ การศึกษาของประชาชน การพัฒนาทางการเมือง การรวมตัวของกลุ่มประชาชน การเลือก ผลสมผสานมาตรการทั้งสี่ข้างต้น ย่อมทำให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการควบคุมสื่อมวลชน มิให้ สื่อภาพยนตร์ใช้อำนาจที่มีในทางที่ผิด และไม่เหมาะสม

6. แนวคิดเกี่ยวกับการควบคุมสื่อภาพยนตร์

สำหรับการควบคุมสื่อภาพยนตร์นั้น ผู้คนทั่วไปมักใช้คำว่า เซ็นเซอร์ (Censorship) เนื่องจากมัก เข้าใจว่าเป็นวิธีเดียวที่ใช้ควบคุมสื่อภาพยนตร์แต่จริงๆแล้ว มีหลายวิธีในการควบคุมสื่อภาพยนตร์ ซึ่งก็มีผลแตกต่างกัน อาจเป็นการบังคับ หรือสมัครใจ หรือเป็นการควบคุมโดยหน่วยงานของรัฐ

หรือหน่วยงานอิสระ หรืออุตสาหกรรมภาพยนตร์นอกจาก “เซ็นเซอร์” แล้ว ยังมีการควบคุมสื่อภาพยนตร์วิธีอื่นๆ ได้อีก (Mayer, 1978 : 131-134) ดังนี้

1. การควบคุมตนเองของอุตสาหกรรมภาพยนตร์ (Industry Self-censorship) เป็นการควบคุมโดยการกำหนดกฎเกณฑ์ข้อบังคับ โดยอุตสาหกรรมภาพยนตร์โดยจะกำหนดว่าภาพยนตร์แต่ละเรื่องจะได้รับการอนุญาตให้เผยแพร่หรือไม่เผยแพร่โดยยึดหลักตามที่อุตสาหกรรมภาพยนตร์กำหนด วิธีการนี้ถูกใช้ในช่วงแรกของอุตสาหกรรมภาพยนตร์ในประเทศสหรัฐอเมริกา

2. การจัดระดับโดยอุตสาหกรรมภาพยนตร์ (Industry Classification) เป็นการแบ่งระดับโดยอุตสาหกรรมภาพยนตร์โดยมีระดับต่างๆ แตกต่างกัน วัตถุประสงค์ของการแบ่งระดับนี้คือการแจ้งให้แก่สาธารณชนทราบ และที่สำคัญคือ เป็นข้อเสนอแนะให้แก่ผู้ปกครอง ปัจจุบันวิธีนี้หรือรูปแบบการกำหนดระดับนี้ใช้กันอย่างแพร่หลายในหลายประเทศ อาจแตกต่างกันที่การบังคับใช้หรือหน่วยงานที่แบ่งระดับ แต่มีแนวคิดเดียวกัน คือการแบ่งระดับอายุผู้ชมภาพยนตร์

3. การตรวจภาพยนตร์ก่อนฉาย (Prior Restraint Censorship) การนำภาพยนตร์ไปฉายให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาความเหมาะสมในการฉาย ซึ่งในประเทศสหรัฐอเมริกาใช้วิธีนี้ในยุคแรกของการควบคุมสื่อภาพยนตร์แต่เนื่องจากวิธีดังกล่าวนี้ขัดกับสิทธิพื้นฐานตามรัฐธรรมนูญของประเทศ จึงมีการเปลี่ยนแปลงวิธีการควบคุมในเวลาต่อมา

4. การควบคุมโดยกฎหมายลามกอนาจาร (Obscenity Law) ภายใต้กฎหมายของประเทศต่างๆจะมีกฎหมายของท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับการฉายภาพยนตร์โดยถือว่าการฉายภาพยนตร์ที่มีภาพโป๊เปลือย ลามก อนาจาร ถือว่าเป็นสิ่งผิดกฎหมาย จะเห็นได้ว่า กฎหมายจะลงโทษเมื่อได้มีการกระทำผิดไปแล้ว ได้แก่การฉายภาพยนตร์นั่นเอง ซึ่งแตกต่างจาก การตรวจภาพยนตร์ก่อนฉาย

5. การแบ่งระดับโดยสาธารณชน (Public Classification) นอกจากการแบ่งระดับโดยอุตสาหกรรมภาพยนตร์ตามที่ได้อธิบายแล้วข้างต้น อาจมีการแบ่งระดับโดยสาธารณชนขึ้นอยู่กับแต่ละท้องถิ่น

6. การใช้อำนาจอย่างไม่เป็นทางการ (Informal Police Power) ระหว่างการตรวจภาพยนตร์ก่อน และการควบคุมโดยการใช้กฎหมายลามกอนาจาร รัฐอาจใช้อำนาจของตำรวจในการตรวจสอบเนื้อหาของภาพยนตร์อย่างไม่เป็นทางการ

7. การแบ่งพื้นที่ (Zoning) การจำกัดพื้นที่ในการฉายภาพยนตร์ที่ไม่เหมาะสมเฉพาะบางพื้นที่เป็นวิธีหนึ่งที่ใช้ในกลุ่มประเทศยุโรป ควบคู่กับวิธีการแบ่งระดับผู้ชมภาพยนตร์

8. การควบคุมโดยหน่วยงาน (Private Controls) การควบคุมโดยหน่วยงานในที่นี้หมายถึง การควบคุมโดยองค์กรทางศาสนา โดยการกำหนดประเภทภาพยนตร์ตามความเหมาะสมตามคำสอนของแต่ละศาสนา

9. การควบคุมโดยผู้ปกครอง (Parent Restraint) นอกจากวิธีที่ได้กล่าวมาข้างต้นทั้งหมด แล้วการควบคุมโดยผ่านทางครอบครัว หรือ ผู้ปกครอง ก็เป็นช่องทางหนึ่งซึ่งอาจถือได้ว่าเป็นการควบคุมสื่อภาพยนตร์แม้ว่าจะถือว่าเป็นวิธีที่ไม่ได้ผลที่สุด แต่สำหรับครอบครัวที่เข้มงวด เยาวชนจะถูกกั้นกรองเนื้อหาของภาพยนตร์ที่จะรับชมสำหรับการศึกษาในครั้งนี้นี้แนวความคิดในการควบคุมสื่อมวลชน จะถูกนำมาใช้ในการกำหนดหน่วยงานของผู้พิจารณาระดับของผู้ชมภาพยนตร์ว่าควรเป็นการควบคุมกันเอง ควบคุมโดยสาธารณะ ควบคุมทางกฎหมาย หรือควบคุมทางการปกครอง ในส่วนของวิธีการควบคุมสื่อภาพยนตร์ก็จะถูกนำมาใช้เป็นกรอบในการศึกษารูปแบบเพิ่มเติมจากการใช้ระบบการจัดระดับผู้ชมภาพยนตร์

7. แนวคิดเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกชมภาพยนตร์

การตัดสินใจชมภาพยนตร์ของผู้ชมนั้น มีทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเลือกชมภาพยนตร์ ได้แก่

ทฤษฎีความไม่สอดคล้องทางการรับรู้ (Cognitive Dissonance Theory)

ทฤษฎีนี้แบ่งปัจจัยต่างๆ (Festinger , 1957 : 6-7) ออกเป็น 3 ปัจจัยหลัก

1. ปัจจัยเกี่ยวกับสิ่งเร้า (Stimulus Factor) ประกอบด้วย

-แหล่งข่าวสาร (Source) หมายถึง บุคคลหรือองค์การที่ทำหน้าที่เป็นแหล่งข่าวสารที่ต้องการส่งสารไปยังผู้รับสาร ได้แก่ ผู้กำกับ การแสดง หรือ บริษัทผู้สร้างภาพยนตร์

-ช่องทาง (Channel) หมายถึง เครื่องมือหรือวิธีการที่จะนำสารผ่านไปยังผู้รับสาร ได้แก่ เครื่องฉายภาพยนตร์ ระบบเสียง รวมทั้งเวลาและสถานที่สำหรับฉายภาพยนตร์ว่าควรฉายอย่างไร เวลาใด ที่ไหน รอบใดบ้าง

2. ปัจจัยเกี่ยวกับบุคคล (Personal Factor) เป็นปัจจัยที่สำคัญในการสื่อสารตามแนวทฤษฎีนี้ ในพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารและการตัดสินใจเลือกชมภาพยนตร์ที่แตกต่าง ซึ่งอาจมีสาเหตุมาจากบุคคลนั้นมีสิ่งที่ตนสะสมมาตั้งแต่เกิด (Predisposition) ที่แตกต่างกัน ได้แก่ ความรู้ ความเชื่อ ค่านิยม ประสบการณ์การเรียนรู้ บรรทัดฐานของกลุ่ม ลักษณะความแตกต่างกันของแต่ละบุคคล

3. ปัจจัยเกี่ยวกับการตอบสนอง (Response Factor) ได้แก่

- **ขั้นการรับรู้** (Awareness Stage) หมายถึง การที่บุคคลได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารซึ่งอาจจะสนับสนุนหรือขัดแย้งกับความรู้สึกรู้สึกนึกคิดเดิมของตน แต่ยังไม่มีการปฏิเสธหรือตอบสนองต่อข่าวสารที่ตนได้รับ
- **ขั้นมีความสนใจ** (Comprehensive Stage) หมายถึง เมื่อบุคคลได้รับรู้ข่าวสารที่ได้รับสอดคล้องกับความคิดเดิมของตน หรือ เป็นข้อมูลที่ตนกำลังสนใจ และเป็นประโยชน์ต่อตนอยู่ในขณะนั้น ข้อมูลดังกล่าวจะได้รับความสนใจเป็นพิเศษ
- **ขั้นพฤติกรรม** (Behavioral Stage) การที่บุคคลบุคคลหนึ่งได้มีโอกาสบริโภคหรือได้มีโอกาสบริโภคหรือได้รับบริการในสิ่งที่ตนได้รับรู้มาแล้วในที่สุดก็เกิดการยอมรับ

8. ทฤษฎีการแพร่กระจายทางวัฒนธรรม

มนุษย์เป็นสัตว์สังคม ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมตลอดหากไม่อยู่ในสังคมมนุษย์ก็ไม่อาจสืบต่อเผ่าพันธุ์ต่อไปได้นาน ความเป็นสัตว์สังคมของมนุษย์ทำให้มนุษย์คิดสร้างกฎระเบียบในการอยู่ร่วมกันในสังคมขึ้นมา เพื่อให้การดำรงชีวิตของมนุษย์เป็นไปอย่างราบรื่น ไม่เอาัดเอาเปรียบกันมากเกินไป และในขณะเดียวกันก็เป็นการสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงาน เพื่อความเจริญก้าวหน้าของสังคมและความสุขส่วนบุคคลด้วย กฎระเบียบของสังคมนี้ในทางสังคมมานุษยวิทยาเรียกว่า “วัฒนธรรม” (culture) ซึ่งก็เท่ากับวิถีชีวิตทั้งหมดของชนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งนั่นเองกลุ่มชนที่มีฐานะเป็นสังคม (society) นั้น โดยทั่ว ๆ ไปก็ต้องประกอบด้วยสมาชิกหรือคนจำนวนหนึ่ง ซึ่งจะต้องมีทั้งสองเพศ มีอาณาเขตหรือที่ตั้งสังคมเป็นหลักแหล่งมีทรัพยากรธรรมชาติพอสมควร มีหัวหน้าปกครอง มีการผลิตเพื่อเลี้ยงสมาชิกของสังคม อย่างน้อยต้องให้สามารถดำรงชีพอยู่ได้ ไม่ถึงกับต้องอดอยากหิวโดยตายไป อีกนัยหนึ่งก็คือว่า สังคมหนึ่งนั้นจะต้องมีดินแดน มีทรัพยากรธรรมชาติ มีสมาชิก มีการเมือง การปกครอง และการเศรษฐกิจ สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้จะมีรูปแบบเป็นอย่างไรขึ้นอยู่กับวัฒนธรรมของแต่ละสังคม ด้วยเหตุนี้วัฒนธรรมตามความหมายทางสังคมมานุษยวิทยา จึงมีความหมายกว้างขวางมาก รวมทั้งกฎระเบียบหรือกติกาในการดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมทุกเรื่อง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของครอบครัวหรือญาติ การศึกษา สาธารณสุข การเศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง การป้องกันประเทศ ความเชื่อ ศาสนา และนันทนาการต่าง ๆ ด้วย เป็นความจริงที่รับรู้กันทั่วไปในทางสังคมศาสตร์ว่า ความเจริญก้าวหน้าหรือล้ำหลังของสังคมนั้นขึ้นอยู่กับลักษณะเด่นของวัฒนธรรมของแต่ละสังคมเป็นสำคัญ (งามพิศ สัตย์สงวน, 2543: 26-29) ทั้งนี้ ปัจจัยหลักการแพร่กระจายวัฒนธรรม หลักๆ มีดังนี้

1. ปัจจัยหลักการแพร่กระจายวัฒนธรรม การแพร่กระจายทางวัฒนธรรมขึ้นอยู่กับความคิด และพฤติกรรมของบุคคล เมื่อบุคคลไปถึงที่ใด วัฒนธรรมก็แพร่กระจายไปถึงที่นั่น ดังนั้น การแพร่กระจายวัฒนธรรมจึงขึ้นอยู่กับปัจจัย ต่อไปนี้

1.1 ปัจจัยทางภูมิศาสตร์ ที่เป็นสิ่งที่มีผลต่อการแพร่กระจายได้มากหรือน้อยเช่น ภูเขา ทะเล ทะเลทราย แหล่งหิมะ ป่าทึบ เป็นต้น

1.2 ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ได้แก่การที่ผู้คนต้องเดินทางติดต่อไปมาหาสู่กันเนื่องมาจาก ปัจจัยทางเศรษฐกิจ แล้วนำวัฒนธรรมติดตัวไปสังสรรค์กับวัฒนธรรมอื่นได้

1.3 ปัจจัยทางสังคม ได้แก่ การร่วมกิจกรรมกันทางสังคม เป็นเป็นปัจจัยให้เกิดการแพร่กระจายทางวัฒนธรรม

1.4 ปัจจัยทางการคมนาคม ได้แก่การเคลื่อนย้ายเป็นปัจจัยเอื้อต่อการแพร่กระจายทางวัฒนธรรม

2. สำนักของแนวคิดทางการแพร่กระจายทางวัฒนธรรม [Schools of Diffusionism]

ทฤษฎีนี้เกิดขึ้นตอนปลายศตวรรษที่ 19 และแพร่หลายในต้นศตวรรษที่ 20 มีหลายแนวคิด โดยแยกเป็นสำนักได้ ดังนี้.-

2.1 สำนักอังกฤษ [British School] Elliot Smith, William J.Perry และ W.H.R.Rivers

- แนวคิดของ Elliot Smith [1906] เชื่อว่าวัฒนธรรมแพร่กระจายจากจุดกำเนิด ซึ่งเป็น ศูนย์กลางของวัฒนธรรมแล้วแพร่กระจายออกไปในอาณาบริเวณโดยรอบเป็นรูปวงกลม จนกระทั่ง ไปถึงทั่วโลก จุดศูนย์กลางของอารยธรรม (หรือวัฒนธรรมที่เจริญสูงสุด) อยู่ที่ อียิปต์ลักษณะของ การแพร่กระจายตามแนวคิดของสมิท เป็นรูปวงกลมวงเดียวกระจายรัศมีออกไปเป็นละลอกประจวบ วงกลมซ้อนๆ กัน จุดศูนย์กลางที่กำเนิดของวัฒนธรรมจะเป็นส่วนที่เข้มข้นที่สุดของวัฒนธรรม เช่น การแพร่กระจายทางศาสนาจากแนวคิดในเรื่องความเชื่อของคนอียิปต์เกี่ยวกับเรื่อง โลกนี้-โลก หน้า ซึ่งแสดงออกมาจากมัมมี่หรือการเก็บศพอาบยาเอาไว้รอวิญญาณเข้ามาจุติในร่างกายมนุษย์

- W.H.R. Rivers เชื่อว่า วัฒนธรรมถูกสร้างขึ้นเพียงคนเดียวเท่านั้น จากแหล่งกำเนิดแล้ว แพร่กระจายไปได้ทั่วโลกเพราะคนอพยพโยกย้ายถิ่นไปทั่วโลก ยกตัวอย่างการโยกย้ายถิ่นของชน เผ่า Australian Aborigines ในออสเตรเลีย

2.2 สำนักเยอรมัน [German School]

Wilhelm Schmidt [1868-1954] และ Fritz Graebner [1934] มีแนวคิดว่า ปกติแล้ว

มนุษย์ไม่ชอบสร้างวัฒนธรรมขึ้นมาเอง แต่ชอบหยิบยืมวัฒนธรรมจากเพื่อนบ้าน [uninventive habit] วัฒนธรรมอาจจะแพร่กระจายออกไปได้ที่หลาย อย่าง พร้อมกันหรือไปได้ทีละอย่าง จากจุดที่เกิดและแพร่กระจายไปได้จากหลายๆ เขตภูมิศาสตร์ในรูปแบบวงกลมหลายๆ วงตามพื้นที่ วัฒนธรรมที่ปลายทางจะต้องเหมือนกับวัฒนธรรมต้นกำเนิดไม่มากนักน้อย อาจจะเหมือนกันในเชิง ปริมาณหรือรูปลักษณะก็ได้ การแพร่กระจายตามแนวคิดของสำนักเยอรมันนี้ จะเกิดจากการอพยพ โยกย้ายถิ่นของผู้คน และเป็นแนวคิดที่เน้น “การหยิบยืม” [Borrowing] ทางวัฒนธรรม

2.3 สำนักอเมริกัน [American School] ถ่ายนี้โดย Clark Wissler [1923] และ Alfred Kroeber [1963]

สำนักนี้มีแนวความคิดที่น่าเชื่อถือได้มากกว่าสองสำนักแรก ในแง่ที่ว่า วัฒนธรรมจะแพร่กระจายจากจุดศูนย์กลางไปตามพื้นที่เท่าที่มันจะไปได้ในเขตภูมิศาสตร์เดียวกัน และยุคสมัยใกล้เคียงกัน จากแนวคิดนี้ จะเห็นภาพเขตวัฒนธรรมเป็นกลุ่มๆ ไป และแพร่กระจายไปถึงทุกที่ที่ไม่มีอุปสรรคทางภูมิศาสตร์ขวางกั้นตามสภาพทางภูมิประเทศที่มนุษย์สามารถจะเดินทางไปถึงได้ โดยธรรมชาติแล้ว พื้นโลกจะมีภูมิประเทศเป็นที่ราบ ภูเขา แม่น้ำ ทะเล มหาสมุทร ป่าไม้กว้างใหญ่ ทะเลทราย ทุ่งหญ้า แหล่งที่มีหิมะตก ฯลฯ เหล่านี้เป็นอุปสรรคขวางกั้นการเดินทางไปมาหาสู่กันของผู้คน แต่คนเหล่านี้ก็จะไปมาหาสู่กัน ได้เสมอตามที่ราบและซอกซอนไปได้ในภูมิประเทศที่เอื้ออำนวย และไม่ลำบากมากนัก กล่าวโดยสรุปคือ สำนักอเมริกันเชื่อว่า คนสร้างวัฒนธรรมได้ทุกที่เพื่อตอบสนองความจำเป็นพื้นฐานของตน ต่อมาวัฒนธรรมได้แพร่กระจายไปในทุกพื้นที่ที่ไม่มีอุปสรรคทางภูมิศาสตร์ขวางกั้น

ในโลกยุคโลกาภิวัตน์ การแพร่กระจายวัฒนธรรม ไม่มีขอบเขตทางพื้นที่ หรือภูมิศาสตร์ อีกต่อไป แต่เป็นการส่งผ่านวัฒนธรรมในรูปแบบต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นภาพยนตร์ เพลงละคร เกมส์ อินเทอร์เน็ต ที่เชื่อมโยงกันด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่ผ่านระบบอินเทอร์เน็ตแบบไร้สาย สังกอมออนไลน์ โดยเฉพาะสื่อภาพยนตร์ที่มีการส่งผ่านวัฒนธรรม แบบสินค้าวัฒนธรรมไปยังผู้ชม โดยผู้ชมยังไม่ทันรู้ตัวว่าได้ซื้บซั้บวัฒนธรรมนั้นไปแล้ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาพยนตร์อเมริกันที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเล่นแบบของเด็ก และเยาวชนในปัจจุบัน ทั้งในเรื่องของ เพศ ภาษา ความรุนแรง ค่านิยม และการแต่งตัว ทั้งหมดเปรียบได้ว่าเป็นการแพร่กระจายวัฒนธรรมสมัยใหม่

9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. กฤษดา เกิดดี (2551) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ การปิดกั้นการสื่อสารที่สะท้อนและปรากฏ ในร่างพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551 ” จากการศึกษาพบว่า

โดยวัตถุประสงค์เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อย และเพื่อปกป้องศีลธรรม เป็นวัตถุประสงค์ ที่พบในทุกฉบับเหตุผลที่ใช้เพื่อปิดกั้นการสื่อสารมีทั้งหมด 9 ข้อ ได้แก่ ความสงบเรียบร้อยของ สังคม ความมั่นคงของชาติ เกียรติภูมิของประเทศ ศีลธรรม สิ่งแวดล้อม ความรุนแรง สาธารณสุข ศาสนา และสถาบันกษัตริย์ วิธีปิดกั้นการสื่อสารมี 2 วิธีใหญ่ คือการออกใบอนุญาตและการตรวจ พิจารณา โดยในร่างบางฉบับและในพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ .ศ. 2551 โดยได้เพิ่ม วิธีการย่อยเข้าไปในส่วนการตรวจพิจารณา คือ การกำหนดประเภท ภาพยนตร์ตามระดับอายุของ คนดู

2. สุเนตร สาทา (2545) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ ปัญหาอุปสรรคของการควบคุม และบังคับใช้ พระราชบัญญัติภาพยนตร์ พ .ศ. 2473 ” พบว่า ภาพยนตร์ คือ สื่อชนิดหนึ่งที่น่าเสนอข้อเท็จจริง ความบันเทิง สะท้อนปัญหาสังคม และเป็นสิ่งชี้นำสังคม ปัจจุบันเทคโนโลยีในการผลิตภาพยนตร์ ได้พัฒนาไปสู่รูปแบบของ วีซีดี ดีวีดี แต่พระราชบัญญัติภาพยนตร์ พ .ศ. 2473 มีผลบังคับใช้ได้ เฉพาะภาพยนตร์ที่อยู่ในรูปแบบของฟิล์มภาพยนตร์เท่านั้น ทำให้การควบคุมภาพยนตร์ไม่เป็น เอกภาพ นอกจากนี้ไม่ครอบคลุมต่อการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีแล้ว ยังไม่สอดคล้องกับกฎหมายต่างๆ ที่ออกมาบังคับใช้ภายหลัง เช่น พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539, พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ. 2540 เพื่อให้สามารถวางหลักเกณฑ์การตรวจ พิจารณาภาพยนตร์ให้ตรงตามประเภทของภาพยนตร์ ซึ่งเป็นการควบคุมการใช้ดุลพินิจของ เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจตรวจพิจารณาภาพยนตร์ ขณะเดียวกันก็เป็นการคุ้มครองผู้ประกอบการวิชาชีพ ภาพยนตร์ด้วย

3. ขนิษฐา จิตต์ประกอบ (2541) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ บทบาทของรัฐในการตรวจพิจารณา ภาพยนตร์ ” จากการศึกษาพบว่า รัฐยังคงเข้ามามีบทบาทเกี่ยวกับการควบคุมดูแลทางด้าน ขนบธรรมเนียม ศีลธรรม ประเพณีและการเผยแพร่สื่อในลักษณะลามกอนาจารและด้านกามารมณ์ เป็นส่วนใหญ่ โดยยังคงเป็นไปในรูปแบบของคณะกรรมการตรวจพิจารณาภาพยนตร์ซึ่งควรมีการ ปรับปรุงองค์ประกอบของคณะกรรมการฯ ที่มาจากหน่วยงานภาคเอกชนเข้ามามีบทบาทเพิ่มมากขึ้น

4. กรณีการ สุวรรณพุ่ม (2550) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “อำนาจหน้าที่และการเข้าสู่ตำแหน่งของ กรรมการองค์กรซึ่งใช้อำนาจทางการปกครองของรัฐ : ศึกษาเฉพาะกรณีสภาพิจารณาภาพยนตร์” จากการศึกษาพบว่า อำนาจหน้าที่ของกรรมการองค์กรซึ่งใช้อำนาจทางการปกครองของรัฐกรณี ของสภาพิจารณาภาพยนตร์ตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์ พ.ศ. 2473 (แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2479 และพ.ศ. 2515) นั้น คืออำนาจในการตรวจสอบภาพยนตร์โดยการสั่งคืนภาพยนตร์หรืออนุญาตให้ ทำภาพยนตร์และอำนาจสั่งยึด หรือสั่งให้หยุดทำภาพยนตร์ ปัญหาหลักตามพระราชบัญญัติ ภาพยนตร์ฯ คือ ปัญหาอำนาจหน้าที่และการเข้าสู่ตำแหน่งของสภาพิจารณาภาพยนตร์ เนื่องจาก พระราชบัญญัติภาพยนตร์ฯ มุ่งคุ้มครองภาพยนตร์โดยมิได้คำนึงถึงผู้ประกอบการวิชาชีพภาพยนตร์ สภาพิจารณาภาพยนตร์ใช้อำนาจทางปกครองได้ภายในขอบเขตที่จำกัด ไม่มีหน้าที่อื่นๆ เช่น ส่งเสริมและควบคุมผู้ประกอบการวิชาชีพภาพยนตร์ เสนอนโยบายเกี่ยวกับภาพยนตร์ เป็นต้น

5. อิทธิพล วรานุศุกกุล (2551) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรม การ รับชมภาพยนตร์กับความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดแบ่งระดับอายุผู้ชมภาพยนตร์ของผู้ชมภาพยนตร์ใน เขตกรุงเทพมหานคร” โดยพบว่า ประเภทภาพยนตร์ควรแบ่งออกเป็น 5 ประเภท ได้แก่ ภาพยนตร์ ทั่วไป, ภาพยนตร์ที่ผู้ชมที่มีอายุต่ำกว่า 15 ปี ผู้ปกครองควรแนะนำ, ภาพยนตร์ที่ผู้ชมที่มีอายุต่ำกว่า 15 ปี ต้องมีผู้ปกครองเข้าชมด้วย, ภาพยนตร์ที่ห้ามผู้ชมภาพยนตร์ต่ำกว่า 18 ปีเข้าชม, และ ภาพยนตร์ที่ห้ามฉายส่วนเกณฑ์การพิจารณาภาพยนตร์ ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยมากที่สุดว่า ควรใช้เกณฑ์ ความรุนแรง / อาชญากรรม, โป้ / เปลือย / อนาจาร, และ การใช้ยาเสพติด ในการ จัดแบ่งระดับอายุผู้ชมภาพยนตร์สำหรับระบบการจัดแบ่งระดับอายุผู้ชมภาพยนตร์ ผู้ตอบ แบบสอบถามเห็นด้วยมากกว่า ควรมีหน่วยงานรับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดแบ่งระดับอายุผู้ชม ภาพยนตร์โดยเฉพาะ ซึ่งใช้รูปแบบคณะกรรมการในการพิจารณาจำนวน 5-7 คน มีความหลาย หลายจากทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน

จะเห็นได้ว่า ความสัมพันธ์ของแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องหลากหลายแขนงสาขาที่ เชื่อมโยงเกี่ยวพันกันอย่างไม่อาจหลุดพ้นทั้งในแง่กฎหมาย อำนาจการบังคับใช้ ที่มาของสภา ภาพยนตร์ในอดีต รวมถึงการเซ็นเซอร์ การห้ามฉาย การออกกฎหมายใหม่ สามารถเป็นแนวทางใน การศึกษาวิจัยถึงปัญหาและผลกระทบของการจัดประเภทภาพยนตร์ตามระดับอายุของผู้ชม ที่เพิ่ง เริ่มประกาศใช้ตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ฉบับใหม่ (พ .ศ. 2551) อันจะเป็น ประโยชน์แก่ตัวผู้วิจัยเป็นอย่างยิ่งที่จะสามารถเข้าถึงปัญหา ผลกระทบ และสนับสนุนข้อมูล การ วิเคราะห์ วิจัย ได้อย่างถูกต้องแม่นยำมากที่สุด

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษา เรื่อง “ผลกระทบของการจัดประเภทภาพยนตร์ตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ 2551” ได้มีระเบียบวิธีวิจัย 2 วิธี คือ การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ประกอบไปด้วย แหล่งข้อมูล ประเภทเอกสาร ตำรา วิชาการและข้อมูล ประเภทบุคคลที่เกี่ยวข้อง ทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

1. แหล่งข้อมูลและการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการศึกษาวิจัยเรื่อง “ผลกระทบของการจัดประเภทภาพยนตร์ตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ 2551” ได้แบ่งการเก็บรวบรวมข้อมูลออกเป็น 2 ส่วนด้วยกัน ได้แก่ การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) และการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยการเก็บแบบสอบถามตามโรงภาพยนตร์ชั้นหนึ่งในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล ทั้งนี้ การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อศึกษาความเป็นมาของการจัดประเภทภาพยนตร์ของไทย และต่างประเทศ ผลกระทบของการจัดประเภทภาพยนตร์ และแนวทางในการพัฒนาและการจัดประเภทภาพยนตร์ที่เหมาะสมกับสังคมไทย มีการเก็บรวบรวมข้อมูลประเภทเอกสาร และกลุ่มตัวอย่างประเภทบุคคล ดังต่อไปนี้

1.1 ข้อมูลประเภทเอกสาร ประกอบไปด้วย

1.1.1 ตำรา เอกสาร วารสาร นิตยสาร หนังสือพิมพ์ และสิ่งพิมพ์อื่นๆ เช่น บทความ บทวิจารณ์ บทสัมภาษณ์ เอกสารเผยแพร่จากการอภิปรายของหน่วยงานต่างๆ และข้อมูลทางเว็บไซต์วิกิพีเดีย

1.1.2 เอกสารทางราชการ (ที่มีได้ปกปิดหรือเป็นความลับของทางราชการ) เช่น กฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง บัญชี และรายงานการประชุม ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยโดยตรง และพระราชบัญญัติ 2 ฉบับ คือ พระราชบัญญัติภาพยนตร์ พ.ศ. 2473 และ พระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551 เพื่อความถูกต้องแม่นยำและหนักแน่นในตัวเนื้อหา ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา

กฎหมายภาพยนตร์ต่างประเทศเพิ่มเติม อาทิ เช่น ประเทศฝรั่งเศส อังกฤษ สหรัฐ เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น เป็นต้น

ผู้วิจัยใช้การเก็บรวบรวมเอกสารต่างๆที่เกี่ยวกับงานวิจัยโดยตรง จากหน่วยงานที่รับผิดชอบในกระบวนการพิจารณาการจัดประเภทภาพยนตร์ สำนักพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์ กรมส่งเสริม วัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย ผู้วิจัยได้เข้าศึกษา ค้นคว้าใน สำนัก พิจารณา ภาพยนตร์และวีดิทัศน์ กรมส่งเสริม วัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม ห้องสมุดคณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ห้องสมุดคณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ห้องสมุดคณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต และ ห้องสมุดด้านกฎหมาย คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง เป็นต้น

1.2 กลุ่มตัวอย่างประเภทบุคคล

ทั้งนี้การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) มีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) กับกลุ่มตัวอย่างประเภทบุคคล ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) โดยได้คัดเลือกกลุ่มผู้สร้างภาพยนตร์ ประกอบไปด้วย บริษัท สหมงคลฟิล์ม อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด , บริษัท จีเอ็มเอ็ม ไท หับ จำกัด, บริษัท ไฟว์สตาร์ โปรดักชั่น จำกัด , บริษัท พระนครฟิล์ม จำกัด และผู้สร้างภาพยนตร์อิสระที่มีผลกระทบโดยตรงจำนวน 5 กลุ่ม อันได้แก่

1.2.1 กลุ่มผู้สร้างภาพยนตร์ ประกอบไปด้วย

1. นายปรัชญา ปิ่นแก้ว

ผู้อำนวยการสร้างและผู้บริหารบริษัท สหมงคลฟิล์ม อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด

2. นายภวัต พนังคศิริ

ผู้กำกับภาพยนตร์ / ผู้กำกับภาพยนตร์ เรื่อง นาคปรก

3. นายเกียรติกมล เอี่ยมพึ่งพร

ผู้บริหาร บริษัท ไฟว์สตาร์ โปรดักชั่น จำกัด

4. นายเป็นเอก รัตนเรือง

ผู้กำกับภาพยนตร์ บริษัท ไฟว์สตาร์ โปรดักชั่น จำกัด

5. นายวิสูตร พูลวรลักษณ์

ผู้บริหารบริษัท จีเอ็มเอ็ม ไท หับ จำกัด

6. นายจิระ มะลิกุล

ผู้กำกับภาพยนตร์/ ผู้บริหารบริษัท จีเอ็มเอ็ม ไท หับ จำกัด

7. นายขงยุทธ ทองกองทุน
ผู้กำกับภาพยนตร์ / อดีตนายกสมาคมผู้กำกับภาพยนตร์ไทย
 8. นายรัชชัย พันธุ์ภักดี
ผู้บริหาร บริษัท พระนครฟิล์ม จำกัด
 9. นายธนิตต์ จิตนุกูล
ผู้กำกับภาพยนตร์ / ผู้อำนวยการสร้าง
 10. นายอาทิตย์ อัสสรรัตน์
ผู้กำกับภาพยนตร์อิสระ / ผู้บริหารบริษัท ป๊อบ พิคเจอร์ จำกัด
 11. นายธัญญ์วาริน สุขะพิสิษฐ์
ผู้กำกับภาพยนตร์อิสระ / ผู้กำกับภาพยนตร์ เรื่อง Insect in the Backyard
(แมลงในสวนหลังบ้าน)
- 1.2.2 กลุ่มนักวิชาการด้านภาพยนตร์ นักวิจารณ์ภาพยนตร์ และ ผู้ที่มีประสบการณ์
เกี่ยวข้องกับภาพยนตร์ ได้แก่
1. นายโดม สุขวงศ์
ผู้อำนวยการหอภาพยนตร์ องค์การมหาชน
 2. รศ.ดร.กฤษดา เกิดดี
นักวิชาการด้านภาพยนตร์
 3. นายกิตติศักดิ์ สุวรรณ โภคิน
นักวิจารณ์ภาพยนตร์ / นักวิชาการด้านภาพยนตร์
 4. นายसनานจิตต์ บางสะพาน
นักวิจารณ์ภาพยนตร์ / ผู้กำกับ
 5. นายประวิทย์ แต่งอักษร
นักวิจารณ์ภาพยนตร์ / นักวิชาการด้านภาพยนตร์
 6. นายอิทธิพล ปรีดิประสงค์
สถาบันแห่งชาติเพื่อพัฒนาเด็กและครอบครัว ม.มหิดล
 7. นายสุภาพ หริมเทพาธิป
นักวิจารณ์ภาพยนตร์ / บรรณาธิการบริหารนิตยสารไป โอส โคป
 8. นายธิดา ผลิตผลการพิมพ์
นักวิจารณ์ภาพยนตร์ / บรรณาธิการนิตยสารไป โอส โคป
 9. นายไกรวุฒิ จุลพงศธร
นักวิจารณ์ภาพยนตร์

1.2.3 เจ้าหน้าที่รัฐที่เกี่ยวข้องโดยตรง ได้แก่ คณะกรรมการ พิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์ ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ สำนัก พิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์ กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม อันได้แก่

1. นายประดิษฐ์ โปธิวิ
อธิบดีราชการผู้อำนวยการสำนักพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์
2. นายสมบัติ ภูกาญจน์
กรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์
3. นายอำนาจ บัวศิริ
กรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์
4. นายนคร วีระประวัติ
กรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์
5. นายวิภาส สรรักษ์
กรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์
6. นายอภิชาติ โพธิ์ไพโรจน์
กรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์
7. นายปกรณ์ ต้นสกุล
กรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์
8. นายสันติ ชูขวัญทอง
กรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์
9. นายปรีดา ปราบพยัคฆ์
เจ้าหน้าที่ชำนาญการพิเศษ สำนักภาพยนตร์และวีดิทัศน์

1.2.4 กลุ่มผู้ประกอบการโรงภาพยนตร์ ทั้งนี้เพื่อความครอบคลุมผลกระทบของการจัดประเภทภาพยนตร์ (Movie Rating) ผู้วิจัยมีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) โดยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) กับฝ่ายบริหาร โรงภาพยนตร์ โดยตรง อันได้แก่ ผู้บริหารโรงภาพยนตร์ในเครือ เมเจอร์ ซิเนเพล็กซ์ , ผู้บริหารโรงภาพยนตร์ในเครือ เอส เอฟ ซิเนม่า , ผู้บริหารโรงภาพยนตร์เมเจอร์ ฮอลลีวูด , ผู้บริหารโรงภาพยนตร์ในเครือ เอเพ็กซ์, ผู้บริหารโรงภาพยนตร์ เฮาส์ อาร์ ซี เอ ดังรายชื่อต่อไปนี้

1. นายโชคชัย ชยวิฑูโร
ผู้บริหารโรงภาพยนตร์ในเครือ เมเจอร์ ซิเนเพล็กซ์
2. นายสัมภาษณ์ สรชัย กชสุต
ผู้บริหารโรงภาพยนตร์ในเครือ เอส เอฟ ซิเนม่า

3. นายสุชาติ วุฒิวิชัย
ผู้บริหาร โรงภาพยนตร์ในเครือ เอเพ็กซ์
4. นายธนภัทร อ่อนคำ และ นายธงชัย พิริยบุญยานนท์
ผู้บริหาร โรงภาพยนตร์เมเจอร์ สออลส์วู้ด
5. นายนภสร เข้มอุทัย
ผู้บริหาร โรงภาพยนตร์ เฮาส์ อาร์ ซี เอ

การศึกษาแบบการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

ในส่วนผู้ชมกลุ่มเป้าหมาย ผู้วิจัยได้มีการทำวิจัยแบบการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ทั้งนี้ ผู้ชมกลุ่มเป้าหมาย คือผู้ชมภาพยนตร์ที่มีผลกระทบโดยตรง โดยมีการใช้แบบสอบถามในการสัมภาษณ์ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายตามโรงภาพยนตร์ชั้นหนึ่ง จำนวน 400 คน ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ที่มีผลกระทบจากการบังคับใช้พระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ.2551 กับผู้ชมภาพยนตร์โดยตรง มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจโดยใช้รูปแบบการวิจัยแบบวัดครั้งเดียว (One-shot descriptive study)

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 400 คน จากตารางการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Taro Yamane เมื่อประชากรมีมากกว่า 100,000 คน ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และระดับความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ ประชากรที่ทำการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ได้แก่ ประชาชนทั่วไปที่ชมภาพยนตร์ตามโรงภาพยนตร์ชั้นหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน 400 คน

สนามที่ใช้ในวิจัย

สนามในการทำการวิจัยสำรวจเฉพาะ โรงภาพยนตร์ชั้นหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานครและในเขตปริมณฑล เขตกรุงเทพมหานครประกอบด้วยเครือโรงภาพยนตร์ต่างๆ 7 เครือ รวมทั้งสิ้น

305 โรงภาพยนตร์ ครอบคลุมพื้นที่ในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งอยู่ตามศูนย์การค้าในย่านชุมชนต่างๆรวมทั้งสิ้น 18 ย่าน เขตปริมณฑลประกอบด้วยเครือโรงภาพยนตร์ต่างๆ 4 เครือ รวมทั้งสิ้น 113 โรง ครอบคลุมพื้นที่ในเขตปริมณฑลซึ่งอยู่ตามศูนย์การค้าในย่านชุมชนต่างๆรวมทั้งสิ้น 9 ย่าน รวม 418 โรง ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

กรุงเทพมหานคร

ย่านชุมชน	เครือโรงภาพยนตร์	จำนวนโรง	รวม
1.สยามสแควร์	1. Siamsquare Multiplex	5	39
	2. SF Cinema MBK	8	
	3. Grand EGV	7	
	4. Major Cineplex PARAGON	15	
	5. Apex Lido	3	
	6. Apex Scala	1	
2.สุขุมวิทเอกมัย	1. Major Cineplex	8	13
	2. SFX Cinema EMPORIUM	5	
3.เพชรเกษม	1. Major Cineplex เพชรเกษม	6	6
4.ศรีนครินทร์	1. EGV ซีคอนสแควร์	14	25
	2. Major Cineplex โดตัส ศรีนครินทร์	5	
	3. Major Cineplex เสรีเซ็นเตอร์	6	
5.บางแค	1. EGV บางแค	10	26
	2. SF Cinema The Mall บางแค	8	
		8	
6.ปิ่นเกล้า	1. EGV ปิ่นเกล้า	12	25
	2. Major Cineplex ปิ่นเกล้า	13	
7.พหลโยธิน	1. Major Cineplex รัชโยธิน	14	14
8.ลาดพร้าว	1. EGV ลาดพร้าว	7	16
	2. SFX Cinema Central ลาดพร้าว	9	
9.รามอินทรา	1. Major Cineplex แฟชั่นไอส์แลนด์	11	17
	2. SF Cinema เซ็นทรัลรามอินทรา	6	
10.รามคำแหง	1. Major Cineplex รามคำแหง	7	

	2. Major Hollywood รามคำแหง	10	17
11.พระราม 3	1. Major Cineplex พระราม 3	9	9
12.บางนา	1. Major Cineplex บางนา	10	10
13.ราชดำริ	1. SF World Cinema	10	21
	2. EGV Metropolis	11	
14.พระราม 9	1. UMG RCA	5	17
	2. Major Cineplex Esplanade	12	
15.ท่าพระ	1. SF Cinema The Mall ท่าพระ	8	8
16.บางกะปิ	1 SF Cinema The Mall	14	24
	2. Major Cineplex บางกะปิ	10	
17.งามวงศ์วาน	1. SF Cinema The Mall	11	11
18.ราษฎร์บูรณะ	1. Major Hollywood สุขสวัสดิ์	7	7
รวม 18 ย่านชุมชน	7 เครื่องโรงแสดงยนตร์	305	305

ปริมณฑล

ย่านชุมชน	เครื่องโรงแสดงยนตร์	จำนวนโรง	รวม
1.รังสิต	1. EGV รังสิต	14	30
	2. Major Cineplex รังสิต	16	
2.นวนคร	1. Major Cineplex โลตัส นวนคร	4	8
	2. Major Cineplex บิ๊กซี นวนคร	4	
3.ธัญบุรี	1. Major Cineplex บิ๊กซี ธัญบุรี	4	4
4.ศาลายา	1. Major Cineplex ศาลายา	5	5
5.แจ้งวัฒนะ	1. Major Cineplex แจ้งวัฒนะ	5	24
	2. Major Hollywood แจ้งวัฒนะ	9	
	3. SFX Cinema แจ้งวัฒนะ	10	
6.รัตนาธิเบศร์	1. SF Cinema รัตนาธิเบศร์	7	7
7.นนทบุรี	1. Major Cineplex นนทบุรี	7	7
8.แคราย	1. Esplanade Cineplex แคราย	16	16
8.ลำโพง	1. Major Cineplex ลำโพง	12	12
รวม 9 ย่านชุมชน	4 เครื่องโรงแสดงยนตร์	113	113

การสุ่มตัวอย่างของประชากรที่ในการวิจัย

ขนาดของกลุ่มประชากร (Sample) เลือกจากกรอบประชากรโดยกำหนดความเชื่อมั่นหรือมีระดับนัยสำคัญ 0.05 ตามสูตรของ Taro Yamane จากสูตรสามารถใช้ตารางสำเร็จรูป ซึ่งจัดทำโดย Bureau of Research, New York State Division of Housing and Community Renewal จากสูตรประชากร 100,000 คน สุ่มตัวอย่าง 400 คน เมื่อความเชื่อถือได้ของการเลือกตัวอย่างเท่ากับ 95% โดยยอมให้เกิดความผิดพลาดได้ 5% (วิเชียร เกตุสิงห์, 2541: 24) ประชากรที่ทำการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนทั่วไปที่ชมภาพยนตร์ตามโรงภาพยนตร์ ชั้นหนึ่ง ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน 400 คน

ทั้งนี้ การสุ่มตัวอย่างได้ใช้การสุ่มแบบ Multi-stage Random Sampling โดยใช้โปรแกรม SPSS Version 13.0 ในการคำนวณ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามชนิดให้กลุ่มตัวอย่างกรอกคำตอบเอง (Self-administered Questionnaire) ซึ่งประกอบไปด้วยคำถามปลายปิด แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ และสถานะสมรส

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมชมภาพยนตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ การศึกษาข้อมูลภาพยนตร์ ก่อนการชมภาพยนตร์ สถานที่ในการรับชมภาพยนตร์ ความถี่ในการรับชมภาพยนตร์ ประเภทของภาพยนตร์ที่ชื่นชอบ ความชอบในประเทศที่ผลิตภาพยนตร์ เหตุผลที่รับชมภาพยนตร์ ลักษณะของภาพยนตร์ที่รับชม ลักษณะการซื้อตั๋วชมภาพยนตร์ และการเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย ต่อการจัดประเภทภาพยนตร์ในประเทศไทย

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อการจัดประเภทภาพยนตร์ (Movie Rating) ของผู้ชมภาพยนตร์ ได้แก่ การจัดประเภทภาพยนตร์ ทั้ง 7 ประเภท ประกอบด้วย 1) ภาพยนตร์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้และควรส่งเสริมให้มีการดู 2) ภาพยนตร์ที่เหมาะสมกับผู้ดูทั่วไป 3) ภาพยนตร์ที่เหมาะสมกับผู้ดูอายุตั้งแต่สิบสามปีขึ้นไป 4) ภาพยนตร์ที่เหมาะสมกับผู้ดูอายุตั้งแต่สิบห้าปีขึ้นไป 5) ภาพยนตร์ที่เหมาะสมกับผู้ดูอายุตั้งแต่สิบแปดปีขึ้นไป 6) ภาพยนตร์ที่ห้ามผู้ดูอายุต่ำกว่าสิบปีดู 7) ภาพยนตร์ที่ห้ามเผยแพร่ในราชอาณาจักร

การให้คะแนนระดับความคิดเห็น

ระดับคะแนนของความคิดเห็นที่มีต่อการจัดแบ่งระดับอายุ ของผู้ชมภาพยนตร์ แบ่งค่าระดับเป็น 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

4 หมายถึง เห็นด้วยมาก

3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง

2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย

1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

เกณฑ์การให้ค่าระดับของความคิดเห็นที่มีต่อการจัดแบ่งระดับอายุผู้ชมภาพยนตร์จะนำมาแปลความหมายของค่าระดับในการวิเคราะห์ตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

$$\begin{aligned} \text{ความกว้างอัตราภาคชั้น} &= \frac{\text{สูงสุด} - \text{ต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5 - 1}{5} \\ &= 0.8 \end{aligned}$$

นั่นคือ

ค่าระดับตั้งแต่ 4.21- 5.00 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

ค่าระดับตั้งแต่ 3.41- 4.20 หมายถึง เห็นด้วยมาก

ค่าระดับตั้งแต่ 2.61 - 3.40 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง

ค่าระดับตั้งแต่ 1.81 - 2.60 หมายถึง เห็นด้วยน้อย

ค่าระดับตั้งแต่ 1 - 1.80 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

ในขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้รับจากแบบสอบถามมาประมวลผลข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows Version 13.0 เพื่อคำนวณค่าสถิติต่าง ๆ ดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการแจกแจงหรืออธิบายลักษณะทั่วไปของข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าร้อยละ โดยแสดงในรูปตารางแจกแจงความถี่และค่าเฉลี่ย

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ใช้ในการหาความสัมพันธ์ของตัวแปรและทดสอบสมมติฐานของการวิจัย โดยกำหนดระดับนัยสำคัญที่ 0.05 สถิติที่ใช้ได้แก่

2.1 การทดสอบความสัมพันธ์หรือความแตกต่างของประชากรตั้งแต่สองกลุ่มขึ้นไป (Chi-Square Test)

2.2 การทดสอบความสัมพันธ์หรือความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มสถิติที่ใช้ได้แก่ T-Test

2.3 การทดสอบความสัมพันธ์หรือความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่างตั้งแต่สองกลุ่มขึ้นไป สถิติที่ใช้แบ่งเป็น 2 กรณี ได้แก่

2.3.1 กรณีที่ ความแปรปรวนระหว่างกลุ่มไม่แตกต่างกัน ใช้สถิติ F-Test หากทดสอบพบความแตกต่างจึงทดสอบรายคู่ Paired-Test ด้วยวิธี LSD

2.3.2 กรณีที่ ความแปรปรวนระหว่างกลุ่มแตกต่างกัน ใช้สถิติ Brown-Forsythe หากทดสอบพบความแตกต่างจึงทดสอบรายคู่ Paired-Test ด้วยวิธี Tamhane's T2

การทดสอบเครื่องมือการวิจัย

ก่อนนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามจำนวน 30 ชุด ไปทดสอบ (Pre-test) กับนิสิตและนักศึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องชัดเจนของข้อความ และได้นำข้อมูลที่ได้นำมาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามก่อนนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลจริง

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

ข้อมูลที่ใช้ประกอบการทำวิจัย เรื่อง “ ผลกระทบของการจัดประเภทภาพยนตร์ตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551 ” มี 2 ส่วน คือ

1. ส่วนข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) คือ ข้อมูลจากแบบสอบถาม
2. ส่วนข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยการศึกษา ค้นคว้า จากเอกสารทางราชการ เอกสารและข้อมูลจากภาคเอกชน วิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องโดยตรง ตำราทั้งไทยและต่างประเทศเพื่อสนับสนุนการวิจัยให้ถูกต้องแม่นยำที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ทั้ง 5 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้สร้างภาพยนตร์ ประกอบไปด้วย บริษัท สหมงคลฟิล์ม อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด , บริษัท จีเอ็มเอ็ม ไท หับ จำกัด บริษัท ไฟว์สตาร์ โปรดักชั่น จำกัด , บริษัท พระนครฟิล์ม จำกัด , ผู้ประกอบการโรงภาพยนตร์ , นักวิชาการด้านภาพยนตร์ นักวิจารณ์ภาพยนตร์ที่มีประสบการณ์โดยตรงและเป็นที่ยอมรับจากวงการภาพยนตร์ เจ้าหน้าที่รัฐที่เกี่ยวข้องโดยตรง ได้แก่ ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ สำนักงานภาพยนตร์และวีดิทัศน์ กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม รวมถึงการวิเคราะห์ ประเมินแบบสอบถามของผู้ชม ภาพยนตร์กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 400 คน ที่มีผลกระทบกับพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551 โดยตรง ทั้งนี้เพื่อความถูกต้อง แม่นยำและหนักแน่นในตัวเนื้อหา ผู้วิจัยได้ทำการศึกษากฎหมายภาพยนตร์ต่างประเทศประกอบการวิจัยเพิ่มเติม อาทิ ประเทศฝรั่งเศส อังกฤษ สหรัฐ เกาหลีใต้ ฮองกง เป็นต้น

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ

ผู้วิจัยสัมภาษณ์ผู้ที่ให้ข้อมูลทั้ง 5 กลุ่มดังกล่าวข้างต้น ระหว่างเดือน มีนาคม พ.ศ. 2552 ถึงเดือน มีนาคม พ.ศ. 2554 รวมระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล 2 ปี ซึ่งการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (Indepth Interview) ในส่วนผู้ชมกลุ่มเป้าหมายนั้น ผู้วิจัยได้มีการทำการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และมีการใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลจำนวน 400 ชุด เกี่ยวกับความคิดเห็นของผลกระทบของการจัดประเภทภาพยนตร์ตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์พ.ศ. 2551

การนำเสนอข้อมูลการวิจัย

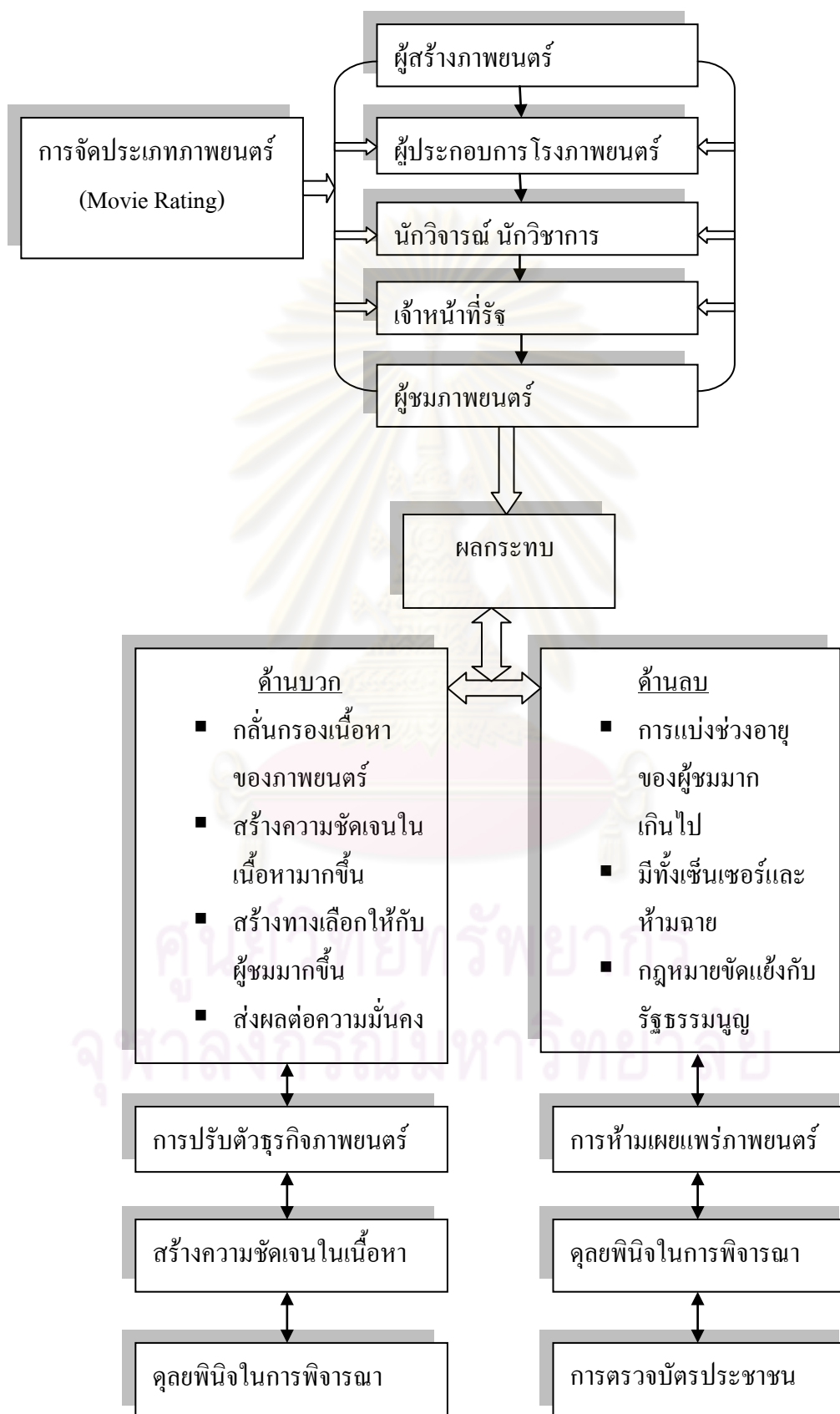
ผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอข้อมูลงานวิจัยออกเป็น 2 บท ดังต่อไปนี้ คือ

บทที่ 4 วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้สัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth interview)และการวิจัยเชิงปริมาณทั้ง 5 กลุ่มเป้าหมาย อันได้แก่ กลุ่มผู้สร้างภาพยนตร์ ประกอบไปด้วย บริษัท สหมงคลฟิล์ม อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด, บริษัท จีเอ็มเอ็ม ไท หับ จำกัด, บริษัท ไฟว์สตาร์ โปรดักชั่น จำกัด, บริษัท พระนครฟิล์ม จำกัด , ผู้ประกอบการโรงภาพยนตร์ นักวิชาการด้านภาพยนตร์ นักวิจารณ์ภาพยนตร์ที่มีประสบการณ์โดยตรงและเป็นที่ยอมรับจากวงการภาพยนตร์เจ้าหน้าที่รัฐที่เกี่ยวข้องโดยตรง ได้แก่ ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ สำนักงานภาพยนตร์และวิดิทัศน์สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงวัฒนธรรม รวมถึงการวิเคราะห์ ประเมินแบบสอบถามของผู้ชมกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 400 คน ที่ได้รับผลกระทบจากราชบัญญัติภาพยนตร์และวิดิทัศน์ พ.ศ. 2551 โดยตรง

บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล ข้อเสนอแนะถึงปัญหาและผลกระทบของการจัดประเภทภาพยนตร์ตามระดับอายุของผู้ชม (การจัดเรตติ้ง) พร้อมกับแนวทางการแก้ไขปัญหา เพื่อนำไปสู่ความเข้าใจในพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวิดิทัศน์ พ.ศ. 2551 อย่างถ่องแท้ สืบเนื่องมาจากความไม่เข้าใจของบุคคลหลายๆฝ่ายในพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวิดิทัศน์ ฯ อันเป็นผลมาจาก การเริ่มบังคับใช้เป็นครั้งแรก ในประเทศไทย รวมทั้งผลกระทบโดยตรงของทั้ง 5 กลุ่ม ที่กล่าวไปแล้วข้างต้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual Framework)

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่อง ผลกระทบของการจัดประเภทภาพยนตร์ตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551 เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

ส่วนแรก เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ได้มีการรวบรวมข้อมูลด้านเอกสาร ตำราวิชาการ และข้อมูลจากการสัมภาษณ์ โดยวิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) โดยคัดเลือกกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดประเภทภาพยนตร์และมีผลกระทบโดยตรงจำนวน 4 กลุ่ม อันได้แก่ กลุ่มผู้สร้างภาพยนตร์ กลุ่มผู้ประกอบการโรงภาพยนตร์ กลุ่มนักวิชาการ นักวิจารณ์ภาพยนตร์ เจ้าหน้าที่รัฐที่เกี่ยวข้องโดยตรง อันได้แก่ คณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์ ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ สำนักพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์ กรมส่งเสริมวัฒนธรรม

ส่วนที่สอง เป็นการวิจัย เชิงปริมาณ (Quantitative Research) จากการเก็บแบบสอบถามจำนวน 400 ชุด ทั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจโดยใช้รูปแบบการวิจัยแบบวัดครั้งเดียว (One-shot descriptive study) ในโรงภาพยนตร์ชั้นหนึ่งในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร และปริมณฑลกับผู้ชมภาพยนตร์โดยทั่วไป

โดยมีผลการศึกษาดังต่อไปนี้

1. ผลการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ทั้ง 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้สร้างภาพยนตร์ กลุ่มผู้ประกอบการโรงภาพยนตร์ กลุ่มนักวิชาการ นักวิจารณ์ภาพยนตร์ และคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์ ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ สำนักพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์

2. สรุปและวิเคราะห์ผลการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ของทั้ง 4 กลุ่ม

3. ผลการ วิจัยเชิงสำรวจ กลุ่มผู้ชมภาพยนตร์ จำนวน 400 คน ในเขตพื้นที่ กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล

4.1 ผลการวิจัยในส่วนการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)

ผลการวิจัยในเชิงคุณภาพนี้ได้อาศัยการสัมภาษณ์ด้วยวิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) ของทั้ง 4 กลุ่มอันได้แก่ กลุ่มผู้สร้างภาพยนตร์ กลุ่มผู้ประกอบการ โรงภาพยนตร์ กลุ่มนักวิชาการ นักวิจารณ์ภาพยนตร์ และ คณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์ และผู้บริหาร เจ้าหน้าที่สำนักพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์ เพื่อศึกษาถึงผลกระทบหลังการจัดประเภทภาพยนตร์ตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551

4.1.1 กลุ่มผู้สร้างภาพยนตร์

1. ความคิดเห็นต่อการจัดประเภทภาพยนตร์ (Movie Rating) ที่เพิ่งเริ่มบังคับใช้ครั้งแรกในประเทศไทย และมีผลกระทบต่อธุรกิจภาพยนตร์

จากผลการสัมภาษณ์ พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ เห็นด้วยกับการจัดเรตติ้งเนื่องจากจะทำให้สามารถแสดงเนื้อหาของเรื่องได้อย่างเต็มที่โดยที่ไม่มีการตัดภาพบางส่วน หรือ เซ็นเซอร์ดังกล่าว

“ในเชิงทฤษฎีผมว่าเรตติ้งดีนะ เป็นการวัดผลที่พิสูจน์ได้ อย่างสมัยก่อนเราใช้เซ็นเซอร์ เราจะรู้สึกว่ามันเป็นชีวิตของคน บางทีมันเหมือนกับอาจจะมีการเบียดเบียนก็จริง แต่การตัดสินใจบางทีรุนแรงไปนิด ไปไปหน่อย แทนที่มันควรจะยังอยู่ได้ กลับกลายเป็นมันก็ถูกหั่น ถูกซอย หรืออาจจะกลายเป็นว่าถูกแบนห้ามฉาย พอมีการจัดเรตติ้ง มันมีการแบ่งประเภทแบ่งอายุวัยนี้ควรได้ดูแบบนี้ โตไปอีกหน่อยอาจดูอีกแบบ มันก็แฟร์กว่า การที่มีเรตติ้งก็เป็นสิ่งที่นานาประเทศเค้าก็ทำกัน คือมันใช้กันทั่วโลก เพราะฉะนั้นถามว่าประเทศไทยควรมีมั๊ย ควรมี มีเข้าไปด้วยซ้ำ จริง ๆ มันควรมีก่อนหน้านี้”

(วิสูตร พูลวรลักษณ์, สัมภาษณ์, 8 กันยายน 2553)

“เห็นด้วยแล้วก็โรแมนติกแล้ว ก่อนหน้านี้เราก็ได้มีโอกาสเจอคนทำหนัง จากประเทศอื่น ๆ หลายครั้ง แม้กระทั่งหนังตัวเองที่ได้ไปฉายต่างประเทศ ก็มีมุมที่น่าสนใจเกี่ยวกับการจัดเรต ซึ่งส่งผลกับเนื้อหาของหนังมาก แล้วก็เคยคิดมาตลอดว่า เคยรู้สึกมาตลอดว่าระบบการเซ็นเซอร์แบบเดิมของเราเนี่ย มันครอบจักรวาลมาก จนกระทั่งเหมือนเป็นข้อจำกัดไปกลาง ๆ สำหรับคนที่คิดจะเข้ามาทำหนังในระบบ ซึ่งดูเหมือนเป็นเกราะ เป็นเกราะล่องหนและเป็นเกราะที่กว้างมาก ไม่มีอะไรที่ชัดเจนเลย แต่ต้องระวังโน่นระวังนี่ ไม่สามารถทำหนังที่มีเนื้อหาเข้มข้นหรือหนังที่สามารถมีการวิพากษ์วิจารณ์ หรือแม้กระทั่งการทำหนังเฉพาะทางสุดโต่งไป อย่างเช่น

หนังสือโรติกซึ่งตอนนี้เราเริ่มมีให้เห็นมากขึ้นแล้วหลังจากที่มีระบบนี้ ก็รู้สึกว่าถ้าบ้านเรามี มันน่าจะทำให้หนังไทยมีความชัดเจน เข้มข้น หลากหลายเกิดขึ้น”

(ขงยุทธ ทองกองทุน, สัมภาษณ์, 8 กันยายน 2553)

“ ตั้งแต่เค้าประกาศใช้มา ตัวผมเองยังไม่ได้ทำหน้าที่ แต่ว่าโดยส่วนตัวคิดว่าเป็นเรื่องดีที่มีแบ่งเรตติ้ง เพราะรู้สึกว่ามีการเซ็นเซอร์น้อยลง”

(เป็นเอก รัตนเรือง, สัมภาษณ์, 9 กันยายน 2553)

นอกจากนี้กลุ่มผู้สร้างภาพยนตร์ ได้กล่าวถึงเกี่ยวกับผลกระทบต่อธุรกิจภาพยนตร์ไทย นั้น ส่วนใหญ่ยังคงเห็นว่ายังไม่มีผลกระทบเท่าที่ควรเนื่องจากในเมืองไทยยังถือว่าโดยปกติแล้วผู้กำกับแต่ละคนมีเกณฑ์หรือมีเรตติ้งในใจอยู่แล้วในการที่จะสร้างภาพยนตร์ในแต่ละเรื่องซึ่งจากการจัดประเภทภาพยนตร์ตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551 เป็นเพียงการประกาศให้เป็นทางการและมีกฎระเบียบมากขึ้นและปฏิบัติให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันมากขึ้นเท่านั้น

(วิสูตร พูลวรลักษณ์, สัมภาษณ์, 8 กันยายน 2553)

2. ความคิดเห็นต่อการจัดประเภทภาพยนตร์ที่แบ่งเป็น 7 ประเภทและผลกระทบที่เกิดขึ้น

ผลการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่ ไม่เห็นด้วยกับการจัดเรตติ้ง 7 ประเภท เนื่องจากส่วนใหญ่เห็นว่า มีการแบ่งช่วงอายุที่มากเกินไป และบางครั้งมีความคลุมเครือในการจัดแบ่งเรตติ้ง ซึ่งเสมือนว่าปัญหาเซ็นเซอร์ยังคงมีอยู่

“ไม่เห็นด้วย ที่จริงคนเค้าก็ชอบของอเมริกาคันนะ เป็นสากลที่สุด และคิดว่าเค้าวางไว้ดีมาก แต่ก่อนที่จัดกันก็มีการศึกษาเรตของหลายๆประเทศ สุดท้ายไปใกล้เคียงกับเกาหลีได้ใกล้เคียงกันมากเลย ต่างกันตรงที่ว่าของเกาหลีได้เริ่มที่ 12 ของเราเริ่มที่ 13 ปี ของเค้าจบที่ 18 ของเราจบที่ 20”

(ปรัชญา ปิ่นแก้ว, สัมภาษณ์, 8 กันยายน 2553)

“7 เรท ไม่รู้ว่าตอนสุดท้ายไปลงเอยที่ 7 เรทได้อย่างไร ตอนร่างผมก็เข้าไปร่วมประชุมอยู่ 2 – 3 ครั้ง แต่ไม่ได้จริงจังกตลอดเพราะมีคนจากหลายหน่วยงานเข้ามาเกี่ยวข้องกับการร่างพ.ร.บ. เรตติ้งอันนี้ แต่ถ้าถามความเห็นส่วนตัวผม 7 เรทมันก็ดูเยอะ โดยส่วนตัวผมชอบแบบฮ่องกง

มากกว่า มันเข้าใจง่าย 1-2-3 โดย 1. คือทั่วไป 2. คือคูเลนิก ๆ หน่อย ๆ 3. คืออาจจะประมาณ ลักเรทอาร์ ผมว่าแบบนี้เข้าใจง่ายกว่า ”

(วิสูตร พูลวรลักษณ์, สัมภาษณ์, 8 กันยายน 2553)

ผู้ให้สัมภาษณ์อีกส่วนหนึ่ง เห็นว่า ควรมีการแบ่งให้ครอบคลุมและแบ่งตามช่วงอายุที่ คล้าย ๆ กับต่างประเทศโดยพิจารณาคุณวุฒิ วิทยวุฒิ ผสมผสานกันในการจัดเรตติ้ง

“โดยหลักการแล้วถ้าเป็นประเทศอื่น ๆ ที่เป็นต้นแบบ ที่เค้าทำกันมาแบบจริงจังเนี่ย เค้า มีการตรวจเกือบทุกระดับอายุด้วยซ้ำ ซึ่งเป็นการแบ่งตามวิทยวุฒิ และวุฒิภาวะ ซึ่งเมืองไทย เนื่องจากว่าอันนี้เป็นสิ่งที่คุยกัน พอมันเป็นของใหม่ปุ๊บ มันเลยต้องว่าตามกัน”

(จิระ มะลิกุล, สัมภาษณ์, 8 กันยายน 2553)

3. การจัดประเภทภาพยนตร์ประเภทที่ 6 มีการตรวจบัตรประจำตัวประชาชน (ฉ 20-) และประเภทที่ 7 มีการห้ามเผยแพร่ภาพยนตร์ในราชอาณาจักร

จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้สร้างภาพยนตร์พบว่า มีผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งที่เห็นด้วยและไม่เห็น ด้วย สำหรับผู้ที่เห็นด้วยนั้น ส่วนใหญ่เห็นว่า เป็นการให้สิทธิกับประชาชนทั่วไปที่มีอายุ 20 ปีขึ้นไป สามารถชมภาพยนตร์ที่มีเนื้อหาภาพยนตร์ที่มีความรุนแรงหรือฉากโป๊เปลือยได้ โดยไม่ผิด กฎหมาย

“เห็นด้วย เหมือนว่าบางทีเราก้เทียบกับการเลือกตั้ง เลือกตั้ง โอคเค 18 ปี ก็มีสิทธิเลือกตั้ง แต่ถ้าเป็นหนังต้อง 20 ถึงมีสิทธิที่จะได้ดูหนังเรื่องนั้น”

(เป็นเอก รัตนเรือง, สัมภาษณ์, 9 กันยายน 2553)

“ระบบเรท 20 ก็สมควรตรวจนะครับ แต่จริง ๆ เราเคยคุยถึงขั้นแบบว่า ต้องจำกัดการ โฆษณาประชาสัมพันธ์ด้วยเพื่อให้มันเป็นหนังเฉพาะกลุ่ม เฉพาะทางจริงๆ แต่เสร็จแล้วก็โอเค อะลุ่มอะหล่วยกันเหลือแค่เรื่องตรวจบัตร

(ยงยุทธ ทองกองทุน, สัมภาษณ์, 8 กันยายน 2553)

“ที่สมควรจะมีคือ ฉ 20- ตรวจบัตร ถ้าอย่างหนังแบบ โป๊เนี่ยก็สมควรที่จะมีการแบ่งแยก ชัดเจน หนังเรื่องผู้หญิง 5 บาป มีการตรวจอย่างจริงจัง มาตรฐานเดียวกัน ถ้าถูกตรวจสอบมันไม่ คุ่ม”

(ธวัชชัย พันธุ์ภักดี, สัมภาษณ์, 2 พฤศจิกายน 2553)

นอกจากนี้ผู้ให้สัมภาษณ์ที่เป็นผู้ประกอบการบางราย เห็นว่าการตรวจบัตรประชาชนยังเป็นการปกป้องคนที่อ่อนแอในสังคมไว้ ปกป้องผู้หญิง ปกป้องเด็ก ปกป้องคนที่ไม่มีอำนาจ ต่อรองในสังคม

“ผมเห็นด้วย เพราะเป็นการกำลังปกป้องคน เด็ก และเยาวชนในประเทศของเราอยู่ ซึ่งในความเป็นจริงแล้ว การศึกษาหรือการอบรม สั่งสอน หรือแม้กระทั่งการดูแลเด็กในเมืองไทย ถือว่าแย่มาก ทิ้งๆ ขว้างๆ พ่อแม่ดูแลเด็ก ๆ ได้อ่อนมาก ส่วนใหญ่เด็กก็จะไปอยู่กับเพื่อนๆ ฉะนั้น การที่มีกฎหมายมาปกป้องเอาไว้สักหนึ่ง ผมว่าไม่เสียหาย”

(จิระ มะลิกุล, สัมภาษณ์, 8 กันยายน 2553)

สำหรับผู้สัมภาษณ์ที่ไม่เห็นด้วยนั้นส่วนใหญ่ยังคงเห็นว่า ไม่ค่อยได้ผลนักเนื่องจาก ช่องทางในการดูมีจำนวนมากโดยเฉพาะทางอินเทอร์เน็ต ซึ่งบางครั้งเด็กที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี ยังสามารถเข้าไปชมได้ และนอกจากนั้นการตรวจบัตรอาจส่งผลโดยตรงต่อธุรกิจโรงภาพยนตร์เพราะ ส่งผลต่อยอดขาย เนื่องจากสร้างความยุ่งยาก ซ้ำซ้อนในการเข้าชมภาพยนตร์ของผู้เข้ามาชม ภาพยนตร์ด้วย

“ การตรวจบัตร 20 - เด็กอายุ น้อยกว่าก็มีช่องทางดูที่เราเยอะ สมัยก่อนเป็นกติกา ของฝรั่ง 20 – 30 ปี แต่เราเพิ่งเอามาใช้ ไม่ลงตัว สมัยนั้น เข้าถึงสื่อ ได้ยาก ตอนนี้อย่างนี้ 10 ขวบยังเข้าเน็ต ได้เลย กฎหมายต้องให้เข้ายุคสมัย ไม่อย่างนั้นก็เป็นแค่กระดาษ”

(เกียรติกมล เขียมพึงพร, สัมภาษณ์, 3 พฤศจิกายน 2553)

“การจัด เรท มีผลกระทบเรื่องตรวจบัตร เพราะคนดูก็ต้องรำคาญ อันนี้ในส่วนโรง ภาพยนตร์ ถ้ามีการตรวจบัตรก่อนมีผลกระทบต่อยอดขาย เพราะเขาู้สึกว่ามันยุ่งยาก มันเหมือนไม่ คำนึงเลย ยอดก็จะตก เพราะคนรำคาญเรื่องตรวจบัตร บางครั้งคนดูจะอายที่จะดูหนังไป”

(ธวัชชัย พันธุ์ภักดี, สัมภาษณ์, 7 ธันวาคม 2553)

สำหรับประเด็นในเรื่อง เรทห้ามฉาย หรือ การห้ามเผยแพร่ภาพยนตร์ในราชอาณาจักร นั้น ผู้ให้สัมภาษณ์มีความเห็นที่แตกต่างกัน คือมีทั้งเห็นด้วยและไม่เห็นด้วย ผู้ที่ เห็นด้วยมีความ คิดเห็นว่าสังคมไทยยังไม่พร้อมสำหรับการยกเลิกการห้ามฉาย เนื่องจากเด็กและเยาวชนยังขาด วิจารณญาณในการรู้เท่าทันสื่อภาพยนตร์ อาจก่อให้เกิดการเลียนแบบในทางที่ผิดได้ ส่วน ผู้ที่ไม่ เห็นด้วยมีความคิดเห็นว่า เมื่อมีการจัด เรทแล้วก็ไม่ควรมีเรทห้ามฉายเพราะถือว่าเป็นการลิดรอน

สิทธิและเสรีภาพของผู้ชมภาพยนตร์ซึ่งพรบ.ภาพยนตร์ฉบับใหม่ก็ยังคงมีความขัดแย้งกับรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน (เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของบุคคลและสื่อมวลชนตามมาตรา 46 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550) ภาพยนตร์ ก็คือสื่อมวลชนแขนงหนึ่ง เสมือนเป็นการปิดกั้นการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชนด้วยสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญสมควรได้รับรู้ นอกจากนี้ยังถือว่าเป็นการ ดับเบิ้ลเซ็นเซอร์ โดยมีทั้งระบบเซ็นเซอร์และการห้ามฉาย

“ เรทที่ 7 ภาพยนตร์ที่ห้ามเผยแพร่ในราชอาณาจักร คุณมี เรทตั้งแล้วก็จัดให้อยู่ในเรทไปเลย จะมีทำไม ไม่ถูก ห้ามเผยแพร่ไปทำไมเป็นการดับเบิ้ล เซ็นเซอร์”

(เกียรติกมล เอี่ยมพิงพร, สัมภาษณ์, 3 พฤศจิกายน 2553)

“ สมควรจะถูกยกเลิกไป เพราะมันลิดรอนสิทธิและเสรีภาพของผู้ชม คนดูภาพยนตร์ซึ่งกฎหมายข้อนี้มันขัดแย้งกับรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน เพราะมันปิดกั้นการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชนด้วยสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญเขาสมควรได้รับรู้”

(ชญัญวาริน สุชะพิสิษฐ์, สัมภาษณ์, 7 ธันวาคม 2553)

ผู้ให้สัมภาษณ์ที่เห็นด้วยนั้นให้ความเห็นว่าสมควรมีเรทห้ามฉายเนื่องจากสังคมไทยยัง ไม่มีความพร้อมเพียงพอและยังคงต้องค่อย ๆ ปรับและเรียนรู้กับระบบการจัดเรทติ้ง ไปอีกสักระยะ ทั้งนี้ยังมีความเห็นว่าการพัฒนาภาพยนตร์ไทยยังต้องมีระบบหรือมีมาตรการที่นำมาใช้ควบคุมเพื่อ ปกป้องบุคคลที่ยังอ่อนแอในสังคม

“ผมเห็นด้วยกับเรทห้ามฉายนะสังคมเราต้องมีอะไรมาตีกรอบบ้าง ปล่อยมากไม่ได้ ไม่อย่างนั้น หนังจะเกินเลยมากเกินไป ต้องมีกรอบไม่อย่างนั้นสังคมจะมีปัญหา”

(วิสูตร พูลวรลักษณ์, สัมภาษณ์, 8 กันยายน 2553)

“ การจะห้ามหรือไม่ห้ามต้องมีตัวอย่างหลายตัวอย่างให้เห็น เรายังไม่พัฒนาพอที่จะมีการ ยกเลิกเรทห้ามฉายไปเลย ค่อย ๆ ปรับไปดีกว่าเราต้องไม่เห็นแก่ตัวมากเกินไป”

(ธนิตย์ จิตต์นุกูล, สัมภาษณ์, 29 พฤศจิกายน 2553)

“เห็นด้วยกับการมีเรทห้ามฉายในประเทศไทย ด้วยระบบสังคมต้องมีมาตรการอะไรที่ เต็ดขาด หรือยืดหยุ่น ถ้าไม่มีเรทนี้สังคมจะเกินเลยเกินไป ถ้าไม่มีกฎสังคมจะอิสระมากเกินไป”

(ภวัตี พนังคศิริ, สัมภาษณ์, 20 พฤศจิกายน 2553)

“อาจจะคงต้องมีเพราะหนังบางเรื่องก็สมควร โคนเบน โดยเฉพาะเรื่องเกี่ยวกับสถาบัน หรือหนังประเภทมอมเหล้าเด็กแล้วถูกข่มขืนมันก็สมควรที่จะถูกแบน ประเทศไทยตั้งอยู่บนเสาเข็ม สามต้น คือ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ เราจะหมิ่นสถาบันไม่ได้มันสะท้อนว่าสังคมเราอยู่ใน หลักการนี้”

(อาทิตย์ อัสสรรัตน์, สัมภาษณ์, 30 พฤศจิกายน 2553)

4. การจัดประเภทภาพยนตร์ผู้ชมถูกลิดรอนสิทธิและเสรีภาพในการชมภาพยนตร์ หรือไม่ได้โดยเฉพาะประเภทที่ 7 ภาพยนตร์ที่ห้ามเผยแพร่ในราชอาณาจักร

ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เห็นว่าเป็นการลิดรอนสิทธิของผู้ชมภาพยนตร์แต่ทั้งนี้ กฎหมายที่บัญญัติขึ้นเพื่อเป็นเชิงป้องกันในระบบสังคมไทย แต่เนื่องจากความขัดแย้งระหว่าง กฎหมายรัฐธรรมนูญซึ่งเป็น กฎหมายหลัก ในเรื่องของสิทธิและเสรีภาพ ส่งผลให้เกิดความขัดแย้ง และเกิดความสับสนของผู้ชมดังนั้นควรมีการแก้ไขกฎหมายให้สอดคล้องกันเพื่อเป็นมาตรฐาน เดียวกัน

“ เรทห้ามเผยแพร่เป็นการลิดรอนเมื่อคนดูเข้ามาใน โรงหนังเขาก็มีสิทธิเลือกที่จะดูตรง นี้”

(เกียรติกมล เอี่ยมพิงพร, สัมภาษณ์, 3 พฤศจิกายน 2553)

“ คิดว่าบ้านเรามีการจัดเรตติ้งแล้ว มีการคัดกรองผู้ชมแล้วไม่น่าจะปิดกั้นอีก เรายอมรับ ว่าหนังเรามีเรื่องเพศ มีรุนแรง แต่หนังเรื่องนี้ที่เราวางไว้ คือ ฉ.20- คนที่ไปดูต้องมีอายุ20ปีขึ้นไปมัน ก็น่าจะมีวิจารณ์ในการดูหนังแล้ว ตรงนี้มันเป็นการเคารพสิทธิและเสรีภาพของทั้งคนทำและ คนดู”

(ชญ์วารี สุกะพิสิษฐ์, สัมภาษณ์, 7 ธันวาคม 2553)

“ ถ้าเรามองว่าปิดกั้นเสรีภาพ ย่อมปิดอยู่แล้ว ไม่ว่าจะกำหนดอายุไหนสำหรับผมก็ปิดกั้น แต่บังเอิญว่ากฎหมายมันออกมาเพื่อปกป้องคนที่ยังที่ยังช่วยตัวเองไม่ได้ กฎหมายในเมืองไทย หรือทั่วโลกก็ตามมีไอเดียว่าจะพยายามปกป้องคนที่อ่อนแอในสังคมไว้”

(จิระ มะลิกุล, สัมภาษณ์, 8 กันยายน 2553)

“ ตรงนี้กฎหมายรัฐธรรมนูญกับพระราชบัญญัติภาพยนตร์ฯ แยกกันเอง กฎหมาย หลักให้ สิทธิเสรีภาพการสื่อสารทุกรูปแบบ แต่พอมากฎหมายพระราชบัญญัติภาพยนตร์กลายเป็นว่ามีมาตรา

ขัดกันเอง เช่น การห้ามฉาย ต้องมีการตีความ ต้องต่อสู้กันเยอะ แต่เปลี่ยนมาตราที่ยากมาก ก็เลยลองใช้ไปก่อน ”

(ปรัชญา ปิ่นแก้ว, สัมภาษณ์, 11 กันยายน 2553)

5. การจัดประเภทภาพยนตร์ช่วยลดพฤติกรรมการเล่นแบบ ความรุนแรง เพศ ภาษา ยาเสพติด ในเด็กและเยาวชนหรือไม่

จากผลการสัมภาษณ์พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เห็นว่า การจัดภาพยนตร์ไม่ได้ช่วยลดพฤติกรรมการเล่นแบบ ความรุนแรง เพศ ภาษา ยาเสพติด ในเด็กและเยาวชน เนื่องจากว่า ตัวแปรดังกล่าวน่าจะมาจากพื้นฐานของครอบครัว ในการเสริมสร้างวิจารณญาณให้เด็กและเยาวชน และโดยส่วนใหญ่เด็กสามารถเข้าถึงสื่ออื่นที่มีความล่อแหลมได้ง่ายกว่า เช่น สื่ออินเทอร์เน็ต และเกมส์ จึงไม่ส่งผลกระทบต่อเรื่องดังกล่าว

“การจัด เรท ไม่ได้ช่วยลดพฤติกรรมการเล่นแบบลงได้ เข้าวัดไปสักก็ยังไม่ขึ้นอยู่กับสถาบันครอบครัวมากกว่า การที่มานั่งดูหนัง 2 ชั่วโมงไม่ได้ทำให้เด็กเอาไปเป็นตัวอย่าง”

(เกียรติกมล เอี่ยมพึงพร, สัมภาษณ์, 3 พฤศจิกายน 2553)

“อันนี้เราก็พยายามดึงพวกนักจิตวิทยาเข้ามามีส่วนร่วมในการเขียนคู่มือเพราะว่าพวกเหล่านี้จะอ้างอิงหลักการได้ แต่ผลสุดท้ายก็อยู่ที่ครอบครัว”

(ปรัชญา ปิ่นแก้ว, สัมภาษณ์, 11 กันยายน 2553)

นอกจากนี้ผู้ให้สัมภาษณ์ยังให้ความเห็นว่า ปัจจัยที่น่าจะมีผลต่อพฤติกรรมการเล่นแบบ น่าจะมาจากสื่ออื่น ๆ ที่เด็กและเยาวชน สามารถ เข้าไปชม ได้ง่ายและบ่อยครั้ง มากกว่า เช่น สื่อทางอินเทอร์เน็ต วิซีดี ดีวีดี เหล่านี้เป็นต้น ซึ่งกฎหมายน่าจะควบคุมสื่อเหล่านี้ให้เข้มงวดมากกว่า

“คำตอบคือไม่ได้ช่วยลดพฤติกรรมพวกนี้เป็นเพราะว่าเราไม่สามารถห้ามเด็กได้อยู่แล้ว เด็กสามารถหาอะไรเสพได้มากกว่าภาพยนตร์โดยเฉพาะอินเทอร์เน็ตที่มีอะไรล่อแหลมมากกว่าสื่อภาพยนตร์ อิทธิพลของภาพยนตร์ต่อเด็กเป็นส่วนเล็ก”

(อาทิตย์ อัสสรรัตน์, สัมภาษณ์, 30 พฤศจิกายน 2553)

6. หลักเกณฑ์และดุลยพินิจการตรวจพิจารณาภาพยนตร์จากคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์ที่มาจากหน่วยงานของรัฐเป็นส่วนใหญ่มีผลกระทบหรือไม่ อย่างไร

ผลการสัมภาษณ์พบว่าผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เห็นว่าไม่ค่อยมีผลมากนักและถือว่ามีสัดส่วนของภาครัฐกับภาคเอกชนที่ค่อนข้างเหมาะสม เนื่องจากรัฐมีบทบาทน้อยลงหรือจำนวนน้อยลง ซึ่งใกล้เคียงกับภาคเอกชน จึงไม่ใช่ประเด็นที่สำคัญนักในเรื่องสัดส่วนแต่ควรให้ความสำคัญในเรื่องของการดำเนินการของคณะกรรมการเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ที่ทันสมัยและเหมาะสมมากกว่า

“อนาคตคณะกรรมการจัดเรตติ้งต้องมีการปรับให้ทันสมัยและทันสมัยมากขึ้นแต่จำเป็นต้องใช้เวลา อย่างน้อยการเริ่มต้นเป็นสิ่งดี ใน 3 ปีแรกน่าจะเป็นกรณีศึกษาสำหรับทุกภาคส่วน แล้วค่อยปรับปรุงกันใหม่”

(ธนิตต์ จิตนุกูล, สัมภาษณ์, 29 พฤศจิกายน 2553)

“ที่ว่าเจ้าหน้าที่จากภาครัฐอาจจะเยอะหน่อย ในขณะที่จากองค์กรเอกชนอาจจะเป็นส่วนน้อยกว่า ผมไม่ได้คิดว่ามันเป็นสิ่งผิด แต่ผมคิดว่าการโหวตเป็นสิ่งผิด ในการที่พิจารณาหนังเรื่องนี้มันไม่ควรใช้การโหวต มันควรใช้การติเบท ถ้าหนังเรื่องนั้นคนหนึ่งคน มีอยู่คนเดียวที่เห็นด้วยว่ามันควรจะได้อายในเรตนี้สมมติ ในขณะที่อีก 6 คนบอกว่าไม่เลย ไม่ได้ ถ้าคนหนึ่งคนนั้นติเบทจนเอาชนะเสียงมาได้ จนทุกคนเริ่มเห็นด้วยโน้มน้าวและหนังเรื่องนั้นได้อาย”

(เป็นเอก รัตนเรือง, สัมภาษณ์, 6 พฤศจิกายน 2553)

“เมื่อก่อนเยอะกว่านี้อีก เมื่อก่อน 13คน เป็นของภาคเอกชน 3-4คนเอง นอกนั้นเป็นรัฐบาลหมดเลย คุณสมบัติที่ว่าตามหน้าที่ของเค้าเลย ไม่ใช่คุณสมบัติที่ครบถ้วนเหมือนในปัจจุบัน ปัจจุบันนี้มันมีเฉพาะด้าน เช่น โทรทัศน์ วีดิทัศน์ ภาพยนตร์ ศิลปวัฒนธรรม และคุ้มครองผู้บริโภค พี่ว่าโอเค”

(ปรัชญา ปิ่นแก้ว, สัมภาษณ์, 11 พฤศจิกายน 2553)

อย่างไรก็ตาม ผู้ให้สัมภาษณ์บางรายเห็นว่า ควรให้ภาคเอกชนเข้ามาดูแลทั้งหมด เนื่องจากจะสามารถมองภาพรวมในเรื่องธุรกิจและอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยได้ดีกว่าและส่งผลโดยตรงต่อการพัฒนาภาคเศรษฐกิจของอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยต่อไป

“หลักเกณฑ์และดุลยพินิจของคณะกรรมการที่มีภาครัฐมากกว่าภาคเอกชน ถ้าเป็นไปได้ ในอนาคตควรปล่อยให้เอกชนดูแลไปเลยดีกว่า คุณเองเราจะไม่ปล่อยให้ธุรกิจที่เราดูแลมันเสีย ไป เราจะไม่ปล่อยให้ภาครัฐมาทำให้ธุรกิจเรามันแย่ลง ถ้ามันจะแย่ก็ต้องแย่ด้วยการที่กลุ่มเห็นว่า ตรงนี้นั้นไม่ดีแล้ว แต่ถ้ามันแย่เพราะกลุ่มที่ไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับธุรกิจนี้เลยก็ควรที่จะถูกลด บทบาทลง”

(เกียรติกมล เข็มพิงพร, สัมภาษณ์, 3 พฤศจิกายน 2553)

7. ผู้ชมภาพยนตร์จะมีทางเลือกในการชมภาพยนตร์ที่มีเนื้อหา และรูปแบบในการ นำเสนอที่หลากหลายมากขึ้นหรือไม่ หลังการจัดประเภทภาพยนตร์

ผลการสัมภาษณ์พบว่า ส่วนใหญ่จะทำให้รูปแบบและเนื้อหาของภาพยนตร์ไทย มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น มีการพัฒนาวงการภาพยนตร์ใหม่ ๆ แต่ทั้งนี้ ควรมีการพัฒนาในเรื่องของบท ภาพยนตร์ การสร้างสรรค์ และความเป็นอิสระในการสร้างภาพยนตร์จะส่งผลให้ภาพยนตร์พัฒนา ไปได้อย่างรวดเร็วมากยิ่งขึ้น

“น่าจะมีความหลากหลายมากขึ้น ถ้าการอนุมัติหนังอยู่กับนายทุนมากก็อาจมีหนังอิสระ มากขึ้น เพราะคนก็จะหันมาทำหนังกันเองเพื่อทดลองเรท จะทำให้หนังไทยมีความหลากหลายมาก ขึ้นกว่าเดิม”

(ธนิตต์ จิตนุกูล, สัมภาษณ์, 29 พฤศจิกายน 2553)

“การจัดเรทมีผลให้หนังหลากหลายมากขึ้น มีรูปแบบมากขึ้น เป็นเรื่องที่ดีทำให้มีการ พัฒนามีอะไรใหม่ๆ เข้ามาเป็นเรื่องของคนดู และการพัฒนาวงการหนัง”

(ธวัชชัย พันธุ์ศักดิ์, สัมภาษณ์, 2 พฤศจิกายน 2553)

“มันต้องมีแน่นอน แต่เราอ่อนเรื่องความหลากหลาย เราอ่อนเรื่องการสร้างสรรค์ ประเทศเราอ่อนมาก ทุกวงการเลย แล้ววงการนี้ต้องการความสร้างสรรค์นะ มันก็ชัดเจนเลยว่าเรา ไปได้แค่นี้ละ หนังดีดี เก่ง ๆ ก็มีแต่น้อยไปเทียบกับอุตสาหกรรมทั้งประเทศแล้วเราต้องมีหนัง มากกว่านี้ พี่คิดว่าปีนี้น่าจะมีหนังสัก 100 เรื่อง เมืองไทยมีอยู่แค่ 50 เรื่อง”

(ปรัชญา ปิ่นแก้ว, สัมภาษณ์, 11 กันยายน 2553)

8. ผลกระทบและการพัฒนาอุตสาหกรรมภาพยนตร์ หลังการจัดประเภทภาพยนตร์

จากผลการสัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เห็นว่า หลังจากที่มีการจัดประเภทภาพยนตร์แล้วจะส่งผลให้อุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย มีการพัฒนาขึ้นในเรื่องของ ความหลากหลายเนื้อหา รูปแบบ ทำให้ตลาดกว้างมากขึ้น สร้างแรงกระตุ้นให้กลุ่มผู้สร้างผลิภาพยนตร์ได้อย่างเต็มที่

“ทำให้เกิดการพัฒนาด้านความรู้มากขึ้น มันก็จะพัฒนาสังคมความรู้ให้สังคมไทยมันโต ทั้งกลุ่ม”

(เกียรติกมล เอี่ยมพิงพร, สัมภาษณ์, 3 พฤศจิกายน 2553)

“น่าจะมีการพัฒนามากขึ้น ตรงนี้เกี่ยวกับการพัฒนาของผู้ชมด้วย ณ ขณะนี้วงการหนังมีการโตขึ้นอย่างแน่นอน โดยเฉพาะหนังแผ่นหรือโฮมวิดีโอที่ซื้อไปดูตามบ้านก็จะมากขึ้น รวมไปถึงเคเบิลท้องถิ่นก็จะมีกระจายตัวของผู้ชมตามบ้านมากขึ้น สังคมเริ่มรับรู้หนังไม่จำเป็นต้องดูตามโรงอีกต่อไปสามารถดูที่ไหนก็ได้”

(ธนิตต์ จิตนุกูล, สัมภาษณ์, 29 พฤศจิกายน 2553)

“กลุ่มคนรุ่นใหม่ก็มีโอกาสให้คนมาทำหนังใหม่ๆ เปิดตลาดกว้าง ยอมรับสิ่งใหม่ๆ ที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา”

(ธวัชชัย พันธุ์ภักดี, สัมภาษณ์, 2 พฤศจิกายน 2553)

“คือเรทมันเกี่ยวข้องกับเนื้อหา เนื้อหาคงจะมีการเปิดกว้างมากขึ้น กล้าคิด กล้าทำอะไรมากขึ้น หนังที่เราไม่ค่อยทำก็จะมีบททดลองทำมากขึ้น”

(ปรัชญา ปิ่นแก้ว, สัมภาษณ์, 11 กันยายน 2553)

“ในเบื้องต้นการบังคับใช้ที่เป็นระบบแนะนำ ผมว่ามันน่าจะช่วยในเรื่องของความหลากหลายของเนื้อหา ความเข้มข้นของเนื้อหา จากที่ผ่านมา มันเป็นกรอบกว้างๆเลยไม่มีคนอยากจะทำหนังที่มีการวิพากษ์วิจารณ์ระบบ หรือทำหนังเพื่อคนเฉพาะกลุ่มดู แต่บางทีมีการจัดเรทอย่างน้อยก็ทำให้คนที่อยากทำหนัง เขามีตัวช่วยเพื่อที่จะบอกว่าหนังเค้าเป็นอย่างไร เหมาะสมกับใครอย่างไร”

(ยงยุทธ ทองกองทุน, สัมภาษณ์, 8 กันยายน 2553)

9. แนวโน้มในอนาคต ของอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย หลังการจัดประเภทภาพยนตร์

ผลการให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เห็นว่าหลังจากที่มีการจัดประเภทภาพยนตร์แล้วจะส่งผลให้มีผู้ชมภาพยนตร์ในอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยมากขึ้น ทั้งในและต่างประเทศ ส่งผลต่อการพัฒนาขึ้นสู่ระดับสากลต่อไป

“คิดว่าดีขึ้นจะมีแนวโน้มให้ดูมากขึ้น เช่นเรื่องน้ำตาลแดง นอกจากหนังสือและหนังสือตลก หนังสือไทยในต่างประเทศถ้ามีอิสระในการทำก็จะพัฒนาและมีโอกาสไปในระดับโลกได้ทุกฝ่ายต้องมีการปรับตัวเพราะต่างก็ได้รับผลกระทบกันหมด ถ้ามีเรทที่ไม่สมควรจะบังคับไปหมดทุกอย่างควรมีการยืดหยุ่น ถ้าไม่อย่างนั้นการจัดเรทก็ไม่มีผลทางปฏิบัติ”

(ภวัต พนังคศิริ, สัมภาษณ์, 20 พฤศจิกายน 2553)

“โดยส่วนตัวคิดว่าดีขึ้นดีกว่า 10-20ปีที่แล้ว ผู้สร้างรู้แล้วว่าคนดูชอบดูหนังแบบไหน และจับทางคนดูได้มากขึ้น ในอนาคตอีก 10-20 ปีข้างหน้าหนังตามค่ายสมควรพัฒนาและหนังอินดี้ก็สมควรอยู่ได้ ตอนนี้ก็เริ่มดีขึ้นกว่าแต่ก่อน”

(อาทิตย์ อัสสรรัตน์, สัมภาษณ์, 30 พฤศจิกายน 2553)

แต่อย่างไรก็ตามผู้ให้สัมภาษณ์ให้ความเห็นว่าการพัฒนาอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย ต้องมีการควบคู่ไปกับการพัฒนาระดับการศึกษาพื้นฐานของผู้ชมภาพยนตร์ ที่ส่งผลต่อมุมมองของภาพยนตร์เป็นเรื่องของศิลปะมากขึ้น อาทิ ภาพยนตร์อินดี้ นอกจาก ภาพยนตร์แนว ฟี ตลก แอ็คชั่น ทั้งนี้จะส่งผลต่อการขยายตลาดภาพยนตร์ไทยกว้างมากขึ้น

“ผมมองว่าภาพยนตร์ของแต่ละประเทศ เจริญหรือว่าโตขึ้นจากความความเจริญขึ้น พื้นฐานของคนในประเทศนั้นๆ คือถ้าการศึกษาของคนในกรุงเทพฯ หรือในประเทศไทยสูงขึ้นกว่านี้ ผมคิดว่าภาพยนตร์ก็จะเจริญขึ้น หรือโตขึ้นมากกว่านี้”

(จิระ มะลิกุล, สัมภาษณ์, 8 กันยายน 2553)

“คนดูไม่ค่อยสนใจชมหนังอินดี้เท่าไร และไม่ถึงเป็นอุตสาหกรรม หนังของเราลงทุนแล้วไม่มีกำไรเหมือนเอาดั่งค์โยนลงถังขยะ เราอยู่ได้เพราะทุนที่เราได้มาจากทุนให้เปล่า หรือทุนบริจาคต่างประเทศ เขาสนับสนุนหนังศิลปะ โดยเฉพาะ เราทำเพื่อส่งเสริมศิลปะและทำเพื่อตนเอง เราอยู่นอกอุตสาหกรรมหนังทิศทางในอนาคตของหนังไทย อาจจะมีหลากหลายมากขึ้น ไม่อยากให้ทำหนังแล้วดูกันเอง”

(อาทิตย์ อัสสรรัตน์, สัมภาษณ์, 30 พฤศจิกายน 2553)

“การทำภาพยนตร์ต้องมีการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาในแง่ของบทภาพยนตร์ผมไม่แน่ใจว่าบทภาพยนตร์ที่ดี นิยามสุดท้ายแล้วมันแปลว่าอะไร อย่างผมทำหนังตลาดผมก็รู้สึกว่ามันก็พยายามทำบทภาพยนตร์ที่ดี เพื่อให้ตอบสนองกับหนังตลาดที่เราสร้างคือลักษณะเป็นหนังที่มีคุณภาพด้วย สอดคล้องกับรายได้ที่ดีด้วย ในอนาคตต้องมีการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้สอดคล้องกับคนดูอยู่ตลอดเวลาเราไม่สามารถหยุดอยู่กับที่ได้”

(วิสูตร พูลวรลักษณ์, สัมภาษณ์, 8 กันยายน 2553)

4.1.2 กลุ่มผู้ประกอบการทางด้านโรงภาพยนตร์

1. ความคิดเห็นต่อการจัดประเภทภาพยนตร์ (Movie Rating) ทั้ง 7 ประเภทที่เริ่มใช้ครั้งแรกในประเทศไทย

กลุ่มผู้ประกอบการทางด้านโรงภาพยนตร์ ส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการจัดเรตติ้งภาพยนตร์ เนื่องจากการกั้นกรองเนื้อหาให้เหมาะสมกับผู้ชม และส่งผลต่อเนื้อหาที่ไม่มีการเซ็นเซอร์ และลดความคลุมเครือของเนื้อหา

“การจัดเรตติ้งคิดว่ามีผลดีมากกว่าการเซ็นเซอร์ในสมัยก่อน ซึ่งหลักเกณฑ์ค่อนข้างที่จะคลุมเครือ เป็นสิ่งดีของทั้งผู้ผลิตที่เขาจะได้ทำสิ่งนี้ให้มันถูกต้อง ทั้งในแง่ผู้บริโภค เขาก็จะได้คุณภาพของหนังหรือเขามีสิทธิ์ที่จะเลือกดีกว่าการที่เขาจะตัดออกไปเฉยๆ

(สรชัย คชสุด, สัมภาษณ์, 18 พฤษภาคม 2553)

“โดยภาพรวมแล้วทางโรงภาพยนตร์เห็นด้วยในการจัด เรตติ้ง เหมือนเป็นการกำหนดหรือเป็นการจัดระเบียบสังคม แยกแยะหนังแต่ละประเภทให้เหมาะสมกับคนแต่ละวัย ” (ชนภัทร อ่อนคำ, สัมภาษณ์ 18 ธันวาคม 2553)

“การจัดเรตติ้ง เป็นการช่วยกรอง ชั้นแรก อย่างน้อยช่วยคนดูกรอง เหมือนกับกรองให้คนรู้ว่าหนังจะไปในทิศทางอะไร เหมือนเป็นการป้อนความรู้กว้างๆ”

(สุชาติ วุฒิชัย, สัมภาษณ์, 3 ธันวาคม 2553)

2. การประชาสัมพันธ์และการบังคับใช้ต่อผู้ชมภาพยนตร์หลังการจัดประเภทภาพยนตร์ มีผลกระทบและปัญหาในการดำเนินการอย่างไร

ผลการศึกษาในเรื่องการประชาสัมพันธ์และการบังคับใช้ต่อผู้ชมภาพยนตร์หลังการจัดประเภทภาพยนตร์มีผลกระทบและปัญหาในการดำเนินการนั้นผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เห็นว่า การประชาสัมพันธ์ ยังไม่จริงจัง และทั่วถึง และการไม่ได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ที่ต่อเนื่องและจริงจัง เพราะจากการที่ผู้ชมไม่ได้รับการประชาสัมพันธ์จะส่งผลกระทบต่อธุรกิจโรงภาพยนตร์ที่ต้องทำการประชาสัมพันธ์เฉพาะบริเวณหน้าโรงภาพยนตร์ ส่งผลให้การประชาสัมพันธ์ไม่ทั่วถึงแก่ผู้ชมภาพยนตร์โดยทั่วไป

“การประชาสัมพันธ์ของโรงภาพยนตร์ก็จะมีสื่อ มีที่ตั้งบริเวณเคาร์เตอร์ แปะตามสื่อโรงภาพยนตร์ในเรื่องนั้นๆ ในการเข้าโรงภาพยนตร์ก็จะกำชับเป็นพิเศษสำหรับภาพยนตร์เรื่องนี้ มันก็จะมีการประกาศภายในศูนย์อยู่แล้ว ผมมองว่าภาครัฐควรจะทำอะไรมากกว่านี้ ทุกวันนี้เราเหมือนเป็นวัวหายล้อมคอก”

(ชนภัทร อ่อนคำ, สัมภาษณ์, 16 ธันวาคม 2553)

3. ผลกระทบจากการจัดประเภทภาพยนตร์ประเภทที่ 6 มีการตรวจบัตรประจำตัวประชาชน (ฉ 20-) ต่อการบังคับใช้ และต่อธุรกิจด้านโรงภาพยนตร์

ผลการสัมภาษณ์พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เห็นว่า ถึงแม้จะมีการปฏิบัติจริงในแต่ละโรงภาพยนตร์แต่ไม่สามารถป้องกันปัญหาที่แท้จริงได้ ดังนั้นควรแก้ไขที่โครงสร้างเบื้องต้น ซึ่งสำหรับผลกระทบต่อธุรกิจโรงภาพยนตร์ อาจจะส่งผลบ้างในเรื่องของยอดขายที่ไม่สามารถขายบัตรให้ผู้ชมทุกคนได้

“การจัดเรตติ้งไม่มีผลกระทบต่อยอดขาย รายได้ของโรงภาพยนตร์ แต่บางเรื่องที่เป็น ฉ 20- เราไม่สามารถที่จะขายบัตรให้คนดู เราต้องมีการตรวจบัตร ซึ่งกฎหมายก็มีกำหนดอยู่แล้ว มันเป็นเรื่องของความรับผิดชอบของโรงหนัง ซึ่งบทลงโทษมันค่อนข้างแรง ดังนั้นทางโรงหนังจึงค่อนข้างเข้มงวดมาก”

(สรชัย คชสุตร, สัมภาษณ์, 18 พฤศจิกายน 2553)

4. ผลกระทบจากการจัดประเภทภาพยนตร์ทั้ง 7 ประเภทต่อธุรกิจด้านโรงภาพยนตร์ใน ด้านยอดขายและรายได้ในแต่ละรอบ

สำหรับผลกระทบจากการจัดประเภทภาพยนตร์ทั้ง 7 ประเภทต่อธุรกิจด้านโรงภาพยนตร์นั้น ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เห็นว่าไม่มีผลกระทบต่อโรงภาพยนตร์ในด้านยอดขายเพราะเป็นปลายทางสุดท้าย ซึ่งต้องมีหน้าที่ในการปฏิบัติตามกฎระเบียบที่ออกมาให้เข้มงวด และส่วนใหญ่โรงภาพยนตร์จะเน้นภาพยนตร์ตลาดอยู่แล้ว

“ผลกระทบต่อโรงภาพยนตร์ ไม่ได้เกิด จาก ปัญหา เรื่อง การจัดเรท แต่จะเป็นทางผู้สร้างภาพยนตร์มากกว่า โรงภาพยนตร์เป็นปลายทางสุดท้าย เพราะผู้ สร้างต้องบอกหนังตัวเองอยู่แล้วว่าอยู่ในประเภทไหน จึงไม่เกิดปัญหามากมาย”

(ชนภัทร อ่อนคำ, สัมภาษณ์, 16 ธันวาคม 2553)

5. การจัดประเภทภาพยนตร์ทำให้ผู้ชมถูกกลืนรอนสิทธิและเสรีภาพในการชมภาพยนตร์หรือไม่ โดยเฉพาะภาพยนตร์ประเภทที่ 7 ที่มีการห้ามเผยแพร่ภาพยนตร์ในราชอาณาจักร

ผลการสัมภาษณ์ เกี่ยวกับการจัดประเภทภาพยนตร์ ทำให้ ผู้ชมถูกกลืนรอนสิทธิและเสรีภาพในการชมภาพยนตร์ หรือไม่ โดยเฉพาะประเภทที่ 7 ที่มีการห้ามเผยแพร่ภาพยนตร์ในราชอาณาจักร พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์มีความเห็นที่แตกต่างกันไป โดยผู้ให้สัมภาษณ์ที่เห็นด้วยให้เหตุผลว่า สมควรมีถ้าในกรณีที่เป็นเรื่องที่มีความรุนแรงที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของสถาบัน ชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

“เรทห้ามฉาย ส่วนมากเห็นด้วย เพราะถ้าไปคู่อัดกำหนดส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องเกี่ยวกับสถาบันการแตกแยกความสามัคคี ซึ่งสำหรับประเทศไทยที่ยังมีวัฒนธรรมอันนี้ ผมคิดว่าเหมาะสมเพราะถ้าไม่อย่างนั้น ถ้าเกิดว่าเปิดเสรีเกินไปเรายังไม่ถึงตรงนั้น”

(สรชัย คชสุด, สัมภาษณ์, 18 พฤศจิกายน 2553)

สำหรับผู้ที่ไม่เห็นด้วยนั้น ให้ความเห็นว่า เป็นการกลืนรอนสิทธิทั้งผู้ชมและผู้สร้างภาพยนตร์ โดยให้เหตุผลว่าเมื่อมีการจัดเรทคั้งแล้ว ไม่สมควรจะมีการห้ามฉาย ควรมีการจัดภาพยนตร์แต่ละประเภทอยู่ในเรทคั้งที่เหมาะสม และขึ้นอยู่กับวิจารณญาณของผู้ชม

“ การห้ามฉายในเมื่อคุณจัดเรทแล้วคุณห้ามฉายทำไม ห้ามฉายเห็นด้วยในบางกรณี อย่างเช่นจะกระทบต่อความมั่นคงหรือจะเกี่ยวกับสถาบัน แต่ถ้าห้ามฉายด้วยเหตุผลที่ว่ามัน โทค กลัวเด็กจะเลียนแบบ ถ้าสมมติให้เรท 20 มาแล้วเด็กที่ไหนจะไปดู”

(นภัสสร แยมอุทัย, สัมภาษณ์, 16 กันยายน 2553)

6. การบังคับใช้โดยการให้ผู้ปกครองแนะนำในการชมภาพยนตร์ประเภทที่ 3-5 และ ประเภทที่ 6 มีการตรวจบัตรประจำตัวประชาชน (จ 20-) จะช่วยลดพฤติกรรมกาเลียนแบบ ความรุนแรง เพศ ภาษา ยาเสพติด ต่อเด็กและเยาวชนได้หรือไม่

จากผลการสัมภาษณ์พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เห็นว่า การบังคับใช้โดยการให้ผู้ปกครองแนะนำในการชมภาพยนตร์ประเภทที่ 3-5 และ ประเภทที่ 6 มีการตรวจบัตรประจำตัวประชาชน (จ20-) ไม่สามารถลดพฤติกรรมกาเลียนแบบ ความรุนแรง เพศ ภาษา ยาเสพติดต่อเด็ก และเยาวชนได้ เนื่องจากเยาวชนเหล่านี้สามารถเข้าชม ผ่านสื่อหลายช่องทางที่ไม่สามารถควบคุมได้ นอกจากนี้ปัจจัยที่สำคัญที่สุด คือพื้นฐานทางด้านครอบครัวมากกว่า

“ทุกวันนี้ไม่ได้ช่วยลดพฤติกรรมกาเลียนแบบ การจัดเรทหรือการจัดอะ ไรก็แล้วแต่ ไม่ได้ช่วยลดพฤติกรรมที่อยากรู้อยากเห็นของเด็ก แต่อยู่ที่การปลูกฝังเขามากกว่าตั้งแต่เด็กให้รู้จักแยกแยะ”

(ชนภัทร อ่อนดำ, สัมภาษณ์, 16 ธันวาคม 2553)

“ไม่เกี่ยวข้องอย่างยิ่ง เพราะมันเป็นเพียงช่องทางของสื่ออันหนึ่ง มันคือศิลปะความบันเทิงนี่คือ ภาพยนตร์ แต่ว่าความจริงของโลกที่เด็กรับรู้และเสพไม่ใช่แค่สื่ออย่างเดียวมีความเป็นจริงอื่น ๆ หรือเทคโนโลยีอื่น ๆ เข้ามามันอยู่ที่เด็กจะเลือกเสพ พฤติกรรมกาเลียนแบบมันไม่ได้อยู่ที่เข้าโรงภาพยนตร์แล้วจะจำกัดเด็กเข้าดูแล้วมันจะช่วยลดพฤติกรรมของเด็กได้”

(โชคชัย ชยวัฑฒ, สัมภาษณ์, 26 พฤศจิกายน 2553)

7. การจัดประเภทภาพยนตร์มีส่วนส่งเสริมธุรกิจโรงภาพยนตร์

ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เห็นว่าไม่มีผลมากนัก เนื่องจาก การจัดเรทตั้งเป็นการให้อิสระสำหรับผู้สร้างภาพยนตร์มากกว่า เนื่องจากในส่วนธุรกิจภาพยนตร์นั้นมีปัจจัยหลาย ๆ อย่าง ไม่ใช่เฉพาะการจำหน่ายตัวภาพยนตร์เท่านั้น

“โรงหนังเดี๋ยวนี้ไม่ได้ดูไม่ได้ด้วยการขายตั๋วหนัง อยู่ได้ด้วยการขายโฆษณาในโรงหนัง อยู่ได้ด้วยการขายป๊อปคอร์น น้ำและขนมหน้าโรง ปล่อยพื้นที่ให้เช่าในบริเวณโรงภาพยนตร์”

(ชนภัทร อ่อนดำ, สัมภาษณ์, 16 ธันวาคม 2553)

“โรงภาพยนตร์ก็อยู่ได้โดยไม่มีผลกระทบเลยถึงแม้จะไม่มีระบบการจัดเรตติ้ง”

(สุชาติ วุฒิชัย, สัมภาษณ์, 3 ธันวาคม 2553)

8. แนวโน้มในอนาคตหลังการจัดประเภทภาพยนตร์

สำหรับแนวโน้มในอนาคตของภาพยนตร์ไทยหลังจากมีการจัดประเภทภาพยนตร์ ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เห็นว่า อุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยยังจะไม่พัฒนาเท่าที่ควร ถ้ายังไม่ปรับเปลี่ยนโครงสร้างเกี่ยวกับการสร้างที่มีความสร้างสรรค์ หรือสร้างความแตกต่างมากขึ้น และต้องดำเนินการอุตสาหกรรมภาพยนตร์ให้เป็นอุตสาหกรรมที่แท้จริง

“หลังการจัดเรตติ้งอุตสาหกรรมจะยังอยู่เหมือนเดิม ถ้าค่ายหนังคิดว่าหนังผี หนังตลกก็จะวนอยู่อย่างนี้ อยู่ที่ค่ายหนัง ทั้งวงการหนังเลย โครงสร้างหนัง ถ้ามีหนังทำเงินออกมาดีสักเรื่อง ปრაกฏคนเริ่มดูเยอะขึ้น ค่ายหนังก็จะเริ่มเห็นว่าเราคงต้องทำแบบนี้บ้าง แต่ถ้าในเมื่อยังเป็นแบบนี้ อยู่ แล้วภาพยนตร์เป็นสื่ออย่างหนึ่ง ที่วีพีรไครๆก็เปิดดูได้ง่าย ถ้าค่อยๆเปลี่ยนคิดว่าหนังก็จะรับกันไปได้ ก็ต้องทิ้งวงจร ถ้าไม่เปลี่ยนก็ไม่เปลี่ยน ไม่ไปไหน

(นภัสร แยมอุทัย, สัมภาษณ์, 16 กันยายน 2553)

4.1.3 กลุ่มนักวิชาการด้านภาพยนตร์ นักวิจารณ์ภาพยนตร์

1. ความคิดเห็นต่อการจัดประเภทภาพยนตร์ (Movie Rating) ที่เพิ่งเริ่มบังคับใช้ครั้งแรกในประเทศไทย

จากผลการสัมภาษณ์ พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ เห็นด้วยกับการจัดประเภทของภาพยนตร์ เนื่องจากเป็นระบบที่ช่วยกลั่นกรอง และมุ่งให้ข่าวสารแก่ผู้บริโภคทั้งในด้าน เนื้อหาสาระของภาพยนตร์ ด้านศีลธรรม เพศ การเมือง และความมั่นคง เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เป็นผู้เลือก อีกทั้งยังเป็นการเพิ่มช่องทางให้แก่ผู้สร้างภาพยนตร์ ในการที่จะนำเสนอผลงานได้อย่างมีอิสระมากขึ้น

“ การจัดระบบ เรทติ้ง เป็นระบบที่ดีที่สุดในเรื่องของการกลั่นกรอง เรื่องความเหมาะสมของผู้ชมที่มีต่อเนื้อหาสาระของภาพยนตร์ การกลั่นกรองในด้านต่างๆ ในเรื่องของศีลธรรม เรื่องเพศ เรื่องการเมือง เรื่องความมั่นคง โดยหลักการแล้วเชื่อว่าน่าจะเป็นวิธีการที่ดีที่สุด แม้ยังอาจจะมีข้อหละหลวมเพราะระบบ เรทติ้ง มันก่อให้เกิดการผลิตภาพยนตร์แบบที่ทำให้รู้ว่า ให้ได้เรทอะไร แต่มันไม่ได้เหมือนกับการสร้างขึ้นมาแล้ว ไม่มีเรท เป็นโจทย์เขาก็อาจทำหนังได้เต็มที่ อาจจะมีเรื่อง เช็กส์ รุนแรงในบางตอน แต่ในขณะที่เดียวกันเนื้อหาส่วนอื่นก็ไม่มีเลย แต่ถ้าเป็นเรื่องในระบบเรทติ้ง เขาก็อาจจะคำนึงเรื่องพวกนี้บ้าง ถ้ามีดีแล้วข้ามเส้นไปแล้ว ตอนหนึ่งมันอาจจะทำให้ส่วนหนึ่งมันข้ามเส้น คร่อมเส้นไปได้บ้าง ระบบเรทติ้ง มันก็เทส ระบบอุตสาหกรรมภาพยนตร์ให้ออกมาอีกหน้าตาหนึ่ง ถ้าไม่มีเรทติ้งภาพยนตร์ก็จะเป็นอีกแบบหนึ่ง แต่ถ้ายังเป็นเซ็นเซอร์รูปแบบเดิมทุกคนก็จะกลัวลนลานทุกคนก็จะทำหนังในสภาพที่ป้องกันตัวเองไม่ทำท่าย ”

(ประวิทย์ แต่งอักษร, สัมภาษณ์, 28 กันยายน 2553)

อย่างไรก็ตาม แม้จะเป็นระบบที่ดี และได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง แต่นักวิชาการบางส่วน ยังมีความกังวลในด้านของการนำไปปฏิบัติ การจัดประเภทของภาพยนตร์ในประเทศไทย ที่แย่ที่สุดแล้ว ยังคงขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้มีอำนาจเป็นหลัก

“ ในทางความเป็นจริงนำมาใช้ในไทย แล้วมันทำงานได้แค่ไหนมันขึ้นอยู่กับการมองของคนที่อยู่อำนาจนั้น ในปัจจุบันแม้จะมีระบบ เรทติ้ง แต่รัฐก็ยังเป็นผู้ควบคุมความคิดเดิมอยู่ดี เพราะคิดว่ามันเป็นภัย ดังนั้นมันก็ใช้บนมาตรฐานนี้ วันนี้เราไม่ได้อยู่บนความเข้าใจร่วมกันว่านี่คือเสรีภาพที่มีร่วมกันระหว่างภาครัฐกับคนดู โดยกระบวนการน่าจะดี แต่การปฏิบัติมันก็ยังมึปัญหาอยู่ ”

(ธิดา ผลิตผลการพิมพ์, สัมภาษณ์, 4 มิถุนายน 2553)

2. ความคิดเห็นต่อการจัดประเภทภาพยนตร์ ประเภทที่ 6 มีการตรวจบัตรประจำตัวประชาชน (ฉ 20-) และประเภทที่ 7 มีการห้ามเผยแพร่ภาพยนตร์ในราชอาณาจักร

ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ ไม่เห็นด้วยกับการจัดประเภทของภาพยนตร์ประเภทที่ 6 มีการตรวจบัตรประจำตัวประชาชน (ฉ 20+) และประเภทที่ 7 มีการห้ามเผยแพร่ภาพยนตร์ในพระราชอาณาจักร เนื่องจากมองว่าเมื่อมีระบบการจัดประเภทภาพยนตร์ขึ้นมาแล้ว ก็ควรปล่อยให้ระบบทำงาน ไม่ควรมีการแทรกแซง อีกทั้งปัจจุบันยังมีกฎหมายอื่นที่รองรับอยู่แล้ว สามารถดำเนินการฟ้องร้องได้ หากไม่เหมาะสม

“ กรณีตรวจบัตรประชาชน ฉ 20- ผมให้ 30 เลย สังคมไทยบางที่การบรรลุนิติภาวะหรือวุฒิภาวะของคนไทย ถ้ามองโลกในแง่ร้ายคนไทยอาจจะเป็นผู้ใหญ่น้อยกว่าฝรั่ง 20 หรือ 25 ก็ไม่เกี่ยวแต่ขอให้หนังที่มีถูกสร้าง หรือถูกฉายในรูปแบบที่ผู้สร้างเขาเจตนาจะให้สร้าง ต่อให้จบจ้วงก็อาจจะมิกฎหมายขึ้นฟ้องร้องได้ ดังรูปแบบอื่น ก็ให้มันถูกฉายอย่างที่เจตนาดั้งเดิม คนนำหนังมาฉายเขาจะกั้นกรองเอง โดยทั่วไปเมื่อปล่อยให้เรท แล้วก็ปล่อยให้มันเป็นไปตามเรท ตามธรรมชาติ ”

(ประวิทย์ แต่งอักษร, สัมภาษณ์, 28 กันยายน 2553)

“ ในเมื่อมีการจัดเรทส่งเสริม ทัวไป น 13+, น15+, น18+ ,และฉ20- การห้ามฉายจะมาระบุทำไม ไม่ต้องระบุแล้ว เมื่อบอกแล้วว่าภาพยนตร์ต่อไปนี้ไม่เข้าข่าย ทำไมจะต้องให้เค้าเสนอก่อนแล้วถึงบอกว่าห้ามฉาย เค้าก็ไม่ต้องเสนอ ภาพยนตร์ต่อไปนี้คือภาพยนตร์ที่ละเมิดสถาบันกษัตริย์ อย่างนี้จบ คุณไม่ต้องเอามา คุณไม่ต้องซื้อเค้ามา คุณไม่ต้องสร้าง ”

(สนานจิตต์ บางสะพาน, สัมภาษณ์, 29 กันยายน 2553)

“จริงๆแล้วไม่ควรจะมีแต่ทางภาครัฐด้วยกัน ไว้ก่อน เลยจำเป็นต้องมีไว้ เรทห้ามฉายที่ยังคงมีอยู่ สาเหตุมาจากกลัวกระทบกระเทือนเรื่องสถาบันหลักของชาติ”

(กิตติศักดิ์ สุวรรณ โภคิน, สัมภาษณ์, 30 กันยายน 2553)

3. ความคิดเห็นต่อการบังคับใช้โดยการให้ผู้ปกครองแนะนำในการชมภาพยนตร์ประเภทที่ 3-5 และประเภทที่ 6 มีการตรวจบัตรประจำตัวประชาชน (ฉ 20-) จะช่วยลดพฤติกรรม การเลียนแบบ ความรุนแรง เพศ ภาษา ยาเสพติด ต่อเด็กและเยาวชนได้หรือไม่

ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ มีความเห็นว่าการจัดประเภทของภาพยนตร์อาจ ไม่มีผลต่อการลดพฤติกรรม การเลียนแบบ ของเด็ก และเยาวชนได้มากเท่าที่ควร เนื่องจากปัจจุบันยังมีสื่ออีกมากที่สามารถเข้าถึงกลุ่มเยาวชนเหล่านี้ ไม่เฉพาะแต่เพียงภาพยนตร์

“ สื่อภาพยนตร์มีอิทธิพลในการเลียนแบบของเด็กและเยาวชนระดับหนึ่ง ช่วงอายุ 18 บ้านเรายังถือว่ายังไม่บรรลุนิติภาวะ เลยทำให้ต้องมีเรท ฉ20- ”

(กิตติศักดิ์ สุวรรณ โภคิน, สัมภาษณ์, 30 กันยายน 2553)

“ การจัด เรท มันจะช่วยลดพฤติกรรม การเลียนแบบของเยาวชน ป้องกันไม่เฉพาะในเรื่องของภาพยนตร์ แต่เราจะรู้ได้อย่างไรว่าเด็กเขาจะไม่ไปดูจากที่อื่น เราอยู่ในโลกของการมี

ภาพเคลื่อนไหวอยู่รอบตัวเราโดยที่เราไม่ได้อยู่ในโรงภาพยนตร์ การเลียนแบบเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา โลกรอบตัวเราไม่เหมือนเมื่อก่อน เรื่องการเลียนแบบมันเกิดได้ทุกรูปแบบ สื่อการ์ตูน ปัญหา คือ ภูมิคุ้มกันที่ดีที่สุดคือ พ่อแม่ ครอบครัว รัฐก็ต้องทำบนพื้นฐานที่ต้องคำนึงว่า การป้องกันคาดหวังเอาจากรอบๆข้างไม่ได้ พ่อแม่ต้องดูแล ต้องยอมรับว่าสภาพจิตใจ สังคม ความเข้มแข็ง ระบบศีลธรรมมันหย่อนยานลง เมื่อเทียบกับเมื่อก่อน ”

(ประวิทย์ แต่งอักษร, สัมภาษณ์, 28 กันยายน 2553)

“ การเลียนแบบนั้นการจัดเรทอาจช่วย และอาจจะไม่ช่วยอะไรเลย เช่นการแต่งกาย ผู้บริโภคสามารถเลียนแบบเครื่องแต่งกาย ทรงผมต่างๆ ผู้บริโภคสามารถเลียนแบบได้แต่บางอย่างอาจเลียนแบบยาก เพราะต้องอาศัยปัจจัยหลายอย่าง เช่นการเลียนแบบเรื่องยาเสพติด ถ้าเด็กไม่อยู่ในภาวะเลียนแบบ ภาพยนตร์ไม่ใช่ตัวการสำคัญที่จะทำให้ผู้บริโภคเลียนแบบ แต่อาจจะเกิดการเลียนแบบขึ้นในบางการกระทำ เช่น วิถีชีวิต การแต่งกาย ภาษา การแสดงออกที่ไม่ขัดต่อกฎหมาย และการปฏิบัติ การเลียนแบบอาจเกิดจากปัจจัยซึ่งไม่ใช่การดูภาพยนตร์ก็ได้ อาจเกิดจากอิทธิพลของคนมากกว่า ”

(กฤษดา เกิดดี, สัมภาษณ์, 19 พฤศจิกายน 2553)

4. ความคิดเห็นต่อการจัดประเภทภาพยนตร์ ผู้ชมถูกลิดรอนสิทธิและเสรีภาพในการชมภาพยนตร์หรือไม่ โดยประเภทที่ 7 มีการห้ามเผยแพร่ภาพยนตร์ในพระราชอาณาจักร

ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ มีความเห็นว่าเป็นการลิดรอนสิทธิ และเสรีภาพของประชาชนในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร อีกทั้งปัจจุบันยังมีสื่อรูปแบบอื่นอีกมากที่ประชาชนสามารถเข้าถึง และภาครัฐไม่ได้มีการควบคุม ดังนั้นหากจะมีการควบคุม ก็ควรที่จะดำเนินการทั้งหมด ไม่ควรเลือกปฏิบัติ

“ ในส่วนของเรทห้ามฉายแล้วควรจะไปไม่ควรจะมีการสั่งห้ามหรือตัดทอนออกไปอีก แต่ ณ ขณะนี้จะเป็นการแนะนำให้ตัดทอนเนื้อหาในบางส่วน”

(กิตติศักดิ์ สุวรรณ โภคิน, สัมภาษณ์, 30 กันยายน 2553)

“ เรท 7 ถือว่าลิดรอนสิทธิเสรีภาพ เพราะว่าใช้นุญต์ตัดสินแค่ไม่กี่คน แล้วบอกว่าคนไทยทั้งประเทศ ไม่ควรดู อันนี้มันก็ไม่ชัดเจน เป็นการลิดรอนสิทธิเสรีภาพในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารในฐานะคนดู และในฐานะคนทำหน้าที่เป็นการลิดรอนสิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น มันกึ่งๆ ทำไมคนเขียนนิยายเขียนแล้วไม่ถูกตรวจสอบ เมื่อเขียนลามกก็ไปฟ้องร้องกัน

เพียงแต่ว่าตอนนี้หนังมันถูกเลือกปฏิบัติ ซึ่งมันขัดกับรัฐธรรมนูญ รัฐธรรมนูญไม่ให้เลือกปฏิบัติ ถ้าจะควบคุมก็ต้องควบคุมทั้งหมด ศิลปิน จิตรกรเขียนภาพก่อนจะตีพิมพ์ต้องให้กรรมการตรวจก่อน ใช้กฎหมายเท่าเทียมกัน แต่ที่เลือกปฏิบัติเพราะกลัวอำนาจของหนัง มีอิทธิพลสูง มันจึงใจได้สูง สมัยก่อนรัฐก็กลัวราษฎรจะฉลาด ต่อต้านรัฐบาล เขาก็เลยกลัว เขาก็ต้องควบคุม แต่ปัจจุบันมันไม่ใช่ เป็นความเคยชินสื่อที่น่ากลัวกว่าหนัง ทีวี อินเทอร์เน็ตก็ยิ่งเสรี เพราะฉะนั้นการที่มากควบคุมหนังอยู่ที่เพราะความเคยชิน เคยชินว่าใช้อำนาจนี่อยู่ที่เลยไม่ยอมปล่อย แต่ผมถือว่าหนังก็เป็นเครื่องมือสื่อสารที่มีอิทธิพลสูง โดยเฉพาะสติปัญญา ให้มนุษย์เข้าไปดูหนัง โดยเฉพาะหนังในโรงหนังมันสร้างเครื่องมือในการเรียนรู้ มันบรรลุนิยามได้ และมันก็ขึ้นกับคนดูด้วย ถ้าคนรู้จักดู ดูเป็น คิดเองเป็นก็ไม่ต้องไปกลัว ”

(โคม สุขวงศ์, สัมภาษณ์, 15 กันยายน 2553)

5. ความคิดเห็นต่อ คุลยพินิจและ หลักเกณฑ์การตรวจพิจารณาภาพยนตร์ ที่ถูกกำหนดโดยคณะกรรมการที่มาจากหน่วยงานของรัฐเป็นส่วนใหญ่ จะมีผลกระทบต่ออุตสาหกรรมภาพยนตร์ และการพัฒนาภาพยนตร์ภายในประเทศหรือไม่

ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าสัดส่วนของคณะกรรมการที่มาจากภาครัฐ หรือเอกชนไม่ได้ถือเป็นประเด็นสำคัญ แต่ควรเน้นไปที่การมีคณะกรรมการที่มีจำนวน และมาจากกลุ่มคนที่มีความหลากหลายในสาขาอาชีพที่มากกว่านี้

“รายละเอียดของหลักเกณฑ์การพิจารณาภาพยนตร์มากเกินไป เมื่อเวลาผ่านไปอีก 10 ปี จะใช้ได้หรือไม่ เพราะสังคมเปลี่ยนแปลงทุกวัน พรบ.ฉบับเดิมเขียนเนื้อหาตรงนี้ได้ฉลาดกว่าไม่ ต้องไปแก้บ่อยๆ ภาพยนตร์บางเรื่องก็มีปัญหาในการพิจารณาแต่ที่สหรัฐก็มีปัญหาแบบนี้ การเริ่มต้นไม่ใช่เรื่องแปลกที่มีปัญหาบ้างต้องค่อยๆปรับ ในกรณี สามชุกตอนแรกก็ให้เรท 15+ แต่พอทางกระทรวงวัฒนธรรม ก็มีกรพยายามผลักดันให้ได้เรททั่วไป เป็นกรณีศึกษาที่ดีในเรื่องของสองมาตรฐาน ที่ภาครัฐพยายามเข้ามาส่งเสริมภาพยนตร์ แต่การส่งเสริมทำให้ผู้ชมไม่ค่อยไปดูภาพยนตร์เรื่องนั้น”

(กิตติศักดิ์ สุวรรณโกติน, สัมภาษณ์, 30 กันยายน 2553)

“ คณะกรรมการส่วนใหญ่จะมาจากภาครัฐ สัดส่วนจะมีผลกระทบบ้าง มนุษย์นั้นก็มีความแตกต่าง ถ้าจะให้ยุติธรรม กรรมการต้องมีเยอะ เยอะเท่าไรยิ่งดีเพราะถ้าน้อยมันก็มีความเสี่ยง แต่ในทางปฏิบัติมันก็เป็นไปไม่ได้ เพราะเราพิสูจน์ไม่ได้ว่าคนมีวุฒิภาวะต่างกัน เพราะฉะนั้นการมีกรรมการก็ดีแต่ความเหมาะสมต้องทดลอง กรรมการ 7 คนมีสัดส่วนของ

ข้าราชการมากกว่า เพราะเราคิดว่าข้าราชการมักจะมีความคิดแคบ เอกชนกว้างกว่า ตรงนี้ผมคิดว่าเชื่อไม่ได้ ข้าราชการที่คิดก็มีที่เลวกก็มี คนข้างนอกมาก็ดีเหมือนกัน เพราะฉะนั้นสัดส่วนก็ไม่ค่อยมีผลเท่าไร”

(โคม สุขวงศ์, สัมภาษณ์, 15 กันยายน 2553)

ในด้านผลกระทบที่มีต่ออุตสาหกรรมภาพยนตร์และการพัฒนาภาพยนตร์ภายในประเทศ ผู้ให้สัมภาษณ์มีความเห็นว่า บรรดาผู้ประกอบการซึ่งได้แก่ผู้สร้างภาพยนตร์ทั้งหลาย จำเป็นต้องมีการปรับตัว เพื่อให้เป็นไปตามกติกาที่กำหนดขึ้น อย่างไรก็ตาม การมีกติกาที่ชัดเจนจะช่วยให้ผู้สร้างสามารถกำหนดแนวทางได้ว่า ภาพยนตร์ที่สร้างออกมานั้น มีเป้าหมายที่คนกลุ่มใด ซึ่งทำให้มีอิสระในการเสนอผลงานได้มากขึ้น

“พัฒนาในระดับหนึ่ง น้ำตาลแดงเป็นหนังสือแสดงให้เห็นว่าต้องการทดสอบ ระบบเรท ซึ่งถ้าไม่มีระบบเรท หนังสือน้ำตาลแดงไม่ได้สร้างแน่ ถ้าได้สร้างก็คงลงได้คืน เราก็หวังว่าคนทำหนังจะกล้าหาญมากกว่านี้ เมื่อสนามกว้างขึ้น เปิดโอกาสให้ได้ต่อรอง ได้คิดอย่างที่คิดมากขึ้นนั้น เมื่อก่อนแค่เขียนบทก็ยังไม่กล้า ตอนนี้นี่สนามมันกว้างก็หวังว่าปีที่ผ่านมายังไม่ได้พิสูจน์ให้เห็นอะไรมากมาย ในอนาคตก็หวังว่า ไซพื้นที่กว้างขึ้นให้เป็นประโยชน์มากกว่านี้”

(ประวิทย์ แต่งอักษร, สัมภาษณ์, 28 กันยายน 2553)

6. ความคิดเห็นเรื่องผลกระทบที่มีต่อผู้ประกอบการทางด้านภาพยนตร์ และผู้ชมภาพยนตร์ จากการจัดประเภทภาพยนตร์

ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าการจัดประเภทของภาพยนตร์เป็นการเพิ่มทางเลือกให้ทั้งผู้สร้างภาพยนตร์ และผู้ชม ในด้านของผู้สร้างภาพยนตร์ จะเป็นการเพิ่มช่องทางการนำเสนอผลงานได้มากขึ้น

“การจัดเรทตอนนี้ถือว่าลดระดับความกลัวของคนทำหนัง ลดความกลัวในการนำเสนอเนื้อหาซึ่งก็จะมาพร้อมกับการเพิ่มในส่วนของการสร้างสรรค์ ในส่วนของการทำหนัง แต่ถ้ายกเลิก พ.ร.บ.ก็น่าจะมีการทำหนังไทยจะมีความสร้างสรรค์ได้มากกว่านี้ เมื่อก่อนเอาชีวิตไปฝากกับคณะกรรมการเซ็นเซอร์ แต่ตอนนี้มันลดข้อขัดแย้งไปได้ระดับหนึ่ง ยังมีเรื่องความอ่อนไหวในประเด็นนี้อยู่ แต่ความอ่อนไหวมันก็เป็นประเด็นนำไปสู่การต่อรอง ต้องมีมาตราที่จะบังคับเขาให้อยู่ เพราะถ้าคุณไม่เอาอันนี้คุณก็ห้ามฉาย ถ้าไม่ยอมก็ต้องถูกห้ามฉาย ก็ต้องขึ้นคำเตือนมันทำให้คนจำนวนไม่น้อยยังกลัวอยู่”

(สุภาพ หริมเทพาธิป, สัมภาษณ์, 4 มิถุนายน 2553)

ในด้านของผู้ชม เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ชมได้รับทราบข้อมูล ก่อนตัดสินใจบริโภค เป็นการเพิ่มทางเลือกที่มากขึ้น

“ การจัด เรท เป็นการเปิดอิสรภาพให้กับคนดูเป็นฝ่ายเลือก ก็เป็นมาตรการควบคุมแบบหนึ่ง เป็นระบบที่ได้รับการยอมรับ แต่โดยลึก ๆ แล้วรู้สึกว่สิ่งที่ดีที่สุด คือไม่ต้องมีระบบ และถ้าหากกระบวนการทางสังคมที่ให้คนมีวิจารณญาณด้วยตนเอง โดยไม่ต้องมีคนมาจัดให้ ”

(ชิตา ผลิตผลการพิมพ์, สัมภาษณ์, 4 มิถุนายน 2553)

“โดยธรรมชาติของเรตติ้งมันเป็นเรื่องมือให้พ่อแม่ในการเลือกหนังให้ลูกให้เด็กมีประสบการณ์ชีวิตน้อยกว่าผู้ใหญ่ อย่างน้อยสุดควรจะเป็นเรื่องมือให้พ่อแม่ตัดสินใจได้ว่าควรจะให้ลูกดูเรื่องนี้หรือไม่ และถ้าตัดสินใจให้ไปดูแล้ว ควรจะมีคำแนะนำในการดูหนังยัง ึ่งกับลูก อันนี้ เป็นหลักการพื้นฐานของเรตติ้งในเรื่องของการจำแนกช่วงวัยของผู้ชม ”

(อิทธิพล ปรีดิประสงค์, สัมภาษณ์, 9 พฤศจิกายน 2553)

7. ความคิดเห็นในเรื่องการจัดประเภทภาพยนตร์จะทำให้ภาพยนตร์ไทยมีความหลากหลายในด้านเนื้อหา และรูปแบบในการนำเสนอมากขึ้นหรือไม่

ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ มีความเห็นว่าการจัดประเภทของภาพยนตร์เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้สร้าง สามารถนำเสนอผลงานที่มีความหลากหลายมากขึ้น มีความเป็นอิสระมากขึ้น

“ การจัดเรตติ้งมันทำให้มีหนังที่หลากหลายมากขึ้นก็ไม่ได้ให้ผลโดยตรงให้ทำหลากหลายในแง่ที่ว่าถ้าเป็นคนที่ทำหนังจัดกลุ่มทั่วไปก็ทำไป จัดกลุ่มเด็กก็ทำไป มองโลกในแง่ดีสำหรับเด็กก็ทำไป แต่ถ้าทำหนังแรงๆ เขาชนที่เป็นเด็กไม่ควรดู เหมาะกับคนที่วุฒิภาวะแล้วก็ทำไป มันมีความหลากหลายในแบบนี้ ไม่ได้พูดถึงความหลากหลายในศิลปะ แต่พูดถึงความอยากทำของคน มันก็ควรจะมีอิสระ ”

(ชิตา ผลิตผลการพิมพ์, สัมภาษณ์, 4 มิถุนายน 2553)

“ การจัดเรตติ้ง ทำให้คนอยากทำหนังมากขึ้น ทำให้คนมีทางเลือก ในบางบริษัทเรา อาจใช้คนเขียนบทเป็นปัจจัยได้งาน แต่บางบริษัทอาจไม่มีผล เช่น GTH เป็นบริษัทที่มีการตรวจภาพยนตร์ที่เคร่งครัด และหลายด้านมาก สุดท้ายคนตัดสินใจไม่ได้อยู่ที่คนเขียนบทแต่อยู่ในส่วน

ของ โปริควิเซอร์ แต่คนเขียนบทอย่างสหมงคลฟิล์มไม่ได้ตรวจเคร่งขรณาคันนั้น ถ้ามองในกรอบคนเขียนบทก็มีทิศทางที่จะพัฒนามากขึ้น ”

(ไกรวุฒิ จุลพงศธร, สัมภาษณ์, 4 มิถุนายน 2553)

8. ความคิดเห็นต่อแนวโน้ม ในอนาคตหลังการจัดประเภทภาพยนตร์ อุตสาหกรรมภาพยนตร์ในประเทศไทยจะเป็นอย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์ มีความเห็นว่าการจัดประเภทของภาพยนตร์จะช่วยส่งเสริมให้วงการอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย มีการตื่นตัว และพัฒนามากขึ้น

“ แนวโน้มในอนาคตการจัดประเภทภาพยนตร์จะช่วยส่งเสริมอุตสาหกรรม หลายฝ่ายได้เรียนรู้การเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ตื่นจา กการล่าหลัง สังคมมีการเปิดกว้างมีการผลิตเป็นกระบวนการมีการส่งออก เพียงแต่ขนาดอาจยังไม่ใหญ่พอ ”

(กฤษฎา เกิดดี, สัมภาษณ์, 19 พฤษภาคม 2553)

4.1.4 กลุ่มเจ้าหน้าที่รัฐที่เกี่ยวข้องโดยตรง ได้แก่ คณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวิดิทัศน์ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ สำนักภาพยนตร์และวิดิทัศน์ กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม

1. ความคิดเห็นต่อการจัดประเภทภาพยนตร์ (Movie Rating) ที่เพิ่งเริ่มบังคับใช้ครั้งแรกในประเทศไทย

จากผลการสัมภาษณ์ พบว่า มีความเห็นที่ค่อนข้างหลากหลาย แต่โดยภาพรวมแล้ว เห็นว่าเป็นเรื่องดี ที่มีการนำระบบการจัดประเภทของภาพยนตร์มาใช้เนื่องจากการช่วยกลั่นกรองได้ระดับหนึ่ง ในการแยกแยะกลุ่มคนดู และภาพยนตร์ที่มีเนื้อหาตามความเหมาะสมในแต่ละระดับ

แต่ประเด็นที่ยังเป็นห่วงอยู่ คือความพร้อมของประเทศไทยในการนำระบบนี้มาใช้ ไม่ว่าจะเป็นความพร้อมของทางภาครัฐ และทางด้านผู้ประกอบการ ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยระยะเวลาในการปรับตัวอีกมาก

“เจ้าหน้าที่ก็ยังไม่พร้อม วิธีการ วัธิปฏิบัติกร ทฤษฎีหรือหลักการต่างๆมันก็ยังไม่พร้อม แต่เมื่อมันออกมาแล้ว มันทำมาแล้วมันก็เป็นไปตามนั้น ทีนี้ก็ต้องค่อยๆปรับ วิธีการของระบบให้มันเป็นไปได้เหมือนกับประเทศอื่นๆเขาทำกัน ผมคิดว่าควรจะเป็นอย่างนั้น ”

(นคร วีระประวัตติ, สัมภาษณ์, 9 พฤศจิกายน 2553)

“โดยส่วนตัวแล้วผมไม่เห็นด้วยตั้งแต่แรกของการจัดเรตติ้ง ด้านความพร้อมคิดว่ายังไม่พร้อมหลายๆด้าน คิดว่าคุณภาพคนยังไม่ถึงขั้น บางอย่างการไปเห็นว่าอะไรที่ประเทศอื่นเขาดีก็อยากจะทำ เราทำไปแล้วสังคมเรายังรับไม่ได้ สิ่งเหล่านั้นก็จะศูนย์เปล่า ฝ่ายผู้ประกอบการเป็นตัวตั้งตัวตี คือสมาพันธ์ภาพยนตร์ พอได้มาแล้วก็โอเค ได้สิ่งใหม่ที่ต้องมาเรียนรู้กัน เวลานี้ก็เหมือนกับการเรียนรู้ คือทำอะไรให้สังคมได้รับรู้ ”

(สันติ ชูขวัญทอง, สัมภาษณ์, 9 พฤศจิกายน 2553)

2. ความคิดเห็นต่อการจัดประเภทภาพยนตร์ ประเภทที่ 6 มีการตรวจบัตรประจำตัวประชาชน (จ 20-) และประเภทที่ 7 มีการห้ามเผยแพร่ภาพยนตร์ในพระราชอาณาจักร

จากผลการสัมภาษณ์ พบว่า มีความเห็นที่ค่อนข้างหลากหลาย ในส่วนของภาพยนตร์ประเภทที่ 6 ที่ต้องมีการตรวจบัตรประจำตัวประชาชน (จ 20-) โดยส่วนใหญ่แล้วมีความเห็นว่าเป็นเรื่องดี เพียงแต่การบังคับใช้ควรจะต้องมีความพอดี ไม่ถึง หรือหย่อนจนเกินไป

“ วิธีการการตรวจบัตร อายุ 20 เป็นเรื่องของวัฒนธรรม ประเด็นที่มองว่า 1. เด็ก 18 กับเด็ก 20 มีความแตกต่าง ปกติของเด็กวัย 18 เป็นวัยที่จะเริ่มต้นกำหนดรูปแบบของตนเองว่ามีบุคลิกนิสัยอะไรอย่างไร กระบวนการนี้จะไปจบที่ 20 รู้ว่าอะไรเป็นอะไร 2. มองตามกฎหมายบอกว่า 18 เลิกตั้งได้แต่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ การตรวจบัตรตามจริงเคร่งครัดมากก็ไม่ได้ เพราะเราก็คำนึงถึงสิทธิมนุษยชนด้วย เพราะฉะนั้นกรณีนี้ขึ้นอยู่กับโรงหนัง ว่าอายุเกิน 20 ก็ไม่จำเป็นต้องตรวจ แต่ถ้าสงสัยก็ขอตรวจในทางปฏิบัติก็ต้องทำอย่างนี้ ”

(ประดิษฐ์ โปธิวิ, สัมภาษณ์, 14 กันยายน 2553)

“ ต่างประเทศ 18 ก็หิวหว่าได้ แต่ของไทย 20 คิดว่ามัน โอเคไหม คำว่าหิวหว่า บางครั้งมันอยู่ที่ภาพด้วย เรื่องของผู้กำกับด้วย มันไม่เป็นศิลปะ เช่นน้ำตาลแดง มันดูว่าเป็นอารมณ์ชั่ววูบมากกว่าผู้หญิง 5 บาป แต่ด้วยภาพด้วยวิธีการเล่ามันดูหล่อแหลม แต่ก็ได้เรท 18+ การทำหน้าที่เป็นหรือไม่เป็นก็มีส่วนประกอบด้วยที่จะได้เรทอะไร ”

(สันติ ชูขวัญทอง, สัมภาษณ์, 9 พฤศจิกายน 2553)

ในส่วน of ภาพยนตร์ประเภทที่ 7 ที่ห้ามมีการห้ามเผยแพร่ภาพยนตร์ในพระราชอาณาจักร พบว่า โดยส่วนใหญ่เห็นด้วยกับแนวคิดดังกล่าวเนื่องจากวัฒนธรรมของไทยบางเรื่องยังคงต้องมีความระมัดระวังในการนำเสนอ

“ การจัดประเภทภาพยนตร์ประเภทที่ 7 มีการห้ามเผยแพร่ภาพยนตร์ในราชอาณาจักร เป็นสิ่งที่ถูกต้องเพราะคนในประเทศเรายังขาดวิจารณญาณในการแยกแยะ โดยเฉพาะ เด็กและเยาวชน ถ้าทุกคนมีจิตสำนึก รู้ผิดชอบชั่วดี บ้านเมืองเราก็ไม่ควรมีภาพยนตร์ประเภทที่ 7 แต่ ณ ขณะนี้บ้านเมืองเรายังไม่พร้อม”

(สมบัติ ภูกาญจน์, สัมภาษณ์, 3 พฤศจิกายน 2553)

3. ความคิดเห็นต่อการบังคับใช้โดยการใช้ผู้ปกครองแนะนำในการชมภาพยนตร์ประเภทที่ 3-5 และประเภทที่ 6 มีการตรวจบัตรประจำตัวประชาชน (น 20-) จะช่วยลดพฤติกรรมการเลียนแบบ ความรุนแรง เพศ ภาษา ยาเสพติด ในเด็กและเยาวชนหรือไม่

จากผลการสัมภาษณ์ พบว่า มีความเห็นที่ค่อนข้างหลากหลาย โดยฝ่ายที่เห็นด้วย มีความเห็นว่า เป็นเรื่องดี อย่างน้อยเป็นการกระตุ้นกรองได้ในระดับหนึ่ง เพื่อลดโอกาสในการเกิดพฤติกรรมเลียนแบบจากการดูภาพยนตร์

“ ถ้าไม่จัดการจัดเรตติ้ง เป็นการเลียนแบบ เห็นการเผด็จ ก็เผด็จ ถ้าไม่จัดเลียนแบบแน่นอนเลย ดังที่เกิดกันอยู่บ่อยๆ การจัดเรตก็จะทำให้การเลียนแบบน้อยลง เราจัดกลุ่มให้ดู ให้เสรีภาพ ให้ทางเลือก ให้รู้จักที่จะเลือก เมืองนอกเขาพร้อม จัดคนให้มีวินัยที่จะทำแบบนี้ แต่เมืองไทยทำตามแบบเขาโดยที่ไม่ได้วางโครงสร้างที่ดีไว้ก่อนระเบียบวินัยเราไม่ค่อยได้ใส่ใจ ฝรั่งกลมค้อมเข้ามาแล้ว ไทยไม่มีแย่งกันขึ้น เป็นเรื่องธรรมดา ไม่ผิดปกติ เราต้องมีการจัดระบบ เพราะเล็ก ๆ ก็ไม่อยากให้มีการแย่งกันแบบนี้ ดังนั้นเราก็จัดไปก็โอเค น่าจะดีขึ้นกว่าการที่เราไม่จัดเลย”

(อำนาจ บัวศิริ, สัมภาษณ์, 10 พฤศจิกายน 2553)

สำหรับฝ่ายที่มีความเห็นแตกต่าง มีมุมมองว่า ยังไม่สามารถสรุปได้แน่ชัดว่าการดูภาพยนตร์นำไปสู่พฤติกรรมเลียนแบบได้จริง ควรที่จะต้องมีการศึกษาให้มากกว่านี้

“เรตติ้งส่งเสริมภาพยนตร์ไม่รู้ว่าส่งเสริมตรงไหน จะคิดว่าอะไรที่ปกป้องรัฐบาลได้บ้าง เรท (น13 น15 น18) ก็ดูได้เหมือนกันทุกคน เด็กก็ต้องมีพ่อแม่ ห้ามเด็กอายุ 20 ปีดู เด็กก็ยังคงได้ไม่เห็นมีอะไรแตกต่างกันเลยเอาเรท (น15) ออก น13 เขาก็มีข้อห้ามของเขา น15 มีก็ดีแล้ว แต่ว่ากรรมการส่วนมากไม่คิดแบบที่หนึ่งคิด เขาคิดแค่ว่าอะไรที่รัฐบาลห้าม ตรงนี้มีปัญหามาก เรท (น20-) เด็กอายุไม่ถึง 20 ปี ก็สามารถซื้อตั๋วได้ ไม่มีการตรวจบัตร ปัญหาที่โรงภาพยนตร์ควบคุมไม่ได้ ถ้าจะควบคุมก็จะต้องให้ผู้ที่มิอำนาจมากกว่านี้เข้ามาควบคุม”

(อภิชาติ โพธิ์ไพโรจน์, สัมภาษณ์, 4 พฤศจิกายน 2553)

“การจัด เรท ช่วยลดพฤติกรรมหรือไม่ต้องมองว่าหนังไปสร้างผลกระทบให้คน เลียนแบบจริงหรือไม่ ควรทำให้เป็นกลาง ว่าผลกระทบเกิดจากอะไร คิดว่าไม่น่าจะเกี่ยวกับการ เลียนแบบพฤติกรรม ก็มีคูหนังแล้วอยากทำ แต่บางคนแค่คิดเฉย ๆ บางคนคิดแล้วทำแต่ส่วนใหญ่ก็ ไม่มี ยกเว้นเรื่องคำหยาบก็อาจจะมีบ้าง เกมส่น่าจะเป็น การก่อให้เกิดพฤติกรรม การเลียนแบบ มากกว่า เพราะย้าคิดย้าทำ ต้องศึกษาให้มากกว่านี้ ”

(ประดิษฐ์ โปชีว, สัมภาษณ์, 14 กันยายน 2553)

“ ถ้าพูดถึงพฤติกรรมการเล่นแบบของเด็กๆทุกวันนี้ คือทุกอย่างทุกวันนี้อยู่บ้านก็ดูได้ แล้ว แต่ถ้าเป็นภาพยนตร์ เด็กที่ดูภาพยนตร์ส่วนมากวัย 13 , 15, 18 อาจจะมีแต่ไม่เท่าไรเพราะว่า เด็กที่ต้องการจะดูหนังจริงๆ อาจจะไม่ชอบเลยๆ ไม่ได้คิดที่จะค้นหาอะไร หรือเด็กอาจจะดู เพื่อความบันเทิงในส่วนที่เด็กชอบ แต่ว่าการเลียนแบบนั้นก็คงจะมี ถึงไม่มีหนังแต่ก็มีสิ่งอื่นๆที่จะ ทำให้เด็กเลียนแบบได้ ”

(ปริดา ปรามพยัคฆ์, สัมภาษณ์, 3 พฤศจิกายน 2553)

4. ความคิดเห็นต่อผลกระทบที่มีต่อผู้ประกอบการทางด้านภาพยนตร์ โรงภาพยนตร์ และผู้ชมภาพยนตร์

จากผลการสัมภาษณ์ พบว่า โดยส่วนใหญ่มีความเห็นว่าผลกระทบทั้งต่อผู้ประกอบการ โรงภาพยนตร์ และต่อผู้ชม ในด้านของผู้ประกอบการ ภาพยนตร์บางประเภทที่มีการจำกัดอายุของผู้ชม จำเป็นต้องมีการควบคุม ซึ่งในทางปฏิบัติแล้วทำได้ค่อนข้างยาก

“ การจัดเรทน่าจะมีผลกระทบอยู่บ้าง ผู้ชมอาจจะกระทบไม่มาก จะกระทบกับโรง ภาพยนตร์และผู้สร้างมากกว่า เมื่อมีกฎหมายถ้าฝ่าฝืนก็มีการบังคับใช้แต่ก็เป็นเรื่องทีลำบากในการ ตรวจสอบหรือการบังคับใช้กฎหมายให้เป็นไปอย่างที่ภาครัฐต้องการ ซึ่งกระบวนการมันยุ่งยาก มี ทั้งข้อดีและข้อเสีย ”

(วิภาส ธรรมรักษ์, สัมภาษณ์, 9 พฤศจิกายน 2553)

ในด้านผลกระทบที่มีต่อผู้ชม ภาพยนตร์บางประเภท จะจำกัดให้ผู้ชมบางกลุ่มเท่านั้นที่ สามารถดูได้ การเข้าถึงทำได้ยากขึ้น

“เรื่องของผู้ชมสามารถที่จะดูว่าเขาควรจะเสพสิ่งเหล่านี้หรือเปล่า อย่างเช่นทำหนังมาเรื่อง หนึ่งไม่ใช่ว่าคนจะสามารถไปดูหนังเรื่องนี้ได้ทุกคน มันก็ดูได้เฉพาะบางคน คนที่มีเวลา คนที่ อยากรู อยากรู คนที่มันเห็นว่ามันมีอะไรน่าสนใจ มันก็ไม่สามารถทำให้ดูว่าทุกคนก็สามารถที่จะ ชมได้ เพราะฉะนั้นมันกระทบแน่นอนในเรื่องของผู้ชม ”

(นคร วีระประวัตติ, สัมภาษณ์, 9 พฤศจิกายน 2553)

“ผู้ชมภาพยนตร์ มีผลกระทบเป็นอันดับแรก เพราะว่า เราไม่สามารถห้ามผู้ชมได้ เมื่อจัดเรตติ้งแล้ว อย่างเช่น เรตติ้งที่อายุต่ำกว่า 20 ปีห้ามดู หนังสือเราอาจจะควบคุมได้ แต่หนังสือแผ่นยากที่จะควบคุมได้ และผลกระทบที่ตามมาจะรุนแรง มีผลวิจัยมารองรับมากมาย เช่น เด็กอายุ 12 ปี ข่มขืนเพื่อนนักเรียนสาว เนื่องจากเลียนแบบหนังสือที่พ่อแม่ซื้อไปเก็บไว้ในบ้าน ”

(ปรกรณ์ ต้นสกุล, สัมภาษณ์, 4 พฤศจิกายน 2553)

5. ความคิดเห็นต่อ ดุลยพินิจและ หลักเกณฑ์การตรวจพิจารณาภาพยนตร์ ที่ถูกกำหนดโดยคณะกรรมการที่มาจากหน่วยงานของรัฐเป็นส่วนใหญ่ จะมีผลกระทบต่ออุตสาหกรรมภาพยนตร์ และการพัฒนาภาพยนตร์ภายในประเทศหรือไม่

จากผลการสัมภาษณ์ พบว่า โดยส่วนใหญ่มีความเห็นว่า การจัดประเภทของภาพยนตร์ย่อมจะมีทิศทางการตัดสินใจที่แตกต่างกันไปในแต่ละชุดขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของคณะกรรมการในแต่ละชุดว่าจะดุลยพินิจการพิจารณาภาพยนตร์แต่ละเรื่องไปในทิศทางใด เนื่องมาจากความใหม่ของการจัดเรตติ้งที่เพิ่งเริ่มใช้ และมาตรฐานของคณะกรรมการของแต่ละท่าน

“ผมมองว่ากรรมการทุกคนอยากจะช่วยเหลือหนังอยู่แล้ว ช่วยผู้ประกอบการอยู่แล้ว ถ้าไม่จำเป็นจริง ในขณะที่เดียวกัน จิตสำนึกเรื่องของสังคมก็ต้องมีอยู่ มีเสียงวิจารณ์ว่า คณะกรรมการก็มีการถกเถียงกันบ้างเหมือนกัน แม้กระทั่งใน 7 คน ชุดเดียวกันก็เถียงกันทุกวัน เป็นเรื่องธรรมชาติ แต่สุดท้ายบทสรุปมันต้องยืนอยู่บนหลักของความถูกต้องหรือตามกฎระเบียบกติกาก็เรามี คือมีข้อบังคับเราก็อ้างอิงไปตามนั้น มีนักกฎหมายคอยดูแล ”

(สันติ ชูขวัญทอง, สัมภาษณ์, 9 พฤศจิกายน 2553)

“มีข้าราชการระดับสูงเข้ามาร่วมทำงานหลายท่าน มีทั้งหมด 7 คน มี 5 คณะ คณะที่ 4 คือ คณะของผม แต่คณะที่ 5 ยังไม่เห็นผลประโยชน์ของภาพยนตร์โดยทั่วไป ยังไม่เห็นว่าจะขายได้ ส่วนใหญ่หนังทุกเรื่องผมจะให้ผ่าน แต่คนอื่นจะมีปัญหาบ้าง”

(อภิชาติ โพธิ์ไพโรจน์, สัมภาษณ์, 4 พฤศจิกายน 2553)

6. การจัดประเภทภาพยนตร์จะทำให้ภาพยนตร์ไทยมีความหลากหลายในด้านเนื้อหา และรูปแบบในการนำเสนอมากขึ้น

จากผลการสัมภาษณ์ พบว่า โดยส่วนใหญ่มีความเห็นว่า การจัดประเภทของ ภาพยนตร์จะมีส่วนทำให้ภาพยนตร์ไทยมีความหลากหลายทั้งในด้านเนื้อหา และรูปแบบการ นำเสนอมากขึ้น เนื่องจากการมีกลุ่มผู้ชมที่ชัดเจน จะสามารถนำเสนอผลงานออกมาได้อย่างมี อิสระมากขึ้น

“ การแบ่งเรททำให้วงการหนังไทยดีขึ้น อุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยมีการพัฒนา คนทำหนังก็รู้สึกไม่กดดันฉันทักหนังอย่างที่ฉันอยากจะทำ อย่างที่คิด แล้วกรรมการก็มีหน้าที่มา จัดเรท กรรมการก็เห็นใจคนทำว่าสร้างอย่างดีที่สุด ดี เน้นไปที่เทคนิคการถ่ายทำ แล้วก็ทำอย่าง ประณีต ส่วนในเรื่องเนื้อหา เวลาคนทำออกมา เขาก็เห็นว่าไม่โป๊ แต่พอฉากออกมา คนดูก็บอกว่ามัน โป๊ แต่คนทำก็บอกว่ามันดีฉันทำได้เนียน หลายคนก็เดินออกมา เพราะรับไม่ได้ก็มี ทาง คณะกรรมการก็มีมาตรา 29 ที่สามารถสั่งให้ตัดเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมออกได้ ”

(นคร วีระประวัติ, สัมภาษณ์, 9 พฤศจิกายน 2553)

“ วงการภาพยนตร์ปรับตัวเองตลอดเวลา ทำอะไรให้หนังไทยพัฒนา เขามองไปที่ ตลาดโลกอยู่แล้ว คนในวงการก็ปรับตัว แต่คนดูไม่ปรับ ถ้าไม่ทำก็อยู่ไม่รอด ยังไงก็ต้องจับกลุ่ม คนต่างประเทศก่อน ต่างประเทศเขาออกแนวจินตนาการ เมื่อก่อนเกาหลีตามหลังเรา แต่ตอนนี้เรา ไปแล้ว เป็นเพราะเกาหลีก็ได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐอย่างจริงจัง ”

(สันติ ชูขวัญทอง, สัมภาษณ์, 9 พฤศจิกายน 2553)

7. การจัดประเภทภาพยนตร์จะช่วยส่งเสริมอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย

ผู้ให้สัมภาษณ์บางส่วนได้มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นนี้ไว้ว่า การที่วงการ อุตสาหกรรมภาพยนตร์ของไทย จะมีการพัฒนาขึ้นหรือไม่นั้น ไม่ได้ขึ้นอยู่กับการจัดประเภท ภาพยนตร์เพียงอย่างเดียว แต่ต้องมีการพัฒนาองค์ประกอบในหลายๆด้าน ทั้งด้านผู้ประกอบการ ความพร้อมของผู้ชม รวมถึงการสนับสนุนจากรัฐ ซึ่งต้องมีการดำเนินการควบคู่กันไป

“ การจัดเรท ไปแล้วคิดว่าวงการของภาพยนตร์ไทยมันจะพัฒนาไปได้ไหม อันนี้ก็ไม่ เกี่ยวกับว่าพัฒนาหรือไม่พัฒนามันขึ้นอยู่กับนายทุนว่าเขาจะสร้างหรือไม่ มันต้องพัฒนาไปทั้งคู่คนดู

ด้วย ผู้สร้าง ผู้กำกับ พัฒนาไปพร้อมๆกัน ส่วนราชการด้วยอะไรด้วยมีส่วนร่วมหมด ไม่ใช่พัฒนาแต่คนทำหนัง ไม่ใช่คนทำหนังดี คนดูรับไม่ได้ ต้องพัฒนาไปหมด การพัฒนาผู้ชมเป็นสิ่งที่พูดกันมานาน ผู้สร้างผู้กำกับก็อยู่อย่างนี้ แต่ว่าผู้ชมไม่ดูเลย นายทุนเขาก็ไม่ได้เงิน เพราะฉะนั้นผู้ชมก็ต้องมีการพัฒนา ”

(นคร วีระประวัตติ, สัมภาษณ์, 9 พฤศจิกายน 2553)

“ ถ้าเราส่งเสริม ภาครัฐต้องมามองเรื่องเงิน เรื่องเวที คุณให้เงินเขาสร้างหนัง แต่ไม่มีที่เข้าฉายก็ไม่ได้อะไร ถ้ากระทรวงวัฒนธรรมได้เงินมาก็ต้องมองแล้ว ในการหาวิธีให้กับหนัง ผู้กำกับมือใหม่ เราต้องการสร้างคน สร้างหนัง สร้างเวทีที่ทำให้ครบวงจร เรื่องการส่งออกภาครัฐเขาก็สนับสนุนเต็มที่อยู่แล้ว การจัดเรตติ้งอุตสาหกรรมหนังไทยน่าจะมีการพัฒนา แต่ข้อจำกัดในเรื่องกฎหมายสังคมบ้านเรายังมีเยอะ ”

(ประดิษฐ์ โปธิวิ, สัมภาษณ์, 14 กันยายน 2553)

4.2 วิเคราะห์ผลและสรุปผลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)

จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวข้องและที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบในการจัดประเภทภาพยนตร์ (Movie Rating) ตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551 ผู้วิจัยสามารถสรุปประเด็นได้ดังต่อไปนี้

1. ความคิดเห็นทั่วไปของการจัดประเภทภาพยนตร์ไทยตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551
2. ความเหมาะสมในการจัดประเภทภาพยนตร์ ตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551
3. หลักเกณฑ์และดุลยพินิจของคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์ในแต่ละคณะที่ไม่เหมือนกันในเรื่องของการพิจารณาการจัดประเภทภาพยนตร์ ตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551
4. ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการจัดประเภทภาพยนตร์ตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551
5. แนวโน้มอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยภายหลังจากการจัดประเภทภาพยนตร์
6. แนวทางการปรับปรุงพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551

4.2.1 ความคิดเห็นต่อการจัดประเภทภาพยนตร์ ไทย ตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์ และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551

ตารางที่ 1 สรุปความคิดเห็นต่อการจัดประเภทภาพยนตร์ไทยตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551

กลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์	เหตุผล
กลุ่มผู้สร้างภาพยนตร์	1. ลดปัญหาการเซ็นเซอร์ 2. สร้างความชัดเจนในเนื้อหา
กลุ่มผู้ประกอบการโรงภาพยนตร์	1. กลั่นกรองเนื้อหาของภาพยนตร์ 2. ส่งผลต่อความมั่นคงของประเทศ 3. สร้างทางเลือกให้กับผู้ชมมากขึ้น
กลุ่มนักวิชาการด้านภาพยนตร์ นักวิจารณ์ ภาพยนตร์	1. กลั่นกรองเนื้อหาของภาพยนตร์ 2. มุ่งให้ความสำคัญด้านเนื้อหาสาระ 3. ลดปัญหาการเซ็นเซอร์
คณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์ และเจ้าหน้าที่สำนักพิจารณาภาพยนตร์	1. กลั่นกรองเนื้อหาของภาพยนตร์ 2. แยกแยะเนื้อหาให้เหมาะสมกับผู้ชมภาพยนตร์ แต่ละวัย 3. ส่งผลต่อความมั่นคงของประเทศ

ดังนั้นสามารถสรุปได้ว่าผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการจัดประเภทภาพยนตร์
โดยส่งผลดีในเรื่อง

1. กลั่นกรองเนื้อหาของภาพยนตร์
2. ลดปัญหาการเซ็นเซอร์
3. สร้างทางเลือกให้กับผู้ชมมากขึ้น
4. สร้างความชัดเจนในเนื้อหามากขึ้น
5. แยกแยะเนื้อหาให้เหมาะสมกับผู้ชมภาพยนตร์ในแต่ละวัย
6. ส่งผลต่อความมั่นคงของประเทศ

4.2.2 ความเหมาะสมในการจัดประเภทภาพยนตร์ ตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และ
 วิทยทัศน์ พ.ศ. 2551 ทั้ง 7 ประเภท และกรณี ประเภทที่ 6 ที่มีการตรวจบัตรประจำตัวประชาชน (ฉ
 20-) และประเภทที่ 7 ภาพยนตร์ที่ห้ามเผยแพร่ในราชอาณาจักร

ตารางที่ 2 ความเหมาะสมในการจัดประเภทภาพยนตร์ ตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และ
 วิทยทัศน์ พ.ศ. 2551 ทั้ง 7 ประเภท และกรณี ประเภทที่ 6 ที่มีการตรวจบัตรประจำตัวประชาชน (ฉ
 20-) และประเภทที่ 7 ภาพยนตร์ที่ห้ามเผยแพร่ในราชอาณาจักร

กลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์	ความคิดเห็นส่วนใหญ่		เหตุผล
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	
กลุ่มผู้สร้างภาพยนตร์		✓	1. มีระดับมากเกินไป 2. เกิดความคลุมเครือไม่ชัดเจน 3. เกิดปัญหาการดับเบิ้ล เช่นเซอร์ 2. กฎหมายขัดแย้งกับรัฐธรรมนูญฉบับ ปัจจุบัน (ตามมาตรา 46 แห่งกฎหมาย รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550) ในส่วนของสิทธิและเสรีภาพในการ แสดงความคิดเห็นของสื่อภาพยนตร์
กลุ่มผู้ประกอบการโรง ภาพยนตร์	✓		1. ในกรณีที่เป็นเรื่องที่มีความรุนแรงที่ส่งผล ต่อความมั่นคงของสถาบัน ศาสนา หรือมี ความรุนแรงของเนื้อหามากเกินไป
กลุ่มนักวิชาการด้าน ภาพยนตร์ นักวิจารณ์ ภาพยนตร์		✓	1. มีระบบการจัดประเภทภาพยนตร์ขึ้น มาแล้ว ก็ควรปล่อยให้ระบบทำงาน ไม่ควรมี การแทรกแซง 2. มีกฎหมายอื่นที่รองรับอยู่แล้ว สามารถ ดำเนินการฟ้องร้องได้ หากไม่เหมาะสม
คณะกรรมการพิจารณา ภาพยนตร์และวิทยทัศน์ และเจ้าหน้าที่สำนัก พิจารณาภาพยนตร์ฯ	✓		1. เนื่องจากวัฒนธรรมของไทยบางเรื่องยังคง ต้องมีความระมัดระวังในการนำเสนอ 2. จำเป็นต้องมีกฎระเบียบในการป้องกันเด็ก เยาวชนและผู้ที่ยัง ไม่มีวุฒิภาวะ หรือ พิจารณาญาณในการชมที่เพียงพอ

สรุปประเด็นเรื่องความเหมาะสมในการจัดประเภทภาพยนตร์ (Movie Rating) ตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551 นั้นมีความเห็นแตกต่างกันโดยผู้วิจัยนำผลที่ได้จากการศึกษามาจัดแบ่งกลุ่มได้ 2 กลุ่ม

1. กลุ่มผู้ประกอบวิชาชีพทางด้านภาพยนตร์โดยตรง ได้แก่ กลุ่มผู้ประกอบการทางด้านภาพยนตร์และผู้กำกับ กลุ่มนักวิชาการด้านภาพยนตร์และนักวิจารณ์ภาพยนตร์ มีความเห็นว่าการจัดประเภทภาพยนตร์ตามพระราชบัญญัติและวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551 ไม่เหมาะสมเนื่องจาก

- 1.1 มีการแบ่งประเภทของภาพยนตร์ที่มากเกินไป
- 1.2 เกิดความคลุมเครือไม่ชัดเจนในการแบ่งประเภทของภาพยนตร์ในแต่ละประเภท
- 1.3 เกิดปัญหาการดับเบิลเซ็นเซอร์ (การเซ็นเซอร์ และการห้ามฉาย)
- 1.4 กฎหมายขัดแย้งกับรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550) ในส่วนของสิทธิและเสรีภาพของ สื่อมวลชนตามมาตรา 46 แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ทำให้ เป็นการปิดกั้น การรับรู้ของ ผู้ชมภาพยนตร์ในการนำเสนอเนื้อหาตามความเป็นจริงของสังคม
- 1.5 มีการแทรกแซงการทำงาน จากภาครัฐ โดยการสั่งเซ็นเซอร์ เนื้อหาภาพยนตร์และโปสเตอร์หนัง ตามมาตรา 29 ของพระราชบัญญัติภาพยนตร์ฯที่ พบในระบบอุตสาหกรรมภาพยนตร์
- 1.6 มีกฎหมายอื่นที่รองรับอยู่แล้ว สามารถดำเนินการฟ้องร้องได้ หากไม่เหมาะสม

2. กลุ่มผู้ควบคุมดูแล และผู้ได้รับผลประโยชน์จากการจัดประเภทภาพยนตร์ ได้แก่ คณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์ กลุ่มผู้ประกอบการโรงภาพยนตร์ ทั้งนี้ที่มีความเห็นเหมาะสม เนื่องจาก

- 2.1 ต้องตรวจสอบและกลั่นกรองเนื้อหาภาพยนตร์เพื่อลดความรุนแรง เพศ ภาษา ยาเสพติด ที่ส่งผลต่อความมั่นคงของสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์
- 2.2 เนื่องจากวัฒนธรรมของไทยยังไม่พร้อมในบางเรื่อง เช่นเรื่อง ศาสนา เพศ ความรุนแรงและความมั่นคงยังคงต้องมีความระมัดระวังในการนำเสนอ

3 จำเป็นต้องมีกฎระเบียบในการป้องกันเด็กเยาวชนและผู้ที่ยังไม่มีวุฒิภาวะ หรือพิจารณาในการชมที่เพียงพอ

ส่วนกลุ่มผู้ประกอบการโรงภาพยนตร์มีความคิดเห็นว่าการจัดประเภทภาพยนตร์ในบางเรื่องก็ทำให้ยอดคนดูมากขึ้นเช่นกัน เช่นเรื่องผู้หญิง 5 บาป 2 และเรื่องน้ำตาลแดง 1 และ 2 มียอดเข้าชมที่สูงกว่าหนังต่างประเทศบางเรื่อง โดยเฉพาะกลุ่มเด็กและวัยรุ่น เนื่องจากเห็นเรทของภาพยนตร์ที่สูงและหน้าหนังที่หือหวาทำให้เกิดการจูงใจในการชมภาพยนตร์มากขึ้น

4.2.3 หลักเกณฑ์และดุลยพินิจของคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์ในแต่ละ
 คณะที่ไม่เหมือนกันในการจัดประเภทภาพยนตร์ตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ.
 2551

ตารางที่ 3 หลักเกณฑ์และดุลยพินิจของการตรวจพิจารณาภาพยนตร์จากคณะกรรมการพิจารณา
 ภาพยนตร์และวีดิทัศน์ในแต่ละคณะที่ไม่เหมือนกันในการพิจารณาการจัดประเภทภาพยนตร์ตาม
 พระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551

กลุ่มผู้ให้ สัมภาษณ์	ความคิดเห็นที่มีผลต่อ หลักเกณฑ์การตรวจ พิจารณา		หลักเกณฑ์การตรวจพิจารณา
	เหมาะสม	ไม่ เหมาะสม	
กลุ่มสร้าง ภาพยนตร์		✓	1. คณะกรรมการแต่ละชุดมีมาตรฐานหรือหลักเกณฑ์ การให้เรทหนังแต่ละเรื่องไม่เหมือนกัน 2. ส่งผลกระทบต่อธุรกิจภาพยนต์ก่อนส่งคิดว่าได้เรททั่วไป(ท) เพราะมีการถกเถียงของผู้สร้างเองแต่พอพิจารณากลับ ได้อีก 15 + ทั้งๆที่เนื้อหาเมื่อเทียบกับเรื่องอื่นก็ไม่ได้ แตกต่างกัน
กลุ่มนักวิชาการ นักวิจารณ์ ภาพยนตร์		✓	1. คณะกรรมการในแต่ละชุดมีมาตรฐานหรือดุลยพินิจ การพิจารณาภาพยนตร์ในแต่ละเรื่องไม่เหมือนกัน เช่น เรื่อง อวตาร ที่สหรัฐได้เรท PG 13 แต่บ้านเรากลับได้เรท ทั่วไป 2. คณะกรรมการยังไม่เข้าใจเนื้อหาของภาพยนตร์อย่าง แท้จริง มีการพิจารณาเป็นฉากมากกว่าจะดูเนื้อหาตลอด ทั้งเรื่องว่าผู้สร้างต้องการสื่ออะไร
คณะกรรมการ พิจารณา ภาพยนตร์และ วีดิทัศน์ฯ	✓		1. การจัดประเภทภาพยนตร์เพิ่งเริ่มใช้ต้องมีการปรับตัว ในด้านการทำงานซักระยะหนึ่ง 2. เป็นไปไม่ได้ที่จะให้คณะกรรมการแต่ละชุดให้เรทที่ เหมือนกันเพราะคณะกรรมการแต่ละชุดก็มีความคิดที่ เป็นอิสระ เป็นเรื่องยากที่จะให้มีมาตรฐานเดียวกัน ทั้งหมด

4.2.4 ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการจัดประเภทภาพยนตร์ตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551

จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวข้องโดยตรงในการจัดเรตติ้งภาพยนตร์ตามพระราชบัญญัติผู้วิจัยได้จัดกลุ่มประเด็นผลกระทบที่เกิดขึ้นได้ดังต่อไปนี้

1. ทักษะที่มีต่อประเด็นผลกระทบของการปรับตัวในการสร้างภาพยนตร์หลังการจัดประเภทภาพยนตร์ (Movie Rating)

ตารางที่ 4 ผลกระทบของการปรับตัวภายหลังการจัดประเภทภาพยนตร์ของผู้สร้างภาพยนตร์

การปรับตัวหลังการจัดประเภทภาพยนตร์	ผลกระทบที่ได้รับ	
	ด้านบวก	ด้านลบ
1. ผู้สร้างภาพยนตร์	<ol style="list-style-type: none"> กระตุ้นและสร้างแรงจูงใจในการผลิตภาพยนตร์มากขึ้น เพิ่มความสร้างสรรค์ของบทภาพยนตร์ที่มีเนื้อหาหลากหลายมากยิ่งขึ้น เป็นทางเลือกของผู้ชมที่จะได้ชมภาพยนตร์ที่ไม่จำเจแบบเดิมที่มีแต่ ผี ตลก แอ็คชั่น ภาพยนตร์อิสระมีพื้นที่และได้รับการยอมรับมากขึ้น อิสระทางความคิดมากกว่าการเซ็นเซอร์ในระบบเดิม 	<ol style="list-style-type: none"> มาตรฐานการพิจารณาของคณะกรรมการในแต่ละชุดไม่เหมือนกันมีคลุมเครือไม่ชัดเจนและไม่มีความมาตรฐานเท่าที่ควร ภาพยนตร์ประเภทที่ 7 ภาพยนตร์ที่ห้ามเผยแพร่ในราชอาณาจักรเป็นการปิดกั้นความคิดสร้างสรรค์ในการนำเสนอเนื้อหาของบทภาพยนตร์ในแนวอื่นๆของผู้สร้างภาพยนตร์
2. การปรับตัวในการสร้างภาพยนตร์ในส่วนของเนื้อหาเพื่อให้สอดคล้องกับช่วงอายุของผู้ชมภาพยนตร์ที่ผู้สร้างต้องการ	<ol style="list-style-type: none"> มีการสร้างภาพยนตร์เพื่อให้สอดคล้องกับช่วงอายุของผู้ชมภาพยนตร์ที่ผู้สร้างต้องการมากยิ่งขึ้น เช่น ผู้สร้างต้องการเรต “ท” หรือเรตทั่วไป มากกว่าเรต 18+ หรือ เรต จ 20- 	<ol style="list-style-type: none"> ยังเกิดปัญหาการดับเบิลเซ็นเซอร์ที่มาจากเรตห้ามฉาย และมาตรา 29 ตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์

2. ทักษะที่มีต่อประเด็น ผลกระทบจากการจัดประเภทภาพยนตร์ประเภท 6 มีการตรวจ
บัตรประจำตัวประชาชน (ฉ 20 -) และประเภทที่ 7 การห้ามฉายทั่วประเทศราชอาณาจักร

ตารางที่ 5 ผลกระทบที่เกิดจากการจัดประเภทภาพยนตร์ประเภท 6 มีการตรวจบัตรประจำตัว
ประชาชน (ฉ 20 -) และประเภทที่ 7 การห้ามฉายทั่วประเทศราชอาณาจักร

ประเด็น	ผลกระทบหลังการจัดประเภทภาพยนตร์	
	ด้านบวก	ด้านลบ
ประเภทที่ 6 การ ตรวจบัตรประชาชน ก่อนเข้าชม ภาพยนตร์ (ฉ 20-)	<ol style="list-style-type: none"> 1. เป็นการให้สิทธิกับประชาชน ทั่วไปที่มีอายุ 20 ปีขึ้นไปสามารถ ชมภาพยนตร์ที่มีเนื้อหาล่อแหลม และมีความรุนแรงในระดับหนึ่ง มากขึ้นกว่าการเซ็นเซอร์ระบบเดิม 2. เป็นการปกป้องคนที่อ่อนแอใน สังคมที่ยังไม่มีวิจารณญาณเพียงพอ ในการชมภาพยนตร์ 3. ผู้สร้างสามารถผลิตภาพยนตร์ที่ หือหวาหรือหลากหลายมากกว่า สมัยก่อน เช่น เรื่องน้ำตาลแดง 1 และ 2 และผู้หญิง 5 บाप 2 เป็นต้น 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ต้องเพิ่มงบประมาณเกี่ยวกับ บุคลากร ในการตรวจสอบสำหรับธุรกิจโรง ภาพยนตร์ 2. ส่งผลในเรื่องของยอดขายตัว ภาพยนตร์ 3. การบังคับใช้กฎหมายในการตรวจ บัตรก่อนเข้าชมภาพยนตร์ไม่เข้มงวด เท่าที่ควร 4. ลิดรอนสิทธิ และเสรีภาพในการชม ภาพยนตร์ของผู้มีอายุต่ำกว่า 20 ปี เช่น อายุ 18 ปี ซึ่งมีวิจารณญาณไม่น่าจะ แตกต่างกับอายุ 20 ปี
ประเภทที่ 7 ภาพยนตร์ที่ห้าม เผยแพร่ใน ราชอาณาจักร	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีมาตรการนำมาใช้ควบคุม เพื่อ เป็นกฎระเบียบในการปฏิบัติให้เป็น มาตรฐานเดียวกัน 2. เพื่อเป็นการป้องกันเด็ก เยาวชน ผู้ที่ยังไม่มีวุฒิภาวะและวิจารณญาณ ในการชมภาพยนตร์เพียงพอ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การขัดแย้งต่อกฎหมายหลักในเรื่อง สิทธิและเสรีภาพของสื่อ ตามมาตรา 46 แห่งกฎหมายรัฐธรรมนูญปี 2550 2. การซ้ำซ้อนของกฎหมายเนื่องจากมี กฎหมายอื่นรองรับอยู่แล้วในกรณีที่เกิด ภาพยนตร์ไม่เหมาะสมหรือขัดกับข้อ กฎหมาย

3. ผลกระทบหลังการจัดประเภทภาพยนตร์ในการช่วยลดพฤติกรรมการเล่นแบบในเด็กและเยาวชน

ตารางที่ 6 ผลกระทบหลังการจัดประเภทภาพยนตร์ในการช่วยลดพฤติกรรมการเล่นแบบของเด็กและเยาวชน

กลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์	ความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการเล่นแบบ		พฤติกรรมการเล่นแบบของเด็กและเยาวชน
	เล่นแบบ	ไม่เล่นแบบ	
กลุ่มสร้างภาพยนตร์		✓	1. การจัดประเภทภาพยนตร์ไม่มีผลต่อพฤติกรรมการเล่นแบบของเด็กและเยาวชน 2. พฤติกรรมการเล่นแบบของเด็กและเยาวชน ตัวแปรที่สำคัญน่าจะเกิดจากพื้นฐานครอบครัว การรับรู้ของเด็กในสื่ออื่น ๆ เช่น อินเทอร์เน็ต และเกมส์
กลุ่มนักวิชาการ นักวิจารณ์ ภาพยนตร์		✓	1. พฤติกรรมการเล่นแบบมาจากสื่ออื่นมากกว่าสื่อภาพยนตร์ 2. ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมที่เด็กและเยาวชนอยู่มากกว่าอิทธิพลของสื่อภาพยนตร์
คณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์ฯ		✓	1. การเล่นแบบของเด็กและเยาวชนเกิดมาจากพื้นฐานทางครอบครัว สื่อที่เล่นแบบ ได้แก่ อินเทอร์เน็ต และเกมส์ออนไลน์ 2. การจัดประเภทภาพยนตร์ไม่มีผลต่อพฤติกรรมการเล่นแบบมากขึ้นหรือน้อยลงของเด็กและเยาวชน
ผู้ประกอบการโรงภาพยนตร์		✓	1. สื่อภาพยนตร์ไม่มีผลต่อพฤติกรรมการเล่นแบบของเด็กและเยาวชน

จากผลการศึกษาพบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เห็นว่า การจัดประเภทภาพยนตร์ไม่มีผลต่อพฤติกรรมการเล่นแบบของเด็กและเยาวชน ตัวแปรที่สำคัญเกิดจากพื้นฐาน ทางครอบครัว การรับรู้ของเด็กในสื่ออื่น ๆ เช่น อินเทอร์เน็ต และเกมส์ออนไลน์ ซึ่งควบคุมได้ยากกว่าสื่อภาพยนตร์ และสื่อประเภทนี้มีผลเสียร้ายแรงต่อเด็ก และเยาวชนมาก กว่าสื่อภาพยนตร์ ทั้งนี้ปัจจัยต่างๆที่เกิด

ขึ้นกับตัวเด็กผู้ให้สัมภาษณ์จากภาครัฐให้ความเห็นว่าการผลักภาระให้กับภาครัฐที่ต้องมาแก้ปัญหาที่ปลายเหตุคงเป็นเรื่องยากในทางปฏิบัติ ในทางกลับกันภาคประชาชนสมควรที่จะลุกขึ้นมาช่วยมากกว่าการเรียกร้องโดยที่ไม่ได้ทำอะไรอย่างจริงจัง เช่น เด็กที่อายุไม่ถึง 20 ปี ซื่อแผ่นดีวีดีที่มีสัญลักษณ์ ฉ.20- ทุกคนสมควรเข้าไปตักเตือนหรือแนะนำ มากกว่าการนิ่งเฉย หรือแก้ปัญหาที่ปลายเหตุ

4.2.5 แนวโน้มอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยภายหลังจากการจัดประเภทภาพยนตร์

จากผลการสัมภาษณ์ผู้วิจัยสามารถสรุปประเด็นสำคัญได้ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 7 แนวโน้มอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยหลังจัดประเภทภาพยนตร์

กลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์	แนวโน้มอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย
กลุ่มผู้สร้างภาพยนตร์	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีผู้ชมภาพยนตร์ไทยในอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยมากขึ้น ส่งผลต่อการพัฒนาไปสู่ระดับสากล 2. การพัฒนาภาพยนตร์ต้องควบคู่กับการพัฒนาด้านพื้นฐานการศึกษาของผู้ชมภาพยนตร์ 3. ต้องการให้ภาครัฐจัดตั้งกองทุนภาพยนตร์ขึ้นอย่างจริงจังและมีต่อเนื่องทุกปี เช่น ประเทศเกาหลี ฝรั่งเศสและเนเธอร์แลนด์
กลุ่มผู้ประกอบการโรงภาพยนตร์	<ol style="list-style-type: none"> 1. อุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยยังจะไม่พัฒนาเท่าที่ควร ถ้ายังไม่ปรับเปลี่ยนโครงสร้างเกี่ยวกับความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ หรือคิดในสิ่งที่แตกต่างมากขึ้น ถ้าทำได้จะมีผลต่อธุรกิจภาพยนตร์ไทยโดยรวมทั้งหมด
กลุ่มนักวิชาการด้านภาพยนตร์ นักวิจารณ์ภาพยนตร์	<ol style="list-style-type: none"> 1. ช่วยส่งเสริมให้วงการอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย มีการตื่นตัวและพัฒนามากขึ้น
คณะกรรมการพิจารณา ภาพยนตร์และวีดิทัศน์และ เจ้าหน้าที่สำนักพิจารณา ภาพยนตร์ฯ	<ol style="list-style-type: none"> 1. แนวทางของหนังจะมีความหลากหลายมากขึ้น ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับนายทุนว่าจะเปิดโอกาสให้มากน้อยแค่ไหน 2. เป็นแบบเดิม ถ้ายังไม่มีการปรับปรุงเรื่องความคิดสร้างสรรค์ในเรื่องบทภาพยนตร์ ส่วนใหญ่ไปลอกเลียนหนังต่างประเทศมา

จากตารางพบว่า กลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์มีแนวคิดที่แตกต่างกัน แต่ส่วนใหญ่เห็นไปในทางบวกว่า แนวโน้มอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยน่าจะมีการพัฒนาเพิ่มขึ้น และสู่ระดับสากลได้ไม่

หากหากมีการสนับสนุนจากภาครัฐอย่างจริงจัง โดยเฉพาะเรื่องการจัดตั้งกองทุนภาพยนตร์อย่างเป็นทางการและจัดสรรงบประมาณเป็นประจำทุกปีเพื่อเปิดโอกาสสนับสนุนคนรุ่นใหม่และคนในวงการภาพยนตร์ได้ทำหน้าที่อย่างที่ตัวเองต้องการมากยิ่งขึ้น หรือเพื่อเพิ่มทางเลือกให้กับผู้ชมภาพยนตร์ได้ดูหนังที่แปลกใหม่ไม่ซ้ำแนวเดิม คือ ฟี ตลก แอ็คชั่น โดยอันจะก่อให้เกิดการพัฒนาอุตสาหกรรมภาพยนตร์ต่อไปภายในอนาคต และเพิ่มความหลากหลายของเนื้อหาในบทภาพยนตร์ แต่ทั้งนี้ อุตสาหกรรมไทยต้องมีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างภาพยนตร์ที่เน้นความคิดสร้างสรรค์ ปรับปรุงให้ทันสมัยและสอดคล้องกับสภาวะปัจจุบันโดยตลอด

4.2.6 สำหรับประเด็นเกี่ยวกับการปรับปรุงพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551

ผู้ให้สัมภาษณ์มีข้อเสนอแนะว่า

1. ควรมีการปรับปรุง ทุก 3-5 ปี
2. ให้พิจารณาในกรณีของ เรท “ส” หรือ เรทส่งเสริมควรมีอยู่หรือไม่
3. ช่วงอายุในการชมควรปรับเปลี่ยนหรือไม่ เช่น อายุ 13 กับ 15 ซึ่งไม่ค่อยมีความแตกต่างกันในเรื่องของความคิด โดยน่าจะเป็น เรท น 15 +และ น 18+ มากกว่า
4. การเขียนกฎหมายยังเขียนกว้างและครอบคลุมมากเกินไปควรมีการปรับปรุงในอนาคตหลังใช้ไปได้ในระยะหนึ่ง

4.3 ผลการสำรวจกลุ่มผู้ชมภาพยนตร์

โดยใช้แบบสอบถามจำนวน 400 ชุด ผู้วิจัยแบ่งการนำเสนอข้อมูลออกเป็น 4 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรศาสตร์

ส่วนที่ 2 พฤติกรรมและลักษณะการชมภาพยนตร์หลังการจัดประเภทภาพยนตร์ (Movie Rating)

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดประเภทภาพยนตร์ (Movie Rating) ของผู้ชมภาพยนตร์

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะของผู้ชมภาพยนตร์หลังการจัดประเภทภาพยนตร์

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรศาสตร์

ตารางที่ 8 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ(%)
ชาย	235	58.8
หญิง	165	41.2
รวม	400	100.0

จากตารางที่ 8 เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามเพศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 58.8 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 41.2

ตารางที่ 9 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ(%)
ต่ำกว่า 13 ปีบริบูรณ์	1	0.3
ต่ำกว่า 15 ปีบริบูรณ์	1	0.3
ต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์	6	1.4
ต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์	47	11.8
มากกว่า 20 ปีบริบูรณ์	345	86.2
รวม	400	100.0

จากตารางที่ 9 เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามอายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุมากกว่า 20 ปีบริบูรณ์ คิดเป็นร้อยละ 86.2 รองลงมาคือ ต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์คิดเป็นร้อยละ 11.8 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่ำกว่า 13 ปีบริบูรณ์ และ ต่ำกว่า 15 ปีบริบูรณ์ มีน้อยที่สุด โดยมีเพียงร้อยละ 0.3 ตามลำดับ

ตารางที่ 10 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา

การศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ(%)
มัธยมศึกษาตอนต้น	3	0.7
มัธยมศึกษาตอนปลาย	11	2.8
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	114	28.5
ปริญญาตรี	234	58.5
สูงกว่าปริญญาตรี	38	9.5
รวม	400	100.0

จากตารางที่ 10 เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างตาม ระดับการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 58.5 รองลงมาคือ อนุปริญญาหรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 28.5 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มี การศึกษาระดับ มัธยมศึกษาตอนต้น มีน้อยที่สุด โดยมีเพียง ร้อย 0.7 ตามลำดับ

ตารางที่ 11 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ(%)
ข้าราชการ	5	1.2
รัฐวิสาหกิจ	2	0.5
บริษัทเอกชน	6	1.5
ประกอบธุรกิจส่วนตัว	8	2.0
รับจ้าง	3	0.8
นักเรียน , นักศึกษา	360	90.0
อื่นๆ.....	16	4.0
รวม	400	100.0

จากตารางที่ 11 เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างตาม อาชีพ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มี อาชีพ นักเรียน , นักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 90.0 รองลงมาคือ อาชีพอื่นๆ ได้แก่ ว่างาน ทนายความ

นักการเมืองท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 4.0 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจ มีน้อยที่สุด โดยมีเพียงร้อยละ 0.5 ตามลำดับ

ตารางที่ 12 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม รายได้

รายได้รวมต่อเดือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ(%)
ยังไม่ทำงาน	328	82.0
ไม่เกิน10,000 บาท	37	9.2
10,001-20,000 บาท	28	7.0
20,001-30,000 บาท	2	0.5
30,001-40,000 บาท	1	0.3
มากกว่า 40,000 บาท	4	1.0
รวม	400	100.0

จากตารางที่ 12 เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามรายได้รวมต่อเดือน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ยังไม่ได้ทำงาน คิดเป็นร้อยละ 82.0 รองลงมาคือ ไม่เกิน 10,000 บาท/เดือน คิดเป็นร้อยละ 9.2 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ 30,001-40,000 บาท/เดือน มีน้อยที่สุด โดยมีเพียงร้อยละ 0.3 ตามลำดับ

ตารางที่ 13 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ(%)
โสด	397	99.2
สมรส	1	0.3
หย่าร้าง / หม้าย	2	0.5
รวม	400	100.0

จากตารางที่ 13 เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างตาม สถานภาพ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่โสด คิดเป็นร้อยละ 99.2 รองลงมา กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพหย่าร้าง / หม้าย คิดเป็นร้อยละ 0.5 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพสมรสมีน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.3

ส่วนที่ 2 พฤติกรรมและลักษณะการชมภาพยนตร์หลังการจัดประเภทภาพยนตร์ (Movie Rating)

ตารางที่ 14 แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลการจัดประเภทภาพยนตร์ (Movie Rating)

ข้อมูลการจัดประเภทภาพยนตร์	จำนวน (คน)	ร้อยละ(%)
ทราบ	253	63.2
ไม่ทราบ	147	36.8
รวม	400	100.0

จากตารางที่ 14 เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างตาม ข้อมูลการจัดประเภทภาพยนตร์ (Movie Rating) พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ทราบข้อมูลการจัดประเภทภาพยนตร์ คิดเป็นร้อยละ 63. 2 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ทราบการข้อมูลการจัดประเภทภาพยนตร์ คิดเป็นร้อยละ 36.8

ตารางที่ 15 แสดงจำนวนและร้อยละของลักษณะการซื้อตั๋วเข้าชมภาพยนตร์

ลักษณะการซื้อตั๋วเข้าชมภาพยนตร์	จำนวน (คน)	ร้อยละ(%)
ซื้อด้วยตนเอง	329	82.2
ผู้ปกครองซื้อให้	4	1.0
เพื่อนซื้อให้	63	15.8
อื่นๆ	4	1.0
รวม	400	100.0

จากตารางที่ 15 เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างตาม ลักษณะการซื้อตั๋วเข้าชมภาพยนตร์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ซื้อด้วยตนเอง คิดเป็นร้อยละ 82. 2 รองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างที่เพื่อนซื้อให้ คิดเป็นร้อยละ 15.8 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ผู้ปกครองซื้อให้ และ กลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะการซื้อแบบอื่นๆ ได้แก่ พี่ซื้อให้ หรือ นำซื้อให้ มีน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.0

ตารางที่ 16 แสดงจำนวนและร้อยละของการเข้าชมภาพยนตร์ของกลุ่มตัวอย่าง

การเข้าชมภาพยนตร์	จำนวน (คน)	ร้อยละ(%)
ครอบครัว	23	5.8
เพื่อน	271	67.7
แฟน	84	21.0
ชมคนเดียว	20	5.0
อื่นๆ	2	0.5
รวม	400	100.0

จากตารางที่ 16 เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามการเข้าชมภาพยนตร์พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะเข้าชมภาพยนตร์กับเพื่อน คิดเป็นร้อยละ 67.7 รองลงมาจะเข้าชมภาพยนตร์กับแฟน คิดเป็นร้อยละ 21.0 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เข้าชมภาพยนตร์กับบุคคลอื่นๆ ได้แก่ พี่ของเพื่อน มีน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.5

ตารางที่ 17 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประเภทภาพยนตร์ที่ชื่นชอบ

ประเภทภาพยนตร์ที่ชื่นชอบ	จำนวน (คน)	ร้อยละ(%)
ตลกขบขัน	148	37.0
บู๊ ดุเดือด สงคราม	80	20.0
สยองขวัญ ผี	20	5.0
ผจญภัย ตื่นเต้น แอ็คชั่น	80	20.0
ชีวิตรัก วัยรุ่น	28	7.0
ชีวิตรัก เสรีา ชีวิตที่ต่อสู้	5	1.2
การ์ตูน	4	1.0
แนววิทยาศาสตร์	20	5.0
แฟนตาซี	12	3.0
อื่นๆ	3	0.8
รวม	400	100.0

จากตารางที่ 17 เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างตาม ประเภทภาพยนตร์ที่ชื่นชอบ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะชอบชมภาพยนตร์ประเภท ตลกขบขัน คิดเป็นร้อยละ 37.0 รองลงมาคือ ชอบชมภาพยนตร์ประเภทบู๊ คู้เดือด สงคราม และ ภาพยนตร์ประเภท ผจญภัย ตื่นเต้น แอ็คชั่น คิดเป็นร้อยละ 20.0 ส่วนที่ชื่นชอบภาพยนตร์ประเภทอื่นๆ ได้แก่ ชีวิตประวัติ ประวัติศาสตร์ กลุ่มตัวอย่างมีความชื่นชอบน้อยที่สุด โดยมีเพียงร้อยละ 0.8 ตามลำดับ

ตารางที่ 18 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม โรงภาพยนตร์ที่เข้าชม

โรงภาพยนตร์ที่เข้าชม	จำนวน (คน)	ร้อยละ(%)
โรงภาพยนตร์เครือเมเจอร์ ซีเนเพล็กซ์	191	47.8
โรงภาพยนตร์เครืออิจิวิ	15	3.8
โรงภาพยนตร์เครือเอสเอฟ ซินิมา	138	34.5
โรงภาพยนตร์เครือเมเจอร์ ฮอลลีวู้ด	35	8.8
โรงภาพยนตร์ชั้น 2	6	1.5
โรงภาพยนตร์อื่นๆ	15	3.6
รวม	400	100.0

จากตารางที่ 18 เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่าง ตาม โรงภาพยนตร์ที่เข้าชม พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะเข้าชมที่โรงภาพยนตร์เครือเมเจอร์ ซีเนเพล็กซ์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 47.8 รองลงมาคือโรงภาพยนตร์เครือเอสเอฟ ซินิมา คิดเป็นร้อยละ 34.5 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เลือกเข้าชมที่ โรงภาพยนตร์ชั้น 2 มีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.5

ตารางที่ 19 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการชมภาพยนตร์ต่อเดือน

การชมภาพยนตร์ต่อเดือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ(%)
น้อยกว่า 1 เรื่อง	173	43.2
1 - 2 เรื่อง	196	49.0
3 - 4 เรื่อง	19	4.7
5 - 6 เรื่อง	3	0.8
มากกว่า 6 เรื่องขึ้นไป	9	2.3
รวม	400	100.0

จากตารางที่ 19 เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่าง ตามการชมภาพยนตร์ต่อเดือน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ จะชมภาพยนตร์ 1-2 เรื่องต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 49.0 รองลงมาคือ น้อยกว่า 1 เรื่องต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 43.2 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ชมภาพยนตร์ 5-6 เรื่องต่อเดือนมีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.8

ตารางที่ 20 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประเทศที่นำเสนอภาพยนตร์ที่ก่อให้เกิดการเลียนแบบ

ประเทศที่นำเสนอภาพยนตร์ที่ก่อให้เกิดการเลียนแบบ	จำนวน (คน)	ร้อยละ(%)
อเมริกา	261	65.2
ไทย	59	14.8
จีน	14	3.5
เกาหลี	32	8.0
ญี่ปุ่น	21	5.2
อินเดีย	4	1.0
อื่นๆ	9	2.3
รวม	400	100.0

จากตารางที่ 20 เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามประเทศที่นำเสนอภาพยนตร์ที่ก่อให้เกิดการเลียนแบบ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่คิดว่าเป็นประเทศอเมริกา คิดเป็นร้อยละ 65.2 รองลงมาคือประเทศไทย คิดเป็นร้อยละ 14.8 ส่วนประเทศอินเดีย มีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.0

ตารางที่ 21 แสดงจำนวนและร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับการตรวจบัตรห้ามผู้ที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปีเข้าชมภาพยนตร์

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการตรวจบัตรเข้าชมภาพยนตร์	จำนวน (คน)	ร้อยละ(%)
เห็นด้วย	309	77.2
ไม่เห็นด้วย	91	22.8
รวม	400	100.0

จากตารางที่ 21 เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามความคิดเห็นเกี่ยวกับการตรวจบัตรห้ามผู้ที่อายุต่ำกว่า 20 ปี เข้าชมภาพยนตร์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยเกี่ยวกับการตรวจบัตรห้ามผู้ที่อายุต่ำกว่า 20 ปี เข้าชมภาพยนตร์ คิดเป็นร้อยละ 77.2 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เห็นด้วยเกี่ยวกับการตรวจบัตรห้ามผู้ที่อายุต่ำกว่า 20 ปี เข้าชมภาพยนตร์ คิดเป็นร้อยละ 22.8

ตารางที่ 22 แสดงจำนวนและร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดประเภทภาพยนตร์

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดประเภทภาพยนตร์	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
เห็นด้วย	353	88.2
ไม่เห็นด้วย	47	11.8
รวม	400	100.0

จากตารางที่ 22 เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดประเภทภาพยนตร์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการจัดประเภทภาพยนตร์ คิดเป็นร้อยละ 88.2 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เห็นด้วยกับการจัดประเภทภาพยนตร์ คิดเป็นร้อยละ 11.8

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดประเภทภาพยนตร์ของผู้ชมภาพยนตร์

ตารางที่ 23 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับความคิดเห็นที่มีต่อการจัดประเภทภาพยนตร์ที่ 1 ภาพยนตร์ประเภทที่ส่งเสริมการเรียนรู้และควรส่งเสริมให้มีการดู

รายละเอียด	\bar{x}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
3.1 เนื้อหาส่งเสริมการศึกษา จริยธรรม ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีและ ศีลธรรมอันดีของชาติ	4.12	0.93	เห็นด้วยมาก
3.2 เนื้อหาส่งเสริมให้เกิดความรู้ความเข้าใจใน การพัฒนาสังคม ครอบครัว คุณภาพชีวิต การ รักษา ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	4.21	0.86	เห็นด้วยมากที่สุด
3.3 เนื้อหาส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจ ความ รับผิดชอบและจิตสำนึกในเรื่องของการปกครอง ในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรง เป็นประมุขหรือประวัติศาสตร์ของชาติไทย	4.18	0.96	เห็นด้วยมาก
ภาพรวม	4.17	0.81	เห็นด้วยมาก

จากตารางที่ 23 กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อการจัดประเภทภาพยนตร์ที่ 1 ภาพยนตร์ประเภทที่ส่งเสริมการเรียนรู้และควรส่งเสริมให้มีการดูโดยรวม อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{x} = 4.17$) เมื่อจำแนกระดับความคิดเห็น ออกเป็นรายชื่อได้พบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยมากที่สุดกับการแบ่งภาพยนตร์จากการที่เนื้อหาส่งเสริมให้เกิดความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาสังคม ครอบครัว คุณภาพชีวิต การรักษา ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ($\bar{x} = 4.21$) ส่วนวิธีการแบ่งประเภทภาพยนตร์ที่กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยมากที่สุดได้แก่การแบ่งตามเนื้อหาส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจ ความรับผิดชอบ และจิตสำนึกในเรื่องของการปกครองในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขหรือประวัติศาสตร์ของชาติไทย ($\bar{x} = 4.18$) และการแบ่งตามเนื้อหาส่งเสริมการศึกษา จริยธรรม ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีและศีลธรรมอันดีของชาติ ($\bar{x} = 4.12$)

ตารางที่ 24 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับความคิดเห็นที่มีต่อการจัดภาพยนตร์ ประเภทที่ 2 ภาพยนตร์ประเภทที่เหมาะสมกับผู้ดูทั่วไป

รายละเอียด	\bar{x}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
3.4 เนื้อหาที่ให้ความรู้ หรือก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตประจำวันของประชาชนหรือให้ความบันเทิงเป็นการทั่วไป	3.95	0.83	เห็นด้วยมาก
3.5 ไม่มีเนื้อหาที่แสดงให้เห็นถึงวิธีการใช้สิ่งเสพติดให้โทษ ตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ	3.63	0.94	เห็นด้วยมาก
3.6 ไม่มีเนื้อหาที่เกี่ยวกับลัทธิหรือคำสั่งสอนที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อย ซึ่งอาจชักจูงให้เด็กและเยาวชนหลงเชื่อ	3.76	0.99	เห็นด้วยมาก
3.7 ไม่มีการใช้ภาษาที่ไม่เหมาะสมลักษณะของคำหยาบคายหรือลามก	3.60	1.01	เห็นด้วยมาก
ภาพรวม	3.73	0.73	เห็นด้วยมาก

จากตารางที่ 24 กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อการจัด ภาพยนตร์ ประเภทที่ 2 ภาพยนตร์ประเภทที่เหมาะสมกับผู้ดูทั่วไป โดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{x} = 3.73$) เมื่อจำแนกระดับความคิดเห็นออกเป็นรายข้อได้พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นด้วยมากในทุกข้อ ได้แก่ การแบ่งภาพยนตร์ที่มีเนื้อหาที่ให้ความรู้ หรือก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตประจำวันของประชาชนหรือให้ความบันเทิงเป็นการ ($\bar{x} = 3.95$) การแบ่งตามเนื้อหาที่ไม่มีเนื้อหาที่เกี่ยวกับลัทธิหรือคำสั่งสอนที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อย ซึ่งอาจชักจูงให้เด็กและเยาวชนหลงเชื่อ ($\bar{x} = 3.76$) การแบ่งตามการที่ไม่มีเนื้อหาที่แสดงให้เห็นถึงวิธีการใช้สิ่งเสพติดให้โทษตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ ($\bar{x} = 3.63$) และการแบ่งตามเนื้อหาที่ไม่มีการใช้ภาษาที่ไม่เหมาะสม ลักษณะของคำหยาบคายหรือลามก ($\bar{x} = 3.60$)

ตารางที่ 25 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับความคิดเห็นที่มีต่อการจัดภาพยนตร์ประเภทที่ 3 ภาพยนตร์ประเภทที่เหมาะสมกับผู้มียุตั้งแต่สิบสามปีขึ้นไป

รายละเอียด	\bar{x}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
3.8 ไม่มีเนื้อหาที่แสดงให้เห็นความรุนแรง ทารุณ โหดร้าย ขาดมนุษยธรรมและน่ากลัวที่สื่อไปในทางสยองขวัญ	3.71	0.89	เห็นด้วยมาก
3.9 ไม่มีเนื้อหาที่แสดงให้เห็นถึงพฤติกรรมทางเพศที่สื่อในทางลามกอนาจาร	3.82	1.01	เห็นด้วยมาก
3.10 ไม่มีเนื้อหาที่แสดงให้เห็นถึงการสาธิตวิธีการก่ออาชญากรรมหรือใช้อาวุธที่ไม่เหมาะสมกันเป็นเหตุชักจูงหรือส่งเสริมให้เกิดอาชญากรรมที่มีผลกระทบต่อสังคม	3.85	0.92	เห็นด้วยมาก
3.11 ไม่มีเนื้อหาที่แสดงให้เห็นถึงวิธีการใช้สิ่งเสพติดให้โทษ ตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ	3.89	0.92	เห็นด้วยมาก
3.12 ไม่มีเนื้อหาที่เกี่ยวกับลัทธิหรือคำสั่งสอนที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อย ซึ่งอาจชักจูงให้เด็กและเยาวชนหลงเชื่อ	3.82	0.90	เห็นด้วยมาก
3.13 ไม่มีการใช้ภาษาที่ไม่เหมาะสมลักษณะของคำหยาบคายหรือลามก	3.78	0.93	เห็นด้วยมาก
ภาพรวม	3.81	0.79	เห็นด้วยมาก

จากตารางที่ 25 กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อการจัด ภาพยนตร์ ภาพยนตร์ประเภทที่ 3 ภาพยนตร์ประเภทที่เหมาะสมกับผู้มียุตั้งแต่สิบสามปีขึ้นไป โดยภาพรวม อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{x} = 3.81$) เมื่อจำแนกระดับความคิดเห็นออกเป็นรายชื่อได้พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นด้วยมากในทุกข้อ ได้แก่ การแบ่งภาพยนตร์จากการที่ไม่มีเนื้อหาที่แสดงให้เห็นถึงวิธีการใช้สิ่งเสพติดให้โทษตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ ($\bar{x} = 3.89$) การแบ่งตามเนื้อหาที่ไม่มีเนื้อหาที่แสดงให้เห็นถึงการสาธิตวิธีการก่ออาชญากรรมหรือใช้อาวุธที่ไม่เหมาะสมกันเป็นเหตุชักจูงหรือส่งเสริมให้เกิดอาชญากรรมที่มีผลกระทบต่อสังคม ($\bar{x} = 3.85$) การที่ไม่มีเนื้อหาที่แสดงให้เห็นถึงพฤติกรรมทางเพศที่สื่อในทางลามกอนาจาร ($\bar{x} = 3.82$) กับการที่ไม่มีเนื้อหาที่เกี่ยวกับลัทธิหรือคำสั่งสอนที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อย ซึ่งอาจชักจูงให้เด็กและเยาวชนหลงเชื่อ ($\bar{x} = 3.82$) และแบ่งตามเนื้อหาที่ไม่แสดงให้เห็นความรุนแรง ทารุณ โหดร้าย ขาดมนุษยธรรมและน่ากลัวที่สื่อไปในทางสยองขวัญ ($\bar{x} = 3.71$)

ตารางที่ 26 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับความคิดเห็นที่มีต่อการจัดภาพยนตร์ประเภทที่ 4 ภาพยนตร์ประเภทที่เหมาะสมกับผู้ที่มีอายุตั้งแต่สิบห้าปีขึ้นไป

รายละเอียด	\bar{x}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
3.14 ไม่มีเนื้อหาที่แสดงพฤติกรรมทางเพศที่สื่อในทางลามกอนาจาร	3.82	0.89	เห็นด้วยมาก
3.15 ไม่มีเนื้อหาที่แสดงวิธีการก่ออาชญากรรมหรือใช้อาวุธซึ่งอาจชักจูงหรือส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมเลียนแบบ	3.86	0.89	เห็นด้วยมาก
3.16 ไม่มีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับลัทธิ คำสั่งสอนที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยศีลธรรมอันดีอาจชักจูงให้ผู้ชมหลงเชื่อ	3.82	0.88	เห็นด้วยมาก
ภาพรวม	3.83	0.80	เห็นด้วยมาก

จากตารางที่ 26 กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อการจัด ภาพยนตร์ประเภทที่ 4 ภาพยนตร์ประเภทที่เหมาะสมกับผู้ที่มีอายุตั้งแต่สิบห้าปีขึ้นไปโดยภาพรวม อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{x} = 3.83$) เมื่อจำแนกระดับความคิดเห็นออกเป็นรายข้อได้พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นด้วยมากในทุกข้อ ได้แก่ การแบ่งภาพยนตร์จากการที่ไม่มีเนื้อหาที่แสดงวิธีการก่ออาชญากรรมหรือใช้อาวุธซึ่งอาจชักจูงหรือส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมเลียนแบบ ($\bar{x} = 3.86$) การแบ่งตามเนื้อหาที่ไม่มีเนื้อหาที่แสดงพฤติกรรมทางเพศที่สื่อในทางลามกอนาจาร ($\bar{x} = 3.82$) และการแบ่งตามเนื้อหาที่ไม่มีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับลัทธิ คำสั่งสอนที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยศีลธรรมอันดีอาจชักจูงให้ผู้ชมหลงเชื่อ ($\bar{x} = 3.82$)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 27 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับความคิดเห็นที่มีต่อการจัดภาพยนตร์ประเภทที่ 5 ภาพยนตร์ประเภทที่เหมาะสมกับผู้ที่มีอายุตั้งแต่สิบแปดปีขึ้นไป

รายละเอียด	\bar{x}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
3.17 ไม่มีเนื้อหาที่แสดงให้เห็นถึงการมีเพศสัมพันธ์ที่เปิดเผยอวัยวะเพศ	3.71	1.01	เห็นด้วยมาก
3.18 ไม่มีเนื้อหาที่แสดงวิธีการก่ออาชญากรรมที่มีผลกระทบต่อสังคมอย่างรุนแรง และอาจชักจูงหรือส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมการเล่นแบบ	3.72	0.92	เห็นด้วยมาก
3.19 ไม่มีเนื้อหาที่แสดงวิธีการใช้สารเสพติดซึ่งอาจชักจูงให้ผู้ชมเกิดพฤติกรรมการเล่นแบบ	3.75	0.93	เห็นด้วยมาก
ภาพรวม	3.73	0.86	เห็นด้วยมาก

จากตารางที่ 2 7 กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อการจัด ภาพยนตร์ประเภทที่ 5 ภาพยนตร์ประเภทที่เหมาะสมกับผู้ที่มีอายุตั้งแต่สิบแปดปีขึ้นไปโดยภาพรวม อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{x} = 3.73$) เมื่อจำแนกระดับความคิดเห็นออกเป็นรายชื่อได้พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นด้วยมากในทุกข้อ ได้แก่ การแบ่งภาพยนตร์จากการที่ไม่มีเนื้อหาที่แสดงวิธีการใช้สารเสพติดซึ่งอาจชักจูงให้ผู้ชมเกิดพฤติกรรมการเล่นแบบ ($\bar{x} = 3.75$) แบ่งตามเนื้อหาที่ไม่มีเนื้อหาที่แสดงวิธีการก่ออาชญากรรมที่มีผลกระทบต่อสังคมอย่างรุนแรง และอาจชักจูงหรือส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมการเล่นแบบ ($\bar{x} = 3.72$) และการแบ่งตามเนื้อหาที่ไม่มีเนื้อหาที่แสดงให้เห็นถึงการมีเพศสัมพันธ์ที่เปิดเผยอวัยวะเพศ ($\bar{x} = 3.71$)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 28 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับความคิดเห็นที่มีต่อการจัดภาพยนตร์ประเภทที่ 6 ภาพยนตร์ประเภทที่ห้ามผู้มีอายุต่ำกว่ายี่สิบปีดู

รายละเอียด	\bar{x}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
3.20 มีเนื้อหาแสดงให้เห็นถึงการมีเพศสัมพันธ์ แต่ต้องไม่แสดงให้เห็นอวัยวะเพศหรือการสำเร็จความใคร่ด้วยตนเองหรือผู้อื่น	3.43	1.08	เห็นด้วยมาก
3.21 มีภาพแสดงให้เห็นถึงวิธีการใช้สิ่งเสพติด	3.31	1.01	เห็นด้วยปานกลาง
3.22 มีเนื้อหาที่เกี่ยวกับลัทธิหรือคำสั่งสอนที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อย ศีลธรรมอันดีงาม หรือขนบธรรมเนียมประเพณี ซึ่งอาจชักจูงให้ผู้ชมหลงเชื่อ	3.41	1.02	เห็นด้วยมาก
3.23 มีเนื้อหาที่แสดงวิธีการก่ออาชญากรรมซึ่งอาจชักจูงหรือส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมเรียนแบบ	3.37	1.05	เห็นด้วยปานกลาง
ภาพรวม	3.38	0.91	เห็นด้วยปานกลาง

จากตารางที่ 2 8 กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อการจัด ภาพยนตร์ประเภทที่ 6 ภาพยนตร์ประเภทที่ห้ามผู้มีอายุต่ำกว่ายี่สิบปีดูโดยภาพรวม อยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง ($\bar{x} = 3.38$) เมื่อจำแนกระดับความคิดเห็นออกเป็นรายชื่อได้พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับเห็นด้วยมากกับการแบ่งภาพยนตร์จากการที่มีเนื้อหาแสดงให้เห็นถึงการมีเพศสัมพันธ์ แต่ต้องไม่แสดงให้เห็นอวัยวะเพศหรือการสำเร็จความใคร่ด้วยตนเองหรือผู้อื่น ($\bar{x} = 3.43$) และการแบ่งตามเนื้อหาที่มีเนื้อหาที่เกี่ยวกับลัทธิหรือคำสั่งสอนที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อย ศีลธรรมอันดีงาม หรือขนบธรรมเนียมประเพณี ซึ่งอาจชักจูงให้ผู้ชมหลงเชื่อ ($\bar{x} = 3.41$) ส่วนวิธีการแบ่งประเภทภาพยนตร์ที่กลุ่มตัวอย่างในระดับความคิดเห็นด้วยปานกลางคือการแบ่งภาพยนตร์ที่มีเนื้อหาที่แสดงวิธีการก่ออาชญากรรมซึ่งอาจชักจูงหรือส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมเรียนแบบ ($\bar{x} = 3.37$) และการแบ่งตามเนื้อหาที่มีภาพแสดงให้เห็นถึงวิธีการใช้สิ่งเสพติด ($\bar{x} = 3.31$)

ตารางที่ 29 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับความคิดเห็นที่มีต่อการจัดภาพยนตร์ประเภทที่ 7 ภาพยนตร์ประเภทที่ห้ามเผยแพร่ในราชอาณาจักร

รายละเอียด	\bar{x}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
3.24 มีเนื้อหาที่กระทบกระเทือนต่อสถาบันพระมหากษัตริย์หรือการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	3.83	1.44	เห็นด้วยมาก
3.25 มีเนื้อหาโดยรวมที่เป็นการเหยียดหยาม หรือนำความเสื่อมเสียมาสู่ศาสนา หรือไม่เคารพต่อ ปุชนิยบุคคล ปุชนิยสถาน หรือ ปุชนิยวัตถุ	3.78	1.38	เห็นด้วยมาก
3.26 มีเนื้อที่ก่อให้เกิดการแตกความสามัคคีระหว่างคนในชาติ	3.79	1.39	เห็นด้วยมาก
3.27 มีเนื้อที่กระทบกระเทือนต่อสัมพันธไมตรีระหว่างประเทศ	3.63	1.32	เห็นด้วยมาก
3.28 มีสาระสำคัญของเรื่องเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์	3.50	1.18	เห็นด้วยมาก
3.29 มีเนื้อที่แสดงการมีเพศสัมพันธ์ที่เห็นอวัยวะเพศ	3.46	1.34	เห็นด้วยมาก
ภาพรวม	3.66	1.18	เห็นด้วยมาก

จากตารางที่ 2 9 กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อการจัด ภาพยนตร์ประเภทที่ 7 ภาพยนตร์ประเภทที่ห้ามเผยแพร่ในราชอาณาจักร โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{x} = 3.66$) เมื่อจำแนกตามระดับความคิดเห็นออกเป็นรายชื่อได้พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นด้วยมากในทุกข้อ ได้แก่ การแบ่งภาพยนตร์จากการที่มีเนื้อหาที่กระทบกระเทือนต่อสถาบันพระมหากษัตริย์หรือการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ($\bar{x} = 3.83$) แบ่งตามเนื้อหาที่มีเนื้อที่ก่อให้เกิดการแตกความสามัคคีระหว่างคนในชาติ ($\bar{x} = 3.79$) มีเนื้อหาโดยรวมที่เป็นการเหยียดหยาม หรือนำความเสื่อมเสียมาสู่ศาสนา หรือไม่เคารพต่อ ปุชนิยบุคคล ปุชนิยสถาน หรือ ปุชนิยวัตถุ ($\bar{x} = 3.78$) การ มีเนื้อที่กระทบกระเทือนต่อสัมพันธไมตรีระหว่างประเทศ ($\bar{x} = 3.63$) มีสาระสำคัญของเรื่องเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ ($\bar{x} = 3.50$) และแบ่งตามเนื้อหาที่มีเนื้อที่แสดงการมีเพศสัมพันธ์ที่เห็นอวัยวะเพศ ($\bar{x} = 3.46$)

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะของผู้ชมภาพยนตร์หลังการจัดประเภทภาพยนตร์

1. ต้องการให้ภาครัฐมีการบังคับใช้กฎหมายในการตรวจบัตรประชาชนก่อนเข้าชมภาพยนตร์ และการซื้อแผ่น วีซีดี ดีวีดีอย่างจริงจัง
2. การประชาสัมพันธ์เรื่องการจัดประเภทของภาพยนตร์ ควรมีให้มากกว่านี้เพราะผู้ชมยังไม่ทราบว่าการจัดประเภทของภาพยนตร์คืออะไร และมีประโยชน์อย่างไร
3. การจัดประเภทของภาพยนตร์ในแต่ละประเภทเป็นเรื่องที่ดี เป็นการกั้นกรองเนื้อหา ก่อนที่เด็กและเยาวชนจะได้ชม และหากภาพยนตร์เรื่องใดที่มีเนื้อหาไม่เหมาะสมก็ควรจะมีผู้ใหญ่ ผู้ที่มีประสบการณ์ให้คำแนะนำต่อผู้ที่ยัง ไม่มีวุฒิภาวะเพียงพอ
4. การจัดประเภทภาพยนตร์ที่เหมาะสมกับเด็ก ควรให้นำหนักกับเนื้อเรื่อง โดยต้องไม่หยาบคาย อนาคต หรือส่อไปในทางเพศ และจะต้องมีความคิดสร้างสรรค์ มีข้อคิดที่ให้เด็กได้ดู
5. ควรจะมีคณะกรรมการจัดประเภทภาพยนตร์ที่มาจากบุคคลหลายสาขาอาชีพมาเป็น คณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์ซึ่งควรจะเป็นบุคคลที่มีช่วงอายุที่แตกต่างกันไปในแต่ละวัย และ ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วม
6. เมื่อมีการจัดเรตติ้งภาพยนตร์ในประเภท น 18+ และการตรวจบัตรประชาชน (จ 20 -) ก็ไม่ควรจะมีการเซ็นเซอร์ในภาพยนตร์อีก เพราะจะทำให้เสียอรรถรสในการชม
7. เป็นแนวคิดที่ดีที่มีการจัดระดับการชมภาพยนตร์ที่แบ่งตามช่วงอายุของผู้ชม ผู้ปกครองจะได้แยกประเภทภาพยนตร์ให้เหมาะสมกับอายุของเด็ก ว่าภาพยนตร์เรื่องไหน ประเภทอะไรที่เหมาะสมและควรจะให้เด็กได้ชม จะได้ไม่ก่อให้เกิดพฤติกรรมการเล่นแบบในกลุ่มของเด็กและเยาวชน
8. การจัดประเภทภาพยนตร์เป็นการแก้ปัญหาที่ปลายเหตุท้ายที่สุดเด็กก็สามารถดาวน์โหลดได้ตามอินเทอร์เน็ต หรือหาแผ่น วีซีดี ดีวีดีดูได้ ตามท้องตลาด ควรแก้ปัญหาที่ต้นเหตุมากกว่านั้นก็คือ ครอบครัว

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ภาพยนตร์เป็นสื่อที่สร้างความเป็นเท็งและควบคู่กับการเป็นสื่อที่มีอิทธิพลต่อผู้ชม บนพื้นฐาน ความสมจริงและความน่าเชื่อถือของสื่อภาพยนตร์ จึงทำให้เกิดแนวความคิดในการควบคุมสื่อภาพยนตร์ หรือการจัดประเภทภาพยนตร์ (Movie Rating) โดยเฉพาะอย่างยิ่งเนื้อหาที่ล่อแหลมหรือสื่อไปในทางเพศ ภาษา ยาเสพติด และความรุนแรง มักถูกควบคุม หรือเซ็นเซอร์ก่อนออกไปสู่สายตาผู้ชมภาพยนตร์ ด้วยเหตุนี้ ภาพยนตร์จึงมีอิทธิพลที่สามารถโน้มน้าวใจได้มากกว่าสื่อชนิดอื่น จึงเป็นที่มาของการเข้าควบคุมโดยรัฐ

สำหรับประเทศไทยในปัจจุบันใช้วิธีการ จัดประเภทภาพยนตร์ (Movie Rating) โดยใช้วิธีการตรวจพิจารณาภาพยนตร์ จากคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์ ซึ่งเป็นกระบวนการตรวจสอบเนื้อหาของภาพยนตร์ให้อยู่ในกรอบที่กำหนดก่อนที่จะได้รับอนุญาตให้ฉายในโรงภาพยนตร์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันมิให้บุคคลลอกเลียนแบบ และเพื่อป้องกันการนำเนื้อหาที่มีลักษณะ โน้มน้าวไปในทางชั่วร้าย หรือส่งเสริมให้เกิดอาชญากรรม รวมทั้งเนื้อหาประเภทที่ทำให้เกิดการเสื่อมเสียศีลธรรม วัฒนธรรมอันดีงามของคนในชาติ และอาจเป็นมูลเหตุของความไม่สงบเรียบร้อยในสังคม โดยมีกฎหมายบัญญัติขึ้นเพื่อควบคุมให้ภาพยนตร์ที่ผลิตมาในแต่ละเรื่องมีเนื้อหาที่เหมาะสมและมีการจัดประเภทภาพยนตร์โดยใช้พระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551 ยึดเป็นกฎหมายหลัก โดยมีกฎกระทรวงกำหนดลักษณะของประเภทภาพยนตร์ พ.ศ. 2552 ซึ่งเป็นกฎหมายลูกคอยกำหนดใน ข้อบังคับต่างๆที่เกี่ยวข้อง กับการพิจารณาภาพยนตร์ ทั้งนี้ รายละเอียดลักษณะของประเภทภาพยนตร์ในแต่ละระดับมีระบุไว้ในคู่มือการตรวจพิจารณาภาพยนตร์ในปัจจุบัน

ผลกระทบของการจัดประเภทภาพยนตร์ตามพระราชบัญญัติฉบับใหม่ สิ่งที่เป็นข้อถกเถียงกันมาก คือ การจัดประเภทภาพยนตร์ (Movie Rating) ตามข้อ (7) ภาพยนตร์ที่ห้ามเผยแพร่ในราชอาณาจักร เนื่องจากผู้ สร้างภาพยนตร์มองว่าเมื่อมีการจัดประเภทภาพยนตร์แล้วไม่น่าจะมีการห้ามเผยแพร่ และการบังคับใช้การจัดประเภทภาพยนตร์ตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551 นั้น เป็นประเด็นที่สังคมสนใจ และมีความตื่นตัวในวงการภาพยนตร์ ผู้วิจัยจึงเห็นสมควรศึกษาถึงผลกระทบในด้านต่างๆ ทั้งผลกระทบที่จะเกิดแก่กลุ่มผู้ สร้าง ภาพยนตร์ ผู้ประกอบการ โรงภาพยนตร์ นักวิจารณ์ นักวิชาการด้านภาพยนตร์ และผู้ชมภาพยนตร์ที่มีผลกระทบโดยตรง ด้วยจะเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่ถูกผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมจากการบังคับใช้ในครั้งนี้

ดังนั้น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องศึกษาถึงผลกระทบของการจัดประเภทภาพยนตร์ตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551 เพื่อเป็นประโยชน์ในการสร้างความเข้าใจและสะท้อนปัญหาจากผลกระทบของการบังคับใช้การจัดประเภทภาพยนตร์ (Movie Rating) จากทุกๆฝ่ายที่กล่าวไปแล้วข้างต้น เพื่อเป็นประโยชน์ในการค้นคว้าข้อมูลประกอบการพิจารณาทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และวงการภาพยนตร์ต่อไป ทั้งนี้ยังเป็นประโยชน์ต่อการวางยุทธศาสตร์พัฒนาประเทศ และพัฒนาอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยต่อไปในอนาคต ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นสมควรศึกษาถึงผลกระทบของการจัดประเภทภาพยนตร์ตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551 โดยวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาผลกระทบของการจัดประเภทภาพยนตร์ตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551
2. เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาและการจัดประเภทภาพยนตร์ที่เหมาะสมกับสังคมไทย

สรุปผลการวิจัย

การศึกษารั้งนี้เป็นการวิจัยปริมาณและเชิงคุณภาพ จากการเก็บแบบสอบถาม ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพนั้น ได้มีการรวบรวมข้อมูลและเอกสารและรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์การวิจัยโดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) โดยได้คัดเลือกกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดประเภทภาพยนตร์และมีผลกระทบโดยตรงจำนวน 5 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มผู้สร้างภาพยนตร์ 2) กลุ่มนักวิชาการด้านภาพยนตร์ นักวิจารณ์ภาพยนตร์ 3) กลุ่มผู้ประกอบการโรงภาพยนตร์ 4) คณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์ และเจ้าหน้าที่ สำนักพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์ 5) ผู้ชมกลุ่มเป้าหมาย จากผลการศึกษาผู้วิจัยสามารถสรุปผลการศึกษาได้ดังต่อไปนี้

1. สรุปผลการสัมภาษณ์เชิงลึก

จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่มซึ่งประกอบด้วย กลุ่มผู้ สร้างภาพยนตร์ กลุ่มผู้ประกอบการโรงภาพยนตร์ กลุ่มนักวิชาการด้านภาพยนตร์และนักวิจารณ์ภาพยนตร์ และคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์ ผู้วิจัยสามารถสรุปประเด็นได้ดังต่อไปนี้

1. ความคิดเห็น ต่อการจัดประเภทภาพยนตร์ไทย ตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์ และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551

ความคิดเห็นทั่วไปของการจัดประเภทภาพยนตร์ไทยตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และ
วีดิทัศน์ พ.ศ. 2551 ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการจัดประเภทภาพยนตร์โดยให้ความเห็น
ว่า จะส่งผลดีในเรื่อง

1. กลั่นกรองเนื้อหาของภาพยนตร์
2. ลดปัญหาการเซ็นเซอร์
3. ส่งผลต่อความมั่นคงของประเทศ
4. สร้างความชัดเจนในเนื้อหามากขึ้น
5. แยกแยะเนื้อหาให้เหมาะสมกับผู้ชมภาพยนตร์แต่ละวัย
6. สร้างทางเลือกให้กับผู้ชมมากขึ้น

2. ความเหมาะสม ของการจัดประเภทภาพยนตร์ตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิ ทัศน์ พ.ศ. 2551

ประเด็นในเรื่องความเหมาะสม ของการจัดประเภทภาพยนตร์ (Movie Rating) ตาม
พระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551 นั้นมีความเห็นแตกต่างกันโดยผู้วิจัยนำผลที่ได้
จากการศึกษามาจัดแบ่งกลุ่มได้ 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้ประกอบการวิชาชีพทางด้านภาพยนตร์โดยตรง ได้แก่
กลุ่มผู้สร้างภาพยนตร์ กลุ่มนักวิชาการด้านภาพยนตร์และนักวิจารณ์ภาพยนตร์ มีความเห็นว่า การ
จัดประเภทภาพยนตร์ตามพระราชบัญญัติและวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551 ไม่เหมาะสมเนื่องจาก

1. มีการแบ่งช่วงอายุของผู้ชมภาพยนตร์ของการจัดประเภทภาพยนตร์ที่มากเกินไป
2. เกิดความคลุมเครือไม่ชัดเจนในการจัดแบ่งแต่ละประเภท
3. เกิดปัญหาการดับเบิ้ล เซ็นเซอร์ (เซ็นเซอร์และ ห้ามฉาย)
4. กฎหมายขัดแย้งกับรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พุทธศักราช 2550) ในส่วนของสิทธิและเสรีภาพของ สื่อมวลชนตามมาตรา 46 แห่งกฎหมาย
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ทำให้ เป็นการปิดกั้น การรับรู้ของ ผู้ชม
ภาพยนตร์ในการนำเสนอเนื้อหาภาพยนตร์ตามความเป็นจริงของสังคม
5. มีการแทรกแซงการทำงาน จากภาครัฐ โดยการสั่ง ตัดทอนเนื้อหา ภาพยนตร์และ
โปสเตอร์หนัง ตามมาตรา 29 ของพระราชบัญญัติภาพยนตร์ฯที่เกิดขึ้นในระบบอุตสาหกรรม
ภาพยนตร์
6. มีกฎหมายอื่นที่รองรับอยู่แล้ว สามารถดำเนินการฟ้องร้องได้หากไม่เหมาะสม

กลุ่มที่ 2 คือ กลุ่มผู้ควบคุมดูแล และผู้ได้รับผลประโยชน์จากการจัดประเภทภาพยนตร์ ได้แก่ คณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์ กลุ่มผู้ประกอบการโรงภาพยนตร์ ทั้งนี้ที่มีความเห็นว่าเหมาะสม เนื่องจาก

1. ในกรณีที่เป็นเรื่องที่มีความรุนแรงที่ส่งผลต่อความมั่นคงของสถาบัน ศาสนา หรือมีความรุนแรงของเนื้อหามากเกินไป
2. เนื่องจากวัฒนธรรมของไทยบางเรื่องยังคงต้องมีความระมัดระวังในการนำเสนอ
3. จำเป็นต้องมีกฎระเบียบในการป้องกันเด็กเยาวชนและผู้ที่ยังไม่มีวุฒิภาวะ หรือพิจารณาในการชมที่เพียงพอ

ส่วนกลุ่มผู้ประกอบการโรงภาพยนตร์มีความคิดเห็นว่าการจัดประเภทภาพยนตร์ในบางเรื่องก็ทำให้ยอดคนดูมากขึ้นเช่นกัน เช่นเรื่องผู้หญิง 5 บาบ 2 และเรื่องน้ำตาลแดง 1 และ 2 มียอดเข้าชมที่สูงกว่าหนังต่างประเทศบางเรื่อง โดยเฉพาะกลุ่มเด็กและวัยรุ่น เนื่องจากเห็น การจัดประเภทภาพยนตร์ที่สูง และหน้าหนังที่หือหวาทำให้เกิดการจูงใจในการชมภาพยนตร์มากขึ้น

3. หลักเกณฑ์และดุลยพินิจที่ใช้ในการจัดประเภทภาพยนตร์ของคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์ตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551

ประเด็นเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ และดุลยพินิจของคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์ที่ใช้ในการจัดประเภท ภาพยนตร์ตาม พระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551 ผู้ให้สัมภาษณ์กลุ่มผู้สร้างภาพยนตร์และนักวิชาการด้านภาพยนตร์ นักวิจารณ์ภาพยนตร์ไม่กังวลในเรื่องสัดส่วนคณะกรรมการที่ภาครัฐมากกว่าภาคเอกชนแต่มีความกังวลในเรื่อง ดังต่อไปนี้

1. ดุลยพินิจของคณะกรรมการในแต่ละชุดที่มีมาตรฐานไม่เหมือนกัน ส่งผลต่อธุรกิจภาพยนตร์ที่ยอดรายได้จะลดลง เนื่องจากได้เรทที่สูงทำให้ยอดผู้ชมลดลง
2. คณะกรรมการยังไม่เข้าใจเนื้อหาของภาพยนตร์อย่างแท้จริง มีการพิจารณาเป็นฉากมากกว่าจะดูเนื้อหาตลอดทั้งเรื่องว่าผู้สร้างต้องการสื่ออะไร
3. การยินยอมของผู้สร้างที่ยินยอมให้คณะกรรมการตัดทอนเนื้อหาบางส่วนเพื่อให้ได้เรทที่ตัวเองต้องการ เป็นสาเหตุของการตัดทอนอรรถรสและคุณค่าทางศิลปะภาพยนตร์

ทั้งนี้ในส่วนของคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์ มีความคิดเห็นที่หลากหลายว่า เป็นไปได้ยากที่คณะกรรมการแต่ละชุดจะมีมาตรฐานการพิจารณาที่เหมือนกัน เพราะคณะกรรมการแต่ละท่านก็มีความที่แตกต่างกันไปของแต่ละคน และการจัดประเภทภาพยนตร์ยังเป็นของใหม่สำหรับสังคมไทยจำเป็นต้องเรียนรู้และปรับตัวไปสักระยะหนึ่ง ในกรณี

เรื่องอวตาร ที่มีฉากคัมภีร์และสูบบุหรี่แต่ยังได้เรททั่วไป นั้น คณะกรรมการให้ความเห็นว่า คณะกรรมการขาดความรอบคอบในการพิจารณา และจะปรับปรุงให้ดีขึ้นในโอกาสต่อไป

4. ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการจัดประเภทภาพยนตร์ตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551

สำหรับประเด็นผลกระทบจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวข้องโดยตรงในการจัดประเภทภาพยนตร์ตามพระราชบัญญัติผู้วิจัยได้จัดกลุ่มประเด็นผลกระทบที่เกิดขึ้น ดังต่อไปนี้

4.1 ประเด็น ผลกระทบของการปรับตัวในการสร้างภาพยนตร์หลังการจัดประเภทภาพยนตร์ (Movie Rating)

สำหรับผลกระทบของการปรับตัวภายหลังการจัดประเภทภาพยนตร์ของผู้ประกอบการด้านภาพยนตร์ ส่วนใหญ่เห็นว่า มีทั้งผลกระทบในด้านบวกและผลกระทบในด้านลบ โดยเฉพาะหลังการจัดประเภทภาพยนตร์นั้นจะเป็นการกระตุ้นและสร้างแรงจูงใจในการผลิตภาพยนตร์มากขึ้น และเกิดอิสระในการทำงานมากขึ้น

การปรับตัวในการสร้างภาพยนตร์ในส่วนของเนื้อหา ผู้สร้างภาพยนตร์มีการปรับตัวในการทำงานเพื่อให้สอดคล้องกับช่วงอายุของผู้ชมภาพยนตร์ที่ผู้สร้างต้องการ ทำให้มีผลกระทบในด้านบวก คือ มีความระมัดระวังมากยิ่งขึ้น ในการสร้างภาพยนตร์เพื่อให้สอดคล้อง กับเรทแต่ละเรทที่ผู้สร้างต้องการเช่น ผู้สร้างต้องการเรท “ท” หรือเรททั่วไป มากกว่าเรท น18+ หรือเรท จ 20- (ห้ามผู้มีอายุต่ำกว่า 20 ปีเข้าชม)

ทั้งนี้รูปแบบเนื้อหาของบทภาพยนตร์นั้น มีผลกระทบในด้านบวก เช่นเดียวกัน เพราะผู้สร้างสามารถเพิ่มความ หลากหลาย ของเนื้อหาในบทภาพยนตร์มากขึ้น การสร้างหนังที่มีเนื้อหา หลากหลายส่งผลดีต่อผู้ชมภาพยนตร์ เนื่องจากผู้ชมเองจะมีทางเลือกในการชมภาพยนตร์มากยิ่งขึ้น ไม่จำเจแค่ ฟี ดลก และแอ็คชั่น

ในส่วนผลกระทบด้านลบนั้นผู้สร้างยังมีความกังวลต่อมาตรฐานการพิจารณาที่ยังคลุมเครือไม่มีมาตรฐานชัดเจนเท่าที่ควร เนื่องจากมีคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์ ถึง 5 คณะทำให้การพิจารณาภาพยนตร์ในแต่ละเรื่องที่มีลักษณะเนื้อหาคล้ายกันแต่ กลับได้เรทที่แตกต่างกัน อีกทั้งประเภทภาพยนตร์ที่ห้ามเผยแพร่ในราชอาณาจักรอาจมีส่วนปิดกั้นความคิดสร้างสรรค์ในการนำเสนอเนื้อหาของบทภาพยนตร์ในแนวอื่นๆของผู้สร้างภาพยนตร์ได้

4.2 ประเด็น ผลกระทบจากการจัดประเภทภาพยนตร์ประเภทที่ 6 มีการตรวจบัตร
ประจำตัวประชาชน (จ 20-) และประเภทที่ 7 ภาพยนตร์ที่ห้ามเผยแพร่ในราชอาณาจักร

ประเภทที่ 6 ภาพยนตร์ที่ห้ามผู้ที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปีเข้าชม (จ 20-) มีการตรวจบัตร
ประจำตัวประชาชน

มีผลกระทบด้านบวก คือ

1. เป็นการให้สิทธิกับประชาชนทั่วไปที่มีอายุ 20 ปีขึ้นไปสามารถชมภาพยนตร์ที่มี
เนื้อหาอ่อนแอและมีความรุนแรงในระดับหนึ่งมากขึ้นกว่าการเซ็นเซอร์ระบบเดิม
2. เป็นการปกป้องคนที่อ่อนแอในสังคมที่ยังไม่มีวิจารณญาณเพียงพอในการชม
ภาพยนตร์
3. ผู้สร้างสามารถผลิตภาพยนตร์ที่หือหวาหรือหลากหลายมากกว่าสมัยก่อน เช่นเรื่อง
น้ำตาลแดง 1 และ 2 และผู้หญิง 5 บาป 2 เป็นต้น

ผลกระทบด้านลบ คือ

1. ต้องเพิ่มงบประมาณเกี่ยวกับบุคลากรในการตรวจสอบ หน้าโรงภาพยนตร์ สำหรับ
ธุรกิจโรงภาพยนตร์
2. ส่งผลในเรื่องของยอดขายบัตรชมภาพยนตร์
3. การบังคับใช้กฎหมายในการตรวจบัตรก่อนเข้าชมภาพยนตร์ไม่เข้มงวดเท่าที่ควรทำ
ให้เด็กและเยาวชนสามารถเข้าไปชมได้ มีผลกระทบต่อผู้ชมภาพยนตร์โดยตรง
4. การลิดรอนสิทธิ และเสรีภาพในการชมภาพยนตร์ของผู้มีอายุต่ำกว่า 20 ปี เช่น อายุ 18
ปี ซึ่งมีวิจารณญาณไม่น่าจะแตกต่างกับ 20 ปี

ประเภทที่ 7 ภาพยนตร์ที่ห้ามเผยแพร่ในราชอาณาจักร

ผลกระทบในด้านบวก คือ

1. มีมาตรการที่นำมาใช้ควบคุมเพื่อเป็นกฎระเบียบในทางปฏิบัติให้เป็นไปตามมาตรฐาน
เดียวกัน
2. เพื่อเป็นการป้องกันผู้ที่ยังไม่มีวุฒิภาวะและวิจารณญาณในการชมภาพยนตร์เพียงพอ
3. เพื่อเป็นการป้องกันการเลียนแบบและ การฝังใจความรุนแรง เพศ ภาษา ยาเสพติด
ความเชื่อทางศาสนา ของเด็กและเยาวชน

ผลกระทบในด้านลบ คือ

1. การขัดแย้งต่อกฎหมายหลักในเรื่องสิทธิและเสรีภาพของสื่อ มวลชน ตามมาตรา 46 แห่งกฎหมายรัฐธรรมนูญปี 2550
2. การซ้ำซ้อนของกฎหมายเนื่องจากมีกฎหมายอื่นรองรับอยู่แล้วในกรณีที่ผลิตภาพยนตร์ไม่เหมาะสมหรือขัดกับข้อกฎหมาย

4.3 ผลกระทบต่อการช่วยลดพฤติกรรม การเลียนแบบของเด็กและเยาวชน หลังการจัดประเภทภาพยนตร์

จากผลการศึกษาพบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เห็นว่า การจัดประเภทภาพยนตร์ไม่มีผลต่อพฤติกรรมการเลียนแบบของเด็กและเยาวชน ตัวแปรที่สำคัญเกิดจากพื้นฐาน ทางครอบครัว แบบอย่างของพ่อแม่ และบุคคลในครอบครัว ประสบการณ์กับเพื่อนในวัยเดียวกันและ ในสื่ออื่น ๆ เช่น อินเทอร์เน็ต เกมออนไลน์ และสังคมออนไลน์รูปแบบต่างๆ รวมทั้ง วิถีดี วิถีดีที่ขายตามร้าน โดยไม่มีการคัดกรองผู้ซื้อ ซึ่งควบคุมได้ยากกว่าสื่อภาพยนตร์และสื่อประเภทนี้มีผลเสียร้ายแรงต่อเด็กมากกว่าสื่อภาพยนตร์หลายเท่าตัว ทั้งนี้ปัจจัยต่างๆที่เกิดขึ้นกับตัวเด็กผู้ให้สัมภาษณ์จากภาครัฐ ให้ความเห็นว่าการผลกระทบให้กับภาครัฐที่ต้องมาแก้ปัญหาที่ปลายเหตุ แต่เพียงผู้เดียวคงเป็นเรื่องยากในทางปฏิบัติ ที่จะสามารถแก้ปัญหาได้ ทั้งนี้ต้องเริ่มจากครอบครัวของตัวเอง และควรมีมาตรการทางสังคมในการให้คำแนะนำถูกผิดของสื่อภาพยนตร์ เมื่อเห็นเด็กกำลังจะทำความผิด ควรให้คำแนะนำ มากกว่าจะซ้ำเติมเด็ก และควรเน้นในเรื่องของการมีส่วนร่วมของคนในสังคมถึงจะสามารถแก้ปัญหาได้

5. แนวโน้มอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย หลังจากการจัดประเภทภาพยนตร์

สำหรับแนวโน้มอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยหลังการจัดประเภทภาพยนตร์แล้ว ส่วนใหญ่ให้ความเห็นดังต่อไปนี้

กลุ่มผู้สร้างภาพยนตร์

1. มีผู้ชมภาพยนตร์ที่สร้างโดยผู้ประกอบการไทยมากขึ้น ส่งผลต่อการพัฒนาไปสู่ระดับสากล
2. การพัฒนาภาพยนตร์ต้องควบคู่กับการพัฒนาด้านพื้นฐานการศึกษาของผู้ชมภาพยนตร์

3. ต้องการให้ภาครัฐจัดตั้งกองทุนภาพยนตร์ขึ้นอย่างจริงจังและมีต่อเนื่องทุกปี แบบเดียวกับประเทศอื่นๆ เช่น ประเทศเกาหลี ฝรั่งเศสและเนเธอร์แลนด์

กลุ่มผู้ประกอบการโรงภาพยนตร์

อุตสาหกรรม ภาพยนตร์ไทยจะไม่พัฒนาเท่าที่ควร ถ้าไม่ปรับเปลี่ยนโครงสร้างเกี่ยวกับความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ของเนื้อหาในบทภาพยนตร์ หรือคิดในสิ่งที่แตกต่างมากกว่าประเทศอื่น ถ้าทำได้จะมีผลต่อธุรกิจภาพยนตร์ไทยโดยรวมทั้งหมด

กลุ่มนักวิชาการด้านภาพยนตร์และนักวิจารณ์ภาพยนตร์

การจัดเรตติ้งจะช่วยส่งเสริมให้วงการอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย มีการตื่นตัว และพัฒนามากขึ้น ในทางกลับกันผู้ผลิต หรือผู้สร้างเองก็ต้องมีการปรับตัวมากขึ้นเช่นกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการรับผิดชอบต่อสังคม ต่อผู้ชมภาพยนตร์ ภาพยนตร์เองก็เป็นสื่อชนิดหนึ่ง นั่นหมายความว่าเราต้องก้าวเดินไปพร้อมๆกันวงการภาพยนตร์ถึงจะอยู่รอด ถึงจะอยู่ได้

คณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์และเจ้าหน้าที่สำนักพิจารณาภาพยนตร์ฯ

1. แนวทางของหนังจะมีความหลากหลายมากขึ้น ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับนายทุนว่าจะเปิดโอกาสให้มากน้อยแค่ไหน
2. อุตสาหกรรมภาพยนตร์อาจเป็นแบบเดิม ถ้ายังไม่มีการปรับปรุงเรื่องความคิดสร้างสรรค์ในเรื่องของบทภาพยนตร์
3. ภาพยนตร์ไทยต้องลดการลอกเลียนแบบภาพยนตร์จากต่างประเทศไมอย่างนั้นจะทำให้วงการภาพยนตร์ไม่พัฒนาเท่าที่ควร

แนวโน้มอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยน่าจะมีการพัฒนามากขึ้น และสู่ระดับสากลได้ไม่ยากหากมีการสนับสนุนจากภาครัฐอย่างจริงจัง โดยเฉพาะเรื่องการจัดตั้งกองทุนภาพยนตร์ในประเทศไทยอย่างเป็นทางการและมีการจัดสรรงบประมาณต่อเนื่องเป็นประจำทุกปีเพื่อเปิดโอกาสสนับสนุนคนรุ่นใหม่และคนในวงการภาพยนตร์ได้ทำหนังอย่างที่ตัวเองต้องการมากยิ่งขึ้น หรือเพื่อเพิ่มทางเลือกให้กับผู้ชมภาพยนตร์ได้ดูหนังที่แปลกใหม่ไม่ซ้ำแนวเดิม คือ ผิ ดลก แอ็คชั่น เป็นต้น

6. การปรับปรุงพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551

กลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ให้ความเห็นเกี่ยวกับการปรับปรุงพระราชบัญญัติและวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551 ดังนี้

1. ควรมีการปรับปรุงพระราชบัญญัติและวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551 ทุก 3-5 ปี
2. ให้พิจารณาในกรณีของ เรท “ส” หรือ เรทส่งเสริมควรมีอยู่หรือไม่และเรทนี้ส่งเสริมภาพยนตร์อย่างแท้จริงหรือเปล่า
3. ช่วงอายุในการชมควรปรับเปลี่ยนหรือไม่ เช่น อายุ 13 กับ 15 ซึ่งไม่ค่อยมีความแตกต่างกันในเรื่องของความคิด โดยน่าจะเป็น เรท น 15 + และ น 18 + ควรมีการจัดประเภทภาพยนตร์ที่มีช่องว่างทางอายุที่ห่างกันระดับหนึ่งเพื่ออำนวยความสะดวกพิจารณาภาพยนตร์
4. การเขียนกฎหมายยังเขียนกว้างและครอบคลุมมากเกินไปควรมีการปรับปรุงในอนาคตหลังใช้ไปได้ในระยะเวลาหนึ่งเพื่อให้สอดคล้องกับสังคมและวัฒนธรรมของยุคนั้น

อภิปรายผลวิจัย

จากผลการศึกษาผู้วิจัยมีประเด็นที่นำมาอภิปรายผลได้ดังต่อไปนี้

1. ประเด็นความคิดเห็นต่อการจัดประเภทภาพยนตร์ ผลการศึกษาพบว่า ทุกกลุ่มประกอบด้วย ผู้สร้าง ภาพยนตร์ ผู้ประกอบการ โรงภาพยนตร์ กลุ่มนักวิชาการและนักวิจารณ์ ภาพยนตร์ เจ้าหน้าที่รัฐที่เกี่ยวข้องโดยตรง และ ผู้ชมภาพยนตร์ เห็นด้วยการจัดประเภทภาพยนตร์ โดยเห็นว่าการจัดประเภทภาพยนตร์นั้นเป็นการสร้างความชัดเจนในเนื้อหาให้มีความเหมาะสมสำหรับผู้ชมในแต่ละวัย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด ความเป็นมาของ การจัดประเภทภาพยนตร์ ในประเทศและต่างประเทศ โดยมีสาระสำคัญว่า การจัดระดับความเหมาะสมของภาพยนตร์เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการให้คำแนะนำสำหรับผู้ชม โดยเฉพาะพ่อแม่หรือผู้ปกครอง ในการเลือกรับชมสื่อภาพยนตร์ที่เหมาะสมกับวัยผู้ชม โดยเฉพาะผู้ชมที่เป็นเด็กและเยาวชนในครอบครัว อีกทั้งยัง สร้างมาตรฐานในการตรวจสอบเนื้อหาและเฟิร์มแวร์สื่อ บนหลักเกณฑ์และความเข้าใจเดียวกัน เป็นแนวทางและสร้างแรงจูงใจในการสร้างสรรค์ภาพยนตร์ที่ส่งเสริมการศึกษาและการเรียนรู้ให้กับผู้ชม รักษาไว้ซึ่งสิทธิเสรีภาพในการแสดงออกและการได้รับข้อมูลข่าวสาร แต่ทั้งนี้การจำแนกเนื้อหาของภาพยนตร์ตามช่วงอายุของผู้ชมตามหลักการข้างต้น ควรมีแนวคิดความเป็นมาของ การจัดประเภทภาพยนตร์ ในประเทศและต่างประเทศ ในการพิจารณาด้วย โดยอาจแบ่งเนื้อหาของภาพยนตร์แบ่งออกเป็น 2 ประเภท (อิทธิพล ปรีดีประสงค์, 2550) ได้แก่

1. หลักเกณฑ์ของระบบการจำแนกเนื้อหาที่ควรมีการจำกัด พิจารณาจากภาพ เสียง และ เนื้อหาในภาพยนตร์ ประกอบกับเจตนาในการผลิต และการจัดทำ วัตถุประสงค์และวิธีการ ในการนำเสนอภาพหรือเสียง น้ำหนักของการดำเนินเรื่อง รวมทั้ง มุมกล้องของการถ่ายทำ ที่ทำให้ ผู้ชมรับรู้ในทางที่ไม่เหมาะสม และอาจมีผลต่อการพัฒนาค่านิยมและพฤติกรรมในด้านลบ โดย พิจารณาใน 3 ประเด็น คือ (1) พฤติกรรมและความรุนแรง (2) เรื่องทางเพศ และ (3) ภาษา

ประเด็นที่ 1 พฤติกรรมและความรุนแรง พิจารณาจากภาพ เสียงและเนื้อหา ที่อาจทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ไม่เหมาะสม ในเรื่องพฤติกรรมที่รุนแรง หรือนำไปสู่ความรุนแรงและอันตราย ประกอบด้วย

1. การแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม รวมทั้งการนำเสนอที่ก่อหรือ ชักนำให้เกิดผลรุนแรง ต่อจิตใจ ของผู้ชม ทำให้เกิดความรู้สึกทางจิตใจ เช่น ความหดหู่ ความเศร้า ความเครียด ความ สะเทือนใจอย่างรุนแรง รวมตลอดถึง องค์ประกอบของ ภาพยนตร์ ที่ทำให้ผู้ชมตกใจกลัว ความน่า เกลียด สยดสยอง ขยะแขยง

2. การใช้ความรุนแรงกระทำต่อตนเอง ต่อวัตถุ และต่อบุคคลอื่น

3. การใช้อาวุธ ยาเสพติด การแสดงภาพของการกระทำความผิดในรูปแบบต่างๆ รวมถึง เนื้อหาที่ขัดต่อศีลธรรม และความสงบสุขของสังคม

4. การนำเสนอที่ก่อหรือชักนำให้เกิดการอคติ การเลือกปฏิบัติอันนำมาซึ่งการต่อต้านหรือ ล่วงละเมิดบุคคลหรือกลุ่มบุคคล รวมถึง การส่งเสริม การสร้างทัศนคติ ความเชื่อ การชักจูงใจ ให้เกิดการล่วงละเมิดหรือการต่อต้าน การดูหมิ่นเหยียดหยาม การลดทอนหรือการละเมิดศักดิ์ศรี ความเป็นมนุษย์ ละเมิดสิทธิมนุษยชน ตลอดจนการส่งเสริมหรือชักจูงให้เกิดการต่อต้าน ดูหมิ่น สร้างทัศนคติเชิงลบ การล้อเลียนให้เกิดความอาย กลายเป็น “ตัวตลกในสังคม” ที่มีผลต่อตัว บุคคล กลุ่มบุคคล ทั้งในประเด็นของเชื้อชาติ สัญชาติ ชาติพันธุ์ เพศ รสนิยมทางเพศ ชนชั้น สถานะ สภาพทางเศรษฐกิจ อายุ ศาสนา สีผิว โรคหรือภาวะสุขภาพความพิการทั้งทางร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา

ประเด็นที่ 2 เรื่องทางเพศ พิจารณาจากภาพ เสียงและเนื้อหา ที่อาจทำให้เกิดการเรียนรู้ ที่ไม่เหมาะสม ในด้านการแต่งกาย การแสดงออกทางเพศ การแสดงท่าทางหรือกิริยาที่ไม่ เหมาะสมในทางเพศ การล่วงละเมิดทางเพศ การสนทนาหรือใช้คำพูดเกี่ยวกับเนื้อหาทางเพศที่ ล่อแหลมหรือ ไม่เหมาะสม การสร้างทัศนคติทางลบเกี่ยวกับเนื้อหาทางเพศในประเด็นต่างๆ เช่น การเหยียดเพศ เป็นต้น

ประเด็นที่ 3 เรื่องภาษา พิจารณาจากภาพ เสียงและเนื้อหา ที่อาจทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ไม่เหมาะสมในเรื่องการใช้ภาษา ไวยากรณ์ทางภาษา การใช้ภาษาที่ล่อแหลมหมิ่นเหม่ สื่อความหมายในเชิงลบ การใช้ภาษาที่หยาบคาย รวมถึง การใช้ภาษาที่ก้าวร้าว ดูหมิ่น นำมาซึ่งการลดทอนศักดิ์และศรีของผู้ชม

อย่างไรก็ตามในฐานะภาพยนตร์เป็นสื่อมวลชนแขนงหนึ่ง จึงจำเป็นต้องมีการจัดประเภทภาพยนตร์ (Movie Rating) ที่ควบคุมโดยรัฐไม่ได้ควบคุมตนเองอย่างเช่น สหรัฐ หรือ อังกฤษ และการจัดประเภทภาพยนตร์ของไทยนั้น ก็เพื่อเป็นส่วนในการกั้นกรองเนื้อหาสาระที่จะสื่อไปยังผู้ชมหรือผู้รับสารและเหนือสิ่งอื่นใด เพื่อประโยชน์มากกว่าโทษของผู้ชมภาพยนตร์

นอกจากนี้การจัดประเภทภาพยนตร์ ยังสอดคล้องกับ ผู้ชมภาพยนตร์ในส่วนการวิจัยเชิงปริมาณที่มีความเห็นด้วยกับ การจัดประเภทภาพยนตร์ ถึง 88.3 เปอร์เซ็นต์ ส่วนผู้ไม่เห็นด้วยมีเพียงแค่ 11.7 เปอร์เซ็นต์เท่านั้น จะเห็นได้ว่าทุกฝ่ายเห็นด้วยเป็นอย่างมากในการจัดประเภทภาพยนตร์ในครั้งนี้ และยังเป็นการลดปัญหาการเซ็นเซอร์ ซึ่งระบบการเซ็นเซอร์ในประเทศไทยเป็นระบบที่ไม่มีกฎเกณฑ์แน่ชัด เป็นปัญหาที่สะสมมานาน โดยส่งผลกระทบต่อวงการภาพยนตร์ จึงส่งผลให้ผู้ให้สัมภาษณ์ทุกกลุ่มเห็นด้วยกับการที่มีการจัดประเภทภาพยนตร์รวมทั้งเป็นการพัฒนาโครงสร้างการผลิตภาพยนตร์ไทยไปสู่สากลต่อไป

2. ประเด็นความเหมาะสมในการจัดประเภทภาพยนตร์ ผลการศึกษาพบว่า แต่ละกลุ่มมีความเห็นที่แตกต่างกันไป โดยกลุ่มที่เกี่ยวข้องหรือประกอบวิชาชีพเกี่ยวกับภาพยนตร์โดยตรง อาทิ ผู้สร้างภาพยนตร์ นักวิชาการด้านภาพยนตร์และนักวิจารณ์ภาพยนตร์ มีความเห็นที่แตกต่างจากกลุ่มที่เป็นผู้ควบคุมดูแลและผู้รับผลประโยชน์ โดยเฉพาะ กลุ่มหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องโดยตรงและผู้ประกอบการโรงภาพยนตร์ ด้วยเหตุดังกล่าวนี้เอง จึงส่งผลต่อการถกเถียงในการจัดประเภทภาพยนตร์ในแต่ละระดับช่วงอายุของผู้ชม เนื่องจากกลุ่มผู้สร้าง มีสังสัยภาพยนตร์ในประเภทที่ 1 ภาพยนตร์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้และควรส่งเสริมให้มีการชม (ส) ว่าทางภาครัฐมีหลักและข้อพิจารณาความเหมาะสมในการคัดเลือกภาพยนตร์ที่ให้ประเภทภาพยนตร์นี้อย่างไร เพราะภาพยนตร์ทุกเรื่องก็ถือได้ว่ามีค่าและมีประโยชน์ที่สมควรจะถูกส่งเสริมได้ไม่น้อยไปกว่าเรื่องที่ส่งเสริมก่อนหน้านี้เช่นกัน เมื่อพิจารณาภาพยนตร์ที่ได้รับประเภทส่งเสริมก่อนหน้านี้ เช่น Young at Heart, ใต้ทะเลลึก 3 มิติ (Under The Sea 3 D) จนมาถึงภาพยนตร์เรื่อง ดำนานสมเด็จพระนเรศวรมหาราช ภาค 3 ก็ทำให้เกิดข้อเปรียบเทียบหรือข้อสงสัยถึงภาพยนตร์เรื่องอื่น เช่น ปัญญา-เรณู ที่ได้ประเภทภาพยนตร์ที่เหมาะสมกับผู้ที่มีอายุตั้งแต่สิบสามปีขึ้นไป หรือ น 13+ จนนำไปสู่ความรู้สึกสองมาตรฐานและความเหมาะสมในการจัดประเภทภาพยนตร์ในแต่ละประเภท ในส่วนระดับอายุของการจัดประเภท

ภาพยนตร์กลุ่มผู้สร้างภาพยนตร์ นักวิชาการด้านภาพยนตร์และนักวิจารณ์ภาพยนตร์ มีความเห็น ว่า มีการจัดระดับที่มากจนเกินไปน่าจะมีการจัดระดับตามช่วงอายุที่ห่างกันมากกว่านี้เช่น อายุ 13 ก็ไม่น่าจะมีวิจารณ์ดูนอ่ยไปกว่าอายุ 15 เป็นต้น ในขณะที่เดียวกันหน่วยงานที่ควบคุม ได้แก่ หน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องโดยตรง และคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์ ก็มีข้อโต้แย้งว่า หลักการที่ใช้ในการแบ่งภาพยนตร์ในแต่ละประเภทนั้น ได้พิจารณาจากการเจริญเติบโตและการเจริญวัยของเด็กเป็นสำคัญ อีกทั้งได้พิจารณาการจัดประเภทภาพยนตร์จากหลายๆประเทศแล้ว สังคมไทยน่าจะเหมาะสมกับการจัดประเภทภาพยนตร์แบบนี้ อีกทั้ง เนื่องจากวัฒนธรรมของไทย บางเรื่องยังคงต้องมีความระมัดระวังในการนำเสนอ โดยเฉพาะเรื่อง เพศ ภาษา ยาเสพติด และความรุนแรง นอกจากนี้ยังเป็นกฎ ระเบียบเชิงป้องกันให้เด็กและเยาวชน ต่อพฤติกรรมกรรมเลียนแบบที่ไม่เหมาะสมในอนาคต เนื่องจากว่าประเทศไทยมีพื้นฐานทางสังคมวัฒนธรรมแตกต่างจากต่างประเทศ อย่างสิ้นเชิง โดยเฉพาะประเทศสหรัฐอเมริกาซึ่งจากการสำรวจความคิดเห็นของผู้ชมภาพยนตร์ในการวิจัยเชิงปริมาณ พบว่า เป็นประเทศที่ภาพยนตร์มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเลียนแบบมากที่สุด โดยเฉพาะเรื่องความรุนแรง ความสัมพันธ์ทางเพศ ภาษาที่หยาบคาย และศาสนาความเชื่อดังนั้น กลุ่มผู้ควบคุมดูแล หรือเจ้าหน้าที่รัฐ จึงเห็นว่ากฎเกณฑ์ หรือข้อบังคับในการควบคุมเรื่องดังกล่าว จึงถือว่าเป็นนโยบายเชิงป้องกัน สำหรับเด็ก เยาวชน และผู้ที่ยังไม่มีวิจารณญาณในการรับชมที่เพียงพอ

3. ประเด็นหลักเกณฑ์การตรวจพิจารณาภาพยนตร์จากคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์ที่มาจากภาครัฐ ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่มีแนวคิดคล้ายคลึงกันในเรื่องของสัดส่วนที่มาจากภาครัฐมากกว่า แต่มีจำนวนลดน้อยลงกว่าในอดีตที่ผ่านมา โดยผู้ให้สัมภาษณ์เห็นว่า หน่วยงานภาครัฐที่เข้ามาดูแลส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีความรู้ ประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องภาพยนตร์ในระดับหนึ่ง จึงไม่น่าจะเป็นประเด็นสำคัญสำหรับในเรื่องสัดส่วนของคณะกรรมการที่มาจากภาครัฐเป็นส่วนใหญ่ แต่ทั้งนี้ ในอนาคต ควรมีการปรับปรุงองค์ประกอบของคณะกรรมการ ที่มาจากหน่วยงานภาคเอกชนเข้ามามีบทบาทเพิ่มมากขึ้น

ส่วน หลักเกณฑ์การตรวจพิจารณาภาพยนตร์จากคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์จากการศึกษาพบว่า รัฐยังคงเข้ามามีบทบาทเกี่ยวกับการควบคุมดูแลทางด้าน ศาสนา ยาเสพติด ความรุนแรง ภาษา เรื่องเพศ และ ความมั่นคง เช่นเดิม สอดคล้องกับ ทฤษฎีอำนาจนิยม (Authoritarian Theory) ที่ว่าการใช้อำนาจรัฐในสื่อภาพยนตร์เป็นการสร้างความชอบธรรมในการตรวจพิจารณาเนื้อหาก่อนการออกฉายและมีการลงโทษหากไม่ปฏิบัติตามแนวทางที่รัฐบาล หรือผู้มีอำนาจกำหนด ทฤษฎีนี้มักจะใช้กันอยู่ในประเทศที่มีระบบการเมืองการปกครองแบบเผด็จการหรือกึ่งเผด็จการ ซึ่งสื่อมวลชนจะไม่มีอิสรภาพ และต้องอยู่ภายใต้การชี้แนะหรือการเสนอแนะจากเจ้าหน้าที่รัฐบาล มีการตรวจพิจารณาและการลงโทษผิดไปจากแนวนโยบายทางการเมืองที่กำหนด

มาจากภาครัฐ โดยยังคงเป็นไปในรูปแบบของคณะกรรมการตรวจพิจารณาภาพยนตร์ และวิดิทัศน์ที่มีอำนาจแบบเบ็ดเสร็จ โดยเฉพาะ การเผยแพร่สื่อในลักษณะลามกอนาจารและด้านกามารมณ์เป็นส่วนใหญ่ ยกตัวอย่างภาพยนตร์เรื่อง Insect in the backyard (แมลงในสวนหลังบ้าน) เป็นต้น

ทั้งนี้สื่อจะต้องไม่ขัดแย้งต่อผู้ที่มีอำนาจ ประเทศที่ยังคงปฏิบัติต่อสื่อมวลชนคล้ายคลึงกับแนวทฤษฎีอำนาจนิยม มักจะได้แก่ ประเทศที่กำลังพัฒนา ไม่ว่าจะอยู่ในทวีปเอเชีย แอฟริกา หรืออเมริกาใต้ ก็มักจะปฏิบัติคล้าย ๆ กัน เพราะว่าเป็นประเทศเหล่านี้ส่วนใหญ่จะต้องคำนึงถึงเสถียรภาพของผู้บริหารประเทศและเอกภาพของการทำงานก่อนเสรีภาพ ทาง การแสดงออก แม้ว่าในบางประเทศมีความพยายามอยู่เสมอที่จะเปิดโอกาสให้สื่อมวลชนมีเสรีภาพเพิ่มมากขึ้นทั้งในแง่รัฐศาสตร์และนิติธรรมก็ตาม แต่จริงๆ แล้ว มีหลายวิธีในการควบคุมสื่อภาพยนตร์ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. การควบคุมกันเองของอุตสาหกรรมภาพยนตร์ (Industry Self-censorship) เป็นการควบคุมโดยการกำหนดกฎเกณฑ์ ข้อบังคับ โดยอุตสาหกรรมภาพยนตร์ โดยจะกำหนดว่าภาพยนตร์แต่ละเรื่องจะได้รับการอนุญาตให้เผยแพร่ หรือไม่เผยแพร่ โดยยึดหลักตามที่อุตสาหกรรม ภาพยนตร์กำหนด วิธีการนี้ถูกใช้ในช่วงแรกของอุตสาหกรรมภาพยนตร์ ในประเทศสหรัฐอเมริกา

2. การจัดระดับโดยอุตสาหกรรมภาพยนตร์ (Industry Classification) เป็นการแบ่งระดับ โดยอุตสาหกรรมภาพยนตร์ โดยมีระดับต่างๆ แตกต่างกัน วัตถุประสงค์ของการแบ่งระดับนี้คือการแจ้งให้แก่สาธารณชนทราบ และที่สำคัญคือ เป็นข้อเสนอแนะให้แก่ผู้ปกครอง ปัจจุบันวิธีนี้ หรือรูปแบบการกำหนดระดับนี้ ใช้กันอย่างแพร่หลายในหลายประเทศ อาจแตกต่างกันที่การบังคับใช้หรือหน่วยงานที่แบ่งระดับ แต่มีแนวคิดเดียวกัน คือ การจัดประเภทภาพยนตร์ (Movie Rating)

3. การตรวจภาพยนตร์ก่อนฉาย (Prior Restraint Censorship) การนำภาพยนตร์ไปฉายให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาความเหมาะสมในการฉาย ซึ่งในประเทศสหรัฐอเมริกาใช้วิธีนี้ในยุคแรกของการควบคุมสื่อภาพยนตร์ แต่เนื่องจากวิธีดังกล่าวนี้ขัดกับสิทธิพื้นฐานตามรัฐธรรมนูญของประเทศ จึงมีการเปลี่ยนแปลงวิธีการควบคุมในเวลาต่อมา

4. การควบคุมโดยกฎหมายลามกอนาจาร (Obscenity Law) ภายใต้กฎหมายของประเทศต่างๆจะมีกฎหมายของท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับการฉายภาพยนตร์ โดยถือว่าการฉายภาพยนตร์ที่มีภาพโป๊เปลือย ลามก อนาจาร ถือว่าเป็นสิ่งผิดกฎหมาย จะเห็นได้ว่า กฎหมายจะลงโทษเมื่อได้มีการกระทำผิดไปแล้ว ได้แก่ การฉายภาพยนตร์นั่นเอง ซึ่งแตกต่างจาก การตรวจภาพยนตร์ก่อนฉาย

5. การแบ่งระดับโดยสาธารณชน (Public Classification) นอกจากการแบ่งระดับโดยอุตสาหกรรมภาพยนตร์ตามที่ได้อธิบายแล้วข้างต้น อาจมีการแบ่งระดับโดยสาธารณชนขึ้นอยู่กับแต่ละท้องถิ่น

6. การใช้อำนาจอย่างไม่เป็นทางการ (Informal Police Power) ระหว่างการตรวจภาพยนตร์

ก่อน และการควบคุมโดยการใช้กฎหมายลามกอนาจาร รัฐอาจใช้อำนาจของตำรวจในการตรวจสอบเนื้อหาของภาพยนตร์อย่างไม่เป็นทางการ

7. การแบ่งพื้นที่ (Zoning) การจำกัดพื้นที่ในการฉายภาพยนตร์ที่ไม่เหมาะสมเฉพาะบางพื้นที่เป็นวิธีหนึ่งที่ใช้ในกลุ่มประเทศยุโรป ควบคู่กับวิธีการแบ่งระดับผู้ชมภาพยนตร์

8. การควบคุมโดยหน่วยงาน (Private Controls) การควบคุมโดยหน่วยงานในที่นี้ หมายถึง การควบคุมโดยองค์กรทางศาสนา โดยการกำหนดประเภทภาพยนตร์ตามความเหมาะสมตามคำสอนของแต่ละศาสนา

9. การควบคุมโดยผู้ปกครอง (Parent Restraint) นอกจากวิธีที่ได้กล่าวมาข้างต้นทั้งหมดแล้วการควบคุมโดยผ่านทางครอบครัว หรือ ผู้ปกครอง ก็เป็นช่องทางหนึ่งซึ่งอาจถือได้ว่าเป็นการควบคุมสื่อภาพยนตร์ แม้ว่าจะถือว่าเป็นวิธีที่ไม่ได้ผลที่สุด แต่สำหรับครอบครัวที่เข้มงวด เขาจะชวนจะถูกกั้นกรองเนื้อหาของภาพยนตร์ที่จะรับชมสำหรับการศึกษาในครั้งนี้ แนวความคิดในการควบคุมสื่อมวลชน จะถูกนำมาใช้ ในการกำหนดหน่วยงานของผู้พิจารณาระดับของผู้ชมภาพยนตร์ ว่าควรเป็นการควบคุมกันเอง ควบคุมโดยสาธารณะ ควบคุมทางกฎหมาย หรือควบคุมทางการปกครอง ในส่วนของวิธีการควบคุมสื่อภาพยนตร์ ในอนาคตหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะมีการนำมาปรับใช้ในการจัดประเภทภาพยนตร์ (Movie Rating) ในประเทศไทยอย่างจริงจัง เพื่อสอดคล้องกับสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว

สำหรับประเด็นในเรื่อง คุณยพินิจในการพิจารณา ของคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์ฯ ในแต่ละคณะที่ไม่เหมือนกัน เช่น เรื่อง 2012 วันสิ้นโลก, อวตาร นั้นที่สหรัฐได้เรท PG 13 แต่บ้านเรากลับได้เรททั่วไป ทั้งที่มีฉากความรุนแรงอยู่มากมาย และเรื่อง Cherry Blossom ก็ได้เรททั่วไป ทั้งที่มีฉากล่อแหลมหลายฉาก และคณะกรรมการยังไม่เข้าใจเนื้อหาของภาพยนตร์อย่างแท้จริง โดยมีการพิจารณาเป็นฉากมากกว่าจะพิจารณาโดยดูเนื้อหาของภาพยนตร์ตลอดทั้งเรื่อง ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดเจน เช่น ภาพยนตร์เรื่อง Insect in the backyard (แมลงในสวนหลังบ้าน) ที่ผู้สร้างภาพยนตร์ต้องการสื่อให้เห็น ถึงปัญหาของ ครอบครัวที่มีความหลากหลายทางเพศ และมีรสนิยมทางเพศ แตกต่างจากคนในสังคมโดยทั่วไป และลูกทั้งสองพยายามหาทางออก ของปัญหา โดยการ การขายตัว ด้วยวุฒิภาวะที่ไม่มากพอ ค่านิยมวัยรุ่นสมัยนี้ ทำให้กลายเป็น โสเภณีเด็ก ทั้งนี้ผู้สร้างต้องการสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาครอบครัว อันมาจากผลกระทบที่สังคม พยายามปกปิดเรื่องเพศมากเกินไป โดยการตีกรอบสังคมด้วยเพศชายเพศหญิง และภาพยนตร์เรื่องดังกล่าวถูก จัดอยู่ในประเภท ภาพยนตร์ที่ห้ามเผยแพร่ในราชอาณาจักร หรือห้ามฉาย

4. ประเด็นผลกระทบที่เกิดขึ้นภายหลังมีการจัดประเภทภาพยนตร์ โดยผู้วิจัยแยกผลกระทบที่เกิดขึ้น 4 ประเด็น ได้แก่

4.1 ผลกระทบในการปรับตัว จากผลการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่ผลกระทบที่เกิดขึ้นจะเป็นผลกระทบด้านบวกมากกว่าด้านลบ โดยเฉพาะผลกระทบในการปรับตัวของผู้สร้างภาพยนตร์ที่เหมือนกระตุ้นและสร้างแรงจูงใจให้มีการผลิตภาพยนตร์ที่มีความหลากหลาย ของเนื้อหามากยิ่งขึ้น และสำหรับในเรื่องของเนื้อหาสาระนั้นต้องมีการปรับตัวในเรื่องของบทภาพยนตร์ ทั้งนี้ผู้สร้างภาพยนตร์มักสร้างภาพยนตร์เพื่อให้สอดคล้องกับเรทที่ตัวเองต้องการ เช่น ผู้สร้างต้องการเรท “ท” หรือเรททั่วไป มากกว่าเรท 18+ และ ฉ 20- เป็นต้น

แต่อย่างไรก็ตามจากการจัดประเภทภาพยนตร์ยังมีผลกระทบในด้านลบเกิดขึ้นคือยังเสมือนว่าเกิดปัญหาการดับเบิลเซ็นเซอร์ หรือมีทั้งการเซ็นเซอร์และห้ามฉายเกิดขึ้น ยังเป็นการสร้างกรอบสำหรับผู้สร้างมากเกินไปในบางประเภท เช่น ประเภทที่ 7 ซึ่งผู้สร้างภาพยนตร์เองจะต้องมีการปรับตัวเพื่อสร้างภาพยนตร์ให้เหมาะสมกับประเภทภาพยนตร์ที่จัดขึ้นตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551 และต้องสร้างภาพยนตร์เพื่อเข้าสู่ตลาดให้มากที่สุด เช่นเดียวกัน

4.2 ผลกระทบที่เกิดจากการจัดประเภทภาพยนตร์ประเภท 6 มีการตรวจบัตรประจำตัวประชาชน (ฉ 20-) โดยผลกระทบที่เกิดจากการจัดประเภทภาพยนตร์ประเภท 6 มีการตรวจบัตรประจำตัวประชาชน (ฉ 20-) ผลการศึกษาพบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ให้ความเห็นว่า มีผลกระทบด้านลบมากกว่าด้านบวก อาทิ การสร้างความยุ่งยากให้กับผู้ชมภาพยนตร์ การลิดรอนสิทธิ เสรีภาพในการชมภาพยนตร์ของผู้มีอายุต่ำกว่า 20 ปี เช่น อายุ 18 ปี ซึ่งมีวีจรรย์ญาณไม่น่าจะแตกต่างกับ 20 ปี นอกจากนี้ยังมีผลกระทบต่อธุรกิจเกี่ยวกับยอดขายบัตรชมภาพยนตร์ที่ไม่สามารถจำหน่ายตั๋วภาพยนตร์ได้ในกลุ่มผู้ชมที่มาเป็นกลุ่ม เช่น อายุ 19 ปี และ 20 ปี ที่บางครั้งมาชมภาพยนตร์เป็นกลุ่มเมื่อมีเพื่อนบางคนไม่สามารถชมได้ก็ส่งผลให้ทั้งกลุ่มไม่ชมภาพยนตร์ ส่งผลต่อยอดขายบัตรชมภาพยนตร์ โดยจะเห็นว่าส่วนใหญ่กลุ่มที่มา ชมภาพยนตร์ จะมีอายุใกล้เคียงกันมาก ซึ่งจะเห็นถึงความแตกต่างในกรณีอายุ 19 และ 20 ปี ได้ชัดเจนว่าเป็นการลิดรอนสิทธิในขณะที่วีจรรย์ญาณ ไม่แตกต่างกันเท่าที่ควร จึงเป็นเรื่องที่ต้องพิจารณาในเรื่องการจัดแบ่งประเภทภาพยนตร์โดยสอดคล้องกับผลการศึกษาของ อธิธิพล วรานุศุภากุล (2551) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมมารับชมภาพยนตร์กับความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดแบ่งระดับอายุผู้ชมภาพยนตร์ของผู้ชมภาพยนตร์ในเขตกรุงเทพมหานคร ” โดยพบว่า ประเภทภาพยนตร์ควรแบ่งออกเป็น 5 ประเภท ได้แก่ ภาพยนตร์ทั่วไป , ภาพยนตร์ที่ผู้ชมที่มีอายุต่ำกว่า 15 ปี ผู้ปกครองควรแนะนำ, ภาพยนตร์ที่ผู้ชมที่มีอายุต่ำกว่า 15 ปี ต้องมีผู้ปกครองเข้าชมด้วย , ภาพยนตร์ที่ห้ามผู้ชม

ภาพยนตร์ต่ำกว่า 18 ปีเข้าชม , และ ภาพยนตร์ที่ห้ามฉาย ทั้งนี้ในส่วนการวิจัยเชิงปริมาณ สำหรับความคิดเห็นต่อการตรวจบัตรประชาชนก่อนชมภาพยนตร์นั้นส่วนใหญ่เห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 77.3 ส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 58.8 อายุมากกว่า 20 ปีบริบูรณ์ คิดเป็นร้อยละ 86.3 มีการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 58.5 มีอาชีพนักเรียน, นักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 90.0 จะเห็นได้ชัดเจนว่า ความคิดเห็นของการสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มผู้ชมภาพยนตร์ในการวิจัยเชิงปริมาณ มีความแตกต่างกันในด้านการตรวจบัตรประจำตัวประชาชน ทั้งนี้ผู้ชมภาพยนตร์พร้อมและเห็นด้วยต่อการตรวจบัตรก่อนเข้าชมภาพยนตร์ ส่วนประเด็นเรื่องการบังคับใช้การ ตรวจบัตรประจำตัวประชาชน (ถ 20-) ยังคงมีปัญหาในทางปฏิบัติ เนื่องจากบุคลากร และงบประมาณในการดำเนินการ อีกทั้งยังพบปัญหา ช่องโหว่ของตัวบทกฎหมาย ที่เจ้าหน้าที่ไม่มีอำนาจโดยตรงในการจับกุมต้องประสานงานตำรวจเจ้าของพื้นที่มาเป็นผู้จับกุม ทำให้การบังคับใช้กฎหมายไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร และขั้นตอนการ จับกุมมีลักษณะที่เอื้อให้มีการยืดหยุ่นสำหรับความสัมพันธ์ส่วนบุคคล การปราบปรามไม่ทั่วถึงและเด็ดขาด รวมถึงสภาพความกดดันทางการเมืองและคำสั่งของผู้มีอำนาจ จึงทำให้การบังคับใช้ไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

4.3 ประเด็นการจัดประเภทภาพยนตร์ประเภทที่ 7 ภาพยนตร์ที่ห้ามฉายในราชอาณาจักร ผลการศึกษาพบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์มีความเห็นว่าผลกระทบทั้งด้านบวกและด้านลบ โดยผลกระทบด้านบวก คือ มีมาตรการที่นำมาใช้ควบคุม เพื่อเป็นกฎระเบียบในการปฏิบัติให้เป็นมาตรฐานเดียวกันและ เพื่อเป็นเชิงป้องกันในระบบสังคมไทย เนื่องจากสังคมไทย มีพื้นฐานทางสังคม วัฒนธรรมแตกต่างจากต่างประเทศ จึงต้องค่อยๆ ปรับตัวและมีความพร้อมมากขึ้นทั้งด้านผู้ชม และผู้สร้างภาพยนตร์ ไทยยังยึดถือแนวคิดเรื่องอำนาจนิยม โดยการตรวจพิจารณาภาพยนตร์ก็เป็นกระบวนการอันหนึ่ง ตามทฤษฎี อำนาจนิยมที่ ใช้อำนาจ นิยมในการตรวจพิจารณาภาพยนตร์เป็นหลัก ด้วยแนวคิดทฤษฎีที่ว่า สื่อมวลชนควรอยู่ภายใต้อำนาจรัฐ ไม่บ่อนทำลายอำนาจรัฐ และไม่ทำลายค่านิยมของคนส่วนใหญ่ ทั้งทางศีลธรรมและการเมือง และให้ยึดการตรวจพิจารณาเป็นสิ่งที่ชอบธรรมและบังคับให้ยึดถือเป็นหลักการ สำหรับผลกระทบในด้านลบคือ เกิดการขัดแย้งต่อกฎหมายหลักในเรื่องสิทธิและเสรีภาพในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และการเข้าถึงของกฎหมาย เนื่องจากมีกฎหมายอื่นรองรับในกรณีไม่เหมาะสม เนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้บัญญัติในส่วนของสิทธิและเสรีภาพของประชาชนชาวไทย ในเรื่องการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร นอกจากนี้ยังเกิดปัญหาการเข้าถึงกันของกฎหมาย โดยเฉพาะ พระราชบัญญัติ ภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551 มาตรา 29 ที่บัญญัติว่า ในการพิจารณาอนุญาตภาพยนตร์ตามมาตรา ๒๕ ถ้าคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์เห็นว่าภาพยนตร์ใดมีเนื้อหาที่เป็นการบ่อนทำลาย ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรืออาจกระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของรัฐและเกียรติภูมิของประเทศไทยให้คณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิ

ทัศน์มีอำนาจสั่งให้ผู้ขออนุญาตแก้ไขหรือตัดทอนก่อนอนุญาต หรือจะไม่อนุญาตก็ได้ภาพยนตร์ที่ผ่านการตรวจพิจารณาและได้รับอนุญาตตามมาตรา 25 มิให้ถือว่าภาพยนตร์นั้นมีลักษณะที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติตามวรรคหนึ่ง ซึ่งจะเห็นได้ชัดเจนว่ากฎหมายให้อำนาจเข้าซ้อนและส่งผลต่อการแทรกแซงของผู้มีอำนาจได้ ซึ่งโดยปกติแล้วยังมีกฎหมายอีกหลายฉบับที่สามารถฟ้องร้องได้ในกรณีที่ทำเนิการไม่เหมาะสม โดยพระราชบัญญัติเกี่ยวกับสื่อเหล่านี้มีการควบคุมและดูแลเกี่ยวกับการแพร่ภาพของสื่อในที่สาธารณะอยู่แล้วถ้าผู้สร้างภาพยนตร์กระทำไม่เหมาะสมก็สามารถถูกฟ้องร้องได้

ทั้งนี้กรณีการห้ามขายสอดคล้องกับทฤษฎีความขัดแย้ง ที่เกิดขึ้นสามารถมองหรือสัมผัสได้ 3 ทาง (ชงชัย สันติวงษ์, 2540 : 284) คือ

1. ความขัดแย้งที่มองเห็นได้ (Perceived) คือ การที่ฝ่ายต่าง ๆ ได้ตระหนักถึงความขัดแย้งที่เกิดขึ้น เช่น การที่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเห็นว่าเป้าหมายของเขาแตกต่างจากเป้าหมายของกลุ่มอื่น ๆ อย่างเห็นได้ชัด และเห็นชัดถึงหนทางโอกาสที่จะต้องก้าวก้าวรบกวนในทางต่าง ๆ ได้หลายทาง

2. ความขัดแย้งที่รู้สึกได้ (Felt) คือความขัดแย้งต่าง ๆ ที่มีผลทำให้รู้สึกได้ในหลาย ๆ ทาง คือ การก้าวร้าว โกรธ กลัว หรือระแวงสงสัยระหว่างกัน

3. ความขัดแย้งที่แสดงพฤติกรรม (Behavior) คือ ความขัดแย้งที่แสดงออกมาเป็นพฤติกรรมที่เห็นได้ว่ามุ่งพยายาม รบกวน ก้าวก้าว หรือกลั่นแกล้ง โดยฝ่ายใดฝ่าย หากมองให้ลึกซึ้งจะเห็นว่าความขัดแย้งมีประโยชน์อย่างมากต่อการเกิดความคิด ความขัดแย้ง เป็นสิ่งที่อยากจะหลีกเลี่ยงพ้น ครอบงำที่มนุษย์ต้องอยู่ร่วมกันในสังคม ด้วยพื้นฐานด้านประสบการณ์ ระดับการศึกษา ความเชื่อ ความคิดเห็นที่แตกต่างกัน มาปฏิสัมพันธ์กัน จึงทำให้ความขัดแย้งเกิดขึ้น ซึ่งความขัดแย้งที่เกิดขึ้นสามารถมองหรือสัมผัสได้ 3 ทาง คือ 1) ความขัดแย้งที่มองเห็นได้ 2) ความขัดแย้งที่รู้สึกได้ และ 3) ความขัดแย้งที่แสดงออกทางพฤติกรรม และเมื่อมีความขัดแย้งเกิดขึ้น จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องรีบดำเนินการแก้ไขให้เป็นความขัดแย้งในเชิงสร้างสรรค์

ภาพยนตร์ในฐานะ สื่อมวลชนแขนงหนึ่ง ย่อมมีผลกระทบโดยตรง ไปยังผู้ชมภาพยนตร์อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ และ ในการจัดประเภทภาพยนตร์ (Movie Rating) ก็เป็นส่วนหนึ่งของการพยายามลดผลกระทบนั้นจากภาครัฐ แต่ในขณะที่เดียวกันการพยายามลดผลกระทบจากภาครัฐก็กลายเป็นจำกัดสิทธิและเสรีภาพขั้นพื้นฐานของการรับรู้ของผู้ชมไปโดยปริยาย ทั้งนี้ความขัดแย้งและผลกระทบก็จะยังคงมีอยู่ต่อไป เพราะเป็นเรื่องยากที่จะมีการยกเลิกการห้ามขาย หรือการห้ามเผยแพร่ภาพยนตร์ในราชอาณาจักร ถึงแม้จะมีข้อเสนอให้ยกเลิก และเปลี่ยนมาใช้วิธีการตรวจบัตรสำหรับผู้มีอายุ 25 ปีขึ้นไปก็ตาม

ทั้งนี้ ในฐานะที่ภาพยนตร์เป็นสื่อมวลชนแขนงหนึ่งจึงหลีกเลี่ยงความรับผิดชอบต่อสังคม

ไม่ได้ทั้งผู้สร้าง ผู้ฉาย และและผู้จัดจำหน่ายในรูปแบบของ ซีดี ดีวีดี หรือแม้กระทั่งช่องทางการ

ดาวน์โหลดผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ย่อมต้องมีส่วนรับผิดชอบโดยตรงในด้านลบที่จะเกิดขึ้นแก่เด็ก

เยาวชน และผู้ชมภาพยนตร์โดยทั่วไป ทั้งนี้การนำเสนอต้องเอื้อให้เกิดประโยชน์ การเรียนรู้สิ่งใหม่ ความคิดสร้างสรรค์ (Creative Thinking) ที่ไม่ได้เน้นแต่ความบันเทิง หรือด้านใดด้านหนึ่งแต่เพียงอย่างเดียว โดยเฉพาะเรื่องเพศ ภาษา ความรุนแรง ความมั่นคง สถาบัน และศาสนา ตามหลักของแนวคิด ความรับผิดชอบ ต่อสังคมของสื่อภาพยนตร์ ผู้สร้างเองจำเป็นต้องมีความรับผิดชอบต่อสังคมควบคู่ไปด้วย และควรมีจริยธรรมในการนำเสนอเนื้อหาสาระในภาพยนตร์อย่างตรงไปตรงมา อีกทั้งควรคำนึงถึง ขอบเขตเสรีภาพ ในการนำเสนอของสื่อภาพยนตร์ว่ามี มากน้อยเพียงใด และการใช้เสรีภาพของตนคุกคามเสรีภาพของผู้อื่นอยู่หรือไม่

4.3 ผลการศึกษาในเรื่องผลกระทบการจัดประเภทภาพยนตร์ต่อการช่วยลดพฤติกรรมเลียนแบบ ที่ไม่เหมาะสม เช่น ความรุนแรง ภาษา ยาเสพติด ผลการศึกษาพบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เห็นว่า การจัดประเภทภาพยนตร์ไม่มีผลต่อพฤติกรรมการเลียนแบบของเด็กและเยาวชน ซึ่งตัวแปรที่สำคัญน่าจะเกิดจากพื้นฐานครอบครัว และสื่ออื่น ๆ โดยเฉพาะสื่ออินเทอร์เน็ต วีซีดี วีซีดี ซึ่งควบคุมได้ยากกว่าสื่อภาพยนตร์ แต่ทั้งนี้ก็ปฏิเสธไม่ได้ว่าสื่อภาพยนตร์ก็ก่อให้เกิดพฤติกรรมการเลียนแบบเช่นเดียวกัน สอดคล้องกับการวิจัยเชิงปริมาณที่พฤติกรรมการเลียนแบบมาจากภาพยนตร์อเมริกัน ร้อยละ 65.3 รองลงมาคือ ประเทศไทย ร้อยละ 14.8 และจีน 3.5 เปอร์เซนต์ และแนวคิดเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกชมภาพยนตร์ ในส่วนปัจจัยเกี่ยวกับบุคคล (Personal Factor) เป็นปัจจัยที่สำคัญในการสื่อสารตามแนวทฤษฎีนี้ในพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารและการตัดสินใจเลือกชมภาพยนตร์ที่แตกต่าง ซึ่งสาเหตุมาจากบุคคลนั้นมีสิ่งที่ตนสะสมมาตั้งแต่เกิด (Predisposition) ที่แตกต่างกัน ได้แก่ ความรู้ ความเชื่อ ค่านิยม ประสบการณ์การเรียนรู้ บรรทัดฐานของกลุ่ม ลักษณะความแตกต่างกันของแต่ละบุคคล ทั้งนี้ทำให้ลักษณะการเข้าชมภาพยนตร์แตกต่างกันออกไป สำหรับในประเทศไทยลักษณะการเข้าชม กับเพื่อน คิดเป็นร้อยละ 67.7 รองลงมาจะเข้าชมภาพยนตร์กับแฟน คิดเป็นร้อยละ 21.0 ภาพยนตร์ที่ชื่นชอบ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ จะชอบชมภาพยนตร์ประเภท ตลกขบขัน คิดเป็นร้อยละ 37.0 รองลงมาคือ ชอบชมภาพยนตร์ประเภทบู๊ ดุเดือด สงคราม และ ภาพยนตร์ประเภท ผจญภัย ดิ้นเด่น แอ็คชั่น คิดเป็นร้อยละ 20.0 ซึ่งทั้งหมดล้วนส่งผลต่อพฤติกรรมเลียนแบบตามทฤษฎีการแพร่กระจายวัฒนธรรม อย่างไม่มีขอบเขตทางพื้นที่ กับแนวคิดของ สำนักอเมริกัน [American School] โดย Clark Wissler [1923] และ Alfred Kroeber [1963] สำนักนี้มีแนวความคิดที่น่าเชื่อถือได้มากที่สุด ในแง่ที่ว่า วัฒนธรรมจะแพร่กระจายจากจุดศูนย์กลางไปตามพื้นที่ และยุคสมัยใกล้เคียงกัน และแพร่กระจายไปถึงทุกที่ที่ไม่มีอุปสรรคทางภูมิศาสตร์ขวางกั้น สอดคล้องกับวัฒนธรรมการเลียนแบบสมัยใหม่ ของยุคโลกาภิวัตน์ การแพร่กระจายวัฒนธรรม แบบไม่มีขอบเขตทางพื้นที่ หรือ ภูมิศาสตร์ อีกต่อไป แต่เป็นการส่งผ่านวัฒนธรรมในรูปแบบต่างๆไม่ว่าจะเป็นภาพยนตร์ เพลงละคร เกมส์ อินเทอร์เน็ต ที่เชื่อมโยงกันด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่ผ่านระบบอินเทอร์เน็ตแบบไร้สาย สังคมออนไลน์ โดยเฉพาะสื่อภาพยนตร์ที่มี

การส่งผ่านวัฒนธรรม แบบสินค้าวัฒนธรรมไปยังผู้ชม โดยผู้ชมยังไม่ทันรู้ตัวว่าได้ซึมซับวัฒนธรรมนั้นไปแล้ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาพยนตร์อเมริกัน และเกาหลีที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเล่นแบบของเด็ก และเยาวชนในปัจจุบัน ทั้งในเรื่องของ เพศ ภาษา ความรุนแรง ค่านิยม และการแต่งตัว ทั้งหมดเปรียบเทียบได้ว่าเป็นการแพร่กระจายวัฒนธรรมแห่งโลกสมัยใหม่

5. ประเด็นแนวโน้มอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยภายหลังจากการจัดประเภทภาพยนตร์ ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์มีแนวคิดที่แตกต่างกัน แต่ส่วนใหญ่เห็นว่า แนวโน้มอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยจะมีการพัฒนามากขึ้น สู่ระดับสากลเนื่องจากมีผู้ชมภาพยนตร์ไทยมากขึ้น และเพิ่มความหลากหลายของเนื้อหา แต่ทั้งนี้ อุตสาหกรรมไทยต้องมีการปรับเปลี่ยน โครงสร้าง ภาพยนตร์ที่สร้างสรรค์และปรับปรุงให้ทันสมัยและสอดคล้องสภาวะแวดล้อม ณ ปัจจุบันอยู่ตลอดเวลา ต้องมีการพัฒนาควบคู่กับพื้นฐานการศึกษาของผู้ชมภาพยนตร์ ซึ่ง โดยส่วนใหญ่เห็นว่า การมีรูปแบบภาพยนตร์ที่หลากหลายมากขึ้น มากกว่า ตลก ผี แอ็คชั่น แล้ว ยังเป็นการเปิดโอกาสให้ ภาพยนตร์แนวอื่น เช่น ภาพยนตร์อิสระหรือภาพยนตร์อินดี้เข้ามามีบทบาทมากขึ้น และสามารถเป็นอุตสาหกรรมภาพยนตร์อย่างแท้จริง ได้ แต่ทั้งนี้ ต้องมีการปรับตัวอย่างค่อยเป็นค่อยไป เนื่องจากความพร้อมด้านบุคลากร โครงสร้างระบบภาพยนตร์ไทย ยังยึดติดกับแบบเดิมอยู่ จึงส่งผลให้การบังคับใช้ต้องใช้ระยะเวลาในการปรับตัวมากพอสมควร

6. แนวคิดเกี่ยวกับ ประเด็นการปรับปรุง พระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551 ผลการศึกษาพบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ให้ความเห็นเกี่ยวกับการปรับปรุงพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551 เพื่อลดผลกระทบที่เกิดขึ้นและเพื่อปรับปรุงกฎหมายให้สอดคล้องกับภาคปฏิบัติได้ จริงนั้น ควรมีการปรับปรุง ทุก 3-5 ปี ควรพิจารณาถึงระดับเรทที่มากเกินไป หรือสมควรไม่ควรมีในบางประเภท เช่น ให้พิจารณาในกรณีของ เรท “ส” หรือ ภาพยนตร์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้และควรส่งเสริมให้มีการชมว่า ควรมีอยู่หรือไม่ ช่วงอายุในการชมควรปรับเปลี่ยนหรือไม่ เช่น อายุ 13 กับ อายุ 15 ซึ่งไม่ค่อยมีความแตกต่างกันในเรื่องของความคิดและวิจารณ์ ญาณในการเลือกชม โดยน่าจะเป็น เรท น 15 + และ น 18+ การเขียนกฎหมายยังเขียนกว้างและครอบคลุมมากเกินไปควรมีการปรับปรุงในอนาคตหลังใช้ไปได้ในระยะเวลาหนึ่ง

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. จากผลการศึกษาพบว่า ประเด็นการประชาสัมพันธ์เป็นประเด็นที่สำคัญ อย่างยิ่งที่ส่งผลกระทบต่ออย่างมากทั้งในด้านผู้สร้าง ผู้ชม และผู้ประกอบการด้านโรงภาพยนตร์ เนื่องจากส่งผลกระทบต่อประชาชนขาดความเข้าใจในประเด็นการจัดประเภทภาพยนตร์ที่แท้จริง การไม่ปฏิบัติให้เป็นแบบแผนเดียวกัน การไม่ได้รับความร่วมมือจากผู้ชมภาพยนตร์ และเป็นการผลักภาระให้กับผู้ดำเนินการธุรกิจภาพยนตร์ ที่ไม่สามารถเอื้อต่อการประชาสัมพันธ์ได้ทุกพื้นที่ ซึ่งภาครัฐต้องดำเนินการอย่างจริงจังเพื่อให้ผลการบังคับใช้กฎหมายดังกล่าวมีประสิทธิภาพมากขึ้น ประเด็นที่เป็นปัญหาสำคัญของการบังคับใช้พระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551 คือประเด็นในเรื่องความอ่อนแอใน การประชาสัมพันธ์ มีการประชุมสัมมนา การให้ความรู้กับประชาชนน้อยเกินไป ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ โดยเฉพาะหน่วยงานภาครัฐควรมีการดำเนินการเกี่ยวกับประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องและจริงจัง รวมทั้งมีการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดประเภทภาพยนตร์ เพื่อเข้าถึงความคิดเห็นของประชาชนอย่างแท้จริง อีกทั้งมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้อง นำแนวคิด และความคิดเห็น ที่ได้มาเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันมากที่สุด

2. ผลกระทบในการจัดประเภทภาพยนตร์ที่มีผลด้านลบมาก ที่สุด ก็คือ ประเภทที่ 7 ภาพยนตร์ที่ห้ามเผยแพร่ในราชอาณาจักรหรือการห้ามฉายเป็นการขัดแย้งกันในทางกฎหมายสิทธิและเสรีภาพของสื่อมวลชนตามมาตรา 46 แห่งกฎหมายรัฐธรรมนูญปี 2550 ทั้งนี้ภาพยนตร์ก็ถือได้ว่าเป็นสื่อมวลชนแขนงหนึ่งเช่นเดียวกับสื่อแขนงอื่นในอนาคตจำเป็นต้องมีการแก้ไขเพื่อให้สอดคล้องกับสถานะสังคมและเศรษฐกิจอันจะเกิดขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ทั้งนี้ยังเป็นการลดช่องว่างระหว่างอำนาจรัฐกับประชาชนและผู้สร้างให้มีสิทธิเสรีภาพในการรับรู้และเข้าใจในสื่อภาพยนตร์มากยิ่งขึ้นและอย่างเท่าเทียม แม้ขณะนี้ภาครัฐจะมีการห้ามฉายแต่ปฏิเสธไม่ได้ว่าช่องทางอื่นก็มีอีกมากเช่นเดียวกัน อาทิ สื่ออินเทอร์เน็ตที่เด็กและเยาวชน หรือผู้มีวิจารณญาณไม่เพียงพอสามารถเข้าชมหรือดาวน์โหลดได้อย่างเสรี การเข้าถึงได้โดยง่ายและยากต่อการควบคุมนี้จำเป็นอย่างยิ่งที่ทุกฝ่ายต้องเข้ามาแก้ไข อย่างจริงจัง การห้ามฉายถือเป็นปลายทางของปัญหา เป็นการแก้ปัญหาที่ปลายเหตุ สมควรอย่างยิ่งที่ทุกภาคส่วนต้องมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาและปฏิบัติอย่างจริงจังและจริงใจในการให้ความรู้ เพื่อให้เยาวชนรู้เท่าทันสื่อ ทั้งนี้ไม่ใช่ฝ่ายรัฐเท่านั้นที่จะเข้ามาดูแลปกป้องผู้ที่ยังไม่สามารถรู้เท่าทันสื่อภาพยนตร์ แต่ต้องเป็นภาคประชาสังคม ภาคประชาชน และองค์กรต่างๆที่ต้องร่วมมือกันแก้ไขและช่วยกันผลักดันการรู้เท่าทันสื่อ เพราะ ภาครัฐคงไม่สามารถแก้ปัญหานี้ได้เพียงลำพัง

ในทางกลับกันถ้ามีการปรับปรุงหรือการแก้ไขการห้ามฉายในอนาคตกฎก็ยังคงมีกฎหมายหรือเครื่องมืออื่นที่สามารถฟ้องร้องได้หากสื่อภาพยนตร์กระทำการไม่เหมาะสม เป็นภัยต่อสังคม และความมั่นคงของรัฐ

3. แนวโน้มอุตสาหกรรมไทยภายหลังจากจัดประเภทภาพยนตร์ ในเชิงนโยบายเป็นสิ่งที่ดีต่อทุกภาคส่วน แต่ทั้งนี้ต้องมีการพัฒนาควบคู่กันทุกฝ่าย และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยหน่วยงานภาครัฐควรมีบทบาทมากกว่าเดิมในการสนับสนุนอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยซึ่งเป็นที่ที่สามารถสะท้อนถึงความเป็นเอกลักษณ์ของประเทศ และเป็นจุดเด่นของภาพยนตร์ไทยที่จะพัฒนาสู่ระดับสากลต่อไป

4. ในการปรับปรุงเนื้อหาของพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551 นั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรพิจารณาถึงความขัดแย้งกับกฎหมายหลักของประเทศ และ ควรพิจารณาความซ้ำซ้อนทางกฎหมาย การเขียนกฎหมายที่กว้างและครอบคลุมมากเกินไป อีกทั้งยังมีช่องโหว่ทางกฎหมายที่อาจเป็นช่องทางให้ผู้เกี่ยวข้องหาผลประโยชน์ได้ โดยการจัดประเภทภาพยนตร์ นั้นต้องเน้นการมีส่วนร่วม จากทุกภาคส่วน อาทิเช่น ผู้ชมภาพยนตร์ ผู้สร้างภาพยนตร์ ผู้ประกอบการโรงภาพยนตร์ นักวิจารณ์ นักวิชาการด้านภาพยนตร์ เจ้าหน้าที่รัฐที่เกี่ยวข้องโดยตรง และ กลุ่มเครือข่ายครอบครัว เป็นต้น เพื่อทราบถึงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และ การปรับปรุงเนื้อหาของพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551 ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบังคับใช้กฎหมายอย่างแท้จริง เพื่อความสอดคล้องกับแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของสังคมในอนาคต และ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551 อย่างแท้จริง

สรุป

ถึงแม้ขณะนี้ภาครัฐ จะมีการจัดประเภทภาพยนตร์แต่ปฏิเสธไม่ได้ว่าช่องทางอื่น ยังมีอีกมากมายที่สามารถเข้าถึงสื่อภาพยนตร์ได้ อาทิ สื่ออินเทอร์เน็ต เกมส์ สังคมออนไลน์ ในรูปแบบต่างๆที่เด็กและเยาวชน หรือผู้มีวิจรรย์ญาณไม่เพียงพอสามารถเข้าชมหรือดาวน์โหลดได้อย่างเสรี การเข้าถึงได้โดยง่ายและยากต่อการควบคุมนี้ นำไปสู่การเลียนแบบ เรื่องเพศ ภาษา ความรุนแรง ศาสนา ลัทธิ ความเชื่อ ความมั่นคงและสถาบัน จำเป็นอย่างยิ่งที่ทุกฝ่ายต้องเข้ามาแก้ไข อย่างเร่งด่วน การจัดประเภทภาพยนตร์ถือเป็นปลายทางของปัญหา เป็นการแก้ปัญหาที่ปลายเหตุภาครัฐไม่สามารถแก้ปัญหานี้ได้เพียงลำพังอีกต่อไป สมควรอย่างยิ่งที่ทุกภาคส่วนต้องมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาและบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง โดยจริงใจในการให้ความรู้แก่เยาวชน ในการรู้เท่าทันสื่อ ทั้งนี้ไม่ใช่เพียงฝ่ายรัฐเท่านั้นที่จะเข้ามาดูแลปกป้องผู้ที่ยังไม่สามารถรู้เท่าทันสื่อ หรือผู้มีวิจรรย์

ญาณไม่เพียงพอ แต่ต้องเป็นสถาบันครอบครัว ภาคประชาสังคม ภาคประชาชนและการใช้
มาตรการทางสังคม ควบคู่กับการเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบ ทั้งนี้การร่วมมือกันอย่างจริงจังและ
จริงใจของทุกฝ่ายเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด

ข้อเสนอแนะงานวิจัยในอนาคต

1. ควรศึกษาเกี่ยวกับแนวโน้มการพัฒนาอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย ภายหลังจากการจัด
ประเภทภาพยนตร์ เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงและเป็นแนวทางในการพัฒนาอุตสาหกรรมภาพยนตร์
ไทยในอนาคต
2. ควรศึกษาผลกระทบที่เกิดขึ้น โดยแยกประเด็น ผลกระทบในด้าน เศรษฐกิจ การเมือง
สังคม และกฎหมาย เพื่อให้ความชัดเจนมากยิ่งขึ้น และหาแนวทางแก้ไขในอนาคตต่อไป
3. ควรศึกษากระบวนการพิจารณาภาพยนตร์ตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์
พ.ศ. 2551 เพื่อให้ทราบถึงกระบวนการและวิธีการพิจารณาทั้งหมดของคณะกรรมการพิจารณา
ภาพยนตร์และวีดิทัศน์

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กรองแก้ว อยู่สุข. พฤติกรรมองค์กร. กรุงเทพฯ : คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- กฤษดา เกิดดี. การเซ็นเซอร์ภาพยนตร์. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ หสน.ห้องภาพสุวรรณ, 2548.
- กฤษดา เกิดดี. สัมภาษณ์, 19 พฤศจิกายน 2553
- กิตติศักดิ์ สุวรรณ โภคิน. สัมภาษณ์, 30 กันยายน 2553.
- งามพิศ สัตย์สงวน . หลักมานุษยวิทยาวัฒนธรรม . กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.
- จิระ มะลิกุล. สัมภาษณ์, 8 กันยายน 2553.
- เกียรติกรมล เอี่ยมพึ่งพร. สัมภาษณ์, 3 พฤศจิกายน 2553.
- ไกรวุฒิ จุลพงศธร. สัมภาษณ์, 4 มิถุนายน 2553.
- จูไร ชื่นประเสริฐ. มนุษย์สัมพันธ์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ, 2540.
- จรัล ทองเกษม. “การควบคุมภาพยนตร์ด้วยระบบแบ่งอายุผู้ชม,” ใน เอกสารจากการเสวนา เรื่อง พระราชบัญญัติภาพยนตร์...คำถามที่ต้องการคำตอบ. กรุงเทพมหานคร : คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2542.
- โชคชัย ชยวิฑู. สัมภาษณ์, 26 พฤศจิกายน 2553.
- โตม สุขวงศ์. สัมภาษณ์, 15 กันยายน 2553.
- ธงชัย สันติวงษ์. พฤติกรรมองค์กร. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2540.
- ธงชัย พิริยบุญยานนท์. สัมภาษณ์, 16 ธันวาคม 2553.
- ชนภัทร อ่อนคำ. สัมภาษณ์, 16 ธันวาคม 2553.
- ชนิตต์ จิตนุกูล. สัมภาษณ์, 29 พฤศจิกายน 2553.
- ธิดา ผลิตผลการพิมพ์. สัมภาษณ์, 4 มิถุนายน 2553.
- ธวัชชัย พันธุ์ภักดี. สัมภาษณ์, 2 พฤศจิกายน 2553.
- ธัญญ์วาริน สุขะพิสิษฐ์. สัมภาษณ์, 7 ธันวาคม 2553.
- นคร วีระประวัติ. สัมภาษณ์, 9 พฤศจิกายน 2553.
- นภสร แหม่อทัย. สัมภาษณ์, 16 กันยายน 2553.
- ปกรณ ดันสกุล. สัมภาษณ์, 4 พฤศจิกายน 2553.
- ประดิษฐ์ ไปจิวิ. สัมภาษณ์, 14 กันยายน 2553.
- ประวิทย์ แต่งอักษร. สัมภาษณ์, 28 กันยายน 2553.

ปรีดา ปราบพยัคฆ์. สัมภาษณ์, 3 พฤศจิกายน 2553.

ปรัชญา ปิ่นแก้ว. สัมภาษณ์, 11 กันยายน 2553.

เป็นเอก รัตนเรือง. สัมภาษณ์, 9 กันยายน 2553.

พงษ์พันธ์ พงษ์โสภณ. พฤติกรรมกลุ่ม. กรุงเทพฯ : วิสุทธิ์พัฒนา, 2542.

พรชัย ลิขิตธรรมโรจน์. พฤติกรรมองค์กร. กรุงเทพฯ : โอ.เอส.พรีนติ้ง เฮ้าส์, 2545.

พรนพ พุกกะพันธุ์. การบริหารความขัดแย้ง. กรุงเทพฯ : เม็คทราย์พรีนติ้ง, 2542.

พนัส หันนาคินทร์. ประสบการณ์ในการบริหารบุคลากร. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.

พิศิษฐ์ ชวลาธวัช. “ก้าวใหม่ของกฎหมายภาพยนตร์ต้อนรับศตวรรษที่ 21.....?..” ในเอกสาร จากการเสวนาเรื่องพระราชบัญญัติภาพยนตร์...คำถามที่ต้องการคำตอบ. กรุงเทพมหานคร: คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2542.

พวงศัคดี จันทรสุนทร. “การเลิกเซ็นเซอร์ภาพยนตร์ไทย,” ใน พระราชบัญญัติภาพยนตร์...คำถามที่ต้องการคำตอบ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2542.

ภวัต พนังคศิริ. สัมภาษณ์, 20 พฤศจิกายน 2553.

มนัสวีณี จันทะเลิศ. รายงานการศึกษาเรื่องสื่อมวลชนเพื่อการศึกษาและการเรียนรู้ “อิทธิพลและผลกระทบของสื่อมวลชนต่อเด็กและเยาวชน”. กรุงเทพฯ: โครงการยุทธศาสตร์สื่อเด็ก, 2548.

วิชัย โสสุวรรณจินดา. หัวหน้างานยุคใหม่. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ธรรมนิติ, 2536.

วิจิตร ดิฉันทีก. การบริหารความขัดแย้ง. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ., 2542.

วิภาส สรรักษ์. สัมภาษณ์, 9 พฤศจิกายน 2553.

วิสูตร พูลวรลักษณ์. สัมภาษณ์, 8 กันยายน 2553.

วีรยุทธ วิเชียรโชติ. นโยบายสังคมและสวัสดิการสังคม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2516.

ศิริชัย สิริกาละ และกาญจนา แก้วเทพ. ทฤษฎีการสื่อสารมวลชน. กรุงเทพฯ: ภาควิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.

สมควร กวียะ. การสื่อสารมวลชน บทบาทหน้าที่ เสรีภาพและความรับผิดชอบ กรุงเทพฯ : พชรกานต์การพิมพ์, 2527

สิทธิพงษ์ สิทธิขจร. การบริหารความขัดแย้ง. กรุงเทพฯ: จงเจริญการพิมพ์, 2535.

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. ความขัดแย้ง : การบริหารเพื่อความสำเร็จ. กรุงเทพฯ: เลิฟ แอนด์ ลิฟเพรส จำกัด, 2540.

สุพัตรา สุภาพ. จับใจคน จับใจงาน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2541.

สุชาติ วุฒิวิชัย. สัมภาษณ์, 3 ธันวาคม 2553.

- สุภาพ หริมเทพาธิป. สัมภาษณ์, 3 มิถุนายน 2553.
- สุรพงษ์ โสธนะเสถียร. การสื่อสารกับการเมือง. กรุงเทพฯ : ประสิทธิ์ภักดิ์ แอนด์ พรีนติ้ง, 2541.
- สุนทร สาทา. ปัญหาอุปสรรคของการควบคุมและบังคับใช้ พระราชบัญญัติภาพยนตร์ พ.ศ. 2473. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, สาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง , 2545.
- สนานจิตต์ บางสะพาน. สัมภาษณ์, 29 กันยายน 53.
- สมบัติ กุฎาญจน์. สัมภาษณ์, 3 พฤศจิกายน 2553.
- สรชัย คชสุด. สัมภาษณ์, 18 พฤศจิกายน 2553.
- สินยงยุทธ ทองกองทุน. สัมภาษณ์, 8 กันยายน 2553.
- สันติ ชูขวัญทอง. สัมภาษณ์, 9 พฤศจิกายน 2553.
- อาทิตย์ อัสสรรัตน์. สัมภาษณ์, 30 พฤศจิกายน 2553.
- อภิชาติ โพธิ์ไพโรจน์. สัมภาษณ์, 4 พฤศจิกายน 2553.
- อำนาจ บัวศิริ. สัมภาษณ์, 10 พฤศจิกายน 2553.
- อำไพ อินทรประเสริฐ. ศิลปะการเป็นผู้นำ. กรุงเทพฯ : ศูนย์เอกสารและตำราสถาบันราชภัฏสวนดุสิต, 2542.
- อิทธิพล ปรีดีประสงศ์. รายงานวิจัยและพัฒนารายงานจัดระดับความเหมาะสมของภาพยนตร์. กรุงเทพฯ : กระทรวงวัฒนธรรม, 2550.
- อิทธิพล วรานุกุล. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการรับชมภาพยนตร์กับความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดแบ่งระดับอายุผู้ชมภาพยนตร์ของผู้ชมภาพยนตร์ในเขตกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ: คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม, 2551.
- อิทธิพล ยินดี และ ชวรัตน์ เชิดชัย. “การตรวจพิจารณาภาพยนตร์,” ใน เอกสารการสอนชุดวิชาการบริหารงานภาพยนตร์. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ, 2541.

ภาษาอังกฤษ

- Dye, T. R. Understanding Public Policy. Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall, 1982.
- Festinger, L. A Theory of Cognitive Dissonance. Stanford, CA: Stanford University Press, 1957.
- Mead, G.H. Mind, Self and Society. Chicago: University of Chicago Press, 1930.
- Richard, R. Censorship of the Movies: The social and Political Control of a Mass Medium. Madison University of Wisconsin Press, 1970.
- Richard, M. G. “A Viewer’s Guide to Film”. USA: McGraw-hill, 1992.
- Mayer, M. “Control of Film Content,” The Film Industries; Practicalbusiness/Legal Problems in Production, Distribution, and Exhibition. New York : Hasting House, 1978.

ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

เอกสารแบบสอบถามและแนวคำถามสัมภาษณ์เชิงลึก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถาม

งานวิจัยเรื่อง ผลกระทบของการจัดประเภทภาพยนตร์
ตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์ในการรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาใช้ในการวิจัยสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดประเภทภาพยนตร์ (Movie Rating) ของผู้ชมภาพยนตร์ ผู้วิจัยขอทราบข้อมูลเพื่อประโยชน์ในการศึกษาเท่านั้น ดังนั้น จึงขอความอนุเคราะห์ช่วยตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง เพื่อความถูกต้องของงานวิจัย

คำแนะนำ : โปรดใส่เครื่องหมาย ลงใน () ที่ตรง หรือใกล้เคียงกับคำตอบที่ท่านต้องการ หรือเติมคำในช่องว่างที่ใกล้เคียงที่สุด

ส่วนที่ 1 : ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรศาสตร์

1. เพศ
 - () ชาย
 - () หญิง
2. อายุ
 - () ต่ำกว่า 13 ปีบริบูรณ์ () ต่ำกว่า 15 ปีบริบูรณ์
 - () ต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์ () ต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์
 - () มากกว่า 20 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป
3. ระดับการศึกษา
 - () ประถมศึกษา () อนุปริญญาหรือเทียบเท่า
 - () มัธยมศึกษาตอนต้น () ปริญญาตรี
 - () มัธยมศึกษาตอนปลาย () สูงกว่าปริญญาตรี
4. อาชีพ
 - () ข้าราชการ () รัฐวิสาหกิจ () บริษัทเอกชน
 - () ประกอบธุรกิจส่วนตัว () รับจ้าง () นักเรียน, นักศึกษา
 - () แม่บ้าน () อื่นๆ.....
5. รายได้
 - () ยังไม่ทำงาน () ไม่เกิน 10,000 บาท () 10,001-20,000 บาท
 - () 20,001-30,000 บาท () 30,001-40,000 บาท () มากกว่า 40,000 บาท

6. สถานะสมรส

() โสด () สมรส () หย่าร้าง / หม้าย

ส่วนที่ 2 : พฤติกรรมและลักษณะการชมภาพยนตร์หลังการจัดประเภทภาพยนตร์ (Movie Rating)

คำแนะนำ : โปรดใส่เครื่องหมาย ลงใน () ที่ตรง หรือใกล้เคียงกับคำตอบที่ท่านต้องการ หรือเติมคำในช่องว่างที่ใกล้เคียงที่สุด

- 2.1 ท่านทราบข้อมูลการจัดประเภทภาพยนตร์ (Movie Rating) ก่อนชมภาพยนตร์หรือไม่
 () ทราบ () ไม่ทราบ
- 2.2 ท่านซื้อตั๋วเข้าชมภาพยนตร์ในลักษณะใด
 () ซื้อด้วยตัวเอง () ผู้ปกครองซื้อให้ () เพื่อนซื้อให้ () อื่นๆ (โปรดระบุ.....)
- 2.3 ส่วนใหญ่ เมื่อท่านชมภาพยนตร์ ท่านมักชมภาพยนตร์กับใคร (เลือกเพียง 1 ข้อ)
 () ครอบครัว () เพื่อน () แฟน
 () ชมคนเดียว () อื่นๆ (โปรดระบุ.....)
- 2.4 ท่านชอบชมภาพยนตร์ประเภทใด มากที่สุด (เลือกเพียง 1 ข้อ)
 () ตลกขบขัน () บู้ ดุเดือด สงคราม () สยองขวัญ ผี
 () ผจญภัย ตื่นเต้น แอ็คชั่น () ชีวิตรักวัยรุ่น () ชีวิตรักเสิร์ฟ ชีวิตที่ต่อสู้
 () การ์ตูน () แนววิทยาศาสตร์ () แฟนตาซี
 () อื่นๆ (โปรดระบุ.....)
- 2.5 ส่วนใหญ่ ท่านชมภาพยนตร์ที่ใด (เลือกเพียง 1 ข้อ)
 () โรงภาพยนตร์เครือเมเจอร์ ซีเนเพล็กซ์ () โรงภาพยนตร์เครืออิจิวิ
 () โรงภาพยนตร์เครือเอสเอฟ ซีนีมา () โรงภาพยนตร์เครือเมเจอร์ ฮอลลีวู้ด
 () โรงภาพยนตร์ชั้น 2 () โรงภาพยนตร์อื่นๆ (โปรดระบุ.....)
- 2.6 ท่านชมภาพยนตร์เดือนละกี่เรื่อง
 () น้อยกว่า 1 เรื่อง () 1 - 2 เรื่อง () 3 - 4 เรื่อง
 () 5 - 6 เรื่อง () มากกว่า 6 เรื่องขึ้นไป
- 2.7 ท่านมักเห็นการนำเสนอ ภาพ เนื้อหาในภาพยนตร์ที่อาจก่อให้เกิดพฤติกรรม การเลียนแบบ ความรุนแรง เพศ ภาษา ยาเสพติด จากประเทศใดมากที่สุด
 () อเมริกัน () ไทย () จีน
 () เกาหลี () ญี่ปุ่น () อินเดีย
 () อื่นๆ (โปรดระบุ.....)

2.8 ท่านเห็นด้วยกับการตรวจบัตรประจำตัวประชาชนในภาพยนตร์ประเภทที่ห้ามผู้มีอายุต่ำกว่า 20 ปีดู (จ 20+) หรือไม่

() เห็นด้วย () ไม่เห็นด้วย

2.9 ท่านเห็นด้วยกับการจัดประเภทภาพยนตร์ (Movie Rating) ในประเทศไทยหรือไม่

() เห็นด้วย () ไม่เห็นด้วย

ส่วนที่ 3 : ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดประเภทภาพยนตร์ (Movie Rating) ของผู้ชมภาพยนตร์

คำแนะนำ : โปรดใส่เครื่องหมาย ลงใน ที่ตรง หรือใกล้เคียงกับคำตอบที่ท่านต้องการ หรือเติมคำในช่องว่างที่ใกล้เคียงที่สุด

ประเภทที่ 1 (ส) ภาพยนตร์ประเภทที่ส่งเสริมการเรียนรู้ และควรส่งเสริมให้มีการดู	ระดับความเห็นด้วยต่อการจัดประเภทภาพยนตร์				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
3.1 เนื้อหาส่งเสริมการศึกษาจริยธรรม ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณีและศีลธรรมอันดีของชาติ					
3.2 เนื้อหาส่งเสริมให้เกิดความรู้ความ เข้าใจในการพัฒนาสังคม ครอบครัว คุณภาพชีวิต การรักษา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม					
3.3 เนื้อหาส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจ ความรับผิดชอบ หรือจิตสำนึกเกี่ยวกับ การปกครองในระบบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หรือประวัติศาสตร์ของชาติไทย					

ประเภทที่ 2 (ท) ภาพยนตร์ประเภทที่เหมาะสมกับผู้ดู ทั่วไป	ระดับความเห็นด้วยต่อการจัดประเภทภาพยนตร์				
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
3.4 เนื้อหาที่ให้ความรู้ หรือก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตประจำวันของประชาชนหรือให้ความบันเทิงเป็นการทั่วไป					
3.5 ไม่มีเนื้อหาที่แสดงให้เห็นถึงวิธีการใช้สารเสพติดให้โทษตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ					
3.6 ไม่มีเนื้อหาที่เกี่ยวกับลัทธิหรือคำสั่งสอนที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยซึ่งอาจชักจูงให้เด็กและเยาวชนหลงเชื่อ					
3.7 ไม่มีการใช้ภาษาที่ไม่เหมาะสมลักษณะของคำหยาบคายหรือลามก					

ประเภทที่ 3 (น 13+) ภาพยนตร์ประเภทที่เหมาะสมกับผู้ที่มีอายุตั้งแต่สิบสามปีขึ้นไป	ระดับความเห็นด้วยต่อการจัดประเภทภาพยนตร์				
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
3.8 ไม่มีเนื้อหาที่น่ากลัวของขวัญหรือแสดงการกระทำที่รุนแรง ทารุณ โหดร้าย หรือขาดมนุษยธรรม					
3.9 ไม่มีเนื้อหาที่แสดงพฤติกรรมทางเพศที่สื่อไปในทางลามกอนาจาร					
3.10 ไม่มีเนื้อหาที่แสดงวิธีการก่ออาชญากรรมหรือใช้อาวุธซึ่งอาจชักจูงหรือส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมเลียนแบบ					

3.11 ไม่มีเนื้อหาที่แสดงวิธีการใช้สารเสพติด					
3.12 ไม่มีเนื้อหาที่เกี่ยวกับลัทธิหรือคำสั่งสอนที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อย ศีลธรรมอันดีหรือขนบธรรมเนียมประเพณี ซึ่งอาจชักจูงให้ผู้ชมหลงเชื่อ					
3.13 ไม่มีการใช้ภาษาที่ไม่เหมาะสม ลักษณะของคำหยาบคายหรือลามก					

ประเภทที่ 4 (น 15+) ภาพยนตร์ประเภทที่เหมาะสมกับผู้ที่มีอายุตั้งแต่สิบห้าปีขึ้นไป	ระดับความเห็นด้วยต่อการจัดประเภทภาพยนตร์				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
3.14 ไม่มีเนื้อหาที่แสดงพฤติกรรมทางเพศที่สื่อไปในทางลามกอนาจาร					
3.15 ไม่มีเนื้อหาที่แสดงวิธีการก่ออาชญากรรมหรือใช้อาวุธซึ่งอาจชักจูงหรือส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมเลียนแบบ					
3.16 ไม่มีเนื้อหาที่เกี่ยวกับลัทธิ คำสั่งสอนที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อย ศีลธรรมอันดีอาจชักจูงให้ผู้ชมหลงเชื่อ					

ประเภทที่ 5 (น 18+) ภาพยนตร์ประเภทที่เหมาะสมกับผู้ที่มีอายุตั้งแต่สิบแปดปีขึ้นไป	ระดับความเห็นด้วยต่อการจัดประเภทภาพยนตร์				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
3.17 ไม่มีเนื้อหาที่แสดงการมีเพศสัมพันธ์ที่เห็นอวัยวะเพศ					

3.18 ไม่มีเนื้อหาที่แสดงวิธีการก่อ อาชญากรรมที่มีผลกระทบต่อสังคม อย่างรุนแรง และอาจชักจูงหรือส่งเสริม ให้เกิดพฤติกรรมกรรมการเลียนแบบ					
3.19 ไม่มีเนื้อหาที่แสดงวิธีการใช้สาร เสพติดซึ่งอาจชักจูงใจให้ผู้ชมเกิด พฤติกรรมเลียนแบบ					

ประเภทที่ 6 (จ 20+) ภาพยนตร์ประเภทที่ห้ามผู้มีอายุต่ำกว่า ยี่สิบปีดู	ระดับความเห็นด้วยต่อการจัดประเภทภาพยนตร์				
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
3.20 ไม่มีเนื้อหาที่แสดงการมี เพศสัมพันธ์ที่เห็นอวัยวะเพศหรือการ สำเร็จความใคร่ด้วยตนเองหรือผู้อื่น					
3.21 ไม่มีเนื้อหาที่แสดงวิธีการใช้สาร เสพติด					
3.22 ไม่มีเนื้อหาที่เกี่ยวกับลัทธิหรือ คำสั่งสอนที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อย ศีลธรรมอันดี หรือขนบธรรมเนียม ประเพณี ซึ่งอาจชักจูงให้ผู้ชมหลงเชื่อ					
3.23 ไม่มีเนื้อหาที่แสดงวิธีการก่อ อาชญากรรมซึ่งอาจชักจูงหรือส่งเสริม ให้เกิดพฤติกรรมเลียนแบบ					

ประเภทที่ 7 (ห) ภาพยนตร์ประเภทที่ห้ามเผยแพร่ใน ราชอาณาจักร	ระดับความเห็นต่อการจัดประเภทภาพยนตร์				
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
3.24 ไม่มีเนื้อหาที่กระทบกระเทือนต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ หรือการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข					
3.25 ไม่มีสาระสำคัญของเรื่องที่เป็น การเหยียดหยาม หรือนำความเสื่อมเสีย มาสู่ศาสนา หรือไม่เคารพต่อ ปุชนียบุคคล ปุชนียสถาน หรือ ปุชนียวัตถุ					
3.26 ไม่มีเนื้อหาที่ก่อให้เกิดการแตกความสามัคคีระหว่างคนในชาติ					
3.27 ไม่มีเนื้อหาที่กระทบกระเทือนต่อสัมพันธไมตรีระหว่างประเทศ					
3.28 ไม่มีสาระสำคัญของเรื่องเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์					
3.29 ไม่มีเนื้อหาที่แสดงการมีเพศสัมพันธ์ที่เห็นอวัยวะเพศ					

ข้อเสนอแนะอื่นๆที่เกี่ยวกับการจัดประเภทภาพยนตร์ (Movie Rating)

.....

.....

.....

.....

.....

คำถาม

งานวิจัยเรื่อง “ ผลกระทบของการจัดประเภทภาพยนตร์ตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551 ”

สำหรับ “ กลุ่มผู้สร้างภาพยนตร์ ”

คำชี้แจง คำถามในงานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ในการรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาใช้ในงานวิจัยเชิงคุณภาพสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (Indepth - Interview) เกี่ยวกับผลกระทบของการจัดประเภทภาพยนตร์ (Movie Rating) ทั้งนี้ผู้วิจัยขอทราบข้อมูลเพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิจัยเท่านั้น จึงขอความอนุเคราะห์ตอบคำถามตามความเป็นจริง เพื่อความถูกต้องของงานวิจัย

1. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรต่อการจัดประเภทภาพยนตร์ (Movie Rating) ที่เพิ่งเริ่มบังคับใช้ครั้งแรกในประเทศไทย และมีผลกระทบต่อธุรกิจภาพยนตร์หรือไม่ เพราะเหตุใด
2. การจัดประเภทภาพยนตร์ที่แบ่งเป็น 7 ประเภทท่านคิดว่าเหมาะสมหรือไม่และจะมีผลกระทบในด้านใด
3. การจัดประเภทภาพยนตร์ประเภทที่ 6 มีการตรวจบัตรประจำตัวประชาชน (ฉ 20+) และประเภทที่ 7 มีการห้ามเผยแพร่ภาพยนตร์ในพระราชอาณาจักร ท่านคิดว่าจะมีผลกระทบต่อธุรกิจด้านภาพยนตร์หรือไม่ เพราะเหตุใด
4. ท่านคิดว่าการจัดประเภทภาพยนตร์ผู้ชมถูกกลั่นกรองสิทธิและเสรีภาพในการชมภาพยนตร์หรือไม่โดยเฉพาะประเภทที่ 6 มีการตรวจบัตรประจำตัวประชาชน (ฉ 20+) และประเภทที่ 7 มีการห้ามเผยแพร่ภาพยนตร์ในพระราชอาณาจักร
5. การจัดประเภทภาพยนตร์ช่วยลดพฤติกรรมการเล่นแบบ ความรุนแรง เพศ ภาษา ยาเสพติด ต่อเด็กและเยาวชนได้หรือไม่ เพราะเหตุใด
6. หลักเกณฑ์การตรวจพิจารณาภาพยนตร์จากคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์ที่มาจากหน่วยงานของรัฐเป็นส่วนใหญ่ ท่านคิดว่าจะมีผลกระทบต่ออุตสาหกรรมภาพยนตร์ และการพัฒนาภาพยนตร์ภายในประเทศหรือไม่ เพราะเหตุใด
7. การจำกัดกลุ่มคนดู หรือผู้ชมภาพยนตร์ที่แบ่งตามช่วงอายุ ท่านคิดว่ามีผลกระทบต่อการผลิตภาพยนตร์ และต่อธุรกิจภาพยนตร์หรือไม่ เพราะเหตุใด
8. ผู้ชมภาพยนตร์จะมีทางเลือกในการชมภาพยนตร์ที่มีเนื้อหา และรูปแบบในการนำเสนอที่หลากหลายกว่าเดิมหรือไม่ หลังการจัดประเภทภาพยนตร์

คำถาม

งานวิจัยเรื่อง “ ผลกระทบของการจัดประเภทภาพยนตร์ตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551 ”

สำหรับ “ กลุ่มผู้ประกอบการทางด้านโรงภาพยนตร์ ”

คำชี้แจง คำถามในงานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ในการรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาใช้ในงานวิจัยเชิงคุณภาพสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (Indepth - Interview) เกี่ยวกับผลกระทบของการจัดประเภทภาพยนตร์ (Movie Rating) ทั้งนี้ผู้วิจัยขอทราบข้อมูลเพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิจัยเท่านั้น จึงขอความอนุเคราะห์ตอบคำถามตามความเป็นจริง เพื่อความถูกต้องของงานวิจัย

1. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรต่อการจัดประเภทภาพยนตร์ (Movie Rating) ทั้ง 7 ประเภทที่เพิ่งเริ่มใช้ครั้งแรกในประเทศไทย
2. การประชาสัมพันธ์และการบังคับใช้ต่อผู้ชมภาพยนตร์หลังการจัดประเภทภาพยนตร์มีผลกระทบและปัญหาในการดำเนินการหรือไม่ เพราะเหตุใด
3. การจัดประเภทภาพยนตร์ประเภทที่ 6 มีการตรวจบัตรประจำตัวประชาชน (ฉ 20+) มีผลกระทบต่อการใช้และต่อธุรกิจด้านโรงภาพยนตร์หรือไม่
4. การจัดประเภทภาพยนตร์ทั้ง 7 ประเภทมีผลกระทบต่อธุรกิจด้านโรงภาพยนตร์หรือไม่
5. การจัดประเภทภาพยนตร์มีผลกระทบต่อระยะเวลาเข้าฉายภาพยนตร์และรายได้ในแต่ละรอบฉายหรือไม่
6. การจัดประเภทภาพยนตร์ผู้ชมถูกกลั่นกรองสิทธิและเสรีภาพในการชมภาพยนตร์หรือไม่ โดยเฉพาะประเภทที่ 6 มีการตรวจบัตรประจำตัวประชาชน (ฉ 20+) และประเภทที่ 7 มีการห้ามเผยแพร่ภาพยนตร์ในพระราชอาณาจักร
7. การบังคับใช้โดยการให้ผู้ปกครองแนะนำในการชมภาพยนตร์ประเภทที่ 3-5 และประเภทที่ 6 มีการตรวจบัตรประจำตัวประชาชน (ฉ 20+) จะช่วยลดพฤติกรรมการเล่นแบบ ความรุนแรง เพศ ภาษา ยาเสพติด ต่อเด็กและเยาวชนได้หรือไม่ เพราะเหตุใด
8. การจัดประเภทภาพยนตร์มีส่วนส่งเสริมให้ภาพยนตร์ทางเลือก หรือ หนังสอิสระ มีโอกาสได้ฉายตามโรงภาพยนตร์มากขึ้นหรือไม่ เพราะเหตุใด
9. แนวโน้มอนาคตหลังการจัดประเภทภาพยนตร์อุตสาหกรรมด้านโรงภาพยนตร์จะเป็นอย่างไร

คำถาม

งานวิจัยเรื่อง “ ผลกระทบของการจัดประเภทภาพยนตร์ตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551 ”

สำหรับ “ กลุ่มนักวิจารณ์ นักวิชาการด้านภาพยนตร์ ”

คำชี้แจง คำถามในงานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ในการรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาใช้ในงานวิจัยเชิง

คุณภาพสัมพัทธ์แบบเจาะลึก (Indepth - Interview) เกี่ยวกับผลกระทบของการจัดประเภทภาพยนตร์ (Movie Rating) ทั้งนี้ผู้วิจัยขอทราบข้อมูลเพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิจัยเท่านั้น จึงขอความอนุเคราะห์ตอบคำถามตามความเป็นจริง เพื่อความถูกต้องของงานวิจัย

1. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรต่อการจัดประเภทภาพยนตร์ (Movie Rating) ที่เพิ่งเริ่มบังคับใช้ต่อผู้ชมภาพยนตร์เป็นครั้งแรกในประเทศไทย
2. การจัดประเภทภาพยนตร์ประเภทที่ 6 มีการตรวจบัตรประจำตัวประชาชน (ฉ 20+) และประเภทที่ 7 มีการห้ามเผยแพร่ภาพยนตร์ในพระราชอาณาจักร ท่านเห็นด้วยหรือไม่ เพราะเหตุใด
3. การบังคับใช้โดยการให้ผู้ปกครองแนะนำในการชมภาพยนตร์ประเภทที่ 3-5 และประเภทที่ 6 มีการตรวจบัตรประจำตัวประชาชน (ฉ 20+) จะช่วยลดพฤติกรรมการเล่นแบบ ความรุนแรง เพศ ภาษา ยาเสพติด ต่อเด็กและเยาวชนได้หรือไม่ เพราะเหตุใด
4. การจัดประเภทภาพยนตร์ผู้ชมถูกสิทธิและเสรีภาพในการชมภาพยนตร์หรือไม่ โดยเฉพาะประเภทที่ 6 มีการตรวจบัตรประจำตัวประชาชน (ฉ 20+) และประเภทที่ 7 มีการห้ามเผยแพร่ภาพยนตร์ในพระราชอาณาจักร
5. หลักเกณฑ์การตรวจพิจารณาภาพยนตร์จากคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์ ที่มาจากหน่วยงานของรัฐเป็นส่วนใหญ่ ท่านคิดว่าจะมีผลกระทบต่ออุตสาหกรรมภาพยนตร์ และการพัฒนาภาพยนตร์ภายในประเทศหรือไม่ เพราะเหตุใด
6. ผู้ประกอบการทางด้านภาพยนตร์ โรงภาพยนตร์ และผู้ชมภาพยนตร์ มีผลกระทบต่อการจัดประเภทภาพยนตร์หรือไม่ เพราะเหตุใด
7. การจัดประเภทภาพยนตร์จะทำให้ภาพยนตร์ไทยมีความหลากหลายในด้านเนื้อหา และรูปแบบในการนำเสนอมากขึ้นหรือไม่

คำถาม

งานวิจัยเรื่อง “ ผลกระทบของการจัดประเภทภาพยนตร์ตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551 ”

สำหรับ “ เจ้าหน้าที่รัฐที่เกี่ยวข้องโดยตรง และคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์ฯ ”

คำชี้แจง คำถามในงานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ในการรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาใช้ในงานวิจัยเชิงคุณภาพสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (Indepth - Interview) เกี่ยวกับผลกระทบของการจัดประเภทภาพยนตร์ (Movie Rating) ทั้งนี้ผู้วิจัยขอทราบข้อมูลเพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิจัยเท่านั้น จึงขอความอนุเคราะห์ตอบคำถามตามความเป็นจริง เพื่อความถูกต้องของงานวิจัย

1. การจัดประเภทภาพยนตร์ (Movie Rating) ที่เริ่มใช้ครั้งแรก ท่านคิดว่าจะมีผลกระทบในด้านใดบ้าง
2. การจัดประเภทภาพยนตร์ประเภทที่ 6 มีการตรวจบัตรประจำตัวประชาชน (ฉ 20+) และประเภทที่ 7 มีการห้ามเผยแพร่ภาพยนตร์ในพระราชอาณาจักร ท่านคิดว่าจะมีผลกระทบต่อวงการภาพยนตร์ในอนาคตหรือไม่
3. การบังคับใช้โดยการให้ผู้ปกครองแนะนำในการชมภาพยนตร์ประเภทที่ 3-5 และประเภทที่ 6 มีการตรวจบัตรประจำตัวประชาชน (ฉ 20+) จะช่วยลดพฤติกรรมการเล่นแบบ ความรุนแรง เพศ ภาษา ยาเสพติด ต่อเด็กและเยาวชนได้หรือไม่ เพราะเหตุใด
4. หลักเกณฑ์การตรวจพิจารณาภาพยนตร์จากคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์ ที่มาจากหน่วยงานของรัฐเป็นส่วนใหญ่ ท่านคิดว่าจะมีผลกระทบต่ออุตสาหกรรมภาพยนตร์ และการพัฒนาภาพยนตร์ภายในประเทศหรือไม่ เพราะเหตุใด
5. จุดสิ้นสุด หรือปลายทางของภาพยนตร์ คือ วีซีดี ดีวีดี และอินเทอร์เน็ต ท่านคิดว่าจะมีผลกระทบในเด็กและเยาวชนหรือไม่
6. ผู้ประกอบการทางด้านภาพยนตร์ โรงภาพยนตร์ และผู้ชมภาพยนตร์ ท่านคิดว่ามีผลกระทบต่อการจัดประเภทภาพยนตร์หรือไม่ เพราะเหตุใด
7. การจัดประเภทภาพยนตร์จะทำให้ภาพยนตร์ไทยมีความหลากหลายในด้านเนื้อหา และรูปแบบในการนำเสนอมากขึ้นหรือไม่ เพราะเหตุใด
8. แนวโน้มในอนาคตการจัดประเภทภาพยนตร์จะช่วยส่งเสริมอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยหรือไม่ และจะมีการปรับเปลี่ยนการจัดระดับตามช่วงอายุของผู้ชมในบางประเภทหรือไม่ เพราะเหตุใด

ภาคผนวก ข

คู่มือการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ความสำคัญและความเป็นมา

สืบเนื่องจากการแก้ไขปรับปรุง พระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยเฉพาะในส่วนของ การตรวจพิจารณาภาพยนตร์ ได้เปลี่ยนจากระบบการตรวจพิจารณาในระบบการเซ็นเซอร์มาเป็นจัดแบ่งประเภทภาพยนตร์ ตามมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยได้กำหนดประเภทภาพยนตร์เป็น ๗ ประเภท ดังนี้

“มาตรา ๒๖ ในการตรวจพิจารณาภาพยนตร์ตามมาตรา ๒๕ ให้คณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์กำหนดด้วยว่าภาพยนตร์ดังกล่าวจัดอยู่ในภาพยนตร์ประเภทใด ดังต่อไปนี้

- (๑) ภาพยนตร์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้และควรส่งเสริมให้มีการดู
- (๒) ภาพยนตร์ที่เหมาะสมกับผู้ดูทั่วไป
- (๓) ภาพยนตร์ที่เหมาะสมกับผู้ที่มีอายุตั้งแต่สิบสามปีขึ้นไป
- (๔) ภาพยนตร์ที่เหมาะสมกับผู้ที่มีอายุตั้งแต่สิบห้าปีขึ้นไป
- (๕) ภาพยนตร์ที่เหมาะสมกับผู้ที่มีอายุตั้งแต่สิบแปดปีขึ้นไป
- (๖) ภาพยนตร์ที่ห้ามผู้ที่มีอายุต่ำกว่ายี่สิบปีดู
- (๗) ภาพยนตร์ที่ห้ามเผยแพร่ในราชอาณาจักร

ความใน (๖) มิให้ใช้บังคับแก่ผู้ซึ่งบรรลุนิติภาวะโดยการสมรส

หลักเกณฑ์ในการกำหนดว่าภาพยนตร์ลักษณะใดควรจัดอยู่ในภาพยนตร์ประเภทใดให้ เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง”

เพื่อทำให้เกิดแนวปฏิบัติที่เป็นเอกภาพในการตรวจพิจารณาภาพยนตร์ คณะอนุกรรมการจัดทำคู่มือการตรวจพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์ได้จัดทำคู่มือในการตรวจพิจารณาภาพยนตร์ขึ้น สำหรับเป็นแนวทางในการตรวจพิจารณาภาพยนตร์ของคณะกรรมการภาพยนตร์และวีดิทัศน์ และ เพื่อเผยแพร่อย่างกว้างขวางต่อไป

หลักการและแนวคิดในการจัดประเภทภาพยนตร์

การจัดประเภทภาพยนตร์ เป็นบทบัญญัติตามมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่ได้กำหนดประเภทภาพยนตร์เป็น ๗ ประเภท โดยมีเจตนารมณ์ สำคัญที่จะใช้เป็นเครื่องมือสำหรับให้คำแนะนำในการชม โดยเฉพาะพ่อแม่หรือผู้ปกครอง ในการเลือกรับชมภาพยนตร์ที่เหมาะสมกับวัยของผู้ชม โดยเฉพาะผู้ชมที่เป็นเด็กและเยาวชนในครอบครัว

หลักเกณฑ์ที่ใช้ในการกำหนดลักษณะของประเภทภาพยนตร์เป็นไปตามกฎกระทรวง กำหนดลักษณะของประเภทภาพยนตร์ พ.ศ. ๒๕๕๒ แห่งพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยมีเกณฑ์ ๖ ด้าน คือ

- (๑) ความรุนแรง
 (๒) เพศ
 (๓) ความมั่นคง
 (๔) ยาเสพติด
 (๕) ศาสนา ลัทธิความเชื่อ คำสั่งสอน
 (๖) ภาษา

ซึ่งแบ่งออกเป็นระดับต่าง ๆ คือ ระดับ ๐-๓ ตามตารางที่ปรากฏด้านล่างนี้

	ความรุนแรง	เพศ	ความมั่นคง	ยาเสพติด	ศาสนา ลัทธิความเชื่อ คำสั่งสอน	ภาษา
ท	๑	๑	๑	๐	๑	๑
๑๓+	๑	๑	๒	๑	๒	๑
๑๕+	๒	๑	๒	๑	๒	๒
๑๘+	๓	๒	๒	๒	๒	๓
๒๐-	๓	๓	๓	๓	๓	๓

รายละเอียดลักษณะของประเภทภาพยนตร์

ภาพยนตร์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้และการส่งเสริมให้มีกรด

๑. เนื้อหาส่งเสริมการศึกษา จริยธรรม ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีหรือศีลธรรมอันดีของชาติ

๒. เนื้อหาส่งเสริมให้เกิดความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาสังคม ครอบครัว หรือคุณภาพชีวิต หรือ การรักษาทรัพยากรธรรมชาติ หรือสิ่งแวดล้อม

๓. เนื้อหาส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจ ความรับผิดชอบ หรือจิตสำนึกเกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขหรือประวัติศาสตร์ของชาติ ทั้งนี้ในด้านพฤติกรรม ความรุนแรง เพศและภาษาให้เป็นไปตามบริบทของภาพยนตร์ที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้

ภาพยนตร์ที่เหมาะสมกับผู้ดูทั่วไป

ความรุนแรง ระดับ ๑

๑. อาจมีเนื้อหาที่เป็นไปตามบริบทของเรื่อง โดย
 - (๑) ที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้โดยไม่เป็นองค์ประกอบที่พบบ่อยในการนำเสนอ
 - (๒) ไม่แสดงขั้นตอนการกระทำ และผู้ถูกกระทำ
๒. อาจมีเนื้อหาสาระที่ทำให้ผู้ชม เกิดความรู้สึกละอายใจ โดยหากการแสดงขั้นตอนการกระทำ และผู้ถูกกระทำต้องไม่เน้นผลจากการกระทำนั้นด้วยเทคนิคพิเศษและเสียงประกอบ เพื่อเพิ่มความตื่นเต้น ระทึกขวัญ
 ๓. อาจมีเนื้อหาสาระที่แสดงให้เห็นเหตุการณ์หรืออันตรายร้ายแรง โดยเป็นการสาธิตให้ความรู้ เช่น ภาพเหตุการณ์อุบัติเหตุต่าง ๆ โดยไม่แสดงให้เห็นถึงการทรมาน
 ๔. อาจมีเนื้อหาสาระที่เป็นการแสดงเหตุการณ์ กิจกรรม พฤติกรรม หรือความเชื่อที่ชักจูงไปสู่อันตราย หรือเสี่ยงต่อการดำเนินชีวิตในวัยเด็ก
 ๕. อาจมีการใช้อาวุธในการทำร้ายผู้อื่น ตนเอง สัตว์ สิ่งของ โดย
 - (๑) ไม่นำเสนอในลักษณะชี้หน้า ชักจูง
 - (๒) ไม่แสดงถึงกระบวนการที่ชัดเจน หรือเน้นผลที่ได้รับจากการใช้อาวุธ
 ๖. อาจมีการดัดแปลงสิ่งของรอบตัวให้เป็นอาวุธ ในการทำร้ายผู้อื่น ตนเอง สิ่งของ และสัตว์ โดยไม่แสดงถึงกระบวนการที่ชัดเจนหรือเน้นผลที่ได้รับ
 ๗. อาจมีพื้นที่ หรือสถานที่เฉพาะที่ไม่เหมาะสมสำหรับเด็ก หรือเรื่องในจินตนาการ (แฟนตาซี) หรือ การ์ตูนสำหรับเด็ก โดยไม่เน้นการแสดงถึงกิจกรรมที่ดำเนินในสถานที่นั้น เช่น การถูกล่อลวงไปขายในสถานบริการทางเพศ การทำงานในสถานบันเทิงยามราตรี

เพศ ระดับ ๑

๑. อาจมีเนื้อหาสาระเป็นไปตามบริบทของเรื่องโดยไม่เป็นองค์ประกอบที่พบบ่อยในการนำเสนอ
๒. อาจมีเนื้อหาสาระที่แสดงภาพเปลือยที่ไม่มีเจตนา เพื่อช่วยุกามารมณ์ หรือ เป็นการแต่งกายในกิจกรรมที่ได้รับการยอมรับในสังคม ถูกต้องตามกาลเทศะ และตามกติกาสากล (Dress Code) เช่น การใส่ชุดว่ายน้ำที่ชายหาด แฟชั่นโชว์ หรือสระว่ายน้ำ การใส่ชุดกีฬาเฉพาะประเภท หรือ ชุดบัลเลต์ ชุดลีลาศ ฉากอาบน้ำที่ไม่เห็นเงาร่างกาย หรือ ภาพเปลือย
 ๓. อาจมีการแสดงออกถึงสัมพันธภาพทางเพศที่ไม่ส่งผลให้เกิดความรู้สึกละอาย และกิริยาท่าทางที่สื่อความหมายทางเพศที่ไม่เหมาะสม โดย
 - (๑) ไม่นำเสนอในลักษณะชี้หน้าจูง
 - (๒) เป็นการแสดงความรักที่เหมาะสมตามประเพณี

(๓) ไม่แสดงถึงขั้นตอนการกระทำที่ชัดเจน เช่น การแสดงความรักด้วยการจูบในที่สาธารณะโดยไม่เห็นลึน

(๔) อาจมีค่านิยมเรื่องเพศที่ไม่เหมาะสมกับสังคมและวัฒนธรรมไทย เช่น มีตัวละครที่ผิดเพศ เช่น กะเทย พฤติกรรมนอกใจคู่รัก หรือเป็นเรื่องในจินตนาการ (แฟนตาซี) หรือการ์ตูนสำหรับเด็ก หรือเป็นการเรียนรู้เกี่ยวกับสภาพปัญหาสังคมหรือสะท้อนสังคมที่เป็นจริง เพื่อประโยชน์ในการเรียนรู้โดยที่ไม่นำเสนอในลักษณะชี้นำชักจูง

ความมั่นคง ระดับ ๑

๑. อาจมีเนื้อหาสาระเป็นไปตามบริบทของเรื่องโดยไม่เป็นองค์ประกอบที่พบบ่อยในการนำเสนอ

๒. อาจมีเนื้อหาสาระที่แสดงการกระทบกระทั่ง ในประเด็นที่เกี่ยวกับ เชื้อชาติ ชาติพันธุ์ เพศ ศาสนา สถานะ ชนชั้น หรือการแสดงที่ก่อให้เกิดทัศนคติในทางลบต่อบุคคล หรือกลุ่มบุคคลอื่น

๓. อาจมีเนื้อหาที่แสดงวิธีการก่ออาชญากรรมหรือใช้อาวุธ การพนัน การค้าประเวณี โดยเป็นการเรียนรู้เกี่ยวกับสภาพปัญหาสังคม หรือสะท้อนสังคมที่เป็นจริง เพื่อประโยชน์ในการเรียนรู้และสร้างความมั่นคงให้กับการดำรงชีวิตในสังคมปัจจุบันและภาพลักษณ์ของประเทศ ซึ่งทั้งหมดนี้ไม่ชักจูง หรือส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมเลียนแบบ

ยาเสพติด ระดับ ๐

ไม่มีการใช้หรือการแสดงให้เห็นสารเสพติดของมีนเมาทุกประเภท

ศาสนา ลัทธิ ความเชื่อ คำสั่งสอน ระดับ ๑

๑. อาจมีเนื้อหาสาระเป็นไปตามบริบทของเรื่อง

๑) โดยไม่เป็นองค์ประกอบที่พบบ่อยในการนำเสนอ

๒) ที่ไม่นำเสนอในลักษณะชี้นำ ชักจูงให้หลงเชื่อ งามงาย

๒. อาจมีการใช้ไสยศาสตร์ เวทมนตร์ ปาฏิหาริย์ เรื่องเหนือธรรมชาติ หรือเป็นการเรียนรู้ให้ความรู้ด้านวิชาการ หรือเป็นเรื่องในจินตนาการ (แฟนตาซี) หรือการ์ตูนสำหรับเด็ก

ภาษา ระดับ ๑

๑. อาจมีเนื้อหาสาระเป็นไปตามบริบทของเรื่องโดยไม่เป็นองค์ประกอบที่พบบ่อยในการนำเสนอ

๒. อาจมีการใช้ภาษาที่ไม่เหมาะสม ล่อแหลม หมิ่นเหม่ สื่อความหมายในเชิงลบ

๓. อาจมีการใช้ภาษาที่ไม่สุภาพ ก้าวร้าว รุนแรง ดูหมิ่น นำมาซึ่งการลดทอนศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

๔. อาจมีการใช้ภาษาสแลง โดยเป็นไปตามบริบทของเรื่องที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ โดยหากเป็นคำพูดในชีวิตประจำวันตามยุคสมัย ต้องไม่หยาบคาย หรือก้าวร้าว

ภาพยนตร์ที่เหมาะสมกับผู้ที่มีอายุตั้งแต่สิบสามปีขึ้นไป ๑๓+

ความรุนแรง ระดับ ๑

๑. อาจมีเนื้อหาที่เป็นไปตามบริบทของเรื่อง โดย

๑) โดยไม่เป็นองค์ประกอบที่พบบ่อยในการนำเสนอ

๒) ไม่แสดงขั้นตอนการกระทำ และผู้ถูกกระทำ

๑. อาจมีเนื้อหาสาระที่ทำให้ผู้ชมเกิดความรู้สึกสะเทือนใจ โดยหากการแสดงขั้นตอนการกระทำและผู้ถูกกระทำ ต้องไม่เน้นผลจากการกระทำนั้นด้วยเทคนิคพิเศษและเสียงประกอบ เพื่อเพิ่มความ ตื่นเต้น ระทึกขวัญ

๒. อาจมีเนื้อหาสาระที่แสดงให้เห็นเหตุการณ์ หรืออันตรายร้ายแรง โดยเป็นการสาธิตให้ความรู้ เช่น ภาพเหตุการณ์อุบัติเหตุต่าง ๆ โดยไม่แสดงให้เห็นถึงการทรมาน

๓. อาจมีเนื้อหาสาระที่เป็นการแสดงเหตุการณ์ กิจกรรม พหุติกรรม หรือความเชื่อที่ชักจูงไปสู่อันตราย หรือเสี่ยงต่อการดำเนินชีวิตในวัยเด็ก

๔. อาจมีการใช้อาวุธในการทำร้ายผู้อื่น ตนเอง สัตว์ สิ่งของ โดย

๑) ไม่นำเสนอในลักษณะชี้หน้า ชักจูง

๒) ไม่แสดงถึงกระบวนการที่ชัดเจน หรือเน้นผลที่ได้รับจากการใช้อาวุธ

๕. อาจมีการดัดแปลงสิ่งของรอบตัวให้เป็นอาวุธในการทำร้ายผู้อื่น ตนเอง สิ่งของ และสัตว์ โดยไม่แสดงถึงกระบวนการที่ชัดเจนหรือเน้นผลที่ได้รับ

๖. อาจมีพื้นที่ หรือสถานที่เฉพาะที่ไม่เหมาะสมสำหรับเด็กโดยเป็นไปตามบริบทของเรื่อง หรือ เรื่องในจินตนาการ (แฟนตาซี) หรือ การ์ตูนสำหรับเด็กโดยไม่เน้นการแสดงถึงกิจกรรมที่ดำเนินในสถานที่นั้น เช่นการถูกล่อลวงไปขายในสถานบริการทางเพศ การทำงานในสถานบันเทิงยามราตรี

เพศ ระดับ ๑

๑. อาจมีเนื้อหาสาระเป็นไปตามบริบทของเรื่อง โดยไม่เป็นองค์ประกอบที่พบบ่อยในการนำเสนอ

๒. อาจมีเนื้อหาสาระที่แสดงภาพเปลือยที่ไม่มีเจตนา เพื่อช่วยคุณาภรณ์ หรือ เป็นการแต่งกายในกิจกรรมที่ได้รับการยอมรับในสังคม ถูกต้องตามกาลเทศะและตามกติกาสากล (Dress Code) เช่น การใส่ชุดว่ายน้ำที่ชายหาด แฟชั่นโชว์ หรือ สระว่ายน้ำ การใส่ชุดกีฬาเฉพาะประเภท หรือ ชุดบัลเลต์ ชุดลีลาศ ฉากอาบน้ำที่ไม่เห็นเงาร่างกาย หรือ ภาพเปลือย

๓. อาจมีการแสดงออกถึงสัมพันธภาพทางเพศที่ไม่ส่งผลให้เกิดความรู้สึกทางเพศ และ
กิริยาท่าทางที่สื่อความหมายทางเพศที่ไม่เหมาะสม โดย

- ๑) ไม่นำเสนอในลักษณะชี้นำชักจูง
- ๒) เป็นการแสดงความรักที่เหมาะสมตามประเพณี
- ๓) ไม่แสดงถึงขั้นตอนการกระทำที่ชัดเจน เช่นการแสดงความรักด้วยการจูบในที่
สาธารณะ โดยไม่เห็นลึน

๔. อาจมีค่านิยมเรื่องเพศที่ไม่เหมาะสมกับสังคมและวัฒนธรรมไทย เช่น มีตัวละครที่คิด
เพศ เช่น กะเทย พฤติกรรมนอกใจคู่รัก หรือเป็นเรื่องในจินตนาการ (แฟนตาซี) หรือ การ์ตูน
สำหรับเด็ก หรือเป็นการเรียนรู้เกี่ยวกับสภาพปัญหาสังคมหรือสะท้อนสังคมที่เป็นจริง เพื่อ
ประโยชน์ในการเรียนรู้โดยที่ไม่นำเสนอในลักษณะชี้นำชักจูง

ความมั่นคง ระดับ ๒

๑. อาจมีเนื้อหาสาระเป็นไปตามบริบทของเรื่อง โดยไม่เป็นองค์ประกอบที่พบบ่อยในการ
นำเสนอ

๒. อาจมีเนื้อหาสาระที่แสดงการกระทบกระทั่งในประเด็นที่เกี่ยวกับ เชื้อชาติ ชาติพันธุ์
เพศ ศาสนา สถานะ ชนชั้น หรือการแสดงที่ก่อให้เกิดทัศนคติในทางลบต่อบุคคล หรือกลุ่ม
บุคคลอื่น

๓. อาจมีเนื้อหาที่แสดงวิธีการก่ออาชญากรรมหรือใช้อาวุธ การพนัน การค้าประเวณี
โดยเป็นการเรียนรู้เกี่ยวกับสภาพปัญหาสังคม หรือสะท้อนสังคมที่เป็นจริงซึ่งทั้งหมดนี้ไม่ชักจูง
หรือส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมเลียนแบบ

ยาเสพติด ระดับ ๑

๑. อาจมีเนื้อหาสาระเป็นไปตามบริบทของเรื่อง โดยไม่เป็นองค์ประกอบที่พบบ่อยในการ
นำเสนอ

๒. อาจมีการกระทำผิดกฎหมาย รวมทั้งการใช้หรือการแสดงให้เห็นสารเสพติดของมีน
เมาทุกประเภท โดย

- (๑) ไม่นำเสนอในลักษณะชี้นำชักจูง
- (๒) ไม่แสดงกระบวนการของการกระทำที่ชัดเจน
- (๓) แสดงให้เห็นถึงผล หรือโทษที่ได้รับจากการกระทำนั้น

ศาสนา ลัทธิ ความเชื่อ คำสั่งสอน ระดับ ๒

๑. อาจมีเนื้อหาสาระเป็นไปตามบริบทของเรื่อง

- ๑) โดยไม่เป็นองค์ประกอบที่พบบ่อยในการนำเสนอ
- ๒) ที่ไม่นำเสนอในลักษณะชี้นำ ชักจูงให้หลงเชื่อ งามาย

๒. อาจมีการใช้ไสยศาสตร์ เวทมนตร์ ปาฏิหาริย์ เรื่องเหนือธรรมชาติ

ภาษา ระดับ ๑

๑. อาจมีเนื้อหาสาระเป็นไปตามบริบทของเรื่อง โดยไม่เป็นองค์ประกอบที่พบบ่อยในการนำเสนอ

๒. อาจมีการใช้ภาษาที่ไม่เหมาะสม ล้อแหลม หมิ่นเหม่ สื่อความหมายในเชิงลบ

๓. อาจมีการใช้ภาษาที่ไม่สุภาพ ก้าวร้าว รุนแรง ดูหมิ่นนำมาซึ่งการลดทอนศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

๔. อาจมีการใช้ภาษาสแลง โดยเป็นไปตามบริบทของเรื่องที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ โดยหากเป็นคำพูดในชีวิตประจำวัน ตามยุคสมัย ต้องไม่หยาบคายหรือก้าวร้าว

ภาพยนตร์ที่เหมาะสมผู้มีอายุตั้งแต่สิบห้าปีขึ้นไป ๑๕+

ความรุนแรง ระดับ ๒

๑. อาจมีการใช้ความรุนแรงต่อตนเอง ทั้งนี้เป็นไปตามบริบทของเรื่อง โดยไม่เน้นให้เห็นขั้นตอนการกระทำ และผลจากการกระทำที่ชัดเจน

๒. อาจมีการแสดงที่ทำให้ผู้ชมเกิดความรู้สึกสะเทือนใจ สะเทือนขวัญ หวาดกลัว หรือวิตก โดย

๑) สามารถแสดงขั้นตอนการกระทำ และผู้ถูกกระทำ รวมทั้งผลจากการกระทำนั้น

๒) สามารถเห็นภาพการตาย การบาดเจ็บ บาดแผล เลือดคดขยาดออก

๓. อาจมีการแสดงให้เห็นเหตุการณ์ หรืออันตรายร้ายแรง

๔. อาจมีการใช้อาวุธในการทำร้ายผู้อื่นตนเองและสิ่งของ โดยสามารถแสดงถึงกระบวนการและผลที่ได้รับจากการใช้อาวุธ

เพศ ระดับ ๑

๑. อาจมีเนื้อหาสาระเป็นไปตามบริบทของเรื่องที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ โดยไม่เป็นองค์ประกอบที่พบบ่อยในการนำเสนอ

๒. อาจมีเนื้อหาสาระที่แสดงภาพเปลือยที่ไม่มีเจตนา เพื่อช่วยขู่มารมณ์ หรือ เป็นการแต่งกายในกิจกรรมที่ได้รับการยอมรับในสังคม ถูกต้องตามกาลเทศะ และตามกติกาสากล (Dress Code) เช่น การใส่ชุดว่ายน้ำที่ชายหาด แพ้ชันโซว์

๑) สามารถแสดงขั้นตอนการกระทำ และผู้ถูกกระทำ รวมทั้ง ผลจากการกระทำนั้น

๒) สามารถเห็นภาพการตาย การบาดเจ็บ บาดแผล เลือดคดขยาดออก

๓. อาจมีการแสดงให้เห็นเหตุการณ์ หรืออันตรายร้ายแรง

๔. อาจมีการใช้อาวุธในการทำร้ายผู้อื่น ตนเอง สัตว์ สิ่งของ

เพศ ระดับ ๒

๑. อาจมีเนื้อหาสาระเป็นไปตามบริบทของเรื่องที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้โดยไม่เป็นองค์ประกอบที่พบบ่อยในการนำเสนอ
 ๒. อาจมีภาพสรีระและการแต่งกายที่ไม่มีมิติ เช่น เห็นหน้าอก เห็นกัน
 ๓. อาจมีการแสดงออกถึงสัมพันธ์ทางเพศที่ส่งผลให้เกิดความรู้สึกทางเพศและกิริยาท่าทางที่สื่อความหมายทางเพศที่ไม่เหมาะสมโดยไม่เห็นขั้นตอนชัดเจน เช่น เลิฟซีน (Love Scene) เห็นหน้าอก การจูบใช้ลิ้น
 ๔. อาจมีค่านิยมเรื่องเพศที่ไม่เหมาะสมกับสังคม และวัฒนธรรมไทย

ความมั่นคง ระดับ ๒

๑. อาจมีเนื้อหาสาระเป็นไปตามบริบทของเรื่องโดยไม่เป็นองค์ประกอบที่พบบ่อยในการนำเสนอ
๒. อาจมีเนื้อหาสาระที่แสดงการกระทบกระทั่ง ในประเด็นที่เกี่ยวกับ เชื้อชาติ ชาติพันธุ์ เพศ ศาสนา สถานะ ชนชั้น หรือการแสดงที่ก่อให้เกิดทัศนคติในทางลบต่อบุคคล หรือกลุ่มบุคคลอื่น
 ๓. อาจมีเนื้อหาที่แสดงวิธีการก่ออาชญากรรมหรือใช้อาวุธ การพนัน การค้าประเวณี โดยเป็นการเรียนรู้เกี่ยวกับสภาพปัญหาสังคม หรือสะท้อนสังคมที่เป็นจริงซึ่งทั้งหมดนี้ไม่ชักจูงหรือส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมเลียนแบบ

ยาเสพติด ระดับ ๒

๑. อาจมีเนื้อหาสาระเป็นไปตามบริบทของเรื่อง
๒. อาจมีการกระทำผิดกฎหมาย รวมทั้งการใช้หรือการแสดงให้เห็นสารเสพติดของมีนเมาทุกประเภท โดย
 - ๑) ไม่นำเสนอในลักษณะชี้นำชักจูง
 - ๒) สามารถแสดงกระบวนการของการกระทำที่ชัดเจน
 - ๓) แสดงให้เห็นถึงผล หรือโทษที่ได้รับจากการกระทำนั้น

ศาสนา ลัทธิ ความเชื่อ คำสั่งสอน ระดับ ๒

๑. อาจมีเนื้อหาสาระเป็นไปตามบริบทของเรื่อง
 - ๑) โดยไม่เป็นองค์ประกอบที่พบบ่อยในการนำเสนอ
 - ๒) ที่ไม่นำเสนอในลักษณะชี้นำ ชักจูงให้หลงเชื่อ งามาย
๒. อาจมีการใช้ไสยศาสตร์ เวทมนตร์ ปาฏิหาริย์ เรื่องเหนือธรรมชาติ

ภาษา ระดับ ๓

๑. อาจมีเนื้อหาสาระเป็นไปตามบริบทของเรื่องที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้โดยไม่เป็นองค์ประกอบที่พบบ่อยในการนำเสนอ
๒. อาจมีการใช้ภาษาที่ไม่เหมาะสม หรือ ภาษาสแลง ที่ล่อแหลมหมิ่นเหม่สื่อความหมายในเชิงลบ โดยต้องไม่ขัดต่อกฎ ระเบียบ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง
๓. อาจมีการใช้ภาษาที่ไม่สุภาพ ก้าวร้าว รุนแรง คูหมิ่น นำมาซึ่งการลดทอนศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ โดยต้องไม่ขัดต่อกฎระเบียบและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

ภาพยนตร์ที่ห้ามผู้มีอายุต่ำกว่ายี่สิบปีดู ๒๐-

ความรุนแรง ระดับ ๓

๑. มีการใช้ความรุนแรงต่อตนเอง โดยสามารถเห็นขั้นตอนการกระทำ และผลจากการกระทำที่ชัดเจน โดยต้องไม่ขัดต่อกฎ ระเบียบ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง
๒. มีการแสดงที่ทำให้ผู้ชมเกิดความรู้สึกสะเทือนใจ สะเทือนขวัญ หวาดกลัว หรือวิตก โดย
 - ๑) สามารถแสดงขั้นตอนการกระทำ และผู้ถูกกระทำ รวมทั้ง ผลจากการกระทำนั้น
 - ๒) สามารถเห็นภาพการตาย การบาดเจ็บ บาดแผล เลือดตกยางออก
๓. อาจมีการแสดงให้เห็นเหตุการณ์ หรืออันตรายร้ายแรง
๔. อาจมีการใช้อาวุธในการทำร้ายผู้อื่น ตนเอง สัตว์ สิ่งของ

เพศ ระดับ ๓

๑. อาจมีเนื้อหาสาระเป็นไปตามบริบทของเรื่อง
๒. อาจมีภาพสรีระและการแต่งกายที่ไม่มิดชิด เช่น เห็นหน้าอก เห็นก้น เห็นอวัยวะเพศ
๓. อาจมีการแสดงออกถึงสัมพันธภาพทางเพศที่ส่งผลให้เกิดความรู้สึกทางเพศและกิริยาท่าทางที่สื่อความหมายทางเพศที่ไม่เหมาะสม โดยหากเป็นการแสดงสัมพันธภาพทางเพศในลักษณะผิดประเพณี ผิดกฎหมาย หรือผิดธรรมชาติ ต้องไม่เน้นขั้นตอน การกระทำอย่างชัดเจน และต้องไม่ขัดต่อกฎ ระเบียบ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง
๔. อาจมีคำนิยมเรื่องเพศที่ไม่เหมาะสมกับสังคมและวัฒนธรรมไทย โดยหากเป็นการแสดงคำนิยมเรื่องเพศที่ไม่เหมาะสม ต้องไม่เน้นขั้นตอนการกระทำอย่างชัดเจนและต้องไม่ขัดต่อกฎ ระเบียบ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

ความมั่นคง ระดับ ๓

๑. อาจมีเนื้อหาสาระเป็นไปตามบริบทของเรื่อง

๒. อาจมีเนื้อหาสาระที่แสดงการกระทบกระทั่งในประเด็นที่เกี่ยวกับ เชื้อชาติ ชาติพันธุ์ เพศ ศาสนา สถานะ ชนชั้น หรือการแสดงที่ก่อให้เกิดทัศนคติในทางลบต่อบุคคล หรือกลุ่มบุคคลอื่น

๓. อาจมีเนื้อหาที่แสดงวิธีการก่ออาชญากรรมหรือใช้อาวุธ การพนัน การค้าประเวณี ยาเสพติด ระดับ ๓

อาจมีการกระทำอันผิดกฎหมาย รวมทั้งการใช้หรือการแสดงให้เห็นสารเสพติดของมีนเมา ทุกประเภท

ศาสนา ลัทธิ ความเชื่อ คำสั่งสอน ระดับ ๓

๑. อาจมีเนื้อหาสาระเป็นไปตามบริบทของเรื่อง

๒. อาจมีการใช้ไสยศาสตร์ เวทมนตร์ ปาฏิหาริย์ เรื่องเหนือธรรมชาติ หรือมีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับลัทธิ ความเชื่อทางศาสนา

ภาษา ระดับ ๓

๑. อาจมีเนื้อหาสาระเป็นไปตามบริบทของเรื่องที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้โดยไม่เป็นองค์ประกอบที่พบบ่อยในการนำเสนอ

๒. อาจมีการใช้ภาษาที่ไม่เหมาะสม หรือ ภาษาสแลง ที่ล้อแหลม หมิ่นเหม่ สื่อความหมายในเชิงลบ โดยต้องไม่ขัดต่อกฎ ระเบียบ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

๓. อาจมีการใช้ภาษาที่ไม่สุภาพ ก้าวร้าว รุนแรง ดูหมิ่น นำมาซึ่งการลดทอนศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ โดยต้องไม่ขัดต่อกฎ ระเบียบและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

ภาพยนตร์ที่ห้ามเผยแพร่ในราชอาณาจักร

๑. เนื้อหาที่กระทบกระเทือนต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ หรือการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๒. สาระสำคัญของเรื่องเป็นการเหยียดหยามหรือนำความเสื่อมเสียมาสู่ศาสนาหรือไม่เคารพต่อปูชนียบุคคล ปูชนียสถาน หรือปูชนียวัตถุ

๓. เนื้อหาที่ก่อให้เกิดการแตกความสามัคคีระหว่างคนในชาติ

๔. เนื้อหาที่กระทบกระเทือนต่อสัมพันธไมตรีระหว่างประเทศ

๕. สาระสำคัญของเรื่องเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์

๖. เนื้อหาที่แสดงการมีเพศสัมพันธ์ที่เห็นอวัยวะเพศ

ภาคผนวก ค

เอกสารเกี่ยวกับการพิจารณาภาพยนตร์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บันทึกการตรวจพิจารณาภาพยนต์

คณะกรรมการพิจารณาภาพยนต์และวีดิทัศน์ คณะที่ ๒

วันที่...๕...เดือน...พฤศจิกายน...พ.ศ.๒๕๕๓...เวลา...๑๖:๐๐ น.

ตามคำขอตรวจพิจารณาภาพยนต์ เรื่อง..... INSECTS IN THE BACKYARD.....
 เลขที่รับ.....๒๓๗/๕๓...วันที่รับ.....๕ พ.ย.๕๓...โดย บริษัท ป๊อป พิคเจอร์ จำกัด เป็นผู้ยื่น
 จำนวน.....๑...แผ่นวีดิทัศน์ ความยาว.....๑๕...นาที รวมเวลาฉายทั้งสิ้น.....๕๓...นาที

วาระการพิจารณา

มติที่ประชุม อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๕ และ ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติภาพยนต์
 และวีดิทัศน์ พ.ศ.๒๕๕๑ คณะกรรมการพิจารณาภาพยนต์และวีดิทัศน์ มีมติดังนี้

อนุญาต โดยให้จัดอยู่ในประเภท
 (ข้อ.....) ซึ่งเป็นไปตามกฎกระทรวงว่าด้วยการจัดประเภทภาพยนต์ พ.ศ. ๒๕๕๒ ลงวันที่ ๑๐
 สิงหาคม ๒๕๕๒

ไม่อนุญาต เนื่องจาก.....
 (ข้อ.....) ซึ่งเป็นไปตามกฎกระทรวงว่าด้วยการจัดประเภทภาพยนต์ พ.ศ. ๒๕๕๒ ลงวันที่ ๑๐
 สิงหาคม ๒๕๕๒

โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติภาพยนต์และวีดิทัศน์ พ.ศ.๒๕๕๑

ลงชื่อ.....

(นางสาวนันทิยา สว่างวุฒิธรรม) ประธาน

ลงชื่อ.....

(นายวิภาส สรรักษ์)

กรรมการ

ลงชื่อ.....

(นางสาววรรณสิริ ไบรากุล)

กรรมการ

ลงชื่อ.....

(นายสันติ ชูขวัญทอง)

กรรมการ

ลงชื่อ.....

(นายรักศักดิ์ วิวัฒน์สินอุดม)

กรรมการ

ลงชื่อ.....

(นายนคร วีระประวีติ)

กรรมการ

ลงชื่อ.....

(นายปรกรณ์ ตันสกุล)

กรรมการ/เลขานุการ

หาก ผู้ยื่นไม่เห็นด้วยกับคำสั่งดังกล่าวข้างต้น มีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการภาพยนต์
 และวีดิทัศน์แห่งชาติ ตามมาตรา ๖๖ แห่งพระราชบัญญัติภาพยนต์และวีดิทัศน์ พ.ศ.๒๕๕๑ โดย
 ให้ยื่นอุทธรณ์ได้ ณ สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งนี้

รับทราบ ลงชื่อ..... (เจ้าของภาพยนต์หรือตัวแทน)

ผลการดำเนินงานของกลุ่มพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์
(ภาพยนตร์เข้าฉายในโรงภาพยนตร์)

กลุ่มพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์ สภว. มีหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการภาพยนตร์และวีดิทัศน์ ได้จัดให้มีการประชุมคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์ ตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ.๒๕๕๑ เพื่อให้กระบวนการดำเนินงานตรวจพิจารณาภาพยนตร์ครบถ้วนสมบูรณ์ และเพื่อรวบรวมข้อมูลในเชิงสถิติสำหรับวางแผนการดำเนินงานตรวจพิจารณาภาพยนตร์ในโอกาสต่อไป กลุ่มพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์ จึงได้จัดทำรายงานสรุปผลการประชุมคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์ที่ผ่านมา โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑. การตรวจพิจารณา ก่อนการจัดประเภทภาพยนตร์ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๑ - ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๒
จำนวนที่ยื่นคำขอตรวจ รวมทั้งสิ้น ๑๑๑๕ รายการ แยกเป็นประเภท ดังนี้

๑.๑	ภาพยนตร์เรื่อง	จำนวน	๒๘๓	เรื่อง	คิดเป็นร้อยละ	๒๕.๔
๑.๒	ภาพยนตร์ตัวอย่าง	จำนวน	๒๗๑	เรื่อง	คิดเป็นร้อยละ	๒๔.๓
๑.๓	ภาพยนตร์โฆษณา	จำนวน	๒๔๗	เรื่อง	คิดเป็นร้อยละ	๒๒.๑
๑.๔	ใบปิดประกาศโฆษณา	จำนวน	๓๑๔	เรื่อง	คิดเป็นร้อยละ	๒๘.๒

๒. การตรวจพิจารณา เริ่มใช้การจัดประเภทภาพยนตร์ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๒ - มีนาคม ๒๕๕๓
จำนวนที่ยื่นคำขอตรวจ รวมทั้งสิ้น ๗๔๒ รายการ แยกเป็นประเภท ดังนี้

๑.๑	ภาพยนตร์เรื่อง	จำนวน	๑๗๓	เรื่อง	คิดเป็นร้อยละ	๒๓.๓
๑.๒	ภาพยนตร์ตัวอย่าง	จำนวน	๑๕๓	เรื่อง	คิดเป็นร้อยละ	๒๐.๖
๑.๓	ภาพยนตร์โฆษณา	จำนวน	๑๖๘	เรื่อง	คิดเป็นร้อยละ	๒๒.๗
๑.๔	ใบปิดประกาศโฆษณา	จำนวน	๒๐๘	เรื่อง	คิดเป็นร้อยละ	๒๘.๐

๓. การตรวจพิจารณา เดือน เมษายน ๒๕๕๓ - กันยายน ๒๕๕๓ จำนวนที่ยื่นคำขอตรวจ รวมทั้งสิ้น ๔๗๓ รายการ แยกเป็นประเภท ดังนี้(ตารางที่ ๓ ดังแนบ)

๑.๑	ภาพยนตร์เรื่อง	จำนวน	๑๑๕	เรื่อง	คิดเป็นร้อยละ	๒๔
๑.๒	ภาพยนตร์ตัวอย่าง	จำนวน	๑๑๕	เรื่อง	คิดเป็นร้อยละ	๒๕
๑.๓	ภาพยนตร์โฆษณา	จำนวน	๑๐๖	เรื่อง	คิดเป็นร้อยละ	๒๓
๑.๔	ใบปิดประกาศโฆษณา	จำนวน	๑๓๓	เรื่อง	คิดเป็นร้อยละ	๒๘

-๒-

สรุปยอดรวมการตรวจพิจารณาภาพยนตร์และสื่อโฆษณา ตั้งแต่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๑ - เดือน กันยายน ๒๕๕๓ จำนวนที่ยื่นขอตรวจทั้งสิ้น จำนวน รายการ แยกได้ดังนี้

๑. ภาพยนตร์เรื่อง	จำนวน ๔๙๒ เรื่อง	คิดเป็นร้อยละ ๒๔
๒. ภาพยนตร์ตัวอย่าง	จำนวน ๕๐๐ เรื่อง	คิดเป็นร้อยละ ๒๕
๓. ภาพยนตร์โฆษณา	จำนวน ๔๕๘ เรื่อง	คิดเป็นร้อยละ ๒๓
๔. โปสเตอร์ประกาศโฆษณา	จำนวน ๕๖๑ เรื่อง	คิดเป็นร้อยละ ๒๘

สำหรับการตรวจพิจารณาภาพยนตร์โดยจัดประเภทภาพยนตร์ ตามกฎกระทรวงว่าด้วยการจัดประเภทภาพยนตร์ พ.ศ. ๒๕๕๒ ลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๒ ได้เริ่มใช้ครั้งแรกในวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๒ และคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์ได้อนุญาตและมีมติจัดประเภท ตั้งแต่เดือน สิงหาคม ๒๕๕๒ ถึง เดือน พฤษภาคม ๒๕๕๓ รวมทั้งสิ้น ๒๐๙ เรื่อง(รายละเอียดดังแนบ)

๑. ภาพยนตร์ไทย	จำนวน ๔๖ เรื่อง	คิดเป็นร้อยละ ๒๒
๒. ภาพยนตร์ต่างประเทศ	จำนวน ๑๖๓ เรื่อง	คิดเป็นร้อยละ ๗๘

ภาพยนตร์ที่ ไม่อนุญาต ให้ออกฉายในราชอาณาจักร จำนวน ๕ เรื่อง(รายละเอียดดังแนบ)

ข้อมูล กลุ่มพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์(ภว.๒)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สรุปการตรวจพิจารณาภาพยนตร์เรื่องจัดคนประเภทภาพยนตร์
ตามกฎกระทรวงว่าด้วยการจัดประเภทภาพยนตร์ พ.ศ. ๒๕๕๒ ลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๒

ลำดับ	เดือน	ภาพยนตร์ไทย					รวม	ภาพยนตร์ต่างประเทศ						รวม	รวมทั้งหมด	
		ตช	ท	13+	15+	18+		20+	ตช	ท	13+	15+	18+			20+
๑	สิงหาคม ๒๕๕๒				๒	๑		๓	๒	๑	๒	๓	๔		๑๒	๑๕
๒	กันยายน ๒๕๕๒				๒			๒	๔	๑	๓	๔	๑		๑๗	๑๖
๓	ตุลาคม ๒๕๕๒		๓	๑	๑	๒		๖	๑	๑๑	๒	๕	๒	๑	๒๒	๒๖
๔	พฤศจิกายน ๒๕๕๒				๒	๑	๑	๔		๑๑	๒	๑	๓		๑๗	๒๑
๕	ธันวาคม ๒๕๕๒		๑	๑	๒	๑		๕	๕	๕	๓				๑๗	๒๒
๖	มกราคม ๒๕๕๓		๑	๑	๒	๑		๕		๔	๕	๗			๑๖	๒๑
๗	กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓				๔	๒		๖		๒	๔	๒	๗		๑๕	๒๑
๘	มีนาคม ๒๕๕๓			๒	๓	๒		๗		๔	๒	๓	๕		๑๗	๒๕
๙	เมษายน ๒๕๕๓					๓	๑	๔		๑	๕	๖	๒		๑๔	๑๗
๑๐	พฤษภาคม ๒๕๕๓				๑	๒		๓	๒	๒	๑	๕	๕		๑๕	๑๗
๑๑	มิถุนายน ๒๕๕๓			๒	๑	๑		๔		๕	๓	๕	๔		๑๗	๒๑
๑๒	กรกฎาคม ๒๕๕๓		๑	๑	๒	๑		๕		๔	๓	๓	๓		๑๓	๑๗
๑๓	สิงหาคม ๒๕๕๓	๑	๓	๓	๑	๒		๑๐	๑	๑	๑	๒	๗	๑	๑๓	๒๓
รวม		๑	๕	๑๑	๒๓	๑๕	๒	๖๕	๖	๕๕	๓๖	๔๖	๕๗	๓	๒๐๖	๒๗๑

หมายเหตุ ภาพยนตร์ที่ห้ามเผยแพร่ในราชอาณาจักร(๗) ที่มีมายื่นขอตรวจพิจารณาเพื่อฉายใน โรงภาพยนตร์(ฟิล์ม) ยังไม่มี
 เดือน สิงหาคม ๒๕๕๒ มีภาพยนตร์เรื่องทั้งหมด ๒๑ เรื่อง แต่จัดประเภท จำนวน ๑๕ เรื่อง เนื่องจากเริ่มบังคับใช้ วันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๒

ตารางที่ ๓ สรุปผลการตรวจพิจารณาภาพยนตร์ (ฟิล์ม) (เดือนตุลาคม ๒๕๕๒ - เดือนกันยายน ๒๕๕๓)

ลำดับที่	เดือน	สรุปผลการตรวจพิจารณาภาพยนตร์(ฟิล์ม)					รวม
		ภาพยนตร์เรื่อง (จำนวนเรื่อง)		ภาพยนตร์ ตัวอย่าง (จำนวนเรื่อง)	ภาพยนตร์ โฆษณา (จำนวนเรื่อง)	ใบปลิวประกาศ โฆษณา (จำนวนเรื่อง)	
		ยื่น คำร้อง	ตรวจ พิจารณา				
๑.	ตุลาคม ๒๕๕๒	๒๖	๒๖	๒๓	๒๓	๒๘	๑๐๓
๒.	พฤศจิกายน ๒๕๕๒	๒๑	๒๑	๓๓	๒๔	๒๕	๑๐๓
๓.	ธันวาคม ๒๕๕๒	๒๒	๒๒	๒๔	๒๑	๓๒	๙๙
๔.	มกราคม ๒๕๕๓	๒๑	๒๑	๑๗	๑๕	๒๒	๗๕
๕.	กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓	๒๑	๒๑	๒๒	๒๒	๒๖	๙๔
๖.	มีนาคม ๒๕๕๓	๒๕	๒๕	๒๘	๒๕	๓๐	๑๐๘
๗.	เมษายน ๒๕๕๓	๑๘	๑๘	๒๑	๒๘	๑๖	๘๓
๘.	พฤษภาคม ๒๕๕๓	๑๘	๑๘	๑๕	๑๕	๒๓	๗๑
๙.	มิถุนายน ๒๕๕๓	๒๑	๒๑	๑๔	๑๖	๒๔	๗๕
๑๐.	กรกฎาคม ๒๕๕๓	๑๘	๑๘	๒๓	๑๓	๒๑	๗๕
๑๑.	สิงหาคม ๒๕๕๓	๒๓	๒๓	๒๖	๑๔	๓๒	๙๘
๑๒.	กันยายน ๒๕๕๓	๑๖	๑๖	๑๖	๒๖	๑๖	๘๐
รวมทั้งหมด		๒๕๖	๒๕๖	๒๖๕	๒๔๕	๒๙๘	๑,๐๖๔

กลุ่มพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์(ฟิล์ม)

สรุปผลการดำเนินงาน ปีงบประมาณ ๒๕๕๓ การตรวจพิจารณาภาพยนตร์เรื่องจัดตามประเภทภาพยนตร์
ตามกฎกระทรวงว่าด้วยการจัดประเภทภาพยนตร์ พ.ศ. ๒๕๕๒ ลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๒

ลำดับ	เดือน	ภาพยนตร์ไทย					รวม	ภาพยนตร์ต่างประเทศ					รวม	รวมทั้งหมด	
		ตช	ท	13+	15+	18+		20-	ตช	ท	13+	15+			18+
๑	ตุลาคม ๒๕๕๒		๓	๑	๑	๒	๗	๑	๑๑	๒	๕	๒	๑	๒๒	๒๙
๒	พฤศจิกายน ๒๕๕๒				๒	๑	๑	๔	๑๑	๒	๑	๓		๑๗	๒๑
๓	ธันวาคม ๒๕๕๒		๑	๑	๒	๑	๕	๕	๕	๕	๓		๑๗	๒๒	
๔	มกราคม ๒๕๕๓		๑	๑	๒	๑	๕		๔	๕	๗		๑๖	๒๑	
๕	กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓				๔	๒	๖		๒	๔	๒	๗	๑๕	๒๑	
๖	มีนาคม ๒๕๕๓			๒	๓	๒	๗		๔	๒	๓	๕	๑๘	๒๕	
๗	เมษายน ๒๕๕๓					๓	๔		๑	๕	๖	๒	๑๔	๑๘	
๘	พฤษภาคม ๒๕๕๓				๑	๒	๓		๒	๒	๑	๕	๑๕	๑๘	
๙	มิถุนายน ๒๕๕๓			๒	๑	๑	๔		๕	๓	๕	๔	๑๗	๒๑	
๑๐	กรกฎาคม ๒๕๕๓		๑	๑	๒	๑	๕		๔	๓	๓	๓	๑๓	๑๘	
๑๑	สิงหาคม ๒๕๕๓	๑	๓	๓	๑	๒	๑๐	๑	๑	๑	๒	๗	๑๓	๒๓	
๑๒	กันยายน ๒๕๕๒				๑	๒	๓	๑	๔	๗	๓	๑	๑๖	๑๕	
รวม		๑	๕	๑๑	๒๑	๒๐	๖๓	๕	๕๐	๔๓	๔๓	๕๐	๒	๑๕๓	๒๕๖

หมายเหตุ ภาพยนตร์ที่ห้ามเผยแพร่ในราชอาณาจักร(๘) ที่นับมาขึ้นขอตรวจพิจารณาเพื่อฉายในโรงภาพยนตร์(ฟิล์ม) ยัง ไม่มี
เดือน กันยายน ๒๕๕๒ มีภาพยนตร์ไม่อนุญาต จำนวน ๑ เรื่อง ภาพยนตร์เรื่อง แสบ ไฮ วัยอันตราย (TWELVE) ๒๓ ก.ย.๕๓ เนื่องจากมีเนื้อหาสาระขัด
ต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดี

น. พิชัย วิชา อินทรวิจิตร ๒๕๕๓ ๒๓ ก.ย. ๕๓

[กลุ่มพิจารณาภาพยนตร์ระดับฟิล์ม(ฟิล์ม) สำนักพิจารณาภาพยนตร์ระดับฟิล์ม]

ตารางนัดตรวจพิจารณาภาพยนตร์ระหว่างวันที่ ๑๖ - ๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๓

กลุ่มพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์

วันจันทร์ที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๓							
เช้า				บ่าย			
ลำดับ	ชื่อเรื่อง	บริษัท	คณะกรรมการพิจารณา ภาพยนตร์และวีดิทัศน์	ลำดับ	ชื่อเรื่อง	บริษัท	คณะกรรมการพิจารณา ภาพยนตร์และวีดิทัศน์
๑.	ภาพยนตร์เรื่อง ถวนหมื่นโธ นำแสดง ฉันทวีร์ ธาระนีย์ พันธ์ิชา โสภณ	จี เอ็ม เอ็ม โททูป จำกัด	ชุดที่ ๓ นางวริศม์ เกษตรสุนทร (ประธาน) นางสุธดา สุวรรณสุทธะ นายเชษฐาธิ เกษไชย นายวิระชัย ทพิทยานันท์ นายอนุชา ทิธานนท์ นางกัทริยา สุระโน นายมานิตย์ วิธะมงคล	๑.	ภาพยนตร์เรื่องแผ่น วีดิทัศน์คาราโอเกะ วีดิทัศน์ เกม		ชุดที่ ๑ นายสมชาย เมืองหลาย(ประธาน) นายธรรมา วิจิตรทัศ นายอำนาจ บัวศิริ นายชิววัฒน์ ทวีวงศ์แสงทอง นายสมบัติ ภูกาญจน์ พลเอกธรรมาภรณ์ ทิพย์จันทร์ นางสุนันดา นิตรงาม
วันอังคารที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๓							
เช้า				บ่าย			
ลำดับ	ชื่อเรื่อง	บริษัท	คณะกรรมการพิจารณา ภาพยนตร์และวีดิทัศน์	ลำดับ	ชื่อเรื่อง	บริษัท	คณะกรรมการพิจารณา ภาพยนตร์และวีดิทัศน์
		ไม่มีตรวจพิจารณา		๑.	ภาพยนตร์เรื่อง 3 มิติ นำแสดง สายป่าน อภิภูษา ฤกษ์เจริญสุข วิรัช สุระจรัส	นายพิชญ จริตบุญประธา	ชุดที่ ๒ นางสาวนันทิยา สว่างภูษิตารณ (ประธาน) นายวิภาส สาระวิทย์ นายวิเศษศักดิ์ วิวัฒน์สินธุสม นางสาววรรณณี ไชยาภู นายนคร วีระประวีดี นายสันติ สุรวีฑูทอง นายปกรณ์ ดันสกุล

วันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๓							
เช้า				บ่าย			
ลำดับ	ชื่อเรื่อง	บริษัท	คณะกรรมการพิจารณา ภาพยนตร์และวีดิทัศน์	ลำดับ	ชื่อเรื่อง	บริษัท	คณะกรรมการพิจารณา ภาพยนตร์และวีดิทัศน์
		ไม่มีตรวจพิจารณา		๑.	ภาพยนตร์เรื่อง LAFANGEY PARINDEY นำเสนอ	ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติ บุคคล กู๊ดวูดเทรดเดอร์ส (บริการดีวันจันทร์)	ชุดที่ ๑ นายสมชาย เตียพทย(ประธาน) นายสมชาย วิชัยทัศ นายอำนาจ บัวศิริ นายชัยวัฒน์ ทวีวงศ์แสงทอง นายสมปิติ ภูกาจูจณ์ พลเอกธนากรณ ทัพยั้งฉวี นางสุนันตา นิธวงษ
วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๓							
เช้า				บ่าย			
ลำดับ	ชื่อเรื่อง	บริษัท	คณะกรรมการพิจารณา ภาพยนตร์และวีดิทัศน์	ลำดับ	ชื่อเรื่อง	บริษัท	คณะกรรมการพิจารณา ภาพยนตร์และวีดิทัศน์
๑.	ภาพยนตร์เรื่อง เสถียรกร ธรรมอัน นำเสนอ ธีรวัฒน์ เข็มเพชร ธีรวิชัย พงษ์ประยู	96 พีเอ็ม จำกัด	ชุดที่ ๔ นายชัชพงศ์ โสภาศิริวิทย์ (ประธาน) นายพีณัติ วัฒนบุญ นางรชนากร มีนงกันต นายอภิชาติ ไชยไพโรจน์ นางภรณ์ สีสุขพงษ์ นายพิเชษฐ ไทฮงารี นางสาวจันทร์สุภา วัชรพงษ์	๑.	กรณีมีหนังเพิ่มแทรก		ชุดที่ ๒ นางสาวนันทิยา สว่างสุธีธรม (ประธาน) นายวิภาส สระวิทย์ นายวิภาสชาติ วิวัฒน์สินสุข นางสาววรรณิณี ไกรกุล นายนคร วีระประวีติ นายสันติ สุทธิบุญทอง นายปรกรณ์ ศักดิ์สุข

วันศุกร์ที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๓

เช้า				บ่าย				
ลำดับ	ชื่อเรื่อง	บริษัท	คณะกรรมการพิจารณา ภาพยนตร์และวีดิทัศน์	ลำดับ	ชื่อเรื่อง	บริษัท	คณะกรรมการพิจารณา ภาพยนตร์และวีดิทัศน์	
๑.	ภาพยนตร์เรื่อง GOING THE DISTANCE นำเสนอ: Jennifer Gibgot, Jared Hess	ภาพยนตร์ วอเนอร์ บรา เคอร์ส ฟาร์อีส อินคอ โปเรชั่น	ชุดที่ ๕ นายจรงค์ศักดิ์ หุทธานุภาพ (ประธาน) นายพงษ์พันธ์ อนันต์วารณีย์ นายทวิชัย วิชญ์โกวิท นายวิวิธ ศรีนาคำวานิช พอดำรงศรีวินัย วิเศษชินนท์ นางสาวพรพรรณปวง ศรีสุมาวัฒน์ นายสุรศักดิ์ สรพลิกานันท์	กรณีมีหนังเพิ่มแทรก				

มีที่
จาก: วัฒนธรรม
จังหวัดขอนแก่น

หมายเหตุ ๑. ตารางอาจมีการเปลี่ยนแปลง

๒. กรณีคณะกรรมการฯ ไม่ครบองค์ประชุมตามวัน เวลา ที่นัดตรวจไว้ อาจจำเป็นต้องขอความอนุเคราะห์ คณะกรรมการฯ คณะที่ ๒ ครบองค์ประชุม มาตรวจพิจารณาในวัน เวลา นั้นๆ(ยกเว้น) โดย เจ้าหน้าที่จาก
สำนักงานฯจะเป็นผู้ประสาน โดยจะแจ้งล่วงหน้าอย่างน้อย ๑ วัน

๓. กรณีมีเรื่องขอเพิ่มแทรก เมื่อตรวจหลักฐานครบแล้ว อาจนัดตรวจพิจารณาในวัน เวลา ที่ยังไม่มีการตรวจพิจารณา ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับคณะกรรมการฯ ตามตารางเวลาที่นัดไว้

โทร ๐-๒๒๔๖-๔๑๒๔-๕ กลุ่มพิจารณา ภาพยนตร์และวีดิทัศน์

ภาคผนวก ง

พระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551

และ

กฎกระทรวงกำหนดลักษณะของประเภทภาพยนตร์

พ.ศ. 2552

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พระราชบัญญัติ
ภาพยนตร์และวีดิทัศน์
พ.ศ. ๒๕๕๑

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๑

เป็นปีที่ ๖๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยภาพยนตร์และกฎหมายว่าด้วยการควบคุมกิจการเทพและวัสดุโทรทัศน์ พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลซึ่งมาตรา ๒๕ ประกอบกับมาตรา ๓๓ มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๓ และมาตรา ๔๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

- (๑) พระราชบัญญัติภาพยนตร์ พุทธศักราช ๒๔๗๓
- (๒) พระราชบัญญัติภาพยนตร์ (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๗๕
- (๓) ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๐๕ ลงวันที่ ๕ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๑๕
- (๔) พระราชบัญญัติควบคุมกิจการเทปและวัสดุโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๓๐

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ภาพยนตร์” หมายความว่า วัสดุที่มีการบันทึกภาพ หรือภาพและเสียงซึ่งสามารถนำมาฉายให้เห็นเป็นภาพที่เคลื่อนไหวได้อย่างต่อเนื่อง แต่ไม่รวมถึงวีดิทัศน์

“วีดิทัศน์” หมายความว่า วัสดุที่มีการบันทึกภาพ หรือภาพและเสียงซึ่งสามารถนำมาฉายให้เห็นเป็นภาพที่เคลื่อนไหวได้อย่างต่อเนื่องในลักษณะที่เป็นเกมการเล่น คาราโอเกะที่มีภาพประกอบหรือลักษณะอื่นใดตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

“ภาพยนตร์ไทย” หมายความว่า ภาพยนตร์ที่ใช้ภาษาไทยหรือภาษาท้องถิ่นของประเทศไทยทั้งหมดหรือเป็นส่วนใหญ่ในบทภาพยนตร์ต้นฉบับสำหรับการแสดงภาพยนตร์และเจ้าของลิขสิทธิ์เป็นผู้มีสัญชาติไทย

“สร้างภาพยนตร์” หมายความว่า การผลิต ถ่ายอัด บันทึก หรือทำด้วยวิธีการใด ๆ เพื่อให้เป็นภาพยนตร์

“ฉาย” หมายความว่า การนำภาพยนตร์หรือวีดิทัศน์มากระทำให้ปรากฏภาพ หรือภาพและเสียงด้วยเครื่องฉาย หรือเครื่องมืออื่นใด และให้หมายความรวมถึงการถ่ายทอดด้วย

“สื่อโฆษณา” หมายความว่า สิ่งที่ใช้เป็นสื่อในการ โฆษณาหรือประชาสัมพันธ์ภาพยนตร์ หรือ วีดิทัศน์ แล้วแต่กรณี

“โรงภาพยนตร์” หมายความว่า สถานที่ฉายภาพยนตร์ ดังต่อไปนี้ ทั้งนี้ เท่าที่มีได้อยู่ภายใต้บังคับตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

- (๑) อาคารหรือส่วนใดของอาคารที่ใช้เป็นสถานที่สำหรับฉายภาพยนตร์
- (๒) สถานที่กลางแจ้งสำหรับฉายภาพยนตร์

(๓) สถานที่อื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

“ร้านวิดีโอ” หมายความว่า สถานที่ที่จัดให้มีเครื่องมือ หรืออุปกรณ์ตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวกในการฉาย เล่น หรือดูวิดีโอ

“หมายเลขรหัส” หมายความว่า หมายเลขที่กำหนดสำหรับภาพยนตร์หรือวิดีโอที่ผ่านการพิจารณาและได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการแล้ว

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการภาพยนตร์และวิดีโอแห่งชาติ

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการภาพยนตร์และวิดีโอแห่งชาติ

“นายทะเบียน” หมายความว่า นายทะเบียนกลางหรือนายทะเบียนประจำจังหวัด แล้วแต่กรณี

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งตามวรรคหนึ่งให้มีอำนาจเข้าไปในสถานที่สร้างภาพยนตร์ จะต้องเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าข้าราชการพลเรือนสามัญระดับเจ็ดหรือเทียบเท่า

“เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า ข้าราชการ พนักงาน เจ้าหน้าที่ หรือผู้ปฏิบัติงานอื่นในกระทรวง ทบวง กรม ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้เลขาธิการคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติเป็นนายทะเบียนกลางมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้และเป็นนายทะเบียนประจำกรุงเทพมหานครให้รัฐมนตรีแต่งตั้งนายทะเบียนประจำจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ภายในเขตจังหวัดของตน

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งนายทะเบียน พนักงานเจ้าหน้าที่กับออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ และกำหนดกิจการอื่นหรือออกประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของตน กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด

๑

คณะกรรมการภาพยนตร์และวีดิทัศน์แห่งชาติ

มาตรา ๑ ให้มีคณะกรรมการภาพยนตร์และวีดิทัศน์แห่งชาติประกอบด้วย นายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรมเป็นรองประธานกรรมการคนที่หนึ่ง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาเป็นรองประธานกรรมการคนที่สอง ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ผู้แทนกระทรวงกลาโหม ผู้แทนกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งไม่เกินสิบเอ็ดคน เป็นกรรมการ และให้ปลัดกระทรวงวัฒนธรรมเป็นกรรมการและเลขานุการ

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่งต้องประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิด้านภาพยนตร์ วีดิทัศน์ โทรทัศน์ หรือการคุ้มครองผู้บริโภคซึ่งมิใช่เจ้าหน้าที่ของรัฐ เว้นแต่อาจารย์ในสถาบันการศึกษาของรัฐด้านละหนึ่งคน และผู้แทนนิติบุคคลซึ่งประกอบกิจการภาพยนตร์ หรือวีดิทัศน์จำนวนเจ็ดคน

มาตรา ๒ ให้สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรมทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการรับผิดชอบงานธุรการ งานประชุม การศึกษาข้อมูล และกิจการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานของคณะกรรมการ

มาตรา ๓ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอนโยบาย แผน และยุทธศาสตร์เกี่ยวกับการประกอบอุตสาหกรรมภาพยนตร์ และการส่งเสริมอุตสาหกรรมภาพยนตร์และวีดิทัศน์ต่อคณะรัฐมนตรี

(๒) กำหนดมาตรการในการส่งเสริมให้มีการสร้างภาพยนตร์และวีดิทัศน์ที่มีลักษณะสร้างสรรค์ ส่งเสริมการเรียนรู้ หรือมีคุณค่าในทางศิลปวัฒนธรรมในรูปแบบที่คนทุกกลุ่มรวมทั้งคนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้

(๓) เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีในการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับภาพยนตร์และวีดิทัศน์

(๔) เสนอคำแนะนำต่อรัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวงและประกาศตามพระราชบัญญัตินี้

หน้า ๑๒๐
เล่ม ๑๒๕ ตอนที่ ๔๒ ก ราชกิจจานุเบกษา ๔ มีนาคม ๒๕๕๑

(๕) ออกประกาศกำหนดสัดส่วนระหว่างภาพยนตร์ไทยและภาพยนตร์ต่างประเทศที่จะนำออกฉายในโรงภาพยนตร์ตาม (๑) ของบทนิยามคำว่า “โรงภาพยนตร์” ในมาตรา ๔

(๖) พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งของนายทะเบียนและคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์

(๗) ปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการหรือตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย

ประกาศตาม (๕) ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมอุตสาหกรรมภาพยนตร์และวีดิทัศน์ ให้กระทรวงวัฒนธรรมกำหนดหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการส่งเสริมอุตสาหกรรมภาพยนตร์และวีดิทัศน์ตาม

นโยบายแผน ยุทธศาสตร์ และมาตรการที่คณะกรรมการเสนอหรือกำหนดตาม (๑) และ (๒)

มาตรา ๑๐ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีบริบูรณ์

(๓) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย

(๔) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๕) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษ

สำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ

(๖) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ เพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือถือว่ากระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการมาตรา ๑๑ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งมีวาระการดำรงตำแหน่งสามปีในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ แต่ยังมีได้แต่งตั้งกรรมการใหม่ให้กรรมการนั้นปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อน จนกว่าจะได้แต่งตั้งกรรมการใหม่กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

มาตรา ๑๒ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) รัฐมนตรีให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือหย่อนความสามารถ

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๐

มาตรา ๑๓ ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้รัฐมนตรีแต่งตั้งผู้อื่นดำรงตำแหน่งแทน และให้ผู้ได้รับแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน เว้นแต่วาระของกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึงเก้าสิบวันจะไม่ดำเนินการเพื่อให้มีการแต่งตั้งกรรมการแทนก็ได้

มาตรา ๑๔ การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้รองประธานกรรมการคนใดคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการหรือรองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการซึ่งมาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนนถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ในการประชุมถ้ามีการพิจารณาเรื่องที่กรรมการผู้ใดมีส่วนได้เสีย กรรมการผู้นั้นไม่มีสิทธิเข้าร่วมประชุม

มาตรา ๑๕ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือดำเนินการตามที่คณะกรรมการมอบหมายได้

ให้นำความในมาตรา ๑๔ มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะอนุกรรมการโดยอนุโลม

หมวด

๒

คณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์

มาตรา ๑๖ ให้มีคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์คณะหนึ่งหรือหลายคณะ โดยแต่ละคณะให้ประกอบด้วยบุคคลซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งตามข้อเสนอของคณะกรรมการ

คณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๑๘ (๑) ให้มีจำนวนไม่เกินเก้าคน โดยแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิด้านการต่างประเทศ ภาพยนตร์ ศิลปวัฒนธรรม สื่อสารมวลชน หรือสิ่งแวดล้อม ซึ่งไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการประกอบกิจการ ภาพยนตร์

คณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๑๘ (๒) (๓) (๔) และ (๕) ให้มีจำนวนไม่เกินเจ็ดคน โดยแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิด้านภาพยนตร์ วีดิทัศน์ โทรทัศน์ ศิลปวัฒนธรรม หรือการคุ้มครองผู้บริโภค ซึ่งต้องแต่งตั้งจากเจ้าหน้าที่ของรัฐจำนวนไม่เกินสี่คนและจากภาคเอกชนจำนวนไม่เกินสามคน

มาตรา ๑๗ ให้สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์ รับผิดชอบงานธุรการ งานประชุม การศึกษาข้อมูล และกิจการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานของคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์ ตามมาตรา ๑๘ (๒) (๓) (๔) (๕) และ (๖)

ให้สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยวทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์ รับผิดชอบงานธุรการ งานประชุม การศึกษาข้อมูล และกิจการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานของคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์ตามมาตรา ๑๘ (๑)

มาตรา ๑๘ คณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) อนุญาตการสร้างภาพยนตร์ต่างประเทศในราชอาณาจักร

(๒) ตรวจสอบและกำหนดประเภทภาพยนตร์ที่จะนำออกฉาย ให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายในราชอาณาจักร

(๓) อนุญาตการนำวีดิทัศน์ออกฉาย ให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายในราชอาณาจักร

- (๔) อนุญาตการนำสื่อโฆษณาออกโฆษณาหรือประชาสัมพันธ์ในราชอาณาจักร
 (๕) อนุญาตการส่งภาพยนตร์หรือวีดิทัศน์ออกไปนอกราชอาณาจักร
 (๖) ปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์หรือตามที่รัฐมนตรีหรือคณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๑๕ ให้นำความในมาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๕ มาใช้บังคับแก่คณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์โดยอนุโลม

หมวด

๓

การประกอบกิจการภาพยนตร์

มาตรา ๒๐ ผู้ใดประสงค์จะสร้างภาพยนตร์ต่างประเทศในราชอาณาจักร ให้ยื่นคำขอ อนุญาตพร้อมด้วยบทภาพยนตร์ เค้าโครง และเรื่องย่อของภาพยนตร์ที่จะสร้างต่อสำนักงาน พัฒนาการท่องเที่ยว และต้องได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์และ หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่รับผิดชอบสถานที่ที่จะใช้สร้างภาพยนตร์ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง การขออนุญาตและการอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๑ ผู้รับอนุญาตตามมาตรา ๒๐ ต้องดำเนินการสร้างภาพยนตร์ตามบทภาพยนตร์ และเค้าโครงตลอดจนเงื่อนไขที่ได้รับอนุญาต โดยคำนึงถึงฉากที่ถ่ายทำบทรสนทนา และสถานที่ ถ่ายทำเพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์ สภาพสังคม และสิ่งแวดล้อม

มาตรา ๒๒ การสร้างภาพยนตร์ต่างประเทศในราชอาณาจักรดังต่อไปนี้ ไม่ต้องขออนุญาต

- (๑) ภาพยนตร์ข่าวหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น
- (๒) ภาพยนตร์ที่สร้างขึ้นเพื่อคู่เป็นการส่วนตัว
- (๓) ภาพยนตร์ที่มีการสร้างในต่างประเทศและได้นำมาใช้บริการตามกระบวนการหลังการ ถ่ายทำภาพยนตร์ในราชอาณาจักร ซึ่งได้แจ้งต่อสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยวตามหลักเกณฑ์ วิธีการ

และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

- (๔) ภาพยนตร์อื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๑ ผู้สร้างภาพยนตร์ต้องดำเนินการสร้างภาพยนตร์ในลักษณะที่ไม่เป็นการบ่อนทำลาย ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรืออาจกระทบกระเทือนต่อความมั่นคง และเกียรติภูมิของประเทศไทย

ผู้สร้างภาพยนตร์ผู้ใดสงสัยว่าการสร้างภาพยนตร์ของตนจะเป็นการฝ่าฝืนบทบัญญัติตามวรรคหนึ่งอาจขอให้คณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวิดิทัศน์พิจารณาให้ความเห็นในเรื่องนั้นก่อนดำเนินการสร้างได้ ในกรณีนี้คณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวิดิทัศน์จะต้องให้ความเห็นและแจ้งให้ผู้ซึ่งขอความเห็นทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่คณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวิดิทัศน์ได้รับคำขอ ถ้าไม่แจ้งภายในกำหนดระยะเวลาดังกล่าวให้ถือว่าคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวิดิทัศน์ให้ความเห็นชอบแล้ว

การขอความเห็นและคำปวยการในการให้ความเห็นให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา คำปวยการที่ได้รับให้นำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

การใดที่ได้กระทำไปตามความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวิดิทัศน์ มิให้ถือว่าการกระทำนั้นเป็นการกระทำที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๒๔ ในกรณีที่การสร้างภาพยนตร์มีผลกระทบหรือก่อให้เกิดความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อมหรือทรัพยากรธรรมชาติซึ่งเป็นของรัฐหรือสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ผู้สร้างภาพยนตร์ต้องดำเนินการปรับปรุงสิ่งดังกล่าวให้อยู่ในสภาพที่เหมาะสม ทั้งนี้ ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๒๕ ภาพยนตร์ที่จะนำออกฉาย ให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายในราชอาณาจักรต้องผ่านการตรวจพิจารณาและได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวิดิทัศน์

การขออนุญาตและการอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๖ ในการตรวจพิจารณาภาพยนตร์ตามมาตรา ๒๕ ให้คณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวิดิทัศน์กำหนดด้วยว่าภาพยนตร์ดังกล่าวจัดอยู่ในภาพยนตร์ประเภทใด ดังต่อไปนี้

- (๑) ภาพยนตร์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้และควรส่งเสริมให้มีการดู
- (๒) ภาพยนตร์ที่เหมาะสมกับผู้ดูทั่วไป
- (๓) ภาพยนตร์ที่เหมาะสมกับผู้ที่มีอายุตั้งแต่สิบสามปีขึ้นไป
- (๔) ภาพยนตร์ที่เหมาะสมกับผู้ที่มีอายุตั้งแต่สิบห้าปีขึ้นไป

(๕) ภาพยนตร์ที่เหมาะสมกับผู้ที่มีอายุตั้งแต่สิบแปดปีขึ้นไป

(๖) ภาพยนตร์ที่ห้ามผู้มีอายุต่ำกว่ายี่สิบปีดู

(๗) ภาพยนตร์ที่ห้ามเผยแพร่ในราชอาณาจักร

ความใน (๖) มิให้ใช้บังคับแก่ผู้ซึ่งบรรลุนิติภาวะโดยการสมรส

หลักเกณฑ์ในการกำหนดว่าภาพยนตร์ลักษณะใดควรจัดอยู่ในภาพยนตร์ประเภทใด

ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๗ ภาพยนตร์ดังต่อไปนี้ ไม่ต้องผ่านการตรวจพิจารณาและได้รับอนุญาต

ตามมาตรา ๒๕

(๑) ภาพยนตร์ข่าวหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

(๒) ภาพยนตร์ที่สร้างขึ้นเพื่อคู่เป็นการส่วนตัว

(๓) ภาพยนตร์ที่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน หรือหน่วยงานอื่นของรัฐสร้างขึ้นเพื่อเผยแพร่หรือส่งเสริมการดำเนินงานของหน่วยงานนั้น

(๔) ภาพยนตร์ที่ฉายในเทศกาลภาพยนตร์ระหว่างประเทศตามที่คณะกรรมการกำหนด

(๕) ภาพยนตร์ที่ฉายทางโทรทัศน์และผ่านการตรวจพิจารณาตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์แล้ว

(๖) ภาพยนตร์อื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ภาพยนตร์ตาม (๒) (๔) และ (๖) หากนำออกฉายเป็นการทั่วไป ให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายในราชอาณาจักร ต้องผ่านการตรวจพิจารณาและได้รับอนุญาตตามมาตรา ๒๕

ภาพยนตร์ตาม (๕) หากนำออกฉายทางสื่อประเภทอื่น หรือนำออกให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายในราชอาณาจักร ต้องผ่านการตรวจพิจารณาและได้รับอนุญาตตามมาตรา ๒๕

มาตรา ๒๘ การตรวจพิจารณาและกำหนดประเภทภาพยนตร์ที่ฉายทางโทรทัศน์ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ให้นำความในมาตรา ๒๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ภาพยนตร์ตามมาตรา ๒๖ (๕) และ (๖) ให้นำทางโทรทัศน์ได้ในระหว่างเวลาที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

หน้า	๑๒๖		
เล่ม ๑๒๕ ตอนที่ ๔๒ ก	ราชกิจจานุเบกษา	๔	มีนาคม ๒๕๕๑

มาตรา ๒๕ ในการพิจารณาอนุญาตภาพยนตร์ตามมาตรา ๒๕ ถ้าคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์เห็นว่าภาพยนตร์ใดมีเนื้อหาที่เป็นการบ่อนทำลาย ชัดต่อความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรืออาจกระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของรัฐและเกียรติภูมิของประเทศไทยให้คณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์มีอำนาจสั่งให้ผู้ขออนุญาตแก้ไขหรือตัดทอนก่อนอนุญาต หรือจะไม่อนุญาตก็ได้

ภาพยนตร์ที่ผ่านการตรวจพิจารณาและได้รับอนุญาตตามมาตรา ๒๕ มิให้ถือว่าภาพยนตร์นั้นมีลักษณะที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๓๐ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๕ การอนุญาตให้นำภาพยนตร์ออกฉาย ให้เช่า แลกเปลี่ยนหรือจำหน่ายในราชอาณาจักร ไม่คุ้มครองผู้รับอนุญาตตามมาตรา ๒๕ ให้พ้นจากความรับผิดชอบในทางแพ่ง ทางอาญา หรือจากการกระทำที่ต้องรับผิดชอบตามกฎหมายอื่นอันเกิดจากการฉาย ให้เช่า แลกเปลี่ยนหรือจำหน่ายภาพยนตร์

มาตรา ๓๑ ให้นายทะเบียนกลางกำหนดหมายเลขรหัสและประทับตราเครื่องหมายการอนุญาต ประเภทของภาพยนตร์ และหมายเลขรหัสลงบนภาพยนตร์ที่ผ่านการตรวจพิจารณาและได้รับอนุญาตตามมาตรา ๒๕

ในกรณีที่นายทะเบียนกลางเห็นสมควรอาจสั่งให้ผู้ยื่นคำขออัดหรือบันทึกคำบอกแจ้งว่าภาพยนตร์ดังกล่าวได้ผ่านการตรวจพิจารณาและได้รับอนุญาต รวมทั้งประเภทของภาพยนตร์ไว้บนภาพยนตร์และบนหีบห่อที่บรรจุภาพยนตร์นั้นด้วยก็ได้

การกำหนดหมายเลขรหัส ลักษณะเครื่องหมายการอนุญาตและประเภทของภาพยนตร์ หรือคำบอกแจ้งว่าภาพยนตร์ได้ผ่านการตรวจพิจารณาและได้รับอนุญาตแล้วให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๓๒ ให้นายทะเบียนกลางเก็บสำเนาภาพยนตร์ที่ได้รับอนุญาตตามมาตรา ๒๕ ไว้เพื่อใช้ในการตรวจสอบหนึ่งชุด

ให้นายทะเบียนกลางส่งสำเนาภาพยนตร์ที่หมดความจำเป็นต้องใช้ในการตรวจสอบให้หอภาพยนตร์แห่งชาติเพื่อเก็บรักษาไว้

เพื่อประโยชน์ในการเก็บรักษา สำเนาภาพยนตร์จะจัดทำในรูปของวัสดุใดก็ได้

มาตรา ๓๓ ให้นำความในมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๑ และมาตรา ๓๒ วรรคหนึ่ง รวมทั้งบทกำหนดโทษที่เกี่ยวข้อง มาใช้บังคับแก่สื่อโฆษณาภาพยนตร์โดยอนุโลม

หน้า	๑๒๗		
เล่ม ๑๒๕ ตอนที่ ๔๒ ก	ราชกิจจานุเบกษา	๔	มีนาคม ๒๕๕๑

มาตรา ๓๔ ห้ามผู้ใดส่งภาพยนตร์ที่สร้างขึ้นในราชอาณาจักรออกไปนอกราชอาณาจักร เว้นแต่จะได้รับการอนุญาตจากคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์

การขออนุญาตและการอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๓๕ การส่งภาพยนตร์ดังต่อไปนี้ออกไปนอกราชอาณาจักร ไม่ต้องได้รับอนุญาต ตามมาตรา ๓๔

(๑) ภาพยนตร์ที่ได้รับอนุญาตให้สร้างตามมาตรา ๒๐

(๒) ภาพยนตร์ตามมาตรา ๒๒

(๓) ภาพยนตร์ที่ผ่านการตรวจพิจารณาและได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการพิจารณา ภาพยนตร์และวีดิทัศน์ตามมาตรา ๒๕

(๔) ภาพยนตร์ที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องผ่านการตรวจพิจารณาและได้รับอนุญาต ตามมาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง

มาตรา ๓๖ การพิจารณาและอนุญาตตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๔ คณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์จะต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่ วันที่ได้รับคำขอ ถ้าพิจารณาไม่เสร็จภายในกำหนดระยะเวลาดังกล่าวให้ถือว่าอนุญาต

มาตรา ๓๗ ห้ามผู้ใดประกอบกิจการโรงภาพยนตร์โดยทำเป็นธุรกิจหรือได้รับประโยชน์ ตอบแทน เว้นแต่จะได้รับการอนุญาตจากนายทะเบียน

ใบอนุญาตนั้น ให้ออกสำหรับโรงภาพยนตร์แต่ละโรง ยกเว้นใบอนุญาตประกอบกิจการ โรงภาพยนตร์ตาม (๒) ของบทนิยามคำว่า “โรงภาพยนตร์” ในมาตรา ๔ ให้ใช้ได้ทั่วราชอาณาจักร การขออนุญาตและการออกใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๓๘ ห้ามผู้ใดประกอบกิจการให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายภาพยนตร์โดยทำ เป็นธุรกิจหรือได้รับประโยชน์ตอบแทน เว้นแต่ได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียน

ใบอนุญาตนั้น ให้ออกสำหรับสถานที่ให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายภาพยนตร์แต่ละแห่ง การขออนุญาตและการออกใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ กำหนดในกฎกระทรวง

หน้า ๑๒๕
เล่ม ๑๒๕ ตอนที่ ๔๒ ก ราชกิจจานุเบกษา ๔ มีนาคม ๒๕๕๑

มาตรา ๓๕ ผู้ที่จะขออนุญาตประกอบกิจการตามมาตรา ๓๗ หรือมาตรา ๓๘ ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์
- (๒) ไม่เป็นผู้มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี
- (๓) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๔) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในความผิดเกี่ยวกับเพศตาม

ประมวลกฎหมายอาญา

- (๕) ไม่เป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตตามมาตรา ๓๗ หรือมาตรา ๓๘

(๖) ไม่เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตตามมาตรา ๓๗ หรือมาตรา ๓๘ เว้นแต่เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตและเวลาได้ล่วงพ้นมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี

ในกรณีที่นิติบุคคลเป็นผู้ขออนุญาต กรรมการ ผู้จัดการ หรือผู้รับผิดชอบในการดำเนินการของนิติบุคคลนั้นต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดในวรรคหนึ่ง

มาตรา ๔๐ ใบอนุญาตตามมาตรา ๓๗ และมาตรา ๓๘ ให้มีอายุห้าปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต

การขอต่ออายุใบอนุญาต ให้ผู้รับใบอนุญาตยื่นคำขอก่อนวันที่ใบอนุญาตสิ้นอายุและเมื่อได้ยื่นคำขอดังกล่าวแล้ว ให้ถือว่าผู้ยื่นคำขออยู่ในฐานะผู้รับใบอนุญาตจนกว่าจะได้รับแจ้งคำสั่งไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาต

การขอต่ออายุใบอนุญาตและการให้ต่ออายุใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๔๑ ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๓๗ และมาตรา ๓๘ ต้องแสดงใบอนุญาตไว้ในที่เปิดเผยและเห็นได้ง่าย ณ สถานที่ประกอบกิจการ

มาตรา ๔๒ ถ้าใบอนุญาตสูญหาย ถูกทำลาย หรือบกพร่องในสาระสำคัญให้ผู้รับใบอนุญาตแจ้งต่อนายทะเบียนและยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ทราบถึงกรณีดังกล่าว

การขอใบแทนใบอนุญาตและการออกใบแทนใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

หน้า ๑๒๕

เล่ม ๑๒๕ ตอนที่ ๔๒ ก

ราชกิจจานุเบกษา

๔

มีนาคม ๒๕๕๑

มาตรา ๔๓ ภาพยนตร์ที่ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๓๗ หรือมาตรา ๓๘ จะมีไว้ในสถานที่ประกอบกิจการของตนเพื่อนำออกฉาย ให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายจะต้องเป็นภาพยนตร์ที่มีเนื้อหาสาระเช่นเดียวกับภาพยนตร์ที่ผ่านการตรวจพิจารณาและได้รับอนุญาตตามมาตรา ๒๕ และมีการแสดงเครื่องหมายการอนุญาต ประเภทของภาพยนตร์และหมายเลขรหัสเช่นเดียวกับมาตรา ๓๑

มาตรา ๔๔ ให้ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๓๗ แจ้งประเภทของภาพยนตร์ที่นำออกฉายแต่ละเรื่องไว้ในที่เปิดเผยและเห็นได้ชัดเจนในบริเวณโรงภาพยนตร์

ห้ามผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๓๗ ยินยอมหรือปล่อยให้ผู้ซึ่งมีอายุต่ำกว่าที่กำหนดตามมาตรา ๒๖ (๖) เข้าไปในโรงภาพยนตร์ในระหว่างที่ทำการฉายภาพยนตร์ที่จัดอยู่ในประเภทดังกล่าว

มาตรา ๔๕ ห้ามผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๓๘ ให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายภาพยนตร์ที่จัดอยู่ในประเภทตามมาตรา ๒๖ (๖) ให้แก่ผู้ซึ่งมีอายุต่ำกว่าที่กำหนดไว้สำหรับภาพยนตร์ประเภทดังกล่าว

มาตรา ๔๖ การฉายภาพยนตร์ในสถานที่ที่บุคคลทั่วไปสามารถดูได้ ต้องเป็นภาพยนตร์ที่จัดอยู่ในประเภทตามมาตรา ๒๖ (๑) หรือ (๒)

หมวด ๔

การประกอบกิจการวิดิทัศน์

มาตรา ๔๗ วิดิทัศน์ที่จะนำออกฉาย ให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายในราชอาณาจักรต้องผ่านการตรวจพิจารณาและได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวิดิทัศน์ การขออนุญาตและการอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๔๘ วิดิทัศน์ดังต่อไปนี้ ไม่ต้องผ่านการตรวจพิจารณาและได้รับอนุญาตตามมาตรา ๔๗

(๑) วิดิทัศน์ที่สร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นการส่วนตัว

(๒) วิดิทัศน์ที่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน หรือหน่วยงานอื่นของรัฐสร้างขึ้นเพื่อเผยแพร่หรือส่งเสริมการดำเนินงานของหน่วยงานนั้น

(๓) วิถีทัศนอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

วิถีทัศนตาม (๑) และ (๓) หากนำออกฉายเป็นการทั่วไป ให้เช่า หรือจำหน่าย

ในราชอาณาจักร ต้องผ่านการตรวจพิจารณาและได้รับอนุญาตตามมาตรา ๔๗

มาตรา ๔๘ ห้ามผู้ใดส่งวิถีทัศนที่สร้างขึ้นในราชอาณาจักรออกไปนอกราชอาณาจักร เว้นแต่จะได้รับการอนุญาตจากคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวิถีทัศน

การขออนุญาตและการอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๕๐ การส่งวิถีทัศนดังต่อไปนี้ออกไปนอกราชอาณาจักร ไม่ต้องได้รับอนุญาต ตามมาตรา ๔๘

(๑) วิถีทัศนที่ผ่านการตรวจพิจารณาและได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการพิจารณา ภาพยนตร์และวิถีทัศนตามมาตรา ๔๗

(๒) วิถีทัศนที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องผ่านการตรวจพิจารณาและได้รับอนุญาตตามมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง

มาตรา ๕๑ ให้นำความในมาตรา ๒๘ มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๑ มาตรา ๓๒ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๓๖ มาใช้บังคับแก่วิถีทัศนโดยอนุโลม

มาตรา ๕๒ ให้นำความในมาตรา ๔๗ และมาตรา ๕๑ รวมทั้งบทกำหนดโทษที่เกี่ยวข้อง มาใช้บังคับแก่สื่อโฆษณาวิถีทัศนโดยอนุโลม

มาตรา ๕๓ ห้ามผู้ใดจัดตั้งหรือประกอบกิจการร้านวิถีทัศนโดยทำเป็นธุรกิจหรือได้รับ ประโยชน์ตอบแทน เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียน

ใบอนุญาตนั้น ให้ออกสำหรับร้านวิถีทัศนแต่ละแห่ง

การขอใบอนุญาตและการออกใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ กำหนดในกฎกระทรวง

ความในวรรคหนึ่งมิให้นำมาใช้บังคับแก่การประกอบกิจการร้านวิถีทัศนที่ตั้งอยู่ในสถาน บริการที่ได้รับใบอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการ

เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองเด็กและเยาวชน การออกกฎกระทรวงตามวรรคสามจะกำหนด หลักเกณฑ์เกี่ยวกับอาคารหรือสถานที่ตั้งของร้านวิถีทัศนด้วยก็ได้

มาตรา ๕๔ ห้ามผู้ใดประกอบกิจการให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายวิดิทัศน์โดยทำเป็นธุรกิจหรือได้รับประโยชน์ตอบแทน เว้นแต่ได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียน

ใบอนุญาตนั้น ให้ออกสำหรับสถานที่ให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายวิดิทัศน์แต่ละแห่ง การขอใบอนุญาตและการออกใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๕๕ ให้ถือว่าผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๓๘ ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๕๔ ด้วยมาตรา ๕๖ ใบอนุญาตตามมาตรา ๕๑ และมาตรา ๕๔ ให้มีอายุห้าปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต และให้นำความในมาตรา ๔๐ วรรคสองและวรรคสาม มาใช้บังคับแก่การต่ออายุใบอนุญาตโดยอนุโลม

มาตรา ๕๗ ให้นำความในมาตรา ๓๕ มาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๒ มาใช้บังคับแก่การประกอบกิจการร้านวิดิทัศน์และการประกอบกิจการให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายวิดิทัศน์โดยอนุโลม

มาตรา ๕๘ วิดิทัศน์ที่ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๕๑ หรือมาตรา ๕๔ จะมีไว้ในสถานที่ประกอบกิจการของตนเพื่อนำออกฉาย ให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายจะต้องมีลักษณะเช่นเดียวกับวิดิทัศน์ที่ผ่านการตรวจพิจารณาและได้รับอนุญาตตามมาตรา ๔๗ และมีการแสดงเครื่องหมายการอนุญาตและหมายเลขรหัสเช่นเดียวกับมาตรา ๓๑ ซึ่งนำมาใช้บังคับโดยอนุโลมตามมาตรา ๕๑

มาตรา ๕๙ การประกอบกิจการร้านวิดิทัศน์จะต้องกระทำในวัน เวลา และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองเด็กและเยาวชน การออกกฎกระทรวงตามวรรคหนึ่งจะกำหนดเวลาในการเข้าใช้บริการของผู้ซึ่งมีอายุต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ แต่ไม่รวมถึงผู้ซึ่งบรรลุนิติภาวะโดยการสมรสด้วยก็ได้

มาตรา ๖๐ ในกรณีที่มีการขออนุญาตประกอบกิจการร้านวิดิทัศน์และกิจการให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายภาพยนตร์หรือวิดิทัศน์ในสถานที่เดียวกัน จะต้องแยกพื้นที่ในการให้บริการออกจากกัน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

หมวด

๕

นายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา ๖๑ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในสถานที่ที่มีการสร้างภาพยนตร์ โรงภาพยนตร์ ร้านวิทยุทัศน์ สถานที่ประกอบกิจการให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายภาพยนตร์หรือวิทยุทัศน์ ในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นจนถึงพระอาทิตย์ตกหรือในเวลาทำการของสถานที่นั้น เพื่อตรวจสอบภาพยนตร์ วิทยุทัศน์ สื่อโฆษณา หรือการกระทำใดที่อาจฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้

(๒) ตรวจ ค้น อายัด หรือยึดภาพยนตร์ วิทยุทัศน์ หรือสื่อโฆษณาในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นจนถึงพระอาทิตย์ตกหรือในเวลาทำการของสถานที่นั้น

(๓) สั่งให้หยุดการสร้างภาพยนตร์ที่ฝ่าฝืนมาตรา ๒๑ หรือมาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง

(๔) สั่งห้ามการฉาย ให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายภาพยนตร์ หรือวิทยุทัศน์ที่ฝ่าฝืนมาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๔๗ วรรคหนึ่ง

(๕) สั่งให้หยุดการโฆษณาหรือประชาสัมพันธ์สื่อโฆษณาที่ฝ่าฝืนมาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง ซึ่งได้นำมาใช้บังคับโดยอนุโลมตามมาตรา ๓๓ หรือมาตรา ๔๗ ซึ่งได้นำ มาใช้บังคับโดยอนุโลมตามมาตรา ๕๒

เมื่อได้เข้าไปและลงมือทำการตรวจสอบตาม (๑) หรือทำการค้นตาม (๒) แล้วถ้ายังดำเนินการไม่เสร็จจะกระทำต่อไปในเวลากลางคืนหรือนอกเวลาทำการของสถานที่นั้นก็ได้

การค้นตาม (๒) ต้องมีหมายค้น เว้นแต่มีเหตุอันควรเชื่อว่าหากเน้นซ้ำกว่าจะเอาหมายค้นมาได้หลักฐานดังกล่าวจะถูกยักย้าย ซุกซ่อน ทำลาย หรือทำให้เปลี่ยนสภาพไปจากเดิม ให้ดำเนินการค้นอายัด หรือยึดหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดได้โดยไม่ต้องมีหมายค้นแต่ต้องปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาว่าด้วยการค้น

มาตรา ๖๒ ภาพยนตร์ วิทยุทัศน์ หรือสื่อโฆษณาที่ได้ยึดไว้ตามมาตรา ๖๑ (๒) ถ้าไม่ปรากฏเจ้าของ หรือพนักงานอัยการสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี หรือศาลไม่พิพากษาให้รับและผู้เป็นเจ้าของ

หรือผู้ครอบครองมิได้ร้องขอรับคืนภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ยึด หรือวันที่ทราบคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดีหรือวันที่ศาลพิพากษาถึงที่สุด ให้ตกเป็นของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาหรือกระทรวงวัฒนธรรมแล้วแต่กรณี

มาตรา ๖๓ ในกรณีที่นายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่สั่งให้หยุดการสร้างภาพยนตร์ตามมาตรา ๖๑ (๓) ให้นายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่สั่งให้ผู้รับอนุญาตหรือผู้สร้างภาพยนตร์ระงับการกระทำที่ฝ่าฝืน แก้ไขปรับปรุงหรือปฏิบัติให้ถูกต้องหรือเหมาะสมภายในระยะเวลาที่กำหนด

ผู้รับอนุญาตหรือผู้สร้างภาพยนตร์ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้นายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่เสนอต่อคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์เพื่อพิจารณาเพิกถอนการอนุญาตหรือห้ามสร้างภาพยนตร์ดังกล่าวต่อไป

มาตรา ๖๔ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๖๑ นายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลที่เกี่ยวข้องของบัตรประจำตัวนายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๖๕ ในการปฏิบัติหน้าที่ให้นายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

หมวด ๖

การอุทธรณ์

มาตรา ๖๖ คำสั่งไม่อนุญาตตามมาตรา ๒๐ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๑ มาตรา ๓๔ มาตรา ๔๗ มาตรา ๔๘ หรือมาตรา ๔๙ ซึ่งได้นำมาใช้บังคับโดยอนุโลมตามมาตรา ๕๒ คำสั่งเพิกถอนการอนุญาตหรือคำสั่งห้ามสร้างภาพยนตร์ตามมาตรา ๖๓ ของคณะกรรมการพิจารณา

ภาพยนตร์และวีดิทัศน์ ผู้ได้รับคำสั่งมีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการได้ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่
ได้รับแจ้งคำสั่ง

ให้คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับอุทธรณ์
ถ้าพิจารณาไม่เสร็จภายในกำหนดระยะเวลาดังกล่าวให้ถือว่าเห็นด้วยกับคำอุทธรณ์

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด

มาตรา ๖๗ คำสั่งไม่ออกใบอนุญาต คำสั่งไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาต คำสั่งให้ชำระ
ค่าปรับทางปกครอง คำสั่งพักใช้หรือคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตของนายทะเบียนตามมาตรา ๓๖
มาตรา ๓๘ มาตรา ๔๐ มาตรา ๕๓ มาตรา ๕๔ มาตรา ๖๘ มาตรา ๖๙ วรรคสอง มาตรา ๗๐
มาตรา ๗๑ หรือมาตรา ๗๓ ผู้ได้รับคำสั่งมีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการได้ภายในสิบห้าวันนับแต่
วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง

ให้คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับอุทธรณ์
ถ้าพิจารณาไม่เสร็จภายในกำหนดระยะเวลาดังกล่าวให้ถือว่าเห็นด้วยกับคำอุทธรณ์

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด

หมวด ๗

บทกำหนดโทษ

ส่วนที่ ๑

โทษทางปกครอง

มาตรา ๖๘ ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงภาพยนตร์ผู้ใดฉายภาพยนตร์ไทยน้อยกว่า
สัดส่วนที่คณะกรรมการประกาศกำหนดตามมาตรา ๕ (๔) ต้องชำระค่าปรับทางปกครองตามอัตรา
ที่นายทะเบียนกลางประกาศกำหนด ทั้งนี้ ไม่เกินสามแสนบาท

อัตราค่าปรับทางปกครองตามวรรคหนึ่ง นายทะเบียนกลางจะกำหนดให้แตกต่างกัน
สำหรับแต่ละจังหวัดก็ได้

มาตรา ๖๙ ในกรณีที่ปรากฏแก่นายทะเบียนว่าผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๓๖ หรือ

มาตรา ๓๘ ผู้ใดดำเนินกิจการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๑ มาตรา ๔๒ หรือมาตรา

๔๔

วรรคหนึ่ง หรือผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๕๓ หรือมาตรา ๕๔ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม มาตรา ๔๑ หรือมาตรา ๔๒ ซึ่งได้นำมาใช้บังคับโดยอนุโลมตามมาตรา ๕๗ ให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งให้ระงับการกระทำที่ฝ่าฝืน แก้ไขปรับปรุง หรือปฏิบัติให้ถูกต้องหรือเหมาะสมภายใน ระยะเวลาที่กำหนด

ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายทะเบียนตามวรรคหนึ่ง ให้นายทะเบียนพิจารณากำหนดค่าปรับทางปกครองในอัตราไม่เกินสองหมื่นบาทต่อวันตลอดเวลาที่ฝ่าฝืน อยู่

มาตรา ๗๐ ในกรณีที่ปรากฏภายหลังว่าผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๓๗ หรือมาตรา ๓๘ ผู้ใดขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๕ หรือผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๕๓ หรือ มาตรา ๕๔ ผู้ใดขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๕ ซึ่งได้นำมาใช้บังคับโดย อนุโลมตามมาตรา ๕๗ ให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตของผู้รับใบอนุญาตดังกล่าว

มาตรา ๗๑ ในกรณีที่ปรากฏแก่นายทะเบียนว่าผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๕๓ ประกอบ กิจการโดยฝ่าฝืนมาตรา ๕๕ หรือมาตรา ๖๐ ให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตได้โดยมี กำหนดเวลาตามที่เห็นสมควรแต่ไม่เกินครั้งละเก้าสิบวัน

ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตตามวรรคหนึ่งประกอบกิจการโดยฝ่าฝืนมาตรา ๕๕ หรือมาตรา ๖๐ อีก ให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตของผู้รับใบอนุญาตดังกล่าว

มาตรา ๗๒ ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตไม่ยอมชำระค่าปรับทางปกครองตามที่นายทะเบียน กำหนดตามมาตรา ๖๘ หรือมาตรา ๖๕ ให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับการบังคับทางปกครองตาม กฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๗๓ ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดถูกลงโทษปรับทางปกครองตามมาตรา ๖๘ หรือมาตรา ๖๕ และจงใจหรือเจตนากระทำความผิดที่ถูกลงโทษปรับทางปกครองซ้ำอีก ให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่ง พักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตของผู้รับใบอนุญาตดังกล่าว แล้วแต่กรณี

มาตรา ๗๔ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดซึ่งต้องรับโทษปรับทางปกครองตามมาตรา ๖๘ หรือมาตรา ๖๕ เป็นนิติบุคคล ให้กรรมการ ผู้จัดการ หรือผู้ซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินการของ

หน้า ๑๓๖

เล่ม ๑๒๕ ตอนที่ ๔๒ ก

ราชกิจจานุเบกษา

๔

มีนาคม ๒๕๕๑

นิติบุคคลนั้นต้องรับโทษปรับทางปกครองตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าการกระทำนั้นได้กระทำโดยคนมิได้รู้เห็นหรือยินยอมด้วย

ส่วนที่ ๒

โทษอาญา

มาตรา ๓๕ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๐ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท

มาตรา ๓๖ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๑ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าแสนบาท

มาตรา ๓๗ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง หรือนำภาพยนตร์ตามมาตรา ๒๖ (๓) ออกเผยแพร่ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๘ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๘ วรรคสอง มาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๔๕ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท

มาตรา ๓๙ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๗ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง หรือประกอบกิจการดังกล่าวในระหว่างถูกพักใช้หรือถูกเพิกถอนใบอนุญาต ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท และปรับอีกไม่เกินวันละหนึ่งหมื่นบาทตลอดระยะเวลาที่ฝ่าฝืนอยู่

มาตรา ๔๐ ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๓ มาตรา ๔๔ วรรคสอง มาตรา ๔๕ หรือมาตรา ๕๘ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๔๑ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๖ หรือมาตรา ๔๗ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๔๒ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๕๓ วรรคหนึ่ง มาตรา ๕๔ วรรคหนึ่ง หรือประกอบกิจการดังกล่าวในระหว่างถูกพักใช้หรือถูกเพิกถอนใบอนุญาต ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงห้าแสนบาท และปรับอีกไม่เกินวันละหนึ่งหมื่นบาทตลอดระยะเวลาที่ฝ่าฝืนอยู่

มาตรา ๘๓ ผู้ใดขัดขวางหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๖๑ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๘๔ บรรดาความผิดตามส่วนนี้ ให้คณะกรรมการมีอำนาจเปรียบเทียบได้ และในการนี้คณะกรรมการมีอำนาจมอบหมายให้คณะอนุกรรมการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการเปรียบเทียบได้ โดยจะกำหนดหลักเกณฑ์ในการเปรียบเทียบหรือเงื่อนไขประการใดให้แก่ผู้ได้รับมอบหมายตามที่เห็นสมควรด้วยก็ได้

ภายใต้บังคับของบทบัญญัติตามวรรคหนึ่ง ในการสอบสวนถ้าพนักงานสอบสวนพบว่าบุคคลใดกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ และบุคคลนั้นยินยอมให้เปรียบเทียบให้พนักงานสอบสวนส่งเรื่องมายังคณะกรรมการหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการมอบหมายให้มีอำนาจเปรียบเทียบตามวรรคหนึ่งภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ผู้นั้นแสดงความยินยอมให้เปรียบเทียบ

เมื่อผู้กระทำความผิดได้เสียค่าปรับตามที่ได้เปรียบเทียบแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๘๕ ให้นำความในมาตรา ๗๔ มาใช้บังคับแก่กรณีที่ดินบุคคลต้องรับโทษอาญาตามส่วนนี้โดยอนุโลม

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๘๖ ให้รัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อให้ได้คณะกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้ ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ในระหว่างที่ยังไม่มีคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งประกอบด้วยนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรมเป็นรองประธานกรรมการคนหนึ่ง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาเป็นรองประธานกรรมการคนที่สอง ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงพาณิชย์

ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ผู้แทนกระทรวงกลาโหม ผู้แทนกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ทำหน้าที่คณะกรรมการเพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อนและให้ปลัดกระทรวงวัฒนธรรมเป็นกรรมการและเลขานุการ

มาตรา ๘๗ ในระหว่างที่ยังไม่มีคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์ ให้คณะกรรมการทำหน้าที่คณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์เพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อน

มาตรา ๘๘ ใบอนุญาตหรือการอนุญาตใด ๆ ที่ได้ให้ไว้ตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์ พุทธศักราช ๒๕๑๓ หรือพระราชบัญญัติควบคุมกิจการเทปและวัสดุโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๓๐ ที่ยังมีผลใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ใช้ได้ต่อไปจนกว่าจะสิ้นอายุหรือถูกเพิกถอน มาตรา ๘๙ บรรดาคำขออนุญาตที่ได้ยื่นไว้ตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์ พุทธศักราช ๒๕๑๓ หรือพระราชบัญญัติควบคุมกิจการเทปและวัสดุโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๓๐ ก่อนหรือในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ถ้าเจ้าพนักงานผู้พิจารณาตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์ พุทธศักราช ๒๕๑๓ เจ้าพนักงานผู้ตรวจหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติควบคุมกิจการเทปและวัสดุโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๓๐ ยังมีคำสั่งอย่างหนึ่งอย่างใดเกี่ยวกับคำขอดังกล่าว ให้ถือว่าเป็นคำขอที่ได้ยื่นตามพระราชบัญญัตินี้และให้ดำเนินการเกี่ยวกับคำขอดังกล่าวตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) ถ้าเจ้าพนักงานผู้พิจารณาตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์ พุทธศักราช ๒๕๑๓ เจ้าพนักงานผู้ตรวจหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติควบคุมกิจการเทปและวัสดุโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๓๐ ได้มีคำสั่งอย่างหนึ่งอย่างใดเกี่ยวกับคำขอดังกล่าวแล้ว การดำเนินการเกี่ยวกับคำขอดังกล่าวให้อยู่ในบังคับของบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติภาพยนตร์ พุทธศักราช ๒๕๑๓ หรือพระราชบัญญัติควบคุมกิจการเทปและวัสดุโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๓๐ แล้วแต่กรณี ต่อไปจนกว่าจะถึงที่สุด

มาตรา ๘๙ ผู้ใดประกอบกิจการโรงภาพยนตร์หรือร้านวีดิทัศน์อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ต่อนายทะเบียนภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และเมื่อยื่นคำขอแล้วให้ประกอบกิจการต่อไปได้จนกว่าจะได้รับแจ้งคำสั่งไม่ออกใบอนุญาตจากนายทะเบียน

มาตรา ๕๑ บรรดากฎกระทรวง ประกาศ หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์ พุทธศักราช ๒๔๗๓ หรือพระราชบัญญัติควบคุมกิจการเทปและวีดิทัศน์ พ.ศ. ๒๕๓๐ ที่ใช้ อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้คงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับ พระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะมีกฎกระทรวง ประกาศ หรือคำสั่งตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

การดำเนินการออกกฎกระทรวง ประกาศ หรือคำสั่งตามวรรคหนึ่งให้ดำเนินการให้แล้ว เสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากไม่สามารถดำเนินการได้ให้รัฐมนตรี รายงานเหตุผลต่อคณะรัฐมนตรี

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์

นายกรัฐมนตรี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อัตราค่าธรรมเนียม

(๑) ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงภาพยนตร์ ฉบับละ	๒๕,๐๐๐ บาท
(๒) ใบอนุญาตประกอบกิจการให้เช่า ฉบับละ แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายภาพยนตร์	๕,๐๐๐ บาท
(๓) ใบอนุญาตประกอบกิจการร้านวีดิทัศน์ ฉบับละ	๕,๐๐๐ บาท
(๔) ใบอนุญาตประกอบกิจการให้เช่า ฉบับละ แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายวีดิทัศน์	๕,๐๐๐ บาท
(๕) การอนุญาตให้สร้างภาพยนตร์ต่างประเทศ	เรื่องละ ๕,๐๐๐ บาท
(๖) การตรวจพิจารณาภาพยนตร์หรือวีดิทัศน์ นาทีละ	๕๐ บาท
(๗) การตรวจพิจารณาสื่อโฆษณา	เรื่องละ ๒๐๐ บาท
(๘) ใบแทนใบอนุญาต	ฉบับละ ๕๐ บาท
(๙) การต่ออายุใบอนุญาตประกอบ ฉบับละ กิจการโรงภาพยนตร์	๕,๐๐๐ บาท
(๑๐) การต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการให้เช่า ฉบับละ แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายภาพยนตร์	๑,๐๐๐ บาท
(๑๑) การต่ออายุใบอนุญาตประกอบ ฉบับละ กิจการร้านวีดิทัศน์	๑,๐๐๐ บาท
(๑๒) การต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการให้เช่า ฉบับละ แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายวีดิทัศน์	๑,๐๐๐ บาท

ในการออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมจะกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมให้แตกต่างกัน โดยคำนึงถึงลักษณะ ขนาด หรือประเภทของโรงภาพยนตร์ ร้านวีดิทัศน์หรือของสถานที่ประกอบกิจการให้เช่าแลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายภาพยนตร์หรือวีดิทัศน์ก็ได้

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติภาพยนตร์ พุทธศักราช ๒๔๗๓ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน บทบัญญัติบางประการจึงไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบันซึ่งเทคโนโลยีได้มีการพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว ประกอบกับการตรวจพิจารณาภาพยนตร์ในปัจจุบันอยู่ในความรับผิดชอบของหลายองค์กรและมีความซ้ำซ้อนกับพระราชบัญญัติควบคุมกิจการเทปและวัสดุโทรทัศน์ .ศ. ๒๕๓๐ ดังนั้น เพื่อปรับปรุงบทบัญญัติตามกฎหมายว่าด้วยภาพยนตร์และกฎหมายว่าด้วยการควบคุมกิจการเทปและวัสดุโทรทัศน์ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน รวมทั้งปรับปรุงระบบการตรวจพิจารณาภาพยนตร์ให้อยู่ในความรับผิดชอบขององค์กรเดียวเพื่อลดความซ้ำซ้อนของการตรวจพิจารณาประกอบกับกิจการภาพยนตร์ในปัจจุบันมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศจำเป็นต้องได้รับการส่งเสริมอย่างเป็นทางการ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กฎกระทรวง
กำหนดลักษณะของประเภทภาพยนตร์
พ.ศ. ๒๕๕๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ และมาตรา ๒๖ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑ อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๕ ประกอบกับมาตรา ๓๓ มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๓ และมาตรา ๔๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรมออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ภาพยนตร์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้และควรส่งเสริมให้มีการดู มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

(๑) เนื้อหาส่งเสริมการศึกษา จริยธรรม ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี หรือศีลธรรมอันดีของชาติ

(๒) เนื้อหาส่งเสริมความรู้หรือความเข้าใจในการพัฒนาสังคม ครอบครัว หรือคุณภาพชีวิต หรือการรักษาทรัพยากรธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อม

(๓) เนื้อหาส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจ ความรับผิดชอบ หรือจิตสำนึกเกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หรือประวัติศาสตร์ของชาติ

ข้อ ๒ ภาพยนตร์ที่เหมาะสมกับผู้ทั่วไป มีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(๑) เนื้อหาที่ให้ความรู้หรือก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตประจำวันของประชาชน หรือให้ความบันเทิงเป็นการทั่วไป

(๒) ไม่มีลักษณะของภาพยนตร์ตามข้อ ๓ ข้อ ๔ และข้อ ๕

ข้อ ๓ ภาพยนตร์ที่เหมาะสมกับผู้ที่มีอายุตั้งแต่สิบสามปีขึ้นไป ต้องไม่มีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(๑) เนื้อหาที่น่ากลัวสยองขวัญ หรือแสดงการกระทำที่รุนแรง ทารุณโหดร้าย หรือ

ขาดมนุษยธรรม

(๒) เนื้อหาที่แสดงพฤติกรรมทางเพศที่สื่อไปในทางลามกอนาจาร

(๓) เนื้อหาที่แสดงวิธีการก่ออาชญากรรมหรือใช้อาวุธซึ่งอาจชักจูงหรือส่งเสริมให้เกิด

พฤติกรรมเลียนแบบ

(๔) เนื้อหาที่แสดงวิธีการใช้สารเสพติด

(๕) เนื้อหาเกี่ยวกับลัทธิหรือคำ สั่งสอนที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อย ศีลธรรมอันดี

หรือขนบธรรมเนียมประเพณี ซึ่งอาจชักจูงให้ผู้ชมหลงเชื่อ

(๖) ใช้ภาษาที่ไม่เหมาะสมในลักษณะของคำหยาบคายหรือลามก

ข้อ ๔ ภาพยนตร์ที่เหมาะสมกับผู้ที่มีอายุตั้งแต่สิบห้าปีขึ้นไป ต้องไม่มีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(๑) เนื้อหาที่สยองขวัญ หรือแสดงการกระทำที่รุนแรง ทารุณโหดร้าย หรือขาดมนุษยธรรม

(๒) เนื้อหาที่แสดงพฤติกรรมทางเพศที่สื่อไปในทางลามกอนาจาร

(๓) เนื้อหาที่แสดงวิธีการก่ออาชญากรรมหรือใช้อาวุธซึ่งอาจชักจูงหรือส่งเสริมให้เกิด

พฤติกรรมเลียนแบบ

(๔) เนื้อหาที่แสดงวิธีการใช้สารเสพติด

(๕) เนื้อหาเกี่ยวกับลัทธิหรือคำ สั่งสอนที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อย ศีลธรรมอันดี

หรือขนบธรรมเนียมประเพณี ซึ่งอาจชักจูงให้ผู้ชมหลงเชื่อ

ข้อ ๕ ภาพยนตร์ที่เหมาะสมกับผู้ที่มีอายุตั้งแต่สิบแปดปีขึ้นไป ต้องไม่มีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(๑) เนื้อหาที่แสดงการมีเพศสัมพันธ์ที่เห็นอวัยวะเพศ

(๒) เนื้อหาที่แสดงวิธีการก่ออาชญากรรมที่มีผลกระทบต่อสังคมอย่างรุนแรง และอาจชัก

จูงหรือส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมเลียนแบบ

(๓) เนื้อหาที่แสดงวิธีการใช้สารเสพติดซึ่งอาจชักจูงใจให้ผู้ชมเกิดพฤติกรรมเลียนแบบ

ข้อ ๖ ภาพยนตร์ที่ห้ามผู้ที่มีอายุต่ำกว่ายี่สิบปีดู มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) เนื้อหาที่แสดงการมีเพศสัมพันธ์ที่เห็นอวัยวะเพศหรือการสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง

หรือผู้อื่น

(๒) เนื้อหาที่แสดงวิธีการก่ออาชญากรรมซึ่งอาจชักจูงหรือส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมเลียนแบบ

(๓) เนื้อหาที่แสดงวิธีการใช้สารเสพติด

(๔) เนื้อหาเกี่ยวกับลัทธิหรือคำ สั่งสอนที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อย ศีลธรรมอันดี หรือขนบธรรมเนียมประเพณี ซึ่งอาจชักจูงให้ผู้ชมหลงเชื่อ

ข้อ ๗ ภาพยนตร์ที่ห้ามเผยแพร่ในราชอาณาจักร มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) เนื้อหาที่กระทบกระเทือนต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ หรือการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(๒) สาระสำคัญเป็นเรื่องเป็นการเหยียดหยามหรือนำ ความเสื่อมเสียมาสู่ศาสนา หรือไม่เคารพต่อปูชนียบุคคล ปูชนียสถาน หรือปูชนียวัตถุ

(๓) เนื้อหาที่ก่อให้เกิดการแตกความสามัคคีระหว่างคนในชาติ

(๔) เนื้อหาที่กระทบกระเทือนต่อสัมพันธไมตรีระหว่างประเทศ

(๕) สาระสำคัญของเรื่องเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์

(๖) เนื้อหาที่แสดงการมีเพศสัมพันธ์ที่เห็นอวัยวะเพศ

ให้ไว้ ณ วันที่ ๔ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๒

ธีระ สลักเพชร

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๒๖ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑ บัญญัติให้รัฐมนตรีออกกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์ในการกำหนดว่าภาพยนตร์ลักษณะใดควรจัดอยู่ในภาพยนตร์ประเภทใด จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นายวรรณลักษณ์ อินทร์จันทร์ เกิดวันที่ 12 มิถุนายน พ.ศ. 2522 สำเร็จการศึกษาจาก มหาวิทยาลัยรามคำแหง คณะมนุษยศาสตร์ วิชาเอกการสื่อสารมวลชน วิชาโทโฆษณา และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการภาพยนตร์ ภาควิชาการภาพยนตร์และภาพนิ่ง ปีการศึกษา 2550 ปัจจุบันเป็นผู้กำกับหนังสั้นและหนังอิสระ

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย